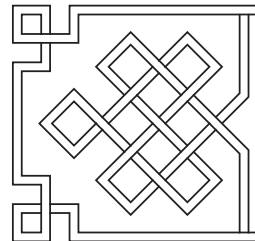
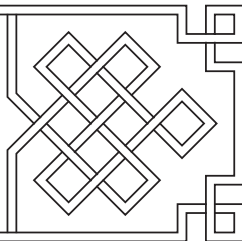

༼ཕ༽

༡༡། །འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱད་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ཡམོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆའི་
གསུང་འབུམ་མཆོན་བཟང་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་ལས་པོད་ཉི་ཤུ་པ་བཞུགས་སོ།།

བ་མའི་ཁྱད་ག་པ། ལམ་ལུ་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ།
 རྒྱ་སྦྱོར་པ། རྩེ་དཔོན་ཆོས་རྩེ་སྤྲ་མ་དབང་ལྷུག་སྦྱོབ་ས་ལྟན།
 སྤྱི་ཁྱབ་སྦྱོབ་སྦྱོན་པ། སྤྱི་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་སྤྱ།
 གསུང་འབུམ་གཙོ་སྦྱིག་པ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་སྤྱན་ཆོག་ས།
 ཁྱེས་ཆེན་པ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་སྤྱན་ཆོག་ས།
 དཔེ་སྦྱིག་པ། ལོ་ཙྰ་བ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་འཕེལ།
 དཔེ་སྦྱོན་འགན་ཁུར་པ། མཁན་པོ་བཀྲ་ཤིས་སྤྱན་ཆོག་ས།

ལྷ་ཁ་བརྩ་བིདྱ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Khajuhee P.O. Sarnath, Varanasi, UP India 221007

ཁྱད་ག་ལས་རིག་ས་གཙོ་བོ་གནང་མཁན། མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ།
 མཁན་པོ་དག་སྦྱོང་ཆེ་རིང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགོ་འདུལ། མཁན་པོ་བསྐྱ་དོན་གྲུབ།
 གན་ཀམ་ལོར་རྒྱས། ལཱ་ཙྰ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཆོག་སོགས།
 ཁྱད་ག་པ། བརྩ་བིདྱ་འི་གཙུག་ལག་སྦྱོབ་གཉེར་ཁང་གི་མཁན་སྦྱོབ་དག་བའི་བཤེས་
 གཉེན་རྣམས་དང་། སྦྱོབ་གཉེར་བ་དབུ་མ་གོང་འོག་དང་ཡར་བྱིན་འཛིན་གྲུ་རྣམས།
 བར་ཐེངས་དང་པོ། སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ལོར། གསུང་འབུམ་བོད་སོ་གཉིས་ཅན།
 ༡༠༠༠ བར་སྦྱོན་ཁུས།

༡༡། །རི་སྐད་དུ། མཁས་བརྩན་བཟང་པོའི་ལུས་སྟོབས་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་གཡུ་རལ་དགུང་དུ་གཟེངས། །འཆད་ཚུད་ཚུམ་པའི་གད་རྒྱངས་མཐོན་པོ་ཅན། །སྤྱ་བའི་སེང་གེ་སྤྱར་ཡང་སྤྱར་འབྱོན་གསོལ། །ཞེས་རྗེ་བརྩ་བརྩན་པ་ཆེན་པོས་བྱགས་སྟོན་མཛད་པ་ལྟར། དེང་སྐབས་ས་སྟེང་འདི་ན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ངང་ཚུལ་དགུས་བརྩན་ཅིང་མཁས་པའི་བྱ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱད་པའི་བརྟན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ་པ་མཆོན་བརྗོད་པར་དཀའ་ཡང་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་མཁན་ཆེན་ཀམ་སྟོ་གྲོ་ས་རིང་ལུགས་སྤྱ་བའི་སེང་གེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི། བརྟན་པ་སྤྱ་དར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བུ་དཔལ་གྱི་སེང་གེ་དང་། བརྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་རྟོག་སྟོན་ཆོས་སྤྱ་རྟོ་རྗེ་དང་བྱགས་རྒྱད་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྗེ་བརྩ་དུག་པ་རང་བྱུང་རིག་པའི་རྟོ་རྗེས་བསྐྱགས་བརྗོད་གྱི་མེ་ཏོག་ཐོར་བར་མཛད་ཅིང་། བརྟན་པ་ཡང་དར་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་དབང་སྤྱ་ཕྱེད་དུག་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྟན་དང་། བརྩན་པ་ཆོས་བྱགས་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་སྟོབ་ཁ་འགུ་སྤྱ་ཕྱེད་དང་པོ་ཤེས་རབ་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དུ་གྱུར་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་དབང་སྤྱ་ཕྱེད་རིམ་བྱོན་གྱི་བྱགས་སྤྱས་བུ་སྟོབ་དུ་ཁ་འགུའི་སྤྱ་ཕྱེད་བར་མ་ཆད་པར་བྱོན་པར་མཛད། ལྟག་པར་རང་ཅག་ཡོངས་གྱི་མེ་ཏོག་

ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་ཁྲ་འགྲུ་སྐྱེས་པའི་མཁན་ཆེན་དོ་རྩེ་ཡོངས་འཛིན་སྐྱེ་བའི་སེང་གོ་མཆོག་ནི། རྒྱལ་དབང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཐུགས་སྤྲུལ་བྱ་ཆེན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། རྩེ་བཅུ་བདུན་པ་ཨོ་རྒྱན་འགྲོ་
 འདུལ་ཕྱིན་ལས་དོ་རྩེས་གཙོས་པའི་ཡབ་སྤྲུལ་རྣམ་པ་ལྔའི་ཡོངས་འཛིན་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས། རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་། སྐྱབ་བརྒྱུད་ཀམ་ཀམ་ཚང་གི་བསྟན་པ་ཉག་ཕྱ་བའི་དུས་སུ་
 བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོ་བར་མཛད་ཅིང་འཛམ་གླིང་ཤར་རྒྱབ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མཛད་ཕྱིན་བསྐྱངས་པས་སྟོགས་དུས་གྱི་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར། ད་ལམ་རྩེ་ཉིད་གྱི་གསུང་
 རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་འབུམ། ཞེས་བྱ་བ་སྟོགས་བམ་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་གྱི་གྲངས་སུ་བཞུགས་པ་འདི་ཉིད་དཔེ་
 རྒྱན་ཞུས་ཐུབ་པ་ནི། སྤྱ་མའི་མཛད་པ་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་གསུང་གི་མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཅག་ཡོངས་གྱི་ཕ་ཞོར་རིན་ཐང་དང་བྲལ་བ་བྱ་ཡི་ལག་ཏུ་སོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད།
 སྤྱིར་འཛམ་གླིང་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་ཞོར་དང་། ལྷག་པར་རང་རེ་བུ་སྟོབ་ཡོངས་གྱི་སྤྱི་དུ་བརྣག་པའི་དོན་ཆེན་དང་། བསོད་ནམས་གྱི་དཔལ་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་ཡིན། ཡོངས་འཛིན་ཁྲ་འགྲུའི་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་

༡༡། །རི་ལྷ་པ་བཞེངས་པ་དང་། བྱིད་ལུང་བསྐྱེལ་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལོར། ལྷ་ཆ་བཟོ་བྱིང་འདེམ་མཛོད་དོ་དམ་པ་མཁན་པོ་དགེ་སློང་ཆེ་རིང་ནས་བྱུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་༧སྐབས་རྗེ་
 ཡོངས་འཛིན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཐོར་བུའི་རིགས་རྣམས་འཆོལ་ཞིབ་དང་གཅེས་ཉར་བཀྱིས་པ་རྣམས་སྡེ་ཆེན་བརྒྱད་དུ་བསྐྱེས་ཏེ། གསུང་རྩོམ་ཐོར་བུ་ཕྱོགས་བསྐྱེས་ཞེས་པའི་དེབ་ཐེང་པར་སྐྱུན་
 ཞུས་ནས་ཐོག་མར་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མུང་གཞི་ལྷ་བུ་ཞིག་ཚུགས། དེའི་ལས་མས་རྣམས་སུ་དྲིན་ཅན་སྤྱ་མ་དམ་པ་༧སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་སྡོན་གདན་ས་རུམ་བཏེག་ཏུ་དཔེ་བྱིད་མཛོད་
 སྐབས་དང་། ཕྱིས་སྤྲུག་མོ་ལུས་སྤྱིན་བཀྲ་ཤིས་ཡང་རྩེ་དགོན་དང་། བཟོ་བྱིང་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་རྣམས་སུ། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀར་ཁྲི་ག་རྒྱས་པ་ལ་འཇུག་བདེ་བའི་ཆེད་དུ། རྗེ་བདུན་པ་
 ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་ཆོད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་ངེས་རིགས་ཐིགས་གསུམ་སོ་སོར་བྱེས་ཏེ་བྱུར་བཀོལ་ཁ་སློང་བཅས་མཛོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་
 རྗེའི་གསུང་འདུལ་ཁྲི་ག་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཨར་བྱིན་ཁྲི་ག་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོ་དང་། དབུ་མ་དྲུགས་བརྒྱད་ཐུབ་པའི་ཤིང་རྟ་དང་། མཛོད་ཁྲི་ག་ཐུབ་བདེའི་དཔྱིད་འཛོ་དང་། རྗེ་དཔལ་པོའི་གསུང་

གློད་འཇུག་འགྲེལ་ཆེན་བཅས་ཀྱི་ཆོག་འགྲེལ་རྣམས་གཅིས་བརྟམ་གྱིས་ཟུར་བཀོལ་ཞུས་པ་དང་། འདུལ་བ་གཞི་གསུམ་གྱི་ལག་དེབ། བཀའ་བརྒྱུད་གསེར་ཕྱེད་རྣམ་ཐར་ལྷ་བ་ཆུ་ཤེལ་ཕྱེད་བའི་ཁ་སྐོང་
 དང་། རང་རྣམ་ཐོར་བུ་ཕྱོགས་བསྐྱམས། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོ་བཅས་དཔེ་མཛོད་དོ་དམ་པ་མཁན་པོ་དགོ་སྟོང་ཆེ་རིང་དང་། མཁན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ལུན་ཆོགས་རྣམ་གཉིས་གྱིས་རིམ་པས་འགན་ཁུར་
 མཛད་ཅིང་། བཤད་གྲུའི་མཁན་སྟོབ་རྣམ་པས་ཞུ་དག་གི་མཐུན་འགྱུར་མཛད་དེ་བཙུ་བི་དུའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔེ་སྐྱུན་ཞུས། དེ་བཞིན་མཁན་པོ་ཀམ་དགོ་འདུན་གྱིས་འགན་ཁུར་མཛད་དེ་བྲ་འགྲུ་
 རྟམ་ཀ་ར་ཚོམ་སྐྱུར་ཁང་ནས་སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ་དང་། གློད་འཇུག་ལེའུ་བཞི་མ་དང་། ཕྱག་ཆེན་གརྩ་མའི་འགྲེལ་བ་བཅས་དཔེ་སྐྱུན་ཞུས་ཏེ་ཁྱོན་བསྟོམས་པོད་༡༠ ཅམ་བཞུགས་ཡོད། དེ་དག་ལས་
 ཤེར་ཕྱིན་ཆོག་འགྲེལ་དང་། མདོན་པ་མཛོད་དང་། གློད་འཇུག་གི་ཆོག་འགྲེལ་དང་། སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ་དང་། གློད་འཇུག་ལེའུ་བཞི་མ་སོགས་དགོ་འདུན་མང་ཆོགས་ལ་བཀའ་བྲིད་མཛད་དེ་བཤད་
 ཆུན་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་གྲུབ་ཀྱང་། གསུང་འགའ་ཞིག་ནི་ལྷགས་ལུང་ཅམ་ཡང་གནང་གྲུབ་མེད་པས། གྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལྷ་བ་༥ རང་གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྟེན་དུ་ཕྱག་ཆེན་ཆུ་གཞུང་གི་ལྷགས་ལུང་

༡༡། །གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་བུ་མཆོག་དང་། རྒྱའི་གསོལ་དཔོན་སྒྲ་མ་བཟླ་ཤེས་ཆོ་དབང་བུང་ནས་ལྷ་སྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་
 རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་རྗེ་ཉིད་གྱི་གསུང་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་བྲིད་ལུང་བསྟུ་ལ་དགོས་པ་གསོལ་བ་ལུང་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་བཞིན་རྗེ་སྒྲ་མ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཐུགས་དགེས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་
 ཞལ་བཞེས་མཛད། དེ་མཆོམས་སྐྱབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་བུ་མཆོག་ནས་ལྷ་སྐབས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་བསྒྲིག་རྒྱའི་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཞེས་ཏེ། མཁན་པོ་
 ཤེས་རབ་ལུན་ཆོགས་གསུང་འབུམ་གྱི་གཙོ་སྒྲིག་པ་དང་། མཁན་པོ་དག་སྟོང་ཆེ་རིང་གསུང་འཆོལ་བསྟུ་བྱེད་པོ་དང་། མཁན་པོ་ཆོས་ཉིད་རང་གྲོལ་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་
 དག་འདུན་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགྲོ་འདུལ་རྣམས་གསུང་འབུམ་ཞུ་དག་གནང་རྒྱའི་ཐད་འགན་ཁུར་ཞུ་དགོས་པ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་འཕེལ་དཔེ་སྒྲིག་པ་དང་། མཁན་པོ་བཟླ་ཤེས་ལུན་
 ཆོགས་དཔེ་སྐྱན་འགན་ཁུར་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་སྟོབ་ལམ་སྟོན་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་འབུམ་བསྒྲིག་རྒྱའི་ལས་འགུལ་དབུ་བརྩམས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཟླ་བྱའི་བཤད་གྲུའི་དག་སྟོབ་

ནམས་དང་། བཙུན་དགོན་བཤད་གྲ་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་གྲིང་གི་དགོ་སློབ་ནམས་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་སྒར་དཔེ་སྐྱོན་གནང་ཟིན་པའི་དཔེ་དེབ་ཁག་ལ་བསྐྱར་དུ་ཁྱེད་ག་དང་། ཁུས་ཆེན་གཙུག་པོ་གསུང་
 འབུམ་གཙུག་སྒྲིག་པ་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ལུན་ཆོག་ས་ནས་མཛད་དེ། ཐ་མའི་ཁྱེད་ག་ལྟུང་ས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སྐྱོན་འབུལ་ཁུས། རྗེ་སླ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་མའི་ཁྱེད་ག་མཛད་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་བྲིད་
 ལུང་བསྟུལ་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ། དེ་ནས་ཕྱག་ཆེན་རྒྱ་གཞུང་གི་ལྷགས་ལུང་གནང་གྲུབ་པའི་རྗེས་སྤྱི་ལོ་༢༠༢༡ ལྷ་ལྷ་ཆོས་༣༡ ཉིན་མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་འབུམ་ཐ་མའི་ཁྱེད་ག་གྲུབ་པ་
 ནམས་བྲིད་ལུང་གནང་རྒྱ་དབུ་བཙུགས། དེ་ལྟར་བྲིད་ལུང་གནང་བཞེན་པའི་སྐབས་བཟོ་བྱེད་པའི་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་སོགས་དགོ་འདུན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མ་བསྐྱུལ་དང་སྤངས་ཀྱིས་
 ལྟུང་ས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ཏུ་ཡོད་པ་ནམས་ལས་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཕབ་ཁྱེད་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་དབུ་བཙུགས། དེ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཕབ་ཁུས་པ་ཁག་གསུང་འབུམ་གཙུག་སྒྲིག་
 པས་དག་བཙོས་ནན་ཏན་གྱིས་ཁུས་ཆེན་མཛད་ཅིང་། ལྟུང་ས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་ནན་ཏན་བཅར་བ་དང་། སྐབས་འགར་སླ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཆེ་དབང་བརྒྱད་སྟོན་སེང་ལུལ་བས་བཀའ་སློབ་ལམ་

༡༡། །སྟོན་གནང་བ་ལྟར། གཞུང་སོ་སོའི་རྩ་བ་དང་ས་བཅད་དང་མཛད་བྱང་རྣམས་རྗེ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ཏེ་ཐ་མའི་ཞུ་དག་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་པ་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དེ་བྲིད་ལུང་བསྟུ་ལ། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་གཙོས་པའི་མཁན་སྟོན་དག་འདུན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱ་ཕབ་ཞུས་ཏེ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་པོད་ཀྱི་ཅམ་སྟེ། བྲོན་
 བསྐྱེད་པ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏེ་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་སུ་བྲོན་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་མ་འགྲིག་སྟེ་གྲུབ་ཀྱིས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་འཆར་
 གཞི་བཀོད་དེ་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། ལྟག་པར་དུ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ལ་བྲོན་ཆགས་པའི་བྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ནི། མཛད་པ་པོ་དགྲུང་གྲངས་གྲུ་དགྲུ་དང་དགྲུ་བཅུ་དང་གོ་གཅིག་ལ་ཐེབས་པའི་
 སྐབས་སུ་ཐ་མའི་ཞུ་དག་མཛད་དེ་བྲིད་ལུང་བསྟུ་ལ་ཡོད་པ་དང་། གསུང་འབུམ་སྐྱེད་བཞེད་པའི་ཆེ་རྩ་བ་རྣམས་ཡི་གེ་ཆུང་དུ་དང་། ས་བཅད་རྣམས་ཡི་གེ་འབུར་ནག་ཅན་བཟོ་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 གསུང་འབུམ་དཔེ་གཟུགས་དང་དེབ་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་ཆོད་གཞི་དང་། ཡི་གེ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཀྱང་མཛད་པ་པོ་རྗེ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་མཛད་དེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་བྲོན་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོད་ཁ་

དཔྱུ་མེད་	<p>༡༡། །བཤད་གྱའི་མཁན་སྟོབ་དག་ཀྱི་ནང་དུ་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་དག་ལ་ཕྱར་བ་ལྟ་འདེགས་གང་ཕྱབ་མཛད་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། ལྷ་ག་པར་དུ་སྐྱ་ཕབ་ལྷས་པའི་གསུང་</p>	
དཔྱུ་མེད་	<p>རྣམས་གསུང་འབུམ་གཙུག་གི་སྒྲིག་པས་ལྷ་དག་གནང་བའི་སྐབས་དང་། གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་སྒྲིག་ལྷ་བཞིན་པའི་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ། བཟླ་བའི་དུའི་བཤད་གྱའི་མཁན་པོ་ཀམ་ལུན་ཆོག་མཁས། མཁན་</p>	
དཔྱུ་མེད་	<p>པོ་བསྟན་འཛིན་དོ་རྗེ། མཁན་པོ་བསྟན་པ་དོན་གྱུ་བ། སྟོབ་དཔོན་བདེ་ཆེན་ལུན་ཆོག་མཁས། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་མགོན་པོ། སྟོབ་དཔོན་ལུན་གྱུ་བ་དོ་རྗེ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་འོད་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་ཆེ་རིང་གཡུང་དུང་།</p>	
ཀམ་ལུན་པཤད་	<p>སྟོབ་དཔོན་ཕྱིན་ལས་དབང་རྒྱལ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་ཆོས་གྲགས། བཤད་གྱའི་སྟོབ་གཉེར་བ་དབུ་མ་གོང་འོག་དང་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་དག་ཕྱག་རོགས་གནང་བ་དང་། དམིགས་བསལ་</p>	x
ཀམ་ལུན་པཤད་	<p>དུ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། མཁན་པོ་དག་སྟོང་ཆེ་རིང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགྲོ་འདུལ། མཁན་པོ་པདྨ་དོན་གྱུ་བ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་ལོར་རྒྱས། ལྷ་ལྷ་ཀ་པའི་འགན་འཛིན་ལྷ་ལྷ་སངས་རྒྱས་བསྟན་</p>	
	<p>ཆོག །བཤད་གྱའི་སྟོབ་གཉེར་བ་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབར། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལོར་བྲ། བསྟན་རྣམས་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཆོད་མང་པོ་བཏང་ནས་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ་ལྷ་དག་གི་</p>	

ཕྱག་རོགས་ནན་ཏན་གནང་བ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བཞིན་རང་དགོན་གྱི་མཁན་ཆེན་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་གཙོས་པའི་མཁན་སློབ་དག་བའི་བཤེས་གཉིན་དང་། དབུ་མཛེད་ལྷག་པ་ཆེ་རིང་གཙོས་
 པའི་དག་འདུན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མ་བསྐྱལ་དང་སྤངས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་གསུང་སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་བཤུས་མཛེད་དེ་རྗེ་སྒྲ་མའི་གསུང་གི་གདམས་པ་རྣམས་མ་
 འོངས་པའི་མི་རབས་རྣམས་ལ་མཇལ་དུ་ཡོད་པའི་ཞབས་ཏོག་སྒྲ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གཞན་ཡང་རྗེ་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེ་ཆེན་མཁན་པོ་གང་ཤར་དབང་པོའི་
 གསུང་ཕྱད་ཆོད་རང་གྲོ་ལ་སོགས་དང་། སྤུང་པ་རིན་པོ་ཆའི་ལྷ་མགུར་སོགས་བཀའ་བྲིད་གནང་བ་མང་པོ་ཞིག་རང་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་ཀམ་དག་འདུན་མཆོག་ནས་འགན་ཁུར་ཞུས་ཏེ་སྒྲ་ཕབ་གནང་བེན་
 ཀྱང་། ཞུ་དག་གི་ལས་རིམ་འགའ་ཞིག་ལྷག་ཡོད་པས་ད་ལྟའི་ཆར་དུས་ཆོད་ཀྱི་རྒྱུན་པས་པར་སྐྱོན་ཞུ་མ་བྱུང་བ་ཡིན། མ་འོངས་པར་མཁན་ཆེན་གང་ཤར་དབང་པོའི་གསུང་བཀའ་བྲིད་གནང་བ་སོགས་
 གལ་ཆེན་རིགས་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཕབ་དང་དག་ཐེར་མཐིལ་བྱིན་པ་ཞུས་ཏེ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བཀྲ་ཤིས་རྟགས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་ཞིག་པར་སྐྱོན་ཞུ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད། མཐའ་དོན་ཞི་བར་

དཔྱ་སྒྲིལ་	<p>༡༡། །གཤེགས་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུའི་ཡང་སྤྱིད་འབྱུལ་བྲལ་མུར་དུ་བྱོན་ནས་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་དམ་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་འདུན་བཅས། ཡོངས་འཛིན་བྲ་འགྱའི་གསུང་འབུམ་མཆོན་བཟང་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་འདི་ཉིད་པར་སྐྱོན་ཐེངས་དང་པོ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་གདན་ས་བཟོ་བཅུ་འདི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ཟླ་༣ ཚེས་༡ ཉིན་ལ།</p>	xvii
བདུན་བྱེན།		
གསལ་བཤད།		

རྒྱ་

གཙུག་

ཆུ་

༡༡། །ཡལྱངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག་བསྐྱུས་པ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་སྒྲིབ། ཐོད། ཀ། དཀར་ཆག་རྒྱས་པ། རང་རྣམ་
ཐོར་བུའི་སྒྲིབ། ཐོད། ཁ། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་སྒྲིབ་ཆ། ཐོད། ག། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་བར་ཆ། ཐོད། ང། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་སྒྲིབ་ཆ་དང་། དེའི་ཁ་སྒྲིབ་།
ཐོད། ཅ། དཀར་ཆུད་གསེར་ཐེང་རྣམ་ཐར་ལྷ་བ་ཆུ་ཤེལ་ཐེང་བའི་ཁ་སྒྲིབ་། ཐོད། ཆ། ཀར་རབས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་ཐར། དུས་མཁའི་རྣམ་ཐར། ཁ་ལེགས་སྐྱབས་མགོན། ཟུར་སྒྱུ་ལ། སྒོ་
གྲོས་ཉི་མ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐེང་རིམ་བྱོན་རྣམ་ཐར། རྣམ་ཐར་འགའ་ཞིག་གི་བསྐྱུས་དོན་ས་བཅད་དང་བརྗེད་ཐོ། གསོལ་འདེབས་སྒྲིབ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གསོལ་
འདེབས། ཞབས་བརྟན། ཟུར་བྱོན་གསོལ་འདེབས། གཟེངས་བསྒྲིབ་སོགས། རྗེ་ཉིད་མུ་ངན་ལས་འདས་སྐྱབས་ཤུལ་ལུས་ཞལ་སྒྲིབ་རྣམས་ལ་བསྐྱུལ་བའི་བྱུགས་གསོལ་བཀའ་སྒྲིབ་བྱུགས་བསྐྱུས།
འདུལ་བའི་སྒྲིབ། ཐོད། ཇ། དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་མདོའི་ས་བཅད། རྣལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོའི་ས་བཅད། གྲ་རི་གྲ་ལྟ་བུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། དེའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན། འདུལ་བ་

མདོ་རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཅུས་སྟོན་ཆ། བོད། ༡༽ འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཅུས་བར་ཆ། བོད། ༡༽ འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཅུས་སྟོན་ཆ།
མཛོད་ཀྱི་སྒྲིབ། བོད། ༢༽ མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་གྲུབ་བདེའི་བཅུད་བསྟུས། རི་མཆོའི་བྱར་མཆན། ཆོད་མའི་སྒྲིབ། བོད། ༣༽ རྣམ་འགྲེལ་ཆོད་གྲུབ་ལེའུ་དང་། མདོན་སྟུམ་
ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ། བོད། ༤༽ རྣམ་འགྲེལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ། བོད། ༥༽ ཆོད་མ་རྣམ་ངེས་མདོན་སྟུམ་དང་། རང་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་
བཀོལ། བོད། ༦༽ ཆོད་མ་རྣམ་ངེས་གཞན་དོན་ལེའུའི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ་དང་། དེའི་ཁ་སྒྲོང་བཅས། ཆོད་མ་རིགས་ཐིགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བྱར་བཀོལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་གཙུག་པོ་
བསྟན་པའི་གཞུང་འགྲེལ་སྒྲིབ། བོད། ༧༽ སྟོན་འཇུག་གི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བཅུས། བོད། ༨༽ སྟོན་འཇུག་ལེའུ་བཞི་མ། སྟོན་འཇུག་དང་བྱང་སྒྲིམ་གྱི་ས་བཅད། རྒྱལ་སྐྱེས་ལག་ལེན་དང་། བཤེས་
སྦྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། བོད། ༩༽ བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བསྟུས་དོན། མི་འབྲུགས་སྒྲོན་ལམ་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བཟླེད་བྱང་སོགས། ཆགས་མེད་བདེ་སྒྲོན་གྱི་འགྲེལ་པ་དང་བསྟུས་དོན།

༣༣	༡༣། །ཡར་ཕྱིན་སྒྲོར། བོད། ཚ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་བྱར་བཀོལ་དང་། རོན་བདུན་ཅུའི་བསྐྱུས་དོན། དབུ་མའི་སྒྲོར། བོད། ར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་	
༣༤	བདུས་དང་། དབུ་མ་དྲགས་བརྒྱད་ཟུབ་ཤིང་གི་བསྐྱུས་དོན་ས་བཅད་དོན་ཚན་བཞི་བརྒྱ་པ། བོད། ས། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཕ་བ་ས་བཅད་དང་སྐྱར་བ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བདུས། ཟུབ་	
༣༥	མཐའ་སྟོང་བསྐྱུས། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་གྱི་འགྲེལ་པ། བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོའི་སྒྲོར། བོད། ཞ། རྒྱད་སྒྲ་མའི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུ་དང་།	
༣༦	དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་འགྲེལ་པ། དབུ་མ་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ། བོད། ཟ། རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་དང་། སྟོང་པོ་བསྟན་པའི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། རྩེ་བརྒྱད་པའི་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་གི་ས་བཅད། སྟོ་སྟོང་གི་སྒྲོར། བོད། འ། སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ་དང་། ཚིག་བརྒྱད་མའི་འགྲེལ་པ། དྲགས་པོ་ཚོས་བཞིའི་འགྲེལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གདམས་པ་སོགས། སྒྲོམ་རིམ་གྱི་	xi
	སྒྲོར། བོད། ཡ། སྒྲོམ་རིམ་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་གྱི་བསྐྱུས་དོན་དང་། དེའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན། ཞལ་གདམས་མགུར་འགྲེལ་སྒྲོར། བོད། ར། དིང་རི་བརྒྱད་ཅུ་པ་དང་། གསུང་བ་སུམ་ཅུའི་འགྲེལ་པ།	

དར་	<p>༡༡། །ལག་ལེན་ཚེ་གའི་སྒོར་ལས། ཐུན་མིན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒོར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་ཅུ་སོགས། མགོན་པོའི་ཚོགས་འབུམ་བྱ་ཐབས། རྩ་ལ་སེར་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས། བཀའ་བསྒྲིག་བྱེད་ཐབས་</p>	
གསུམ་བྱེད།	<p>བྱ་ཚུལ། དག་བསྟེན་ཕྱིན་བཅོལ། བསང་མཆོད། གསེར་སྒྲེམས། ཚོགས་སྤྱུ། དྲིས་ལན་སྒོར་བཅས། སྤང་དོར་བསྒྲུབ་བྱ་དང་། བཀའ་སྒྲོབ་སྒོར། བོད། ༸༡ སྤང་དོར་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཉམས་སྤྱོད་ཀྱན་པོའི་སྤྱིང་གཏམ། སྤང་དོར་གསལ་བའི་བཀའ་སྒྲོབ་ཕྱོགས་བསྐྱུས་གནས་བརྟན་ཀྱན་པོའི་ཞལ་ལུང་། བོད། ༸༢ བཅའ་ཡིག་སྒོར། ཚོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱས་སྒོར། ཐོབ་ཡིག་སྒོར། ཐོར་བུ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོར། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་ཞབས་བརྟན་དང་། ལྷུང་བྱོན་གསོལ་འདེབས་སྒོར། བོད། ༸༣ བར་སྒྱུན་སྒྲོན་བརྩོན་སྒོར། དཀར་ཆག་བཀོད་ཡིག་སྒོར། ལུ་འཕྱིན་ཆབ་ཤོག་གི་སྒོར། རྩེ་ཉིད་ལ་ལུལ་བའི་སྤྱིངས་ཡིག་ཕྱོགས་བསྐྱུས། རྩེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་སྒྲུབས་བུལ་ལུས་ཞལ་སྒྲོབ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ཐུགས་གསོའི་ལུ་འཕྱིན་སྒོར། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་སྒོན་ཚིག་སྒོར་བཅས་བཞུགས།</p>	xxiii
ཆག་		

༡༡། །དབུ་མ་རྒྱུན་གྱི་ས་གཞུང་སྤྲུགས་མ་བཞུགས་སོ།།

༢༡། །རང་གཞན་གྱུ་པ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་དུ་སོན་ཞིང་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་མཁན་ཆེན་ཞི་འཚོས་མཛད་པའི་བདེན་
 པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་དབུ་མའི་རྒྱན་འདི་འཆད་པ་ལ། མཚན་དོན། འགྱུར་ཕྱག་ །གཞུང་དོན། མཇུག་གི་དོན་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་རྒྱུད་དུ། མ་
 རྒྱུ་མ་ཀ་ཨ་ལེ་ཀླ་ར་ཀླ་རི་ཀླ། བོད་རྒྱུད་དུ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ལོ། །གསུམ་པ་གཞུང་དོན་ལ། ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། (བདེན་གཉིས་)དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལ་བསྐྲགས་པས་དོན་བསྐྱུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ།

༣༡། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྒྲོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ་ལ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་པར་
བསྟན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཕ་བའི་རྟགས་འགོད་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདག་དང་གཞན་སྤྲུལ་དངོས་
འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། ༡ །གཉིས་པ་ཕ་བའི་རྟགས་
བཀོད་པ་དེའི་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་། བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་སྐྱབ་པ་དང་། བདེན་པའི་དུ་བྲལ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།

བྱལ་པའི་གཅིག་དགག་པ་དང་། མ་བྱལ་པའི་གཅིག་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱལ་བྱེད་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང་། མ་ཁའ་སོགས་བྱལ་བྱེད་སྒྲི་གཅིག་བདེན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟག་དངོས་གཅིག་བདེན་དགག་པ་
 དང་། གང་ཟག་གཅིག་བདེན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞན་སྡེས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་དགག་པ་དང་། རང་སྡེས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་དགག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཇུག་བསྐྱ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་རིམ་
 ཅན་ཉེར་སྦྱོར་བས། །རྟག་རྣམས་གཅིག་ཕྱའི་བདག་ཉིད་མིན། །འབྲས་བུ་རེ་རེ་ཐ་དད་ན། །དེ་དག་རྟག་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར། ༡ །གཉིས་པ་རང་སྡེས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་དགག་པ་ལ། འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
 པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྐླམས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡིས། །ཤེས་བྱ་འདུས་མ་བྱས་སྒྲི་བའི། །ལྷགས་ལའང་གཅིག་མིན་དེ་དག་ནི། །རིམ་ཅན་ཤེས་དང་འབྲེལ་
 བྱུར་རོ། ༢ །ས་བཅད་གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་པ་སྒྲ་མའི་ཡུལ་སྤྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྱང་ན་མི་འཐད་པ་དང་། (རྗེས་སུ)མི་འབྱང་ན་མི་འཐད་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་སྒྲ་མས་ཤེས་བྱ་བའི། །རང་
 བཞིན་རྗེས་སུ་འབྱང་ན་ནི། །ཤེས་པ་སྒྲ་མའང་སྤྱི་མར་འགྱུར། །སྤྱི་མའང་དེ་བཞིན་སྒྲ་མར་འགྱུར། ༣ །ས་བཅད་གཉིས་པ་རྗེས་སུ་མི་འབྱང་ན་མི་འཐད་པས་དགག་པ་ལ། ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་ཐལ་བ་དང་།

དཔ་མ་གྱུན་	<p>༡༡། །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་སྒྲིན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲིན་དང་ཕྱི་མའི་གནས་རྣམས་སུ། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་མི་འབྱུང་ན། །འདུས་མ་བྱས་དེ་གེས་པ་བཞིན། །སྐད་ཅིག་འབྱུང་བར་གེས་པར་བྱ། ༥ །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་སྒྲིན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ན་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་བ་དང་། མི་ལྟོས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་ཐལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲིན་མ་སྒྲིན་མའི་སྐད་ཅིག་གི། །མཐུ་ཡིས་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་ན། །འདུས་མ་བྱས་སུ་འདི་མི་འབྱུང་། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བཞིན། ༦ །གཉིས་པ་མི་ལྟོས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་འདི་དག་ཏུ། །རང་དབང་འབྱུང་བར་འདོད་ན་ནི། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འབྱུང་། ༧ །གསུམ་པ་རྟག་དངོས་བཀག་པའི་མཐུག་བསྐྱུ་བ་ནི། དོན་བྱེད་རུས་པ་མ་ཡིན་ལ། །དེ་འདོད་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །མ་ནིང་ག་ཟུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས། །འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཅི་ཡན། ༨ །གཉིས་པ་གང་ཟག་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར། །གང་ཟག་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། །བྲལ་བར་གསལ་བར་རབ་ཏུ་གེས། ༩ །གཉིས་པ་བྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲི་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། ཐ་དད་ཕྱོགས་ཅན་དང་འབྲེལ་ཕྱིར། །བྱབ་རྣམས་གཅིག་ཕུར་ག་ལ་འབྱུང་། །</p>	
གསུམ་		
ས་གཞི་		5

གཉིས་པ་མ་ཁྱབ་པའི་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ལ། བྱི་རོལ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང་། ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རགས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང་། རུལ་ཕྱན་གཅིག་བདེན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྐྱེབས་
 དང་མ་བསྐྱེབས་དངོས་སོགས་བྱིར། །རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཕུ་མིན། ༡༠ །གཉིས་པ་རུལ་ཕྱན་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ལ་གཉིས། རུལ་ཕྱན་འགོག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཁེགས་པས་དངོས་པོ་དུ་མ་ཁེགས་པར་
 བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། བྱོགས་སྒྲའི་འདོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྱར་བ་དང་ནི་བསྐྱོར་བའམ། །བར་མེད་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་རུང་། །གཉིས་པ་རུལ་ཕྱ་རབ་བདེན་པར་འདོད་པ་དེ་དགག་པ་
 ལ་གཉིས། ཆ་མེད་ན་རགས་པ་མི་འགྱུབ་པ་དང་། ཆ་ཡོད་ན་ཕྱ་རུལ་མི་འགྱུབ་པར་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དབུས་གནས་རུལ་ཕྱན་རུལ་གཅིག་ལ། །བལྟས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། ༡༡ །རུལ་ཕྱན་གཞན་ལ་ལྟ་བ་
 ཡང་། །དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་ཡིན་བརྗོད་ན། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ས་ཁུ་སོགས། །ཇི་ལྟར་རྒྱས་འགྱུར་མ་ཡིན་ནམ། ༡༢ །གཉིས་པ་ཆ་ཡོད་ན་ཕྱ་རུལ་དུ་(མི་འགྱུབ་)མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། རུལ་ཕྱན་གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ངོས། །
 གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད་ན་ནི། །རབ་དུ་ཕྱ་རུལ་ཇི་ལྟ་བུར། །གཅིག་ཕུ་ཆ་གས་མེད་པར་འགྱུར། ༡༣ །གཉིས་པ་རུལ་ཕྱན་དེ་ཁེགས་པས་དངོས་པོ་དུ་མ་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ལ། རྒྱུ་བ་སྐྱབ་པ་གཉིས།

དཔ་ས་རྒྱན་	<p>༡༡། །དང་པོ་ནི། རུལ་ཕྱན་རང་བཞིན་མེད་གྲུབ་པ། །དེ་ཕྱིར་མིག་དང་རྩ་ས་ལ་སོགས། །བདག་དང་གཞན་སྤྱོད་མང་པོ་དག །རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་པ་ཡིན། ༡༢ །གཉིས་པ་བྱུང་བ་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་</p>	
བཞུ་	<p>ཡི་རང་བཞིན་དེས་བརྩམ་དང་། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་བདག །དེ་ཡི་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་ཡང་། །དེ་དག་དེ་དང་འདྲ་བ་ཅན། ༡༣ །གཉིས་པ་ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ལ། བྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་ལ་ཤེས་པ་</p>	
ས་གཞི་	<p>གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང་། བྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་ལྷགས་ལ་ཤེས་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། ཐུན་མིན་སོ་སོའི་འདོད་པ་འགོག་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་གཅིག་བདེན་གྱི་ཤེས་པ་མི་སྤྲོད་པར་བསྟན་པས་མཐུག་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་སྤྱོད་དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། བྱི་རོལ་པའི་ལྷགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣམ་མེད་བྱེ་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། རྣམ་བཅས་མདོ་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་རིག་འཐད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། དོན་རིག་མི་འཐད་པར་སྐྱབ་པ་དང་། དེས་ན་རྣམ་མེད་པའི་ལྷགས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རང་རིག་གི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་རང་རིག་ཡིན་པའི་འཐད་པ་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་བེམ་པོའི་</p>	༧
	<p>རང་བཞིན་ལས། །བསྐྱོག་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། །བེམ་མིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེ་འདི་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན། ༡༤ །གཉིས་པ་དེ་ལ་རང་རིག་ཏུ་གདགས་པའི་འཐད་པ་ནི། གཅིག་པ་ཆ་མེད་རང་བཞིན་ལ། །</p>	

གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མི་འཐད་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རང་གིས་རིག་པ་ནི། །བྱ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་མིན། ༡༧ །དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཤེས་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡིན་པས་བདག་ཤེས་རུང་། །གཉིས་པ་དོན་རིག་མི་འཐད་པར་
བསྟན་པ་ནི། །དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །དེ་ཡིས་ངེ་ལྟར་ཤེས་པར་འགྱུར། ༡༨ །དེ་ཡི་རང་བཞིན་གཞན་ལ་མེད། །གང་གིས་དེ་ཤེས་གཞན་ཡང་ཤེས། །ཤེས་དང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན། །ཐ་དད་པར་
ནི་འདོད་ཕྱིར་རོ། ༡༩ །གསུམ་པ་རྣམ་མེད་པའི་ལྷགས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ། །རྣམ་བཅས་པ་ལ་དོན་གྱིང་བའི་ཐ་སྟད་ཙམ་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། །རྣམ་མེད་པ་ལ་དོན་གྱིང་བའི་ཐ་སྟད་ཙམ་ཡང་མི་འཐད་པས་ཆེས་དམན་པར་བསྟན་
པ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། །ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སྟོགས་ལ་ནི། །དངོས་སུ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཀྱང་། །དེ་དང་གཟུགས་བརྟན་འདྲ་བས་ན། །བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོར་བར་རུང་། ༢༠ །གཉིས་པ་རྣམ་མེད་པ་ལ་དོན་གྱིང་བའི་
ཐ་སྟད་ཙམ་ཡང་མི་འཐད་པས་ཆེས་དམན་པར་བསྟན་པ་ནི། །དོན་གྱི་རྣམ་པས་བསྐྱར་ལྡན་པའི། །རྣམ་ཤེས་སུ་ཞིག་མི་འདོད་པ། །དེ་ལ་སྤྱི་རོལ་རིག་པ་ཡི། །རྣམ་པ་འདི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ༢༡ །གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་
ལྷགས་དགག་པ་ལ། །སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་། །སྒྲིང་བྱེད་ཆལ་པ་དང་། །རྣམ་ཤེས་གངས་མཉམ་པའི་ལྷགས་དགག་པ་གསུམ། །དང་པོ་ལ། །ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་གཅིག་དུ་ཐལ་བ་དང་། །རྣམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་།

དཔ་ས་རྒྱན་	<p>༡༡། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ཤེས་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་གཅིག་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས། །རྣམ་པ་མང་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ནི། །དོན་ཤེས་འགྱུར་བར་གཞག་</p>	
ལྟ་	<p>པ་མེད། ༡༢ །གཉིས་པ་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དུ་མར་ཐལ་བ་ནི། །རྣམ་པ་རྣམས་དང་མ་བུལ་བས། །རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུར་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་ཤེས་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་ན་</p>	
ལྟ་	<p>འདི་གཉིས་ལ། །གཅིག་ཅེས་ཇི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ། ༡༣ །གཉིས་པ་སྒྲོ་བ་ཕྱེད་ཚལ་བའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། །འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཀར་པོ་དག་ལ་སོགས་པ་ལ། །ཤེས་པ་དེ་ནི་རིམ་</p>	༩
ས་གཞིར་།	<p>འབྱུང་སྟེ། །མགྲོགས་པར་འབྱུང་ཕྱིར་སྒྲུན་པོ་དག །ཅིག་ཅར་སྒྲུལ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན། ༡༤ །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། །དོན་དགག་པ་དང་། དཔེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡི་གེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོས་མ་ངེས་པ་དང་། ཡིད་</p>	
	<p>རྟོག་འབའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་མ་ངེས་པ་དང་། །སྒྲོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་མའི་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ། །རབ་དུ་མགྲོགས་པར་འབྱུང་ཡིན་ན། །དེ་ཕྱིར་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡི། །</p>	
	<p>འདིར་ཡང་ཅི་ཕྱིར་འབྱུང་མི་འགྱུར། ༡༥ །གཉིས་པ་ཡིད་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་མ་ངེས་པ་ནི། ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ལའང་། །རིམ་དུ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རིང་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པས། །</p>	

སྒོ་རྣམས་ཀུན་གྲང་མགོ་གས་འབྱུང་འདྲ། ༢༩ །གསུམ་པ་སྒོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་བྱིར་ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །རིམ་གྱིས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །རྣམ་པ་དག་ནི་ཐ་དད་ལྟར། །ཅིག་
 ཅར་འཛིན་པར་སྒྲུང་བར་འགྱུར། ༣༠ །གཉིས་པ་དཔེ་དགག་པ་ལ། །རྟགས་འགོད་པ་དང་། །དེའི་བྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། །མགལ་མེ་ལ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ། །འཁོར་ལོར་སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་པ་འབྱུང་། །གསལ་བར་
 རབ་ཏུ་སྒྲུང་བའི་བྱིར། །མཐོང་བས་མཆོམས་སྒྱུར་མ་ཡིན་ནོ། ༣༡ །གཉིས་པ་དེའི་བྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། །མཐོང་དྲན་ཡུལ་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་། །དེས་ན་མཆོམས་སྒྱུར་ཡིན་ན་གསལ་སྒྲུང་མི་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 འདི་ལྟར་མཆོམས་རྣམས་སྒྱུར་བ་ནི། །དྲན་པས་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། །མཐོང་བས་མ་ཡིན་འདས་པ་ཡི། །ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་མིན་བྱིར་རོ། ༣༢ །གཉིས་པ་དེས་ན་མཆོམས་སྒྱུར་ཡིན་ན་གསལ་སྒྲུང་མི་རིགས་པར་བསྟན་
 པ་ནི། དེ་ཡི་ཡུལ་དུ་གང་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཞིག་པས་གསལ་མ་ཡིན། །དེ་བྱིར་འཁོར་ལོར་སྒྲུང་བ་འདི། །གསལ་བ་མ་ཡིན་འགྱུར་བའི་རིགས། ༣༣ །གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་གྲངས་མཉམ་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། །འདོད་པ་
 བརྗོད་པ་དང་། །དེ་དགག་པ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། །རི་མོ་བརྒྱུངས་པ་མཐོང་བའི་ཆོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་སེམས་མང་པོ། །ཇི་སྟེ་གཅིག་ཆའི་ཚུལ་གྱིས་སུ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་འདོད་ན་གོ། ༣༤ །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ།

དཔལ་རྒྱན་	<p>༡༡། །སྒོ་ཐམས་ཅད་དུ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་བདེན་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དཀར་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་སྣ་གཅིག་ཤེས་པ་ཡང་། །ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་</p>	
རྒྱ་	<p>ཐ་དད་པས། །དམིགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར། ༣༢ །གཉིས་པ་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་བདེན་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་ལ། དམིགས་བྱ་བེམ་པོ་ལ་བརྟགས་ན་གཅིག་ཕུར་དམིགས་པ་མེད་ཚུལ་དང་། དམིགས་བྱེད་སྒོ་ལ་བརྟགས་ན་དེ་མེད་</p>	
སྒྲུབ་	<p>ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རུལ་ཕྱན་བདག་ཉིད་དཀར་ལ་སོགས། །གཅིག་ཕུའི་བདག་ཉིད་ཆ་མེད་པ། །ཤེས་པ་གང་ལ་སྣང་གྱུར་པར། །བདག་གིས་རབ་རྟུ་ཚོར་བ་མེད། ༣༣ །གཉིས་པ་དམིགས་བྱེད་སྒོ་ལ་བརྟགས་</p>	11
	<p>ན་དེ་མེད་ཚུལ་ནི། རྣམ་ཤེས་ལྷ་ཡི་ཁམས་རྣམས་ནི། །བསགས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ནི། །དུག་པར་བཞག་པ་བྱས་པ་ཡིན། ༣༤ །གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷགས་</p>	

ལྷགས་དགག་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྣམ་བུ་གཟི་ཡི་བདག་ཉིད་ལྟར། །དངོས་པོ་ཀུན་ཅེས་ལྟ་བ་ལ། །དེ་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་གྲང་ནི། །གཅིག་པུའི་ངོ་བོར་སྒྲུང་མི་རིགས། ༣༤ །གཉིས་པ་རྒྱང་འཕེན་པའི་ལྷགས་
 དགག་པ་ནི། ས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་ལ། །ཡུལ་དང་དབང་པོ་ཀུན་འཛོག་པ། །སྤྱུ་འདོད་དེ་ཡི་ལྷགས་ལ་ཡང་། །དངོས་པོ་གཅིག་དང་མཐུན་འཇུག་མེད། ༣༥ །གསུམ་པ་གྲངས་ཅན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ལ།
 (གྲངས་ཅན་པའི་ལྷགས་ལ་ཤེས་པ་བདེན་གཅིག་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན་པ་ལ།) དགག་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱིང་སྤྱོདས་ལ་སོགས་བདག་སྒྲུ་སོགས། །སྤྱོདས་ལའང་དོན་གཅིག་སྒྲུང་བ་ཅན། །
 ཤེས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡུལ་སྒྲུང་བྱིར། ༣༦ །གཉིས་པ་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ལ། །དེ་ནི་གལ་ཏེ་རྣམ་གཅིག་སྟེ། །དེ་དང་མི་མཐུན་སྒྲུང་ན་གོ། །
 དེ་ནི་དེར་འཛིན་ཇི་ལྟར་འདོད། ༣༧ །བཞི་པ་གསང་བ་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ནི། བྱི་རོལ་ཡུལ་རྣམས་མེད་པར་ཡང་། །སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུང་ལ་ཏྲག་པ་སྟེ། །གཅིག་ཆའམ་ཅི་སྟེ་རིམ་འབྱུང་བའི། །རྣམ་ཤེས་རུང་བ་ཤིན་
 ཏུ་དགའ། ༣༨ །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་མཇུག་བསྒྲུབ་པ་ལ། བྱི་རོལ་ལ་གཅིག་བདེན་དུ་ཞེན་པ་དགག་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་ཤེས་པ་དག །

དཔ་ས་རྒྱན་	<p>༡༡། །མིང་ཙམ་དུ་ནི་སྣང་བ་རྣམས། །ཡི་གེ་དུ་མ་སྣང་བའི་བྱིར། །སྣ་ཚོགས་སྣང་བར་གསལ་བ་ཡིན། ་༡། །གཉིས་པ་ཤེས་པ་ལ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། ་རྣམ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་མིན་སྣང་བ། །འགའ་</p>	
བདུན་	<p>ཞིག་ཡོད་པར་གཞུགས་ན་ཡང་། །འོན་ཀྱང་ཡང་དག་གཞག་མི་རུང་། །མཚན་ཉིད་བཅས་ལ་གཞོད་མཐོང་བྱིར། ་༢། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ་དེ་བྱིར་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ཡི། །ཤེས་པ་རྣམ་པ་</p>	
ས་གཞིར་།	<p>ཀྱན་ཏུ་གནས། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ལྟར། །གཅིག་པུའི་རང་བཞིན་མི་རིགས་སོ། ་༣། །གཉིས་པ་བྱི་དོན་མི་འདོད་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ལ། ་ཚྭ་གས་སྟུ་བརྗོད་པ་དང་། ་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟག་པ་གཉིས། ་དང་པོ་ནི། ་ཇི་སྟེ་</p>	

འགལ་སྔོང་མི་རྣམས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་དག་རྣམ་པར་ཤེས། །དུ་མར་འགྱུར་རོ་ཡང་ན་ནི། །དེ་དག་གཅིག་འགྱུར་འགལ་ལྡན་པས། །གའོན་མི་བ་བར་སོ་སོར་འགྱུར། ༤༦ །གཉིས་
 པ་འགལ་སྔོང་མི་རྣམས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། སྒྱུན་དེ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་བཅས་པ་ལའང་མཚུངས་པར་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན། །གཡོ་དང་མི་གཡོ་ལ་སོགས་པ། །གཅིག་
 གིས་ཐམས་ཅད་གཡོ་ལ་སོགས། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ལན་གདབ་དགའ། ༤༧ །གཉིས་པ་སྒྱུན་དེ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་བཅས་པ་ལའང་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་མ་
 བྲལ་ན། །གཅིག་གི་ཆོས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་བསྒྲེག་པ་མེད། ༤༨ །གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་གངས་མཉམ་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ནི། ཇི་སྟེ་རྣམ་པའི་གངས་བཞིན་དུ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁས་
 ལེན་ན། །དེ་ཆོ་རུལ་ཕྱན་འདྲར་འགྱུར་བ། །དབྱུང་པ་འདི་ལས་བསྒྲེག་པར་དགའ། ༤༩ །གསུམ་པ་སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་དགག་པ་ལ། སུན་འབྱིན་གྱི་དམ་བཅའ་འགོད་པ་དང་། དེའི་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
 ཏེ་སྣ་ཆོགས་དེ་གཅིག་ན། །རྣམ་མཁའི་གོས་ཅན་ལྷགས་སམ་ཅི། །སྣ་ཆོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན། །རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་ལ་སོགས་འདྲ། ༥༠ །གཉིས་པ་དེའི་འཐད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྣ་ཆོགས་གཅིག་པའི་

དཔལ་སྐྱོན་	<p> ༡༡། །རང་བཞིན་ན། །སྒྲ་ཚོགས་ངོ་བོར་སྒྲ་བ་དང་། །བསྐྱེབས་དང་མ་བསྐྱེབས་ལ་སོགས་པ། །ཐ་དད་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར། ༥༡ །གཉིས་པ་རྣམ་བརྟུན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ལ། །འདོད་པ་བརྗོད་པ་ དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཇི་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དེའི། །རྣམ་པ་འདི་དག་མེད་པ་སྟེ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་རྣམ་མེད་པའི། །རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ནོར་བས་སྒྲ་བ་། ༥༢ །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། །དགག་པ་མདོར་བསྟན་ པ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་སྒྲིན་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མེད་ན་ཇི་ལྟ་བུར། །དེ་དག་འདི་ལྟར་གསལ་བར་ཆོར། །དེ་ཡི་དངོས་ལས་ཐ་དད་པའི། །ཤེས་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་ བོ། ༥༣ །གཉིས་པ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། །རྣམ་པ་མེད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། །འཛིན་རྣམ་རྒྱུད་པ་མི་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། །ཡུལ་ཤེས་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། །འབྲེལ་པ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། །རྒྱ་ལ་ བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། །སྤྱི་མི་འཐད་པ་དང་། །བྱེ་བྲག་མི་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། །འདི་ལྟར་གང་ལ་དངོས་གང་མེད། །དེ་ལ་དེ་ཤེས་ཡོད་མ་ཡིན། །བདེ་བ་མིན་ལ་བདེ་སོགས་དང་། །དཀར་བ་ རྣམས་ལའང་མི་དཀར་བཞིན། ༥༤ །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་མི་འཐད་པ་ལ། །དངོས་སུ་ཤེས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། །བརྟགས་ཅམ་དུ་འང་ཤེས་པ་མི་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། །རྣམ་པ་འདི་ལ་ཤེས་པའི་དོན། །དངོས་སུ་འཐད་པ་ </p>	15
བརྒྱུད་		
སྐག་ཁྱུང་།		

མ་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་པའི་བདག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲོག་ལ་སོགས་བཞིན། ༥༥ །གཉིས་པ་བཏགས་ཙམ་དུའང་ཤེས་པ་མི་འཐད་པ་ནི། མེད་ལ་རྒྱས་པ་མེད་པས་ན། །གདགས་པའང་མི་རུང་ན་རུ་
བཞིན། །མེད་པ་བདག་སྣང་ཤེས་སྐྱེད་པར། །རྒྱས་པ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ༥༦ །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བཏགས་ན་མི་འཐད་པ་ནི། གང་ཕྱིར་དེ་ཡོད་ངེས་ཆོར་བ། །ཤེས་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །བདག་མེད་
དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ༥༧ །གསུམ་པ་རྒྱུ་ལ་བཏགས་ན་མི་འཐད་པ་ནི། རྒྱུ་མེད་ན་ནི་གང་ཞིག་གིས། །ངེས་འགའ་འབྱུང་བ་འདི་རུང་འགྱུར། །རྒྱུ་དང་ལྷན་ན་གང་ཞིག་གིས། །
གཞན་གྱི་དབང་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར། ༥༨ །གཉིས་པ་འཛིན་རྣམ་རྒྱུང་པ་མི་འཐད་པར་བརྟན་པ་ནི། དེ་མེད་ན་ནི་ཤེས་དེ་ཡང་། །རྣམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར། །ཤེས་སྒྲོང་དག་པ་འདྲ་བ་ཡི། །ཤེས་པ་རབ་ཏུ་
ཆོར་བ་མེད། ༥༩ །གསུམ་པ་སྒྲོན་སྒྲོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། འདི་ནི་འབྲུལ་པས་ཤེས་ཤེ་ན། །དེ་ཅི་འབྲུལ་ལ་རག་ལས་སམ། །དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་བྱུང་ན་ནི། །དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དོ། ༦༠ །གཉིས་པ་བདེན་
པའི་དུ་བྲལ་སྐྱབ་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་དཔྱད་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་མེད། །གང་ལ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད། ༦༡ །གཉིས་པ་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། གཅིག་དང་དུ་མ་མ་

དཔལ་སྐྱོན་	<p>༡༡། །གཏོགས་པར། །རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཡི། །དངོས་པོ་མི་རུང་འདི་གཉིས་ནི། །ཕན་ཚུན་སྦངས་ཏེ་གནས་སྤྱིར་རོ། །༤༢ །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ། །སྒྲིང་གི་ཀུན་རྫོབ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། །དེའི་རང་བཞིན་སྤྱེ་སྤྱེ་བཤད་པ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། །དེ་སྤྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི། །ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནའི་མཆན་ཉིད་འཛིན། །གལ་ཏེ་འདི་བདག་དོན་འདོད་ན། །དེ་ལ་བདག་གིས་ཅི་</p>	
དཔལ་	<p>ཞིག་བྱ། །༤༣ །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་དེའི་རང་བཞིན་སྤྱེ་སྤྱེ་བཤད་པ་ལ། །སྒྲིང་ཙམ་བསྐྱུ་མེད་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། །སྒྲིང་གཞི་བདེན་སྤྱོད་ཏུ་ངོས་པ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྒྲིང་བ་དང་། །རྒྱ་གང་གིས་སྒྲིང་བའི་ཚུལ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། །མ་</p>	17
སྐྱེ་བུ་	<p>བརྟགས་གཅིག་ཤུ་ཉམས་དགའ་ཞིང་། །སྤྱོད་དང་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་པ། །དོན་བྱེད་པ་དག་རྣམས་རྣམས་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཏོགས། །༤༤ །གཉིས་པ་རྒྱ་གང་གིས་སྒྲིང་བའི་ཚུལ་ནི། །བརྟག་པ་མ་</p>	

དང་པོ་ལ། བས་ཀྟོ་ལ་འཛོམས་ལུས་པ་དང་། ཚུར་ལ་གང་གིས་མི་ཚུགས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། །རིགས་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་འབྲངས་པར། །གཞན་དག་འདོད་པ་སེལ་བར་བྱེད། །
 དེ་ཕྱིར་ཀྟོ་ལ་ངན་གནས་མེད་དོ། ༥༡ །གཉིས་པ་ཚུར་ལ་གང་གིས་མི་ཚུགས་པའི་ཚུལ་ནི། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །ཁས་མི་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་ནན་ཏན་ལྡན་པས་ཀྱང་། །ཅིར་ཡང་ཀླན་ག་
 བྱར་མི་ལུས། ༥༢ །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དོན་དམ་ལ་ཚུད་སྤོང་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཚུད་སྤོང་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་དོན་དམ་ལ་ཁས་ལེན་མེད་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁས་
 ལེན་དང་བཅས་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་བཤད་པ་དང་། ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་གྲུབ་ཚུལ་དང་། དེའི་སྒྲོ་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་
 ཉིད་ཏུ་ན། །དངོས་པོ་གང་ཡང་གྲུབ་པ་མེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་སྦྱོས་གསུངས། ༥༣ །གཉིས་པ་དེའི་སྒྲོ་དོན་ནི། དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །འདི་
 ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། །གཉིས་པ་(ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བཤད་པ་)རྣམ་གྲངས་མིན་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་ཏུ་ན་སྒྲོས་པ་ཡི། །

དཔལ་རྒྱུན་	<p>༡༡། ཆོགས་རྣམས་ཀུན་ལས་དེ་གྲོལ་ཡིན། ༡༠ གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དོན་དམ་སྒྲ་ཉོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྒྲ་ཉོག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་</p>	
བཏུ་	<p>ནི། སྦྱེ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱེ་བ་མེད་ལ་སོགས་མི་སྤྲིད། དེ་ཡི་ངོ་བོ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡི་ཆོག་གི་སྒྲ་མི་སྤྲིད། ༡༡ ཡུལ་མེད་པ་ལ་དགག་པ་ཡི། སྦྱོར་བ་ལེགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། གཉིས་</p>	
སྒྲ་གྲུང་།	<p>པ་སྒྲ་ཉོག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་པར་ཉོག་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་ཡང་དག་མིན། ༡༢ གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་ལ། རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཡིན་ན་ཀུན་གྱིས་མངོན་སུམ་ཉོགས་</p>	
	<p>པར་ཐལ་བ་དང་། སྟོང་ཡང་མི་སྒྲུང་ན་དེ་སུས་ཀྱང་མི་ཉོགས་པས་གཏན་ཆོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སྦྱོགས་ཆོས་སོགས་མི་འགྱུར་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་སྤྲིད་པར་ཚུད་པ་གསུམ། དང་པོ་</p>	
	<p>ལ། ཚུད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་དེ་ནི་ཉོགས་གྱུར་པས། དེ་ཡི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་ཕྱིར། མི་མཁས་རྣམས་ཀྱང་དངོས་རྣམས་ཀྱི། དངོས་པོ་འདི་འདྲ་ཅིས་མི་ཉོགས། ༡༣ གཉིས་པ་ལན་</p>	
	<p>ནི། མ་ཡིན་ཐོག་མེད་རྒྱུད་ཕྱི་བར། དངོས་པོར་སྒྲོ་བཏགས་དབང་བྱས་པ། དེ་ཕྱིར་སྒོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། མངོན་སུམ་ཉོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ༡༤ ཚུད་པ་གཉིས་པ་སྟོང་ཡང་མི་སྒྲུང་ན་དེ་སུས་</p>	

གུང་མི་ཚྭ་གས་པས་གཏན་ཚིགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ལན་ནི། དེ་ལ་སྒྲོ་བ་ཏགས་གཙོད་བྱེད་པ། །ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །རྗེས་སུ་དཔོག་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད། །རྣལ་འབྱོར་དབང་རྣམས་
 མངོན་སུམ་གསལ། ༥༥ །ཚུད་པ་གསུམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སྒྲོགས་ཚེས་སོགས་མི་འགྲུབ་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་སྤྲོད་པར་ཚུད་པའི་ལན་ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལྟ་མིན་ན་མི་འཐད་པར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གི། །ཚེས་ཅན་སྤངས་ནས་མཁས་པ་དང་། །བུད་མེད་བྱིས་པའི་བར་དག་ལ། །གྲགས་པར་གྱུར་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། ༥༦ །བསྐྱབ་དང་སྐྱབ་པའི་
 དངོས་པོ་འདི། །མ་ལུས་ཡང་དག་འཇུག་པར་འགྱུར། །གཉིས་པ་དེ་ལས་བསྒྲོག་ན་མི་འཐད་པ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཞི་མ་གྱུ་བ། །ལ་སོགས་ལན་ནི་ངེ་སྐྱད་གདབ། ༥༧ །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཚུད་སྤོང་ལ། སྐྱབ་
 དང་བསྐྱབ་བྱའི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་འཐད་པ་དང་། ཚེ་སྤྱིའི་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྟག་ཆད་དང་བལ་བར་བསྐྱགས་པས་མཇུག་བསྐྱབ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བདག་ནི་སྤྲང་བའི་
 རང་ཅན་གྱི། །དངོས་པོ་དགག་པར་མི་བྱེད་དེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྐྱབ་པ་དང་། །བསྐྱབ་བྱ་གཞག་པ་འབྲུགས་པ་མེད། ༥༨ །གཉིས་པ་ཚེ་སྤྱིའི་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ།

དཔ་མ་རྒྱན་	<p>༡༡། །དམ་བཅའ་མདོར་བསྟན་དང་། རིགས་པས་རྒྱས་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཐོག་མེད་སྤྱིད་རྒྱད་ནས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྟོག་སོགས་ཀྱི། །རིགས་དང་མཐུན་པའི་ས་བོན་ཉིད། ། ཇེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན། ༡༩ །གཉིས་པ་དེ་རིགས་པས་(རྒྱས་པར་)སྒྲུབ་པ་ལ། མི་འཐད་པ་དགག་པ་དང་། འཐད་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདི་ནི་དངོས་པོའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །འབྱུང་བ་མ་ཡིན་དེ་མེད་ ཕྱིར། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། །རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་བཀག་པ་ཡིན། ༢༠ །རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཕྱིར་གློ་བུར་མིན། །རྟག་འབྱུང་མ་ཡིན་རྟག་མ་ཡིན། །གཉིས་པ་འཐད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་བས་གོམས་འདྲ་དེ་ ཉིད་ཕྱིར། །དང་པོ་རང་གི་རིགས་ལས་སྐྱེས། ༢༡ །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་བསྐྱགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་རྟག་ཆད་ལྟ་བ་རྣམས། །གཞུང་འདི་ལ་ནི་རིང་དུ་གནས། །ཕྱོག་དང་ ཇེས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་། །ས་བོན་སྒྱུ་གུ་ལྷགས་སོགས་བཞིན། ༢༢ །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ། དོན་དམ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། ཀུན་རྫོབ་དོན་བྱེད་རྣམས་སྣང་དུ་ཁས་སྦངས་པའི་ཕན་ཡོན་ དང་། དེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གོམས་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པ་ནི། །རང་བཞིན་མེད་པ་གོམས་བྱས་པས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཉོན་མོངས་བསྐྱིམས་པ་མེད་</p>	21
བཏུ་གཅིག་		
ས་གཞིར་།		

དཔ་ས་རྒྱན་	༡༡། །དེ་ཕྱིར་དེ་མཐུས་བྱུང་བ་ཡི། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་སྐྱབ་པ་ཀུན། །བདག་དང་བདག་གིར་ལོག་པ་ལས། །བྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྟོབས་ཆུང་ངོ། ༥༩ །དངོས་པོར་དམིགས་པ་མེད་པ་ལས། །	
བརྩ་གཉིས་	བྱུང་བ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སྟེ། །རྒྱས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །ས་བོན་གྱུང་པོའི་མུག་སོགས་བཞིན། ༦༠ །གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་ལ་བསྒྲགས་པའི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ། ཚུལ་གཉིས་གིང་རྟའི་ སྟོལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། དེ་ལ་བསྒྲགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཚུལ་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་	
ས་གཞིར་།	ཡང་། །ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ། །རང་གིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན། ༦༡ །གཉིས་པ་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། ། ཕྱི་རོལ་དངོས་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །ཚུལ་འདིར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་བདག་མེད་ཤེས་པར་བྱ། ༦༢ །གཉིས་པ་དེ་ལ་བསྒྲགས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚུལ་གཉིས་གིང་ རྟ་ཞོན་ནས་སུ། །རིགས་པའི་སྐབ་སྟོགས་འདུ་བྱེད་པ། །དེ་དག་དེ་ཕྱིར་ཇི་བཞིན་དོན། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཉིད་འཕྲོབ། ༦༣ །གཉིས་པ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དེ་ལ་བསྒྲགས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ། ཀུན་གྱི་བྱུན་མོང་མིན་པའི་	

ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀར་ཚེས་གཞན་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱབ་དང་དབང་ལ་སོགས་མ་ཟུངས། །དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པའི་རྒྱ། །འཛིག་རྟེན་སྤྱི་བོར་གྱུར་པས་ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་ཟུངས་
 པ་མ་ཡིན་པ། ༥༥ །ཡང་དག་བདུད་རྩི་དག་པ་འདི། །བྱགས་རྩེ་དག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་གཏོགས་པ། །གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་མ་ཡིན་ནོ། ༥༦ །གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀར་ཚེས་གཞན་
 སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ། སེམས་ཅན་ལ་སྤྲིང་རྩེ་དང་། སྟོན་པ་ལ་གྲུས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་བྱིར་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡི། །བྱབ་མཐར་འཆེལ་བའི་སློ་ཅན་ལ། །དེ་ལྷགས་རྩེས་འཇུག་སློ་ཅན་ནམས། །སྤྲིང་
 རྩེ་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། ༥༧ །གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ་གྲུས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། སློ་ནོར་ལྡན་པས་ལྷགས་གཞན་ལ། །རི་ལྟར་སྤྲིང་བོ་མེད་མཐོང་བ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་སློབ་པ་ལ། །གྲུས་པ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ༥༨ །
 བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ། སློབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པའི་མཛད་བྱང་དང་། ལོ་པར་གང་གིས་བསྐྱར་བའི་འགྱུར་བྱང་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། སློབ་དཔོན་ནི་བ་འཆོ་བདག་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ། །འཕགས་པ་ངག་གི་དབང་ལྷག་གི་ཞབས་གྱི་པདྨ་རྩྭ་ག་པ་མེད་པའི་ཟེའུ་འབྲུ་སྤྱི་བོས་ལེན་པས་མཛད་པ་རྩོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལོ་པར་གང་གིས་བསྐྱར་བའི་འགྱུར་བྱང་ནི།

༡༡། །རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་རེན་དྲ་པོ་རྟེ་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྰ་བ་བརྩེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྐྱར་ཅིང་ལུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།ཞེས་ཁྱ་འགྲུ་སྤྱུ་ལ་མིང་པས། སྤྱི་ལོ་༡༠༡༥ ཟླ་༩ ཆེས་
 ༡༢ ཉིན་གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྤྱིན་དུ་བཤད་གྲུའི་མཁན་སྟོབ་དང་ལས་བྱེད་རྒན་པ་ཆོར་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཆོས་ཐུན་ཞིག་དབུ་བཙུགས་ནས་ཆོས་བྲིད་གྱི་ཞོར་དུ་ཡ་ཀུན་མཁུན་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེའི་
 གསུང་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་དབྱེས་པའི་ཞལ་ལུང་གི་ས་བཅད་དང་ཙུ་ཆོག་རྣམས་སྤྲུགས་ནས་བསྒྲིགས་པས་དགོ་ལེགས་འཕེལ། སམ་མདྲ་ལོ།། །། (དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ས་གཞི་སྤྲུགས་མ་འདི་ཉིད་ཡ་སྤྱབས་རྩེ་ཡོངས་
 འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགྲང་གྲངས་གྲུ་དགྲུ་ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་མགོན་པོ་གང་གི་ཞལ་སྤྲ་ནས། གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྤྱིན་ཁྱ་འགྲུ་བཀྲ་ཤིས་ཡང་ཙེ་དགོན་དུ། སྤྱི་ལོ་༡༠༡༥ ལོར། སྤྱི་ཟླ་༡ ཆེས་༡༢ རེས་གཟའ་སྤེན་པ་ཉིན་ལྷགས་ལུང་བཀའ་བྲིན་
 བསྐྱུ་ལ་བའོ།།)

༡༡། །དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བརྩམ་བཞུགས་སོ།།

༢༭ །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ལེགས་གསུང་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོས་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་སུ་བསྐྱེལ། །དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་
 པའི་སྒོལ་བྱེད་པོ། །མཁན་ཆེན་ནི་བ་འཆོ་ལ་གྲུས་པས་འདུད། །གངས་ཅན་སྒྲོངས་འདིར་ནི་འཆོ་གཉིས་པ་ལྟར། །ཤིང་རྟའི་ལམ་སྒོལ་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱེལ་བའི་གཞུང་། །བདེ་སླག་རྟོགས་ཕྱིར་བྱད་ཆོས་ལྡེ་ལྡན་གྱིས། །གསལ་བར་སྟོན་མཛད་ཀྱན་མཁྱེན་མི་ཡམ་འདུད། །མྱད་བྱུང་བ་ཉོར་མཁན་
 པོའི་རིང་ལུགས་ཆེ། །དུས་ཀྱི་ཁམས་སུ་རེ་ནིག་ངལ་བསོས་ཀྱང་། །འཇམ་དབྱངས་རྣམ་སྤྱུལ་བྱགས་བསྐྱེད་ཟབ་མོ་ལས། །གསལ་རྒྱས་རྫོགས་

༡༡། །པའི་རྣམ་པ་ཤད་ཞིང་འདིར་བྱོན། །གང་གི་འཇམ་དབྱངས་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་ལ། །སྒྲོ་གྲོས་གཞོན་ལུ་འཇུག་པར་བདེ་བ་ཡི། །
 ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་སྒྲར་ཡང་ཆོག་འགྲེལ་ཙམ། །ཐོག་མར་མཁོ་བར་དུན་ནས་འདིར་བརྗོད་བྱ། །དེ་ཡང་མཁས་བརྩུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་གྱི་
 ཡང་ཕྱིར་སོན་ནས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་རྩོད་མེད་དུ་གཤེགས་ཤིང་། རྒྱ་བོད་གཉིས་ན་ཉི་ལྔ་ལྟར་གྲགས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་
 འཆོས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་གཞུང་བཟང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ལའང་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོགས་

འཕྲིན་པ་	<p>༡༡། །ལྷ་ར་འགྱུར་ན། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དབུ་མ་སྒྲེས་བུ་ལུས་མཛེས་པ་ལྷ་བུ་ལ་རྗོད་བྱེད་གཞུང་གི་དབུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་དང་འདྲ་བར་གནས་པ་དེ། ཚུལ་འདི་ཉིད་གྱིས་གསལ་</p>	
གསུང་	<p>བར་བྱེད་པས་ན་འདི་ནི་རྒྱན་དང་བཅས་པའི་ལུས་གསལ་བར་འཆར་བའི་མེ་ལོང་ལྷ་བུ་སྟེ་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ནི་དབུ་མ་མཐའ་དག་གི་རྒྱན་ཡིན་གྱི་སྟོགས་རེ་བ་མིན་ནོ། །ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཆོག་རྟེན་པ་གྲངས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་ལྷུག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་དེ། ལོ་རྩ་བ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་འགྱུར་མཛད་པའི་སྤྲ་ལོགས་སུ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་གཞུང་འདིའི་ཀླད་དུ་བཀས་བཅད་དང་མཐུན་པར་ཕྱག་མཛད་པའི་ཆོག་བཀོད་པའོ། །དེ་ལ་གང་གི་ཕྱགས་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྒྲོས་པའི་བྱག་རྩ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་འཇམ་པ་ཡིན་ལ། མཁྱེན་གཉིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྟེད་དུ་འགོ་བའི་དོན་རྟག་ཁྱབ་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་མཛད་</p>	31
ལྷན་	<p>པ་ནི་དོན་གཉིས་འབྱོར་བའི་དཔལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་བུ་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་པ་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུ་སྤང་ནས་འཁོར་བ་ཇི་</p>	

ཡེ་

ཡེ་

ཡེ་

༡༡། །གཉིས་པ་རྩ་བའི་རྟགས་བཀོད་པ་དེའི་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལ། རྟོགས་ཚེས་སྐྱབ་པ་དང་། རྟབ་པ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་སྐྱབ་པ་དང་། བདེན་པའི་དུ་བྲལ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟབ་པའི་གཅིག་དགག་པ་དང་། མ་རྟབ་པའི་གཅིག་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟབ་བྱེད་བྱེད་བྲག་པ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང་། མཁའ་ཚོགས་རྟབ་བྱེད་སྐྱེ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྟག་དངོས་གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང་། གང་ཟག་གཅིག་བདེན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞན་སྒྲེས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་དགག་པ་དང་། རང་སྒྲེས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་དགག་པ་དང་། དེ་རྟུར་བཀག་པའི་མཇུག་བསྐྱབ་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྟག་པར་འདོད་པ་ལ་གཅིག་བདེན་བཀག་པ་དང་། གཅིག་མིན་པ་ལ་རྟག་པར་འདོད་པ་བཀག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་ཉེར་སྦྱོར་བས། །རྟག་རྣམས་གཅིག་ཕུའི་བདག་ཉིད་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་གང་དེས་འབྲས་བུ་འདི་རྣམས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་བསྐྱེད་པར་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་མཐུད་དེ་རིམ་པ་ཅན་དུ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའམ་སྐྱེད་པར་སྐྱང་བས་ན། རྒྱ་དབང་ལུག་ཚོགས་རྟག་པའི་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་པ་དེ་རྣམས་གཅིག་ཕུའི་བདག་ཉིད་དུ་བདེན་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་

ཨ་མ་	<p>༡༡། བྱེད་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འང་ཞེས་པ་རྟག་དངོས་ཀྱིས་བུམ་སོགས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་མི་འཐད་པར་མ་ཟད། འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པར་འདོད་པ་བྱེ་སྤྱོད་ལུགས་ལའང་མི་འཐད་པ་ཡོད་ཅེས་སོ། །ས་བཅད་གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་པ་སྒྲ་མའི་ཡུལ་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་མི་འཐད་པ་དང་། (རྗེས་སུ)མི་འབྲང་ན་མི་འཐད་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་སྒྲ་མས་ཤེས་བྱ་བའི། །རང་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་ནི། །ཤེས་པ་སྒྲ་མའང་ཕྱི་མར་འགྱུར། །ཕྱི་མའང་དེ་བཞིན་སྒྲ་མར་འགྱུར། ། ༤ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པར་འདོད་པ་བྱོད་གྱི་ཤེས་པ་སྒྲ་མའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་འདུས་མ་བྱས་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བར་ཁས་སྐྱངས་ཡོད་པ་ལ་ཤེས་པས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་ཆད་མ་མི་སྲིད་ཅིང་། ཤེས་པས་དམིགས་པ་ལ་རིམ་ཅན་གྱིས་བྱབ་པ་དང་། རིམ་ཅན་ལ་སྒྲ་མའི་ཡུལ་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་མི་འབྲང་གང་རུང་ལས་ཁས་ལེན་གཞན་མི་སྲིད་པས་ན། ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་ཤེས་སྒྲ་མས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། ། ཕྱི་མའི་དུས་ནའང་ཡོད་ཅིང་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ནི། འོ་ན་ཡུལ་ལ་བྱེད་</p>	35
ཨ་མ་		

པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་གཅིག་ཕུ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དེ་འཛིན་པའི་སྒོ་ལའང་བྱད་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་གང་དང་གང་ཤེས་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་ཤེས་པ་ཞེས་འཛོག་གི། གཞན་དུ་ཤེས་པའི་
 དབྱེ་བ་དུ་མ་འཛོག་པར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་ཕུ་གཅིག་གི་རྒྱད་ཀྱི་བུ་མ་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་བུ་མ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་སྒྲ་
 མ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཤེས་པར་བཞག་གི། ཆོས་གཞན་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པར་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བས་ཤེས་པ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་
 ཤེས་པ་སྒྲ་སྒྲི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་བདེན་པ་དེས་ན། ཤེས་པ་སྒྲ་མའང་སྒྲི་མར་འགྱུར་ལ། སྒྲི་མའང་དེ་བཞིན་སྒྲ་མར་འགྱུར་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་སྒྲ་མའི་ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་ནི་
 སྒྲི་མའི་དུས་ནའང་ཡོད་ལ་རྣམ་ཤེས་སྒྲ་མ་ནི་མེད་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་སྒྲི་མའི་ཤེས་བྱ་ནི་སྒྲ་མའི་དུས་ན་ཡོད་ལ་རྣམ་ཤེས་སྒྲི་མ་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའང་མི་རུང་ངོ་། །ས་བཅད་གཉིས་པ་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་
 ན་མི་འཐད་པས་དགག་པ་ལ། ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་སྐྱད་ཅིག་མར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་སྒྲིན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒོན་དང་སྒྲི་མའི་གནས་རྣམས་སུ། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་མི་འབྱུང་ན། །

ལྷ་	<p>༡༡། །འདུས་མ་བྱས་དེ་ཤེས་པ་བཞིན། །སྐད་ཅིག་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ། ༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་སྦངས་ཏེ། ཤེས་པ་སྒྲོན་མ་དང་སྤྱི་མའི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་ཡུལ་</p>	
ལྷ་	<p>དེ་ཡི་ངོ་བོ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་པ་སྒྲོ་མ་རང་དུས་ཀྱི་ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་དེ་ཤེས་པ་སྤྱི་མའི་གནས་སྐབས་ན་མེད། སྤྱི་མའི་ཡུལ་སྒྲོ་མའི་དུས་ན་མེད་པར། མདོར་ན་རང་ཡུལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སོ་</p>	
ལྷ་	<p>སོའི་ཡུལ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཀྱི་གཅིག་གི་ཡུལ་གཅིག་ལ་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་མིན་ན་ནི། ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་དེ་ཡང་། དཔེར་ན་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་ནས་དུས་གཞན་དུ་མི་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཇི་</p>	
ལྷ་	<p>ལྟ་བ་བཞིན་དུ། སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ལས་མི་འདའ་བར་སྒོ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་སྒྲོན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ། རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ན་འདུས་</p>	
	<p>བྱས་སུ་ཐལ་བ་དང་། མི་ལྟོས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་ཐལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲོ་མ་སྒྲོ་མའི་སྐད་ཅིག་གི། །མཐུ་ཡིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ན། །འདུས་མ་བྱས་སུ་འདི་མི་འགྱུར། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་</p>	
ལྷ་	<p>བཞིན། ༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་སོ་སོའི་ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་དེ་སོ་སོ་བར་གྱུབ་པས་སྐད་ཅིག་མར་གྱུབ་ལ། དེ་ལྟར་ནའང་ད་རུང་འདུས་མ་བྱས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲོ་མ་པ་དེ་དག་ལ་འདི་དྲི་སྟེ། དེ་</p>	
	<p>ལྷ་</p>	

ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཅན་སོ་སོའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་མ་བྱས་དེ་རྣམས་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་སམ་མི་ལྟོས་ཞེས་དྲིའོ། །ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་རང་གི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་སྐད་ཅིག་མ་རིམ་པར་འབྱུང་བ་གང་གི་མཐུ་ཡིས་སྐད་ཅིག་བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ནི། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་འདུས་མ་བྱས་སུ་འདི་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འདུས་བྱས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་མི་ལྟོས་ན་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་ཐལ་བ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་འདི་དག་ཏུ། །རང་དབང་འབྱུང་བར་འདོད་ན་ནི། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་བྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རང་ཡུལ་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་སོ་སོའི་རང་དུས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཏུ་སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་སོགས་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་ན་ནི། རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་བྱུང་བ་དང་གྱུར་མེད་པའི་བྱིར་ན། དུས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ། ཡང་ན་རྟག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་བཟད་དོ། །གསུམ་པ་རྟག་དངོས་བཀག་པའི་མཐུག་བསྐྱུ་བ་ནི། དོན་བྱེད་ལུས་པ་མ་ཡིན་ལ། །དེ་འདོད་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །མ་ནིང་གཟུགས་བཟང་མི་བཟང་ཞེས། །འདོད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཅི་ཡན། །

འཕྲིན་	<p>༡༡། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟག་བདག་དང་དབང་ཕྱུག་འདུས་མ་བྱས་སོགས་ལ་རྫོམ་པས་བཞག་པ་ཙམ་ལས་ཡུལ་རང་ལ་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བ་</p>	
བརྟན་	<p>ལ། ཡུལ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་སོགས་སུ་འདོད་པའི་སྒྲོས་ནན་གྱིས་དེ་ཡོད་པར་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འབྲིག་པ་བརྟེན་མི་རྣམས་པའི་མ་ཞིང་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ག་ཟུགས་བཟང་ངམ་</p>	
ལྟོན་	<p>མི་བཟང་ཞེས། འབྲིག་པའི་འདོད་པ་དང་ལྷན་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་ཕན་ཏེ། དེ་དག་གིས་གྲུབ་ཏུ་རེ་བའི་འདོད་དོན་ནི་འབྲིག་པ་ཡིན་ན། མ་ཞིང་དེ་</p>	39
ལྟོན་	<p>འབྲིག་པའི་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བས་རེ་བ་བསྐྱབ་མི་རྣམས་པ་དང་འདྲ་བར་རྟག་དངོས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་འདྲ་བ་ནི་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་སྟོངས་པས་དེ་ཁས་སྦྱངས་ཀྱང་། ཁས་སྦྱངས་པའི་དོན་ལྟར་</p>	
	<p>ཐོབ་པ་ནམ་ཡང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། ལྟན་ཅིག་ལྟན་ཅིག་མ་ཡིན་པར། གང་ཟག་བརྟན་དུ་མི་རུང་བས། གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། བྲལ་བར་གསལ་བར་རབ་ཏུ་ཤེས། ། ཞེས་</p>	
	<p>གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཚན་ཉིད་པ་འཛིན་པའི་ནང་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྤང་པོ་ལྟའི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱན་ལ་ངའོ་སྟམ་དུ་རྫོམ་པར་ཟད་ཀྱི། བདག་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་</p>	

འཇུག་	<p>༡༡། །འཛོག་མི་རུང་ལ། །འབྲེལ་ན་ནི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤིང་ལ་བྱབ་པའི་ཆ་དེ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤིང་ལ་བྱབ་པའི་ཆ་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ནི་བྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་</p>	
བརྒྱུད་	<p>བཞིན་དུ་དེ་དང་འབྲེས་ཤིང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེལ་བའི་བྱབ་བྱེད་གསལ་བ་དང་ཤིང་དེ་དག་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་བྱབ་བྱེད་བྱེད་བྱེད་པ་ཤིང་ལྷ་ལུ་གཅིག་སྐྱེས་ན་ཡུལ་</p>	
ལྟོན་	<p>དུས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་རྣམས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་ལ། ཆ་སོ་སོ་གཅིག་མིན་ན་ནི་བྱབ་པ་གཅིག་ཤུར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་བྱབ་བྱེད་དང་གསལ་བ་ཐ་དད་པའི་གྲངས་བཞིན་དུ་མར་འགྱུར་</p>	

ཆ་སྟེ། དེའང་ནང་གི་ལུས་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱི་རོལ་དུ་བུམ་སྒྲམ་ཁང་པ་རི་གྲིང་ལྷན་པོ་སྟོང་ཆེན་པོའི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲང་བ་དེ་དག་གང་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་གོས་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེབས་པ་
 དང་མ་བསྐྱེབས་པའི་དངོས་པོ་སོགས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན། རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པའི་གཅིག་ཕུ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོགས་ཁོངས་ནས། གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བ། ཆོན་
 གྲིས་བསྐྱར་བ་དང་མ་བསྐྱར་བ། ཆོག་པ་དང་མ་ཆོག་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་པས་སོ། །གཉིས་པ་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩལ་ཕྱན་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 བསྟན་པ་དང་། (རྩལ་ཕྱན་)དེ་ཁེགས་པས་དངོས་པོ་དུ་མ་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱོགས་སྒྲའི་འདོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང་། (རྩལ་ཕྱ་རབ་བདེན་པར་འདོད་པ་)དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྱུང་བ་
 དང་ནི་བསྐྱོར་བ་འཇ། །བར་མེད་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རགས་པ་ཚུམ་པའི་གཞི་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྩལ་དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཟུ་སྟེགས་གཟེགས་ཟན་པའི་ལུགས་
 དེ་དང་ནི། གཞན་ཡང་རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་རྣམས་མ་འབྱུང་བར་བར་དང་བཅས་ཏེ་བསྐྱོར་བ་ཅམ་དུ་འདོད་པའཇ། ཡང་མ་འབྱུང་ལ་བར་མེད་པའི་རྣམ་པར་གནས་པར་འདོད་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དེ་

ཨ་	<p>༡༡། །གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཕྱོགས་ཆ་ལ་བརྟགས་པའི་རིགས་པ་འདིས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་ལུགས་གསུམ་ནི། ༡ གཞན་སྡེ་བྱེ་བྲག་པའམ་གཟེགས་ཟན་པ་ན་</p>	
ཨ་	<p>ལེ། ལྷན་ནས་ཚོགས་པ་ཚུམ་དགོས་ཀྱི། མ་ལྷན་ན་རགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བས་རྩལ་རྣམས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྱར་ཏེ་གནས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ༢ །ཡང་རང་སྡེ་བྱེ་སྡེ་སོགས་ཕལ་</p>	43
ཨ་	<p>ཆེ་བ་ཞིག་གིས་ཕན་ཚུན་མཐུས་མི་འཐོར་བར་འཛིན་གྱི། གཅིག་ཏུ་འབྱར་བ་གོང་ལྟར་མི་འཐད་པས་རྩལ་གཅིག་ལ་རྩལ་གཞན་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ཙམ་དུ་བར་དང་བཅས་པར་གཡག་རྩ་དང་ནེའུ་གསེང་</p>	
	<p>ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར། ༣ དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ནི་རིག་ལ་མ་འབྱར་བར་འདོད་དེ། གོང་ལྟར་འབྱར་བ་དང་བསྐྱོར་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པས་རྩལ་མང་པོ་དག་ལ་དོན་དུ་གཅིག་གཅིག་ལ་རིག་</p>	
	<p>པའམ་འབྱར་བ་མེད་ཀྱང་བར་མེད་པས་རིག་པར་འདུགེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་རྩལ་ཕྱ་རབ་བདེན་པར་འདོད་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཆ་མེད་ན་རགས་པ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ཆ་ཡོད་</p>	
	<p>ན་ཕྱ་རྩལ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུས་གནས་རྩལ་ཕྱན་རྩལ་གཅིག་ལ། །བལྟས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། ༡༡ །རྩལ་ཕྱན་གཞན་ལ་ལྟ་བ་ཡང་། །དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་ཡིན་བཟོད་ན། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ས་ཆུ་སོགས། །</p>	

ཇི་ལྟར་རྒྱས་འགྲུར་མ་ཡིན་ནམ། ༡༩ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་ཕྱོགས་ཆ་ལ་བརྟགས་པའི་ཚུལ་ནི། རགས་པ་རྩོམ་པའི་ཆོ་དབུས་ན་གནས་པའི་རྩལ་ཕྱན་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་རྩལ་དུ་མ་ཆོགས་ནས་
 འདུ་དགོས་ལ། དེའང་དཔེར་ན་ཁང་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཤར་ངོས་སུ་བལྟས་པའི་ཆ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཞན་ལ་ལྟ་བུའི་ངོས་དེ་དང་དེ་ལ་འདི་ཕྱོགས་འདི་ལ་བལྟས་པའི་ངོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གདགས་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་དུ་མ་འདུས་ནས་རགས་པ་རྩོམ་པའི་ཆོའང་། དབུས་ན་གནས་པའི་རྩལ་ཕྱན་དེ་ལ། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩལ་ཕྱན་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བལྟས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལས་ཆ་
 གཞན་མེད་པས། ཕྱོགས་ལྟག་མའི་རྩལ་ཕྱན་གཞན་ལ་ལྟ་བ་ཡང་། ཤར་ལ་ལྟ་བུའི་ངོས་སམ་ཆ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གལ་ཏེ་བརྗོད་ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནི། ས་དང་
 རྩལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཇི་ལྟར་རྒྱས་འགྲུར་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་ནམ་ཅི། འོན་ཏེ་རྩལ་ཕྱན་བསགས་པས་ས་དང་རྩལ་སོགས་པ་ཇི་ཆེ་ཇི་རྒྱས་སུ་འགྲུར་བར་འདོད་ན་ནི་རྩལ་གཅིག་ལ་གཏད་
 པའི་ངོས་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞན་ལ་འང་བལྟས་སོ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་འདི་འདོར་བར་བྱ་སྟེ་འདི་གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །འདི་སྐབས་རྩལ་ཕྱན་ཞེས་པ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་རྩལ་ཆ་མེད་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། དེ་

ཡུལ་	<p>༡༡། །བདུན་བསགས་པའི་རྩལ་ཕྱན་ལ་གོ་བར་མི་བྱའོ། །སྦྱིར་རྩལ་ཕྱན་དང་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལ་བྱད་ཡོད་དེ། རྩལ་ཕྱན་ཆ་བདུན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱ་རབ་ཅེས་ཕྱ་བའི་རབ་རྩ་གྱུར་པའམ་</p>	
ཡུལ་	<p>མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་མོད། རྩལ་ཕྱ་མོ་དང་། དེ་སྒྲ་བསྐྱས་པའི་རྩལ་ཕྱན་ཞེས་པ་སྦྱི་མིང་ཡིན་པས་བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་ཐད་དུ་འཇུག་ཡུལ་ཤན་ཕྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཆ་ཡོད་ན་ཕྱ་ རྩལ་དུ་(མི་འགྲུབ་པའམ་)མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། རྩལ་ཕྱན་གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ངོས། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད་ན་ནི། །རབ་རྩ་ཕྱ་རྩལ་ཇི་ལྟ་བུར། །གཅིག་ཕུ་ཆ་ཤས་མེད་པར་འགྱུར། ། ༡༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་ལྟར་དབྱད་ པས་འཛིགས་ནས། དབུས་རྩལ་གྱི་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་ལ་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཕུ་དེ་གཞན་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྩལ་ཕྱན་གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ངོས་གལ་ཏེ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ ནི། རབ་རྩ་ཕྱ་བའི་རྩལ་དེ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་གཅིག་ཕུ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཆ་དང་ལྡན་པས་སོ། །དེས་ན་ཕྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་རགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་ཅིང་། དེའི་གདགས་གཞིའང་དུ་མ་ལ་དམིགས་ནས་བཞག་གི། ཆ་མེད་གཅིག་བདེན་གྱི་རང་མཆན་མི་སྤིང་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྩལ་ཕྱན་དེ་ཁེགས་པས་དངོས་པོ་དུ་མ་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ལ།</p>	45
ཡུལ་		

རྟགས་འགོད་པ་དང་། བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྩལ་ཕྱན་རང་བཞིན་མེད་གྲུབ་པ། །དེ་ཕྱིར་མིག་དང་རྫ་ས་ལ་སོགས། །བདག་དང་གཞན་སྐྱས་མང་པོ་དག །རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་པ་ཡིན།། ༡༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ།
གང་དེ་ལྟར་རྩལ་ཕྱན་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། མིག་དང་རྫ་ས་ལ་སོགས་པ་བདག་དང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་སྐྱས་པའི་ཚོས་མང་པོ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་པའམ་གསལ་བ་
ཡིན་ཏེ། འཛིམ་པ་མེད་པར་རྫ་བུམ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་སྡེས་སྐྱས་པ་མིག་དང་གཟུགས་དང་དེའི་རྣམ་པར་གཤེས་པ་སོགས་དོན་དམ་པར་འདོད་པའོ། །གཞན་སྡེ་གཟེགས་ཟན་སོགས་ཀྱིས་
སྐྱས་པ་རྫ་ས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེས་བརྩམ་དང་། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་བདག །དེ་ཡི་སྦྱི་དང་བྱད་པར་ཡང་། །དེ་དག་དེ་དང་འདྲ་བ་ཅན།། ༡༤ ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དེ་ལ་རྩལ་ཕྱན་མེད་པས་མིག་སོགས་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པའི་འཐད་པ་ཅི་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་རང་སྡེ་དག་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བརྩུ་པོ་རྩལ་བསགས་པ་ཡིན་པས་ན་རྩལ་ཕྱན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དུ་
འདོད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་དག་གིས་འདོད་པའི་རྩལ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྫ་ས་རྣམས་ཀྱང་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྩལ་དེས་བརྩམ་པར་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གྲི་དང་།

དལ་མ་	༡༡། །རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། གྲངས་དང་། ཚད་དང་། ཐ་དད་དང་། སྒྱོར་བ་དང་། རྣམ་པར་བགོ་བ་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་བ་ཉིད་དང་། རྩིས་ཉིད་དང་།	
བརྟུག་ཅིག་	སྒྱུམ་པ་དང་། སྒྲ་དང་། སྒྲོ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྒྱག་བསྐལ་བ་དང་། འདོད་པ་དང་། སྤང་བ་དང་། འབད་པ་དང་། ཚེས་དང་། ཚེས་མ་ཡིན་པ་དང་། གོམས་པ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་རྩལ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དང་། འདེགས་འཛོག་བརྒྱུད་བསྐྱུམ་འགྲོ་བའི་ལས་ནི་ལུས་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ན་རྩལ་དེ་ཡི་ལས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་བ་ལང་ལྟ་བུ་སོགས་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་ཉི་ཆོ་བ་དང་། བྱེ་བྲག་གམ་བྱུད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་དག་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དང་རྟེན་པ་ཡིན་པས། རྩལ་དེ་ཡི་སྤྱི་ཡིན་པ་དང་རྩལ་དེ་ཉིད་བྱུང་པར་ཡང་ཡིན་ལ། རྩལ་དེ་དག་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འདུ་བ་ཅན་ཡང་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ལེགས་པར་དབྱུད་ན་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ཕན་ཚུན་རྟེན་འབྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་གནད་ཀྱིས་རྩལ་མ་གྲུབ་པས་བཅའ་པོ་མི་འགྲུབ་ལ། དེས་སེམས་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་མཐར་ཆོས་ཀྱན་ལའང་བདེན་པའི་ཞེན་པ་འཛིག་ཅུས་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷུག་ཕྱན་གྱི་ཕོན་པོ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལྷུང་བས་གཞན་མི་བརྟན་ཞིང་རིམ་གྱིས་	
ལྟོ།		

དཔ.མ.	<p>༡༡། །སྒོང་ལྟ་བུ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འཛིན་པར་འདོད་དེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོས་ཡུལ་ཁོ་རང་རྗེན་ཅེར་དུ་གཟུང་བ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་བར་</p>	
བརྟག་ཉིས་	<p>ན་མཚམས་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་ག་ལ་དགོས་ཏེ། རུམ་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་ན་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་དེ་ན་གནས་པའི་རུམ་པའི་རང་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་རྗེན་ནི་མཐོང་བ་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ཤེས་</p> <p>པ་རྣམ་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ཀྱིས་དབྱུང་ན། ཡུལ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཤེས་ངོ་ལ་སྒྲུང་ནས་གཟུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཤེས་པས་མ་བཟུང་ན་དེ་ཤེས་པར་ཡང་ག་ལ་རུང་སྟེ་བེམ་པོ་ལ་ཡུལ་ཤེས་</p> <p>པ་མི་སྤྲིད་དོ། །དེས་ན་མིག་དབང་གིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བེམ་པོ་ཡིན་པས་ལྟ་བུ་དུ་མི་རུང་ལ་ཤེས་སོགས་དྲངས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་བར་ཆོད་ནའང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་གང་དང་</p> <p>གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་མཐོང་ཞིང་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་དང་བྲལ་ནས་ཇི་ལྟར་ཤེས་སུ་རུང་སྟེ་ཤེས་མི་སྤྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པ་རྣམ་བཅས་པ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་</p>	49
ལྟོ།	<p>དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་བརྟག་པའི་སུ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་འོག་ཏུ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དགག་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། སྐབས་འདིར་ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྒྲ་ནས།</p>	

གཞུང་འདིར་ནི་ཐ་སྙད་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་གཞོད་པ་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་མཐོང་བས་བདག་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྒྲུ་ལ། གཞུང་གི་དགོངས་པ་འང་འདི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞལ་བྱ་སྒྲ་ཚོགས་པ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་ཞེས་བཞག་གྲང་དོན་ལ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་གང་ཞིག་ཤིང་རྟ་དང་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅའ་པོའི་རང་བཞིན་གསལ་རིག་དང་བྲལ་བ་དག་ལས་བསྐྱོག་པ་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་རབ་རྒྱ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ། དེ་ལྟར་བཅའ་པོ་མིན་པའི་
 རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་བདག་རང་ཉིད་ཤེས་པའམ་རང་རིག་རང་གསལ་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རང་རིག་རྒྱ་གདགས་པའི་འཐད་པ་(དེ་རང་རིག་ཡིན་པའི་འཐད་པ་བསྟན་པ་)ནི། གཅིག་པ་
 ཆ་མེད་རང་བཞིན་ལ། །གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མི་འཐད་ཕྱིར། །དེ་ཡི་རང་གིས་རིག་པ་ནི། །བྱ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་མིན། ༡༧ །དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཤེས་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡིན་པས་བདག་ཤེས་ཅུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་
 ཤེས་རང་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དངོས་པོ་གཞན་བཅད་ནས་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིང་། རང་ལས་གཞན་པའི་ཆ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལ། དངོས་སུ་ན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་པོ་རྣམ་འཛོག་གི་རྒྱ་

འཇུག་པ་	༡༡། །རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། དེས་བསྐྱེད་བྱ་ཡུལ་རིག་པ་པོ་དང་། བསྐྱེད་འབྲས་སམ་རིག་པ་སྟེ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ན། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རང་གིས་	
བཏུག་སྒྲུབ་	རང་རིག་པ་ཞེས་རྫོད་པ་གང་ཡིན་པ་ནི། སྟ་རེ་གིང་ལ་གདབ་པ་ལྟ་བུར་དངོས་སུ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའམ། ཤེས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡུལ་དང་། ཡུལ་དེ་རིག་པར་བྱེད་པའི་	
ལྟོན།	དངོས་པོར་འདོད་པ་མིན་པ་དེ་ཡི་བྱིར་ན་འདི་ནི་ཤེས་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བདག་ཤེས་གྱི་ཐ་སྟོད་འཐད་ཅིང་རུང་བ་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ་དོན་རིག་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། དོན་གྱི་རང་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་འགྱུར། ༡༥ །དེ་ཡི་རང་བཞིན་གཞན་ལ་མེད། །གང་གིས་དེ་ཤེས་གཞན་ཡང་ཤེས། །ཤེས་དང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན། །ཐ་དད་པར་ནི་འདོད་བྱིར་རོ། ༡༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གསལ་ཞིང་རིག་	
	པ་ཡིན་པས་བདག་ཤེས་སུ་རུང་གི། གསལ་རིག་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག་ལ། ཤེས་པ་དེ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཇི་	
	ལྟར་ན་ཤེས་པ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ལྟོང་བ་གསལ་རིག་གི་མཆོན་ཉིད་དེ་ནི་གཞན་དོན་ལ་མེད་ན། རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་རང་གིས་རང་ཤེས་སུ་རུང་བ་བཞིན་དུ་དོན་གཞན་ཡང་དངོས་སུ་ལྟོང་ཞིང་	

ཤེས་པར་ག་ལ་རུང་སྟེ། རོན་རིག་སྤྱོད་བཟོད་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རོན་གཉིས། རོ་བོ་ཐ་དད་པར་ནི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མེད་པའི་ལྷགས་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ། རྣམ་བཅས་
 པ་ལ་རོན་མྱོང་བའི་ཐ་སྟད་ཙམ་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་མེད་པ་ལ་རོན་མྱོང་བའི་ཐ་སྟད་ཙམ་ཡང་མི་འཐད་པས་ཆེས་དམན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་ཕྱོགས་ལ་ནི། །དངོས་
 སུ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཀྱང་། །དེ་དང་གཟུགས་བརྟན་འདྲ་བས་ན། །བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོར་བར་རུང་། ། ༡༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱི་རོན་འདོད་ཀྱང་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྤྱོད་བའི་ཕྱོགས་ལ་ནི། དངོས་སུ་རོན་དང་
 ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་། བྱི་རོལ་གྱི་རོན་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་གཉིས་གཟུགས་དང་གཟུགས་བརྟན་འདྲ་བས་ན། བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པས་ཡུལ་དེ་ཤེས་པ་འཕམ། ཉམས་སུ་ཆོར་
 བར་གདགས་རུང་སྟེ། ཡུལ་དངོས་སུ་མ་མུངས་ཀྱང་འདྲ་བ་ཉམས་སུ་ཆོར་བ་ལ་བུམ་པ་མཐོང་། སྤྱོད་ཐོས་སོགས་གྱི་ཐ་སྟད་ཙམ་ཞིག་བྱས་ཆོག་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་མེད་པ་ལ་རོན་མྱོང་བའི་ཐ་སྟད་ཙམ་
 ཡང་མི་འཐད་པས་ཆེས་དམན་པར་བསྟན་པ་ནི། རོན་གྱི་རྣམ་པས་བསྐྱར་ལྡན་པའི། རྣམ་ཤེས་སུ་ཞིག་མི་འདོད་པ། །དེ་ལ་བྱི་རོལ་རིག་པ་ཡི། རྣམ་པ་འདི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ། ༡༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། བུམ་སོགས་བྱི་རོན་གྱི་

འཇུག་	<p>༡༡། །རྣམ་པས་བསྐྱར་བ་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་ཤེས་སུ་ཞིག་གིས་མི་འདོད་པ། རྣམ་མེད་བྱེ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལ་ཡུལ་ཤེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་སྡོ་སེར་</p>	
བཏུང་བཞུ་	<p>སོགས་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ཤེས་ཤིང་རིག་པ་ཡི། རྣམ་པ་མངོན་སུམ་པ་འདི་ཡང་དུས་ཀྱན་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའང་དཔེར་ན། ཤེལ་གོང་ཆོན་གྱིས་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་ན་དེ་ལ་སྡོ་སེར་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་</p> <p>ཇི་བསྟན་ཀྱང་རང་མདོག་གཅིག་ཕུ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། སྤྱོད་སོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་། སྒྲོ་བ་བྱེད་ཆལ་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གྲངས་མཉམ་པའི་</p> <p>ལུགས་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཤེས་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་གསུམ། དང་</p> <p>པོ་ནི། ཤེས་གཅིག་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས། རྣམ་པ་མང་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ནི། དོན་ཤེས་འགྱུར་བར་གཞག་པ་མེད། ། ༡༢ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་བཙས་པའི་ལུགས་དེ་ལའང་། གཟུང་རྣམ་གཅིག་ཏུ་</p>	53
ལྟོན།	<p>འདོད་པ་དང་། དུ་མར་འདོད་པ་གཉིས། དུ་མར་འདོད་པ་ལ། རྣམ་པའི་གྲངས་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དུ་མར་འདོད་པ་དང་། མི་འདོད་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་སྟེ་མུ་གསུམ་ལས་ཉོགས་ཚུལ་གཞན་མི་</p>	

སྤྱིད་པས། དེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པ་གཅིག་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི། ཡུལ་སྔོན་པོ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་བྱས་པ་མི་རྟག་སོགས་ཇི་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཡང་། ཡུལ་
 ཅན་ཤེས་པ་སྔོན་པོ་ཁོ་ནའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། བྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཡུལ་བྲ་བོས་སྔོ་སེར་སོགས་དུ་མས་རྣམ་པ་གཏད་ཀྱང་མིག་ཤེས་དེ་སྟེད་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བྲ་ཙམ་འཛིན་པའི་མིག་
 ཤེས་གཅིག་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ། རྣམ་པ་དུ་མ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ལྟ་བུས་ན། ལུགས་དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་མིང་དུ་འང་གདགས་སོ། །དེ་ལ་ལུགས་དེ་དག་གི་འདོད་
 པ་ལྟར་ན། ཤེས་པ་གཅིག་ལུ་བ་དེ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པས། རྣམ་པ་ཡང་གཅིག་ལས་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་མང་པོར་མི་འགྱུར་ཏེ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ལ། རྣམ་པ་མང་
 པོར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བྱིར་ན་རྣམ་པ་སོ་སོ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ནི། བྱི་རོལ་ན་སྔོ་སེར་སོགས་དོན་སོ་སོ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བར་གཞག་པ་དེ་འང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་རི་མོ་
 བརྒྱངས་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་རི་མོ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་སྔོ་སེར་སོགས་སོ་སོའི་རྫས་སུ་བློ་མ་ཞུགས་ན་བློ་དོན་དང་མི་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་སྔོན་པོ་འོ། །འདི་ནི་སེར་པོ་འོ་ཞེས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་

എ

༡༡། །སྤྱ་གདགས་པའི་རྒྱུང་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དུ་མར་ཐལ་བ་ནི། རྣམ་པ་རྣམས་དང་མ་བལ་བས། །རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཤུར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

Д
С
Л

དེ་ལྟར་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ན་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་མཐར་ཐ་སྟད་ཐམས་ཅད་འཛིག་པས་དེ་ནི་ངེས་པར་ཁས་སྤང་ངོ་སྟམ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྣ་ཚོ་གསལ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དང་ལྡན་

པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང་མ་བཤལ་བས་རྣམ་ཤེས་དེའང་གཅིག་ཤུ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་པའི་གྲངས་བཞིན་དུ་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་མིན་ན་ཤེས་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི། དེ་ལྟ་

མིན་ན་འདི་གཉིས་ལ། །གཅིག་ཅེས་ཇི་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ། །^{༢༩} ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མདོར་ན་གཤམ་རྣམ་གཅིག་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས་གཤམ་པ་གཅིག་དང་རྣམ་པ་དུ་མར་འདོད་ན། ཡང་ན་རྣམ་པ་དུ་མར་འདོད་པ་

སྤང་བའོ། ཡང་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་འདོར་དགོས་པར་རིགས་པ་བཤད་མ་ཐག་པས་འགྲུབ་ལ། བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟ་བུར་འགྲུར་དགོས་པ་མིན་ན་ནི་བྱོད་ཀྱིས་ཤེས་རྣམ་འདི་

གཉིས་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཅེས་ངེ་སྒྲིབ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡིན་པས་གཅིག་དང་ཐ་དད་འགལ་བའི་ཚོས་སུ་གནས་པ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་སྤྲིད་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་

५५

སྤྲིད་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མོ་ག་ཤམ་གྱི་བྱ་སོགས་ཀྱང་སྤྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྒྲོ་ང་བྱེད་ཚལ་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཀར་པོ་དག་ལ་སོགས་པ་ལ། །ཤེས་པ་དེ་ནི་རིམ་འབྱུང་སྟེ། །མགྲོགས་པར་འབྱུང་བྱིར་སླུན་པོ་དག །ཅིག་ཅར་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན། ། ༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པའང་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་པར་སྒྲ་བས་སྒྲོ་ང་བྱེད་ཚལ་པ་ཞེས་འདྲ་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་པའི་མིང་དོ། །འོ་ན་བྱེ་མ་ལེབ་བྲ་པོ་དང་། རས་གཞིའི་སྟེང་ན་རི་མོ་སྒྲ་ཚོགས་བརྒྱུདས་པའམ་བཀྲམ་པ་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་སུ་རུང་བས་གནོད་དོ་སྙམ་ན། དེ་དག་ན་རེ། སེར་པོ་དང་དཀར་པོ་དག་ལ་སོགས་པ་ལ། དེ་དང་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་དུས་ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་མེད་ལ་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་བ་རེ་རེ་བཀར་ཏེ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་སྟེ། འོ་ན་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ནི། མེ་ཏོག་ལྷུང་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་བརྩེགས་པ་ལ་ཁབ་གྱི་མདས་བཏབ་པ་ལྟར། ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་གིན་དུ་མགྲོགས་པར་འབྱུང་བའི་བྱིར་ན། བྱིས་པ་སླུན་པོ་དག་སྟོ་སེར་སོགས་དུས་ཅིག་ཅར་དམིགས་སོ་སྙམ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མགལ་མེ་མགྲོགས་པར་བསྐྱོར་ན་འཁོར་ལོར་སྒྲུང་ཡང་མགལ་མེ་དུམ་བུ་རྒྱུང་དུ་ཞིག་ཡིན་པས་བྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་མ་ཆད་

འཕྲིན་པ་	<p>༡༡། །པའི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་མི་རིགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་མགལ་མེད་སྐད་ཅིག་སྒྲ་བྱིར་དམིགས་པའི་སྒྲོ་རྣམས་བསྐྱེམས་ཏེ། འཁོར་ལོ་ལྟར་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་ལོག་པར་སྒྲོམ་པའོ། །</p>	
བརྒྱུད་པ་	<p>གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། རོན་དགག་པ་དང་། དཔེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཡི་གེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོས་མ་ངེས་པ་དང་། ཡིད་རྟོག་འབའ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་མ་ངེས་པ་དང་། སྒྲོ་བམས་ཅད་གྱིས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་མའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ། །རབ་རྟུ་མགྲོགས་པར་འབྱུང་ཡིན་ན། །དེ་བྱིར་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡི། །འདིར་ཡང་ཅི་བྱིར་འབྱུང་མི་འགྱུར། ། ༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མགྲོགས་པ་ཙམ་གྱིས་དུས་ཅིག་ཅར་དམིགས་པའི་གསལ་སྒྲུང་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ན། ལྷག་མའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡང་རབ་རྟུ་མགྲོགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། །རབ་རྟུ་མགྲོགས་པ་དེ་ཡི་བྱིར་ན་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་ཡི་སྒྲོ་སྐབས་འདིར་ཡང་ཅི་ཡི་བྱིར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་འབྱུང་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ཡུལ་སྒྲོ་སེར་སོགས་ལ་རིམ་གྱིས་མགྲོགས་པར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཡུལ་ཡི་གེའི་སྒྲ་ལ་དམིགས་པའང་དེ་དང་འདྲ་དགོས་ན། དེ་ལྟར་ན། ལ་ཏ་ཞེས་པ་ལྷག་མའི་མིང་དང་། ཏ་ལ་ཞེས་པ་གིང་ཏ་ལའི་མིང་ཡིན་པ་ལ་ཡིག་འབྱུང་དེ་གཉིས་ལ་སྒྲོ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་ཀྱང་འཇུག་པ་མགྲོགས་པས་ཅིག་ཅར་ལྟ་</p>	57
ལྟོ།		

དམ་པ་	<p>༡༡། །ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པས། སློ་རྣམས་ཀྱང་མགྲོགས་པར་འབྱུང་བ་ལ་འདྲ་ཞིང་བྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕ་རོལ་གྱི་ལུགས་ལས་ཀྱང་སློ་ཐམས་ཅད་ཟུར་དུ་འཛིག་པར་ཁས་</p>	
བུ་བུ་ན་	<p>སྒྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སློ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །རིམ་གྱིས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །རྣམ་པ་དག་ནི་ཐ་དད་ལྟར། །ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྒྲང་བར་འགྱུར། ། ༡༧</p>	
ལྟོ་ལྟོ་	<p>ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སློ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མགྲོགས་པར་འབྱུང་བ་ལ་འདྲ་ཞིང་བྱད་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་སློ་ཡི་ཡུལ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གཤེས་པར་མི་འགྱུར་གྱི། སློ་</p>	
ལྟོ་ལྟོ་	<p>སེར་སོགས་གྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་བཟུང་བར་སྒྲང་བ་དེ་ལྟར། ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྒྲང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡུལ་རིམ་བརྒྱུད་སེར་སོགས་ལྟན་ཅིག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་</p>	
ལྟོ་ལྟོ་	<p>སློ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་མ་གཏོགས་ཅིག་ཅར་མི་འཇུག་པས་ཡི་གེ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་དང་བྱད་མེད་ལ། འཇུག་པའང་ཡི་གེ་སྒྲ་མའི་སློ་འགགས་ནས་ཕྱི་མ་སྒྲེ་བའི་ཐོག་མཐའ་སྒྲ་དེ་ཅིག་མ་ཡིན་གྱི། དེ་</p>	
ལྟོ་ལྟོ་	<p>ལས་རིང་དུ་སྒོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཚུལ་དེ་བཞིན་རིམ་ཅན་གྱི་སློ་སྒྲ་ཕྱི་མཚམས་སྒྲོར་ལ་དབྱེད་ན་འདིའི་གོ་བ་གཏིང་ཚུགས་པ་སྒྲེའོ། །དེ་ལ་སློ་ངོར་སྒྲ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲང་ཕན་ཆད་དེས་ཅིག་ཅར་སྒྲང་བ་</p>	

ཞེགས་ལ། ཅིག་ཅར་སྒྲུང་བ་དེས་སྒྲུབ་བྱུང་བ་དམིགས་མི་ཤེས་པས་སྒྲོ་ངོར་རིམ་ཅན་ལ་ཅིག་ཅར་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་ནམ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ལ། དེ་ཤེས་བྱ་གང་ལ་སྒྱུར་ཡང་དེའི་ངང་ཚུལ་ལས་འདའ་མི་སྲིད་པས་རྗེས་དཔག་དང་དཔེ་མི་རྟེན་དོ། །གཉིས་པ་དཔེ་དགག་པ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། དེའི་བྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མགལ་མེ་ལ་ཡང་ཅིག་ཅར་དུ། །འཁོར་ལོར་སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་བ་འབྱུང་། །གསལ་བར་རབ་ཏུ་སྒྲུང་བའི་བྱིར། །མཐོང་བས་མཆོམས་སྒྱུར་མ་ཡིན་ནོ། ། ༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་དཔེ་དེའང་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་མགལ་མེ་ལ་ཡང་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཁོར་ལོར་སྒྲུང་བའི་འབྲུལ་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། འདི་རྟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་གསལ་བར་རབ་ཏུ་སྒྲུང་བའི་བྱིར་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་མཐོང་བས་དུས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་སྒྲེལ་ཏེ་མཆོམས་སྒྱུར་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མགལ་མེ་ཉིད་ལྟར་དུ་བསྐྱོར་བས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་འཁོར་ལོ་ལ་འབྲུལ་བ་སྒྲིད་ནུས་ཀྱི་འབྲུལ་སྒྲུང་ཞིག་ཡིན་གྱི། སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་སྐད་ཅིག་དུ་མ་སྒྲོས་མཆོམས་སྒྱུར་ཏེ་འཁོར་ལོར་འབྲུལ་བ་ནི་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེའི་བྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། མཐོང་དྲན་ཡུལ་འགལ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེས་ན་མཆོམས་སྒྱུར་ཡིན་ན་གསལ་སྒྲུང་མི་རིགས་

ཡུལ་	<p>༡༡། །པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་མཆམས་རྣམས་སྟོར་བ་ནི། །དྲན་པས་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། །མཐོང་བས་མ་ཡིན་འདས་པ་ཡི། །ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་མིན་ཕྱིར་རོ། ། ༡༩ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཅི་གསལ་སྒྲུང་དང་</p>	
བཅོམ་སྟོན་	<p>མཆམས་སྟོར་འགལ་ལམ་ཞེན་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར་སྔ་ཕྱིའི་མཆམས་རྣམས་སྟོར་བ་ནི་སྔར་འདས་པ་དེ་དྲན་ནས་མཆམས་སྟོར་གྱི། མ་དྲན་པ་ལ་མཆམས་སྟོར་མི་རུས་པ་དེ་ཕྱིར་དྲན་པས་མཆམས་སྟོར་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་མཐོང་བས་མཆམས་སྟོར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བ་དེར་ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལ་འདུག་གི། འདས་པ་ཡི་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེས་ན་མཆམས་སྟོར་ཡིན་ན་གསལ་སྒྲུང་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡི་ཡུལ་དུ་གང་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཞིག་པས་གསལ་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་འཁོར་ལོར་སྒྲུང་བ་འདི། །གསལ་བ་མ་ཡིན་འགྱུར་བའི་རིགས། ། ༢༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མགལ་མེ་ལ་འཁོར་</p>	
ལྟོ།	<p>ལོར་སྒྲུང་བ་འདི་བྱོད་གྱི་ཞེ་འདོད་ལྟར་སྔ་ཕྱིའི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་མཆམས་སྟོར་ནས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན་དྲན་པས་མཆམས་སྟོར་དགོས་ལ། དྲན་པ་དེ་ཡི་ཡུལ་དུ་གང་གྱུར་པ་དེ་ནི་སྔར་ཞིག་ཟིན་པས་ན་དྲན་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ལས་གསལ་བར་བྱོང་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་དྲན་པ་ནི་འདས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མདུན་ན་འདུག་པའི་དངོས་པོ་ལའང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་རྟོག་སྟེ་ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་</p>	61

ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཕྱིར་མཚམས་སྒྱུར་ཡིན་དགོས་ན་ད་ལྟར་གྱི་འཁོར་ལོར་སྒྲུང་བ་འདི་ཡང་། མི་གསལ་བ་དྲན་པའི་ཡུལ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བ་འདི་འདྲ་བ་མ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་བའི་རིགས་སོ། །ཡུངས་པའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབྲིགས་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ལྟར་ཅིག་ཅར་གསལ་པོར་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅིག་ཅར་
 འབྲིགས་མི་སྤྲོད་པས་སྒྲོ་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་ཟངས་མའི་གྲེགས་མ་སོགས་སྟག་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་འོག་བརྩེགས་པ་མང་པོ་དག་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་གིས་འབྲིགས་ཆེ་ཅིག་
 ཅར་སྟག་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་ཡོད་པས་ཡུངས་པའི་འབྲིགས་པའང་མི་གཅིག་གིས་བྱེད་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་གྲངས་མཉམ་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་
 པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་མོ་བརྒྱངས་པ་མཐོང་བའི་ཆོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་སེམས་མང་པོ། །རི་སྟེ་གཅིག་ཆའི་ཚུལ་གྱིས་སུ། །འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་འདོད་ན་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུང་རྣམ་གྱི་གྲངས་
 བཞིན་ཤེས་པའང་དུ་མ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་ལ། ཡུལ་སྒྲོན་པོ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཏད་ལ་ཤེས་པའང་དེ་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྒྱེ།

ཡུལ་	<p>༡༡། །ཡུལ་ཁྱ་བོས་ཀྱང་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྒྲོ་སེར་སོགས་ཡུལ་ལ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་གཏད་ལ་ཤེས་པའང་དེ་སྟེད་ཀྱི་རྣམ་ལུན་དུ་སྒྲེ་བར་འདོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་མོ་བརྒྱངས་པ་</p>	
བཏུངས་	<p>མཐོང་བའི་ཆོ་ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲོ་སེར་སོགས་ཇི་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་སེམས་མང་པོ་ཇི་སྟེ་ཅིག་ཅར་རམ་གཅིག་ཆའི་ཚུལ་གྱིས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་འདོད་ན་གོ་ཞེས་སྟོགས་སྒྲའི་ཚུལ་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་</p>	
	<p>དེ་དགག་པ་ལ། སྒྲོ་ཐམས་ཅད་དུ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྱུབ་པ་དང་། ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་བདེན་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དཀར་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་སྣ་གཅིག་ཤེས་པ་ཡང་། །ཐོག་མ་དབུས་</p>	
ལྟོ།	<p>མཐའ་ཐ་དད་པས། །དམིགས་པ་སྣ་ཆོགས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །^{༣༢} ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལུགས་དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་ཁྱ་བོའི་གཞི་མཐོང་བ་ལ་སྒྲོ་སེར་སོགས་རྣམ་པ་མང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡུལ་</p>	
	<p>དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་གཅིག་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡང་། ཐོག་མ་སྟེ་སྟེང་དང་དེ་བཞིན་དུ་འོག་དང་ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་དང་དབུས་དང་མཐའ་ཡི་ཆ་ཐ་དད་པས་ན་དམིགས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་</p>	
	<p>གྱི། གཅིག་ཅེས་བདེན་པ་ཞིག་མི་སྲིད་དོ། །གཉིས་པ་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་བདེན་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་ལ། དམིགས་བྱ་བེམ་པོ་ལ་བརྟགས་ན་གཅིག་ཕུར་དམིགས་པ་མེད་ཚུལ་དང་། དམིགས་བྱེད་སྒྲོ་ལ་</p>	

བརྟགས་ན་དེ་མེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རུལ་ཕྱན་བདག་ཉིད་དཀར་ལ་སོགས། །གཅིག་ཕུའི་བདག་ཉིད་ཆ་མེད་པ། །ཤེས་པ་གང་ལ་སྣང་གུར་པར། །བདག་གིས་རབ་རྟུ་ཚོར་བ་མེད།། ༣༩ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་
 གཅིག་ལ་རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱེར་ཡོད་ན་གཅིག་ཕུར་གུར་པ་གང་ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །གང་ཡན་ལག་དབྱེ་བར་མི་རྣམས་པའི་རུལ་ཕྱ་རབ་ཅམ་ཡོད་ལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཕུ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན།
 བདག་གིས་ཇི་ལྟར་ནན་ཏན་དུ་འབད་ནས་བརྟུད་དེ་བལྟས་ཀྱང་། རུལ་ཕྱན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་རང་གཅིག་ཕུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དེའང་ཕྱོགས་གྱི་
 ཆ་དབྱེ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ནི། ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གང་ལ་སྣང་བར་གུར་པར། འདིའོ་ཞེས་བདག་གིས་རབ་རྟུ་ཚོར་བ་མེད་ཅེས་མདོར་ན། རུལ་ཕྱ་རབ་ཆ་མེད་པ་མདོན་སུམ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ནི་གང་ན་མི་
 སྲིད་ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟོག་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་ན་མ་དམིགས་པ་ཞིན་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཁས་སྤངས་ནས་རང་གིས་རང་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟུ། དེས་ན་བཙུང་ས་
 མ་རས་བྲ་བོ་སོགས་དང་བཙུང་ས་མིན་སྟེ་མ་ལེབ་བྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཤེས་པའང་གཅིག་ཕུར་བདེན་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དམིགས་བྱེད་སྟོ་ལ་བརྟགས་ན་དེ་མེད་ཚུལ་ནི།

ཨྲ	<p>༡༡། རྣམ་ཤེས་ལྡ་ཡི་ཁམས་རྣམས་ནི། ཁསགས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན། ཁམས་དང་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ནི། འཇུག་པར་བཞག་པ་བྱས་པ་ཡིན།། ༣༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱང་མིག་སྟོགས་</p>	
ཨྲ	<p>དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྡ་ཡི་ཁམས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ཡུལ་རྒྱལ་སྤྱོད་པར་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་རྣམ་པ་དེ་སྟོན་དུ་དུ་མར་འགྱུར་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་ཏེ་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་གཅིག་པའི་སྤྱིར་རོ། ཁོས་ཁམས་ཀྱང་རྣམ་རིག་མིན་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་ནི་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་མི་རིགས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་སྟེ་མིང་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཚོར་འདུ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤང་པོ་གསུམ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱང་སེམས་བྱུང་འབའ་ཞིག་མི་འཛིན་གྱི། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཚོགས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལྟན་དུ་ཚོགས་པའི་དམིགས་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་སམ། རྣམ་ཤེས་འཇུག་པར་བཞག་པ་འམ། དེའི་དམིགས་སྐལ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། འདེའང་རང་སྡེའི་བཞེད་ཚུལ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། འདེ་ལྟར་ན་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྤྱིད་དོ། གཉིས་པ་སྤྱི་རོལ་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ལ། རིག་པ་ཅན་སྟོགས་གྱི་དགག་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་འདོད་པ་དགག་པའོ། འདེ་པོ་ནི།</p>	65
ཨྲ		

བྱི་གཞུང་རྣམས་ལའང་རྣམ་ཤེས་ནི། །གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་ལྟན་པ་ཡི། །རྫས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་བྱིར་རོ། །^{༣༥} ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དག་བསྟན་པ་འདི་ལས་བྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་གཟེགས་
 ཟན་དང་སེར་སྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རྫེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་བྱི་རོལ་པའམ་མུ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། སྒྱེ་བོའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ་མཐའ་མེད་པའི་བྱིར་གྱུབ་མཐའི་ལྟ་ངན་ལའང་བྱེ་བྲག་དེ་ཙམ་སྤིང་མོད་ཀྱི་སྒྱི་
 རིགས་ནས་རྟག་ཆད་ལས་འདའ་མི་སྤིང་ལ་རྟག་སྒྱུ་བའང་རྣམ་པ་མང་དུ་ཡོད་པས། མདོ་སྡེ་ཚངས་པའི་བྲ་བ་ལས་ལྟ་ངན་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས།^༡ ར་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས་ཡ་མཚན་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་དགུ་བཅུ་ཅུ་དུག་
 དང་།^༢ རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་ལྟ་བའི་བྱད་པར་བརྒྱ་ཅུ་བཅུར་གྱུར་པ་སོགས་བཤད་ཅིང་། དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྟོན་མ་ལས་ལྟ་བའི་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པར་ཆད་སྒྱུ་གཅིག་དང་།
 རྟག་སྒྱུ་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་དབྱེ་སྒྲོ་མང་ཡང་། བྱོགས་བསྐྱས་པས་ཏུ་སྡེ་སྡེ་ལ་བསྐྱར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་འདི་ལས་བྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུང་རྣམས་ལའང་རྣམ་ཤེས་ནི་
 གཅིག་ཏུ་སྟེ་གཅིག་སུ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་བར་མི་རུང་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་བྱི་རོལ་པ་དེ་དག་གྱུང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་དང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་ལྟན་པ་ཡི། རྫས་དང་རྣམ་འགྱུར་དང་ལུས་ལ་སོགས་པ་

དུ་མ་	༡༡། །དམིགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཕྱི་གཞུང་རྣམས་ན་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་རྫས་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པར་དུ་མ་ཅན་ཡིན་གྱི། །བྱང་	
ཉེར་གཅིག་	པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་གཅིག་ཕུ་བ་ཞིག་སྣང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་གཅིག་ཕུ་ཞིག་སྤྲིད་པ་མིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་དཔོགས་པའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། རྒྱང་	
	འཕེན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། གསང་བ་པའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རོར་བུ་གཟི་ཡི་བདག་ཉིད་ལྟར། །དངོས་པོ་ཀུན་ཅས་ལྟ་བུ་ལ། །དེ་ལ་འཛིན་པའི་	
ལྟོ།	སེམས་ཀྱང་ནི། །གཅིག་ཕུའི་ངོ་བོར་སྣང་མི་རིགས། ། ༣༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲུབས་འདིར་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཅམ་གྱི་སྟངས་ནས་དགག་པ་གཙོར་མཛད་པས་རྒྱལ་བ་པ་དང་རྒྱལ་དཔོགས་པའི་ལྷགས་	
	དེ་གཉིས་མཐུན་པར་འདི་ལྟར་དཔེར་ན། །ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པ་ཅན་གྱི་རོར་བུ་གཟི་ཡི་བདག་ཉིད་ཇི་ལྟར་དུ། ཡུལ་དངོས་པོ་མི་གཅིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཀུན་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་	
	བསྐྱོམས་ནས་ཞེན་ཅིང་ལྟ་བུ་དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་ཡང་ཡུལ་དངོས་པོ་སྣ་ཆོགས་པ་དེ་ལ་འཛིན་པའི་སེམས་དེ་དག་ཀྱང་ནི། གཅིག་ཕུའི་ངོ་བོར་སྣང་མི་རིགས་ཏེ། ཡུལ་སྣ་ཆོགས་ལ་སྣ་ཆོགས་སུ་མ་	

བཟུང་ན་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་མཐུན་པར་ངི་ལྟར་འགྱུར། མ་མཐུན་ན་དེས་དེ་ཤེས་པར་ཡང་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ནི། ས་ལ་སོགས་པ་འདུས་པ་ལ། ཡུལ་དང་
 དབང་པོ་ཀུན་འཛོག་པ། །སྤྱུ་འདོད་དེ་ཡི་ལྷགས་ལ་ཡང་། །དངོས་པོ་གཅིག་དང་མཐུན་འཇུག་མེད།། ༣༧ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷགས་ལ་དགོངས་ནས་གང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ས་ལ་སོགས་པ་
 འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་འདུས་པ་ལ། ཡུལ་ལྟ་དང་དབང་པོ་ལྟ་པོ་ཀུན་འཛོག་པ་སྤྱི་ཞིག་གིས་འདོད་པ་དེ་ཡི་ལྷགས་ལ་ཡང་། འདུས་པ་ཞེས་པ་འདུས་པ་ཅན་དུ་མ་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་ན། འདུས་པ་འཛིན་
 པའི་ཤེས་པ་དེའང་དུ་མར་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་དངོས་པོ་གཅིག་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་གྲངས་ཅན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ལ། (གྲངས་ཅན་པའི་ལྷགས་ལ་ཤེས་པ་བདེན་གཅིག་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན་པ་ལ།)
 དགག་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱིང་སྤྱོབས་ལ་སོགས་བདག་སྤྱོད་སོགས། སྤྱོད་ལ་འང་དོན་གཅིག་སྤྱང་བ་ཅན། །ཤེས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡུལ་སྤྱང་བྱིར།། ༣༨
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲངས་ཅན་པའམ་སྤྱོན་པ་སེར་སྤྱུ་པའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་འདོད་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་འདི་སྐད་དུ། གང་སྤྱིང་སྤྱོབས་ལ་སོགས་

དམ་པ་	<p>༡༡། །པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་དང་རིག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་འདོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལའང་དོན་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་ཞིག་སྤྱང་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡུལ་སྤྱང་བར་ཁས་སྤྱངས་པའི་སྤྱོད་ཞེས་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་ལ།</p>	
ཉམ་གཞི་སྒྲིག་པ་	<p>གསུམ་ལ་དམིགས་པ་གཅིག་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཉེས་སྤྱོད་གི་ལན་དགག་པ་ནི། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ལ། །དེ་ནི་གལ་ཏེ་རྣམ་གཅིག་སྟེ། །དེ་དང་མི་མཐུན་སྤྱང་ན་གོ། །དེ་ནི་དེར་འཛིན་ཅི་ལྟར་འདོད། ། ༣༩ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་དེ་དག་ཡུལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་པ་ལ། ཤེས་པ་དེ་ནི་གལ་ཏེ་རྣམ་པ་གཅིག་ཕུར་སྤྱང་བ་སྟེ། ཡུལ་དེ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་སྤྱང་བར་འདོད་ན་གོ། །འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དེར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྲང་ཡིན་པར་ཅི་ལྟར་འདོད་དེ་འདོད་མི་རིགས་སོ། །བཞི་པ་གསང་བ་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི།</p>	
ལྷན་པ་	<p>སྤྱི་ལོ་ཡུལ་རྣམས་མེད་པར་ཡང་། །སྤྱོད་ཚུགས་སྤྱང་ལ་རྟག་པ་སྟེ། །གཅིག་ཆའམ་ཅི་སྟེ་རིམ་འབྱུང་བའི། །རྣམ་ཤེས་རུང་བ་ཤིན་ཏུ་དགའ། ། ༤༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། རིག་བྱེད་གྱི་མཐའ་གསང་བ་སྤྱོད་པའི་</p>	

ལྷགས་དེ་དག་གིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་རྟག་པ་གཅིག་པུའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་སུ་ཤར་བར་ཁས་ལེན་པའི་ལྷགས་ལ་རང་ལྷགས་ནས་གཅིག་བདེན་གྱི་རྣམ་ཤེས་མི་སྲིད་པར་སྟོན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱི་
 རོལ་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ལོགས་སུ་མེད་པར་ཡང་། ཤེས་པ་གཅིག་པུ་ཉིད་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བས་ཐམས་ཅད་རིལ་པོ་བདག་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེའང་རྟག་ཏུ་འགྱུར་བ་
 མེད་པའི་རྟག་པ་སྟེ། གཅིག་པུ་བདེན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ལྷགས་དེ་ལྟར་ན། སྒྲུང་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་གཅིག་ཆའམ། ཇི་སྟེ་དེ་མིན་པར་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་བདེན་ཞིག་
 འཛོག་ཏུ་རུང་བ་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྟེ། ཅིག་ཅར་དུ་མ་སྒྲུང་ནའང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དང་ཐ་མི་དད་པའི་བྱིར་དུ་མར་འགྱུར་ལ་རིམ་གྱིས་སྒྲུང་ཡང་རུང་། གཟུགས་དང་སྒྲ་སོགས་རྣམ་པ་སོ་སོའི་གྲངས་བཞིན་
 དུ་དུ་མར་ཅི་སྟེ་མི་འགྱུར། གཞན་ཡང་རིམ་གྱིས་སྒྲུང་ན་དང་པོ་སྟོན་པོར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཇེས་སུ་དམར་པོར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ངོ་པོ་ཐ་མི་དད་པས་ན་དང་པོའི་དུས་སུ་འང་བྱི་མ་སྒྲུང་བར་
 ཐལ་ཏེ། རྟག་པ་འགྱུར་མེད་གྱི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ངོ་པོར་གཅིག་པའི་བྱིར་ལོ། །གལ་ཏེ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའང་སྣ་ཚོགས་སུ་མི་འགྱུར་ན་འདི་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །

འཇུག་པ་	<p>༡༡། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་མཐུག་བསྐྱུ་བ་ལ། བྱི་རོལ་ལ་གཅིག་བདེན་དུ་ཞེན་པ་དགག་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྣམ་</p>	
འཇུག་པ་	<p>མཁའ་ལ་སོགས་ཤེས་པ་དག །མིང་ཙམ་དུ་ནི་སྣང་བ་རྣམས། །ཡི་གེ་དུ་མ་སྣང་བའི་བྱིར། །སྣ་ཚོགས་སྣང་བར་གསལ་བ་ཡིན།། ༡༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ཆ་མེད་པས་ན་དེ་ལ་</p>	
འཇུག་པ་	<p>དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུར་འགྱུར་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དངོས་མེད་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་གང་དག་ཡུལ་རྗེན་ཅེར་དུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་ཡང་མེད་པས་དེ་དང་དེའི་མིང་གི་</p>	
འཇུག་པ་	<p>རྣམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ནི་སྣང་བ་རྣམས། །ཡི་གེ་དུ་མ་སྣང་བའི་བྱིར་ན། །སྣ་ཚོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་སྣང་བར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པ་ལ་གཅིག་</p>	
འཇུག་པ་	<p>བདེན་དགག་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་མིན་སྣང་བ། །འགའ་ཞིག་ཡོད་པར་གཞུགས་ན་ཡང་། །འོན་ཀྱང་ཡང་དག་གཞག་མི་རུང་། །མཚན་ཉིད་བཅས་ལ་གཞོད་མཐོང་བྱིར།། ༡༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཞིག་</p>	
འཇུག་པ་	<p>ཡུལ་སྣ་ཚོགས་མིན་པར་སྣང་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་གཞུགས་པའམ་ཡོད་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། །འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཡང་དག་པར་གཅིག་བདེན་དུ་གཞག་</p>	

མི་རུང་སྟེ། རྣམ་ཤེས་གཅིག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནམ། མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་བསྒྲེག་མེད་དུ་མཐོང་བའི་བྱིར། ཞེས་གཅིག་བདེན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཤིག་ཡོད་ན། རྟག་དངོས་
ལ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་སོགས་དོན་བྱེད་གྱི་རྣམ་པས་སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་དེ་རྣམ་ཤེས་སྤྲུང་མི་རུང་ངོ་། །དེས་ན་གྲུབ་མཐས་ཇི་ལྟར་བརྟགས་ཇི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་
པ་གཅིག་བདེན་ཞིག་བསྐྱབ་མི་རྣམ་པས། དེ་སྐྱབ་མཁན་ལ་གྲུབ་འབྲས་མཐོང་བའི་དབུགས་ནམ་ཡང་མི་བྱིན་ཏོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་བྱིར་སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ཡི། །ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
གནས། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐ་དད་ལྟར། །གཅིག་ཕུའི་རང་བཞིན་མི་རིགས་སོ། །༤༩ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དབྱེད་ན། ཡུལ་གཅིག་བདེན་མི་སྤྱིད་པའི་གནད་དེ་ཡི་བྱིར་ན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སྤྱི་
སྣང་བ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་དུས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ། གནས་སམ་དམིགས་ཡུལ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་རང་ཡང་གཅིག་ཕུའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མི་རིགས་སོ། །ཡང་ན་གནས་ཞེས་
གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །ཞེས་མཁུག་བསྐྱས་པའོ། །གཉིས་པ་བྱི་དོན་མི་འདོད་པ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། བྱོགས་སྒྲ་བརྗོད་པ་དང་། ཚུལ་དེ་ལ་བརྟག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཇི་སྟེ་ཐོག་མ་མེད་

ཡུལ་	<p>༡༡། རྒྱུད་ཀྱི། བག་ཆགས་སྒྲིན་པས་སྒྱུལ་པ་ཡི། རྣམ་པ་དག་ནི་སྣང་བ་ཡང་། རྣོ་ར་བས་སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་འདྲ། ༤༤ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རང་སྡེ་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་གྲོས་དཀར་པོ་</p>	
ལྷན་བཞུགས་	<p>མངའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་སྣ་ཆོགས་པ་འདི་དག་ རྟུལ་ཕྱ་རབ་ཏུ་འདོད་པ་ཉན་ཐོས་དང་། རྣམ་དང་ཡོན་ཏན་ལས་སུ་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་མཆོག་དང་མཆོག་མིན་གྱི་ལྟ་བའི་རྣམས་སུ་</p>	
ལྷན་བཞུགས་	<p>འབྲངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པ་མི་རིགས་པར་སྒྱུབ་པ་སྟེ། དེའང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་སྒྱུབ་པ་འཇམ། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དེ་དག་མདོར་བསྒྱུས་</p>	
ལྷན་བཞུགས་	<p>སུ་བརྗོད་པར་དགོངས་ནས། རི་སྟེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གནས་པའི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི། དངོས་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་སྣ་ཆོགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པས་སྒྱུལ་པ་ཡི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་</p>	
ལྷན་བཞུགས་	<p>དག་ནི་སྣང་བ་འདི་ཡང་། ཆོར་བ་པོ་དང་ཆོར་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་གཉིས་སུ་རྒྱུང་ཆད་ཏུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ནི། སེམས་འབྲུལ་པ་འཇམ་རྣོ་ར་བས་མེད་བཞིན་སྣང་བ།</p>	
ལྷན་བཞུགས་	<p>སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་དཔེ་གཞན་ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། གྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར། མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ། སྒྱུལ་པ། མི་ལམ། རྒྱ་ལྷ་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འདྲའོ་ཞེས་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་</p>	

ཨ་ཁྱེ།	<p>༡༡། །དགའ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན་པའི་ཚུལ་འདི་བསམ་པའམ་བརྟག་པར་བརྩམ་མོ། །དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་དག་མ་བརྟགས་སྒྲུང་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་འཛིག་ཚུལ་ཁོ་</p>	
རྒྱུ་ལྡན་པའི་	<p>ནའི་དབང་དུ་མ་ཡིན་པར་དོན་དམ་པ་ལའང་རྣམ་ཤེས་དེ་ནི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ཡང་དག་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྱུན་གྱི་ཆ་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་དགག་པ་ལ། རྣམ་བདེན་པའི་</p>	
ལྟུགས་དང་།	<p>རྣམ་བརྟན་པའི་ལྟུགས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲོ་ང་བྱེད་ཚུལ་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་གངས་མཉམ་པ་དང་། སྒྲ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལྟུགས་དགག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། འགལ་བ་</p>	
སྒྲོན་པ་དང་།	<p>འགལ་སྒྲོང་མི་རྣམས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡང་དག་རྣམ་པར་ཤེས། །དུ་མར་འགྱུར་རོ་ཡང་ན་ནི། །དེ་དག་གཅིག་འགྱུར་འགལ་ལྡན་པས། །གདོན་མི་ཟ་བར་སོ་སོར་འགྱུར། །༤</p>	
ལྟུགས་ཀྱི་	<p>ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་ལྟར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་འམ། དོན་དམ་པར་ཡང་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན་བརྟག་པའི་ཆོ་ན། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་འང་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཞེས་སེམས་ཙམ་སྤྱིའི་འདོད་པ་</p>	
སྒྲུབས་ཀྱི་	<p>དགག་བྱ་བསྟན་ནས། སེམས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འདྲ་ཡང་། སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་འདི་དག་སེམས་སུ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། དེ་སེམས་སུ་བདེན་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྣམ་</p>	

བརྟུན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། རྣམ་བདེན་པ་ལའང་རྣམ་པ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་མང་ཉུང་ལ་འདོད་ཚུལ་སུ་གསུམ་བྱུང་བ་ལས་དང་པོ་སྒྲོ་བ་ཕྱེད་ཚེལ་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། སེམས་དང་རྣམ་པ་གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་མེད་གཅིག་པུའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་སྣང་བར་མི་རིགས་པས་རྣམ་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ནི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་རྣམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། དུ་མར་སྣང་མི་རིགས་ལ། དེ་ལྟ་བུར་མི་འགྱུར་ན་གཅིག་ནི་དུ་མ་དང་ཅིག་ཤོས་དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་དེ་གཉིས་འགལ་བ་དང་ལྟན་པས་གདོན་མི་བ་བར་སོ་སོར་འགྱུར་དགོས་པས་གཅིག་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པའང་དོན་མེད་དོ། །གཉིས་པ་འགལ་སྔོང་མི་རུས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། སྒྱུན་དེ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་བཙས་པ་ལའང་མཚུངས་པར་སྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ན། །གཡོ་དང་མི་གཡོ་ལ་སོགས་པ། །གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་གཡོ་ལ་སོགས། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ལན་གདབ་དགལ། ། ༧ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་ཤེས་རྣམ་ལ་བརྟུན་པའི་སྒྱུན་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་སྒྲ་ཞིང་རྣམ་པ་གཅིག་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་བསྒྲེག་མེད་དུ་འཇུག་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་གི་ཡང་རྣམ་པ་དུ་མ་

ཡེ་ཤི་	༡༡། །ཡོད་པ་རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེམས་ཏེ་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འདོད་ན་ནི། གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བ་དང་ཆོན་གྱིས་བསྐྱུར་བ་དང་མ་བསྐྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་གིས། གཞན་ལྷག་མ་	
ཉེར་རྒྱ།	ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཡོ་བ་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་སུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། མདོར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་ལ་ཅི་མཐོང་བ་གཞན་ཀྱན་ལའང་མཐོང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རང་གིས་རྣམ་པ་ཐ་དད་མིན་ནོ་ཞེས་ཁས་	
	བྱངས་ཟིན་པས་ད་ལྟ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བར་ཁ་ཅིག་ནི་གཡོ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་མི་གཡོ་བའི་ཐ་དད་པར་སྒྲི་མི་བྱས་པས། ཐལ་བ་འདི་ལ་ལན་གདབ་པར་དགའོ། །གཉིས་པ་སྒྲིན་དེ་བྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་	
	རྣམ་བཅས་པ་ལའང་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ནི། བྱི་རོལ་དོན་གྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་མ་བྲལ་ན། །གཅིག་གི་ཆོས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱོག་པ་མེད། ། ༤༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཐལ་བ་	
	དེ་བྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་གྱིས་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི་གཞན་དོན་སྒྲི་བས་འདོད་པའི་བྱི་དོན་དངོས་ལ་མི་འཇུག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལས་གུད་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་བྱི་རོལ་	
ལྟོ།	དོན་གྱི་ཚུལ་ལས་དངོས་པོ་ལ་ཡང་། སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་རང་བཞིན་དང་མ་བྲལ་བར་རྣམ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་ན། རྣམ་པ་རྣམས་གཅིག་པར་འདོད་པ་དེའི་	

བྱིར། རྣམ་པའི་རྒྱ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་ཀྱང་། དེའི་ནང་གི་ཆ་གས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གི་ཆོས་སུ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་ཐལ་བ་དེ་བསྒྲོག་ཏུ་(པ་)མེད་དོ། །གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་
 གྲངས་མཉམ་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཇི་སྟེ་རྣམ་པའི་གྲངས་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་ན། །དེ་ཆོ་རུལ་ཕྱན་འདྲར་འགྱུར་བ། །དབྱེད་པ་འདི་ལས་བསྒྲོག་པར་དགའ། །༥༧ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་སེམས་
 ཅུམ་པའི་ལུགས་ལ་ཇི་སྟེ་རྣམ་པའི་གྲངས་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དུ་མར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་། །ཁོ་རང་གི་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྱུ་བ་ནི་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུ་མར་སྒྲུང་བ་དེ་ཡི་ཆོ་ན། དུ་མའི་ནང་གི་
 གཅིག་ལའང་མཐའ་དབུས་ཕྱོགས་གྱི་ཆར་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རུལ་ཕྱན་ལ་བརྟག་པ་ཇི་འདྲ་དེ་འདྲར་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བརྟགས་པ་དེ་རུལ་ལ་འཇུག་ཀྱང་ཤེས་པ་ལ་མི་འཇུག་
 ཅེས་པ་སོགས་ལན་གྱི་གོ་སྐབས་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་སྒྲུང་ལུགས་ལ་བྱད་མེད་པའི་བྱིར་ན་དབྱེད་པ་འདི་ལས་བསྒྲོག་པར་དགའ་སྟེ་བསྒྲོག་མི་རུས་སོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པའི་
 ལུགས་དགག་པ་ལ། སུན་འབྱིན་གྱི་དམ་བཅའ་འགོད་པ་དང་། དེའི་འཐད་པ་སྒྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྣ་ཆོགས་དེ་གཅིག་ན། །ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་ལུགས་སམ་ཅི། །སྣ་ཆོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན། །རིན་

ལྷ་མོ།	༡༡། །ཆེན་སྣ་ཆོགས་ལ་སོགས་འདྲ། ༥༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དག་ནོར་བུ་གཟི་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ནས་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཟུང་ངོ་ཞེས། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཡོད་ཀྱང་	
ཉམས་པར་ལྟོགས་པ།	དེ་ཀྱན་ཤེས་པ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དངོས་ཀྱན་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་དུ་མ་གཅིག་པར་སྒྲུབ། གོས་མེད་པས་ན་རྣམ་མཁའི་གོས་ཅན་ཞེས་བཏགས་པ་གཅིར་བུ་པའི་ལུགས་སམ་ཅི་ཞིག་སྟེ། སྣ་ཆོགས་པའི་དངོས་པོ་ནི་དུ་མ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ན་དེ་གཅིག་ཏུ་གལ་རུང་སྟེ། དེས་ན་སྣ་ཆོགས་པ་དག་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་དུ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་དངུལ་བྱ་(ཅི)རུ་མུ་མེན་ལ་སོགས་པ་རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་ཞེས་པའི་དཔེ་ནི་(འདི)གཅིར་བུ་པའི་ལུགས་ལ་ཡིན་གྱི། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་ལ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་དཔེ་སེམས་རྒྱད་སྣ་ཆོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་འདྲའོ་ཞེས་འགོད་པར་སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་དཀའ་འགྲེལ་ནས་གསུངས་སོ། །	
ལྷ་མོ།	གཉིས་པ་དེའི་འཐད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། སྣ་ཆོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་ན། །སྣ་ཆོགས་ངོ་བོར་སྒྲུབ་བ་དང་། །བསྐྱབས་དང་མ་བསྐྱབས་ལ་སོགས་པ། །ཐ་དད་འདི་ནི་ངི་ལྟར་འགྱུར། ༥༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྣ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པ་	

ཐམས་ཅད་དོ་བོ་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མི་མཚུངས་པ་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱི་དོ་བོར་སྒྲུང་བ་དང་། ལ་ལ་ནི་བསྐྱབས་པ་དང་། ལ་ལ་མ་བསྐྱབས་པ་དང་། ལ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། ལ་ལ་
 འགག་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་མི་འདྲ་བའམ། ཐ་དད་པ་དག་ཏུ་སྒྲུང་བ་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་རིན་པོ་ཆེ་གཟི་ལ་སོགས་པ་ལའང་ཐ་དད་པའི་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ན་ཐ་དད་
 པའི་ཆ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་རུང་། གང་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་དོར་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུང་བ་དེ་དག་ཐ་དད་ཏུ་གྱུབ་པ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་དེ། རིན་ཆེན་ཐ་དད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །ཐ་དད་མིན་ན་གཅིག་ཏྟགས་
 པས་ཐམས་ཅད་ཏྟགས་པར་ཐལ་བ་དང་། གཅིག་གཡོ་བས་ཐམས་ཅད་གཡོ་བ། གཅིག་སྐྱེ་བས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱབས་འདིར་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་ནི་གཅིག་
 དམར་རམ་ཆོག་ན་ཐམས་ཅད་དམར་བ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དཀའ་འགྲེལ་ནང་གསལ་ཡོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བརྟུན་པའི་ལུགས་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་
 པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཇི་སྟེ་དོ་བོ་ཉིད་ཏུ་དེའི། །རྣམ་པ་འདི་དག་མེད་པ་སྟེ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་རྣམ་མེད་པའི། །རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ནོར་བས་སྒྲུང་། ། ༥༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྟེ་ཤེས་པ་རང་གི་གཤིས་སམ་དོ་

༡༡། །པོ་ཉིད་དུ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་རྣམ་པ་འདི་དག་ཀྱང་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ཤེས་སྟོང་དག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ལ། འོ་ན་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་འདི་
 སེམས་ལ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྒྲུང་མོད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ན་རྣམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་འབྱུང་བ་འཇམ་ཞོར་བས་སྒྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རང་འབྲེལ་ལས། སྒྲགས་ལ་སོགས་
 བས་དགྲུགས་པའི་མིག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འཛིམ་དུ་མ་སོགས་ལ་རྟ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྐབས་འདིར་ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་ནི་སྒྲན་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེའོ་ཞེས་དཀའ་འབྲེལ་གྱིས་སོ། །
 གཉིས་པ་དེ་དག་པ་ལ། དག་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་སྟོན་སྟོང་གི་ལན་དག་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་མེད་ན་ངེ་ལྟ་བུར། །དེ་དག་འདི་ལྟར་གསལ་བར་ཚོར། །
 དེ་ཡི་དངོས་ལས་ཐ་དད་པའི། །ཤེས་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་ནོ། ། ༥༩ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་དག་མེད་ན་ཚུལ་ངེ་ལྟ་བུར་རྣམ་པ་དེ་དག་གྱིས་ནས་མཁས་པའི་བར་གྱིས་འདི་ལྟར་མདོན་སུམ་བསྐྱེམ་མེད་བསྟོན་
 མེད་དུ་གསལ་བར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་ཞིང་ཚོར་བ་འདི་འཐད་པར་འགྱུར་རམ། གང་མེད་པ་དེ་དག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་མེད་པས་བྱུང་སྟེ། རི་བོང་རྩས་སྤྱག་པའི་རེག་བྱ་དང་། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏྲག་གི་བྲི་དང་།

མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་གཟུགས་ཉམས་སུ་མྱོང་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ཤེས་པས་ཡུལ་སོ་སོར་རིག་པའི་གསལ་རིག་གི་ཆ་ཙམ་ལས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་པས་ན། རྣམ་པ་དེ་ཡི་དངོས་
 ལས་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་ཡན་གར་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྲིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྣམ་པ་མེད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། འཛིན་རྣམ་རྒྱུད་པ་མི་འཐད་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཤེས་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྦྱི་མི་འཐད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་མི་འཐད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་གང་ལ་དངོས་གང་མེད། །དེ་ལ་དེ་ཤེས་ཡོད་མ་ཡིན། །བདེ་བ་མིན་ལ་བདེ་སོགས་དང་། །དཀར་བ་རྣམས་ལའང་མི་དཀར་བཞིན། ། ༥༧ ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་
 བྱེ་བའི་ཡུལ་གང་ལ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་ལ་མེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཤེས་པར་བྱར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བདེ་བ་མིན་པ་སྦྱག་
 བསྐྱལ་ལ་བདེ་བ་དང་སོགས་པའི་སྒྲས་བདེ་བ་ལ་སྦྱག་བསྐྱལ་དུ་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་དཀར་པོ་རྣམས་ལའང་མི་དཀར་བ་ནག་པོར་ཤེས་སུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྦྱིར་བསྟན་

ཡེ་ཤི་	<p>༡༡། །ནས། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་མི་འཐད་པ་ལ། དངོས་སུ་ཤེས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། བཏགས་ཙམ་དུ་འདུག་ཤེས་པ་མི་འཐད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་འདི་ལ་ཤེས་པའི་དོན། །དངོས་སུ་འཐད་པ་མ་</p>	
ཉེ་དུས་	<p>ཡིན་ཏེ། །ཤེས་པའི་བདག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲོག་ལ་སོགས་བཞིན། །ལེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་པས་ཡུལ་ཤེས་ཚུལ་ལ་དངོས་སུ་ཤེས་པ་འཇམ། བཏགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པ་གང་རུང་ལས་</p>	83
	<p>འདའ་མི་སྲིད་ལ། དངོས་སུ་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་བཅུ་པོའི་རང་བཞིན་ལས་ལོག་པའི་བདག་ཉིད་ཡུལ་གང་གི་རྣམ་པར་གསལ་ཞིང་རིག་པར་སྐྱེས་པ་ལ་དངོས་སུ་རིག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དོན་སྣེ་བའི་འདོད་</p>	
ལྟོ་	<p>པ་ལྟར་ཡུལ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་མ་རིག་ཀྱང་ཕྱི་དོན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དང་འདྲ་བར་དེར་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡུལ་རིག་པར་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་ཡིན་ནའང་། རྣམ་མེད་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་གཉིས་</p>	
	<p>གང་ཡང་མི་སྲིད་དེ། དང་པོ་འདི་ལྟར་མདོན་སུམ་གསལ་པོར་སྟོང་བ་སྡོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་ལ། འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་མདོན་སུམ་རིག་ཅིང་ཤེས་པའི་དོན་དངོས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་</p>	
	<p>ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་དགོས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་རྣམ་པ་དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན་ནམ་ཡང་དངོས་སུ་</p>	

མྱོང་བ་ག་ལ་འཐད་དེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏྲོག་དང་མོ་ག་ཤམ་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་མངོན་སུམ་དུ་མྱོང་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཏགས་ཙམ་དུའང་ཤེས་པ་མི་འཐད་པ་ནི། མེད་ལ་
 རུས་པ་མེད་པས་ན། །གདགས་པའང་མི་རུང་རྟ་རུ་བཞིན། །མེད་པ་བདག་སྣང་ཤེས་སྐྱེད་པར། །རུས་པ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ༥༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཚོས་གང་ཡོད་པར་གྱུར་ན་དངོས་སུ་མ་མྱོང་བར་འདོད་ཀྱང་རུང་།
 རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་གྱི་ཡུལ་བདག་ཉིད་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པས། ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པ་ལ་ཡུལ་དེ་མཐོང་ངམ་ཤེས་ཞེས་རུང་ནའང་། གང་མེད་པ་ལ་ནི་བདག་སྣང་གི་ཤེས་
 པ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་པས་ན། གདགས་པ་ཙམ་དུའང་འདི་དང་འདི་མྱོང་བའམ་ཤེས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྟ་རུ་བཞིན་ནོ། །དེའང་རྟའི་རྩ་ཙེལ་ཁོ་རང་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་
 པས། དེའི་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རང་མཚན་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་ཐ་སྟོད་དུའང་མི་སྲིད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དེ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་པའང་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་སྡོ་སེར་སོགས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་
 བདག་ཉིད་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པར་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བཏགས་ན་མི་འཐད་པ་ནི། གང་གྱིར་དེ་ཡོད་ངེས་ཚར་བ། །ཤེས་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །བདག་མེད་

ཡུལ་

ལྷན་

ལྷན་

༡༡། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ༥༧ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་གང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོས་ཀྱི། འབྲེལ་མེད་དུ་ཚོར་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་སྤྱིར་སྡོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེས་ངེས་པར་ཚོར་བ་འགོག་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་འདི་ལ་བྱོད་ལྟར་ན། ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཡོད་པར་མི་འཐད་དོ། །དེ་གང་གི་སྤྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རྣམ་པ་བདག་རང་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པས། ཤེས་པ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་བདག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ན་ནི། རྣམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའོ། ། ཤེས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་གཤོན་མི་བྱ་བ་དང་། ཤེས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ་མེད་པ་ནི་ཚོས་གང་གི་འབྲས་བུར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་དུ་ཆུག་ནའང་སྡོ་སྤྱི་ཡོད་པས་ཅིག་ཅར་དུ་རིག་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་མི་མྱོང་བའི་སྐབས་སྤྱི་ལ་དེ་དག་དབྱད་དགོས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ནི་རྣམ་བཟུན་པས་དེ་བྱུང་དུ་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་པས་དབྱད་པ་དེ་འདིར་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱུ་ལ་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་ནི། རྒྱུ་མེད་ན་ནི་གང་ཞིག་གིས། །ངེས་འགའ་འབྱུང་བ་

འདི་རུང་འགྱུར། རྒྱ་དང་ལྷན་ན་གང་ཞིག་གིས། གཞན་གྱི་དབང་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར། ༥༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྡོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་ལ་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དྲིས་ན། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཁས་ལེན་པ་ལས་
 འོས་མེད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ལ་རྒྱ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག་གིས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་སྐབས་ལ་ལ་ན་ཡོད་ཅིང་ལ་ལར་མེད་པའི་དུས། དེས་འགའ་འབྱུང་བ་འདི་ལྟ་
 གུ་རུང་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་ན་དེས་འགའ་བ་མི་རུང་བར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་འདི་རྒྱ་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ནའང་རྒྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བ་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་ཞིག་གིས་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པ་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར་ཏེ་སྒྲོག་ཏུ་མེད་དོ། ཇི་ལ་རྒྱེན་ལས་བྱུང་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའང་སེམས་ཙམ་པས་
 ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་རྒྱ་ནི་ཁས་མི་ལེན་པས་འདིའང་ཀུན་བཏགས་(བརྟགས་)སུ་མི་འགྱུར་བར་གཞན་དབང་དུ་ཐལ་བ་སྒྲོག་པར་མི་རུས་སོ། གཉིས་པ་འཛིན་རྣམ་རྒྱུད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི།
 དེ་མེད་ན་ནི་ཤེས་དེ་ཡང་། རྣམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར། ཤེས་སྒྲིང་དག་པ་འདྲ་བ་ཡི། ཤེས་པ་རབ་ཏུ་ཆོར་བ་མེད། ༥༦ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡུལ་རྣམ་པ་དེ་མེད་ན་ནི་ཡུལ་ཅན་འབའ་ཞིག་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་།

དུ་མ་

སྐྱེ་བའི་གཟིགས་

ལྟོན།

༡༡། །གཉིས་སྟོང་རང་གསལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་པ་ཁོ་རང་རྣམ་པ་མེད་པ་ཡི་ཚུལ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བར་འགྱུར་རིགས་ནའང་། ཡུལ་གྱི་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱུར་བ་དང་བྲལ་བ་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་བའི་རང་བཞིན་ཤེལ་སྟོང་དག་པ་འདྲ་བ་ཡི་ཤེས་པ་ཞིག་དམིགས་རུང་ནའང་མ་དམིགས་ཏེ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའམ་རབ་ཏུ་ཚོར་བ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་ལ་སྟོན་སྟོང་གི་ལན་དགག་པ་ནི། འདི་ནི་འབྲུལ་པས་ཤེས་ཤེ་ན། །དེ་ཅི་འབྲུལ་ལ་རག་ལས་སམ། །དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་བྱུང་ན་ནི། །དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དོ། ། ༥༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་མེད་ན་སྟོང་བར་མི་འབྲད་པར་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་བརྟུན་པ་རྣམས་ན་རེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་སྟོང་གི་ཐ་སྟོད་ཙམ་རྒྱན་ཆད་མི་དགོས་ཏེ། རྣམ་པ་འདི་ནི་མེད་ཀྱང་སྟོ་ནོར་བའི་བག་ཆགས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་སམ་འབྲུལ་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་སེར་གྱི་ནད་གྱིས་བཏབ་པའི་ཆེ་མེད་བཞིན་དུ་དུང་ལ་གསེར་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་མེད་ཀྱང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བདེན་པ་ལྟར་སྟངས་བར་འདོད་དོ་ཤེ་(ཞེ་)ན། རྣམ་པ་དེ་ནི་ཅི་སྟེ་འབྲུལ་པ་ལ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རག་ལས་པ་ཡིན་པར་ངེས་སམ། །འོན་ཀྱང་འབྲུལ་པ་དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་བྱུང་བ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན། དེ་

གཉིས་པོ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་ནི། རྣམ་པ་དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་བདེན་པའི་དུ་བྲལ་སྐྱབ་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་དབྱེད་པ། །དེ་དང་དེ་
 ལ་གཅིག་ཉིད་མེད། །གང་ལ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད། ། ༥༡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་ཁས་སྦྱངས་པ་རྟག་མི་རྟག་བྱུང་མ་བྱུང་རྟུལ་རགས་པ་གཤེས་དང་གཤེས་བྱ་ལ་
 སོགས་པ་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་པུར་གྱུབ་པ་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དེའི་ཆོ་ན། མ་དབྱེད་པའི་ངོར་གཅིག་པུ་ལྟར་སྦྱང་བའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་
 ལ། བརྟག་པའི་ཁུར་རྩོ་རྩེའི་རི་བོ་འབྲུམ་ལས་ཕྱི་ཞིང་བརྗེད་བ་དེ་བཟོད་རྒྱས་པ་རྟུལ་སྤྱ་རབ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་དུམ་བུ་དུམ་བུ་བརྒྱ་ཆ་ལ་དུ་ཞིག་ཅིང་འཕྱོར་བ་ཁོ་ན་ལས། དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་
 ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །གང་ལ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དེ། དུ་མ་ནི་གཅིག་ལས་རྩོམ་དགོས་ན་གཅིག་མེད་པའི་དུ་མ་ག་ལ་སྤྱིད་དེ། ཤིང་མེད་ན་ནགས་མེད་པ་
 ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བ་སྐྱབ་པ་ནི། གཅིག་དང་དུ་མ་མ་གཏོགས་པར། རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་ཡི། །དངོས་པོ་མི་རུང་འདི་གཉིས་ནི། །ཕན་ཚུན་སྦྱངས་ཏེ་གནས་ཕྱིར་རོ། ། ༥༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་

དུ་མ་	<p>༡༡། །རང་གཞན་གྱི་སྡེ་པས་གང་སྦྱས་པའི་ཕྱོགས་ཤེས་འདོད་ཚེས་ཅན་གྱི་སྡེ་དུ་རྟགས་དེ་གྲུབ་ཅིང་མཐུན་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཀྱང་། ད་རུང་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་ཡང་</p>	
སྔ་གཉིས་	<p>བདེན་པ་ཞིག་སྤྱད་དམ་སྟུམ་ནས། རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྷོག་པའི་ལྷོག་བྱུང་ལ་ཐེ་ཚོམ་བྱ་བས་རྟགས་འདིའི་བྱུང་པ་མ་ངེས་པར་ལན་ཐེབས་སྟུམ་པའི་རེ་བ་བྱེད་པ་ནི་རེ་བ་འབྲས་མེད་བརྟུན་པ་</p>	
ལྟོ	<p>བསྐྱུ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་སྤྱད་ན་ནི། གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཀར་བདེན་པ་མེད་ཀྱང་། ད་རུང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་བྱུང་པ་མེད་ནའང་། གང་ཕྱིར་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པར། རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་གཅིག་དུ་མ་གང་ཡང་མིན་པ་ཡི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་མི་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གཅིག་དང་དུ་མ་འདི་གཉིས་ནི། ཡན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སྤང་པོ་གཞན་མི་སྤྱད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ། སྤང་ཅམ་བདེན་སྤྱོད་གི་ཀྱན་རྫོབ་དོས་གཟུང་(བཟུང་)བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་སྡེ་སྡེ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་འཛིན། །གལ་ཏེ་འདི་བདག་དོན་འདོད་ན། །དེ་ལ་བདག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ། ༤༣</p>	<p>89</p>

རྫོབ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་གྱང་བརྟུན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་བཟུང་བར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་གམ་ངོ་བོ་ཞིག་དོན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ན། དེ་ལ་བདག་གིས་དགག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་ནི་ཁོ་རང་གི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་གྱི། གཞན་དག་གིས་འདོད་པས་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་གྱང་བཙོས་སུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྤང་སྤང་བ་དེ་སྤང་བ་ལྟར་རྟ་སྤང་དུ་གྱུབ་པར་གྱུར་ན་དེ་བརྟུན་པའོ་ཞེས་གཞག་པར་མི་རུང་བ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་དེའི་རང་བཞིན་སྟེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ། སྤང་ཙམ་བསྐྱུ་མེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། སྤང་གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་ངེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དང་། རྒྱ་གང་གིས་སྤང་བའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མ་བརྟགས་གཅིག་སུ་ཉམས་དགའ་ཞིང་། སྐྱེ་དང་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་པ། །དོན་བྱེད་པ་དག་ལུས་རྒྱམས་གྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཏོགས། ། ༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྟག་པའི་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་མིང་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་རྟེན་ཅིང་

དཔ.	<p>༡༡། །འབྲེལ་བ་བྱ་བྱེད་བསྐྱེམ་མེད་དུ་རྒྱས་པ་གནག་རྩི་ཡན་ཆད་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་དེ་ལ་བརྟེན་དབང་གིས་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་བཞག་པ་གང་ཡིན་སྟེ། ཀྱན་རྫོབ་འདི་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་</p>	
སྟ.	<p>སོགས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པའི་དངོས་མེད་མཐོང་བ་དང་འདོད་པའི་དོན་མི་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་བརྟགས་ན་དབྱེད་མི་བཟོད་ཀྱང་མ་བརྟགས་</p>	
ལྟ.	<p>གཅིག་ཕུའམ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་ན་ཉམས་དགའ་དགའ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་ཞིང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་དང་མཐོང་བ་དང་འདོད་པའི་དོན་</p> <p>བསྐྱེམ་མེད་དུ་བྱེད་པ་དག་རྒྱས་པའི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་རྟགས་པའམ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་གང་གིས་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་ནི། བརྟག་པ་མ་བྱས་</p> <p>ཉམས་དགའ་བའང་། །བདག་རྒྱ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་ལ། །བརྟེན་ནས་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་མ་ཡི། །འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་འབྱུང་བ་ཡིན། ། ༥ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་འདི་རྣམས་འགོག་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་རྒྱ་ཅི་</p> <p>ཞིག་གི་དབང་གིས་སྒྲུང་སྟེན་ན་འདི་ལ་རྒྱ་གཞན་ཅིའང་མེད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཁོ་ནའི་ཚུལ་དུ་སྒྲུང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པའི་བྱིར། བརྟག་པ་མ་བྱས་ན་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་གྱི་སྒྲུང་བ་འདིའང་།</p>	91

སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱི་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་འདྲ་བ་འབྲུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་སྒྲུང་གཞི་བདེན་སྟོང་དུ་ངེས་པར་བསྟན་
 པ་ནི། དེ་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་མེད་ན། །རུང་མིན་ཞེས་པའང་ལེགས་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་འདི་ཡི་ཉེར་ལེན་པ། །ཡང་དག་ཡིན་ན་དེ་སྟོས་ཤིག། ༤༤ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་མེད་བཞིན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་
 དུ་འགོག་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་སྤྱིར་ཚོས་འདི་དག་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། དངོས་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཀུན་རྫོབ་འདི་དག་ལ་སྒྲུང་གཞི་འམ་རྒྱ་
 བདེན་པ་ཞིག་མེད་ན། འདི་ལྟར་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པའང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་འདི་ཡི་སྒྲུང་གཞི་འམ་རྒྱ་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་སྟོས་ཤིག་
 དང་རིགས་པས་གཞོན་པ་མེད་པར་གྲུབ་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་པར་བདག་གྲུང་ཁས་ལེན་མོད། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཤེས་བྱ་ཡིན་ལོ་ཅོག་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་གྲུབ་ཟིན་པ་དེས་ན་རྒྱ་བདེན་པ་
 གཞག་པར་མི་རུས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚུད་པ་སྟོང་བ་ལ། གྲུན་ཀ་མེད་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བས་ཆོལ་འཛོམས་རུས་པ་དང་། ཚུར་ལ་གང་

ཨ་མ་	<p>༡༡། །གིས་མི་ཚུགས་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། །རིགས་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་འབྲངས་པར། །གཞན་དག་འདོད་པ་སེལ་བར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་ཚོལ་ངན་གནས་མེད་དོ། ། ༥༡ །ཞེས་གསུངས་</p>	
སྐབས་	<p>ཏེ། འདི་ལྟར་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཞོར་བ་ཡི་ཚུལ་ནི། དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་བྱས་ནས། །གཞན་སེར་སྐྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་</p>	93
	<p>ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་དག་གིས་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་སེར་སྐྱ་པ། མེད་པར་སྐྱ་བ་བྱེ་བྲག་པ། །གཉིས་ཀར་སྐྱ་བ་གཅེར་བུ་པ་ལ་སོགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་</p>	
ལྟོ།	<p>པས། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཕ་རོལ་གྱི་ཚོལ་བ་རྣམས་གྱི་སྐྱ་བ་ངན་པ་དག་འཇུག་པའི་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐྱབས་མེད་པར་འཛོམས་ཅུས་ཏེ། །སྤྱོད་མེད་པའི་མཁའ་ལ་ཉི་མའི་དགྱེལ་འཁོར་ཤར་བའི་མདུན་ན་ཐུན་</p>	
	<p>པ་བཞིན་དུ་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ཚུར་ལ་གང་གིས་མི་ཚུགས་པའི་ཚུལ་ནི། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །ཁས་མི་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་ནན་ཏན་ལྟན་པས་ཀྱང་། །ཅིར་ཡང་ལྷན་ཀ་བྱར་མི་ཅུས། ། ༥༢ །ཞེས་གསུངས་</p>	
	<p>ཏེ། །གང་བྱིས་པའི་གནས་སྐྱབས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བར་དུ་ཚྱོད་བ་སྒྲུང་ཙམ་བསྐྱུ་མེད་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་བཀག་པ་མེད་ལ། །དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅིའང་མེད་པ་</p>	

ཨ་ཁྱེ།	༡༡། །རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་དངོས་པོའི་ཡིན་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་སྐྱེ་དོན་ནི། དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་བྱིར། །འདི་	
སྒྲུ་	ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ལྷན་སྡེ་བའི་དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་བ་བཀག་པའི་མེད་རྒྱུ་འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཐ་སྙད་དམ་ཀྱན་རྩོལ་བ་དུ་གཏོགས་པ་ཡིན་གྱི། གནས་ལུགས་	
ལྟ་	མཐར་ཐུག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དམ་པའི་དོན་ནམ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་དང་མཐུན་པའི་བྱིར། །འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པའི་ཚུལ་དུ་བདེན་ཡོད་ཀྱི་ལྷོག་སྒྲིགས་བདེན་	
ཨ་ཁྱེ།	མེད་རྒྱུ་པ་འདི་ལའང་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་ནའང་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་མམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་(ཁས་ལེན་ཀྱན་བྲལ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བཤད་པ་)རྣམ་གྲངས་མིན་པ་	95
ཨ་ཁྱེ།	ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་དུ་ན་སྒྲིམ་པ་ཡི། །ཚོགས་རྣམས་ཀྱན་ལས་དེ་གྲོལ་ཡིན། ། ༡༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དགག་པའི་དོན་དམ་དེ་ཅིའི་	
ཨ་ཁྱེ།	བྱིར་དོན་དམ་དངོས་མ་ཡིན། མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ལས་བོགས་དབྱུང་དུ་མི་སྦྱིད་པ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། དངོས་པོ་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་འདི་ནི་ཡོད་པ་བསལ་བའི་གཞན་སེལ་	

རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཡིན་པས་སྟོས་པ་ལས་མ་འདས་ལ། ཡང་དག་པ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་ན་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པའི་མཐར་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་ཡི་ཆོགས་རྣམས་ཀུན་ལས་ཀྱང་། དོན་
 དམ་མཆོན་ཉིད་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དོན་དམ་སྐྱ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་དང་། སྐྱ་རྟོག་ཀུན་རྫོབ་གྱི་
 སྟོད་ཡུལ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། །སྐྱེ་བ་མེད་ལ་སོགས་མི་སྟོན། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་བཀག་པའི་བྱིར། །དེ་ཡི་ཆོག་གི་སྐྱ་མི་སྟོན། །༡༡ །ཡུལ་མེད་པ་ལ་དགག་པ་ཡི། །སྦྱར་བ་ལེགས་པ་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པར་དངོས་དངོས་མེད། སྐྱེ་མི་སྐྱེ། སྟོང་མི་སྟོང་ལ་སོགས་པ་སྟོས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་
 ན། དེ་དག་གི་ཕྱོག་ཕྱོགས་སྐྱེ་བ་མེད་གནས་པ་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྟོན་ལ། སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་བཀག་པའི་བྱིར་ན། བརྗོད་བྱ་དེ་དང་དེ་ཡི་རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་སྐྱ་ཡང་
 མི་སྟོན་ལ། དགག་བྱའི་ཡུལ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་དགག་པ་ཡི་གཏོན་ཆོགས་སྦྱར་བའང་བརྟུན་པ་ཙམ་ལས་ལེགས་པའམ་དོན་དུ་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་ཡོད་པ་དགག་པའམ། མེད་པ་

ཨ་མ་	<p>༡༡། །དགག་པའམ། གཉིས་ཡིན་གཉིས་བྲལ་ཅི་དགག་ཀྱང་དགག་བྱ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། དེ་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་། དེ་རྫོང་པའི་སྐྱ་དང་། དེ་ལྷར་ཡིད་</p>	
སྒྲིག་	<p>ཀྱིས་སེམས་པ་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བས་ད་པར་སྐྱོམ་པའི་སྐྱ་དང་ཚིག་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་དུ་བྱེད་གྱི། དངོས་པོའི་ཚིག་ཉིད་འབའ་ཞིག་</p> <p>ལ་རེག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱ་རྟོག་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་ལ་བརྟེན་ན་ཡང་། །ཀྱན་རྫོབ་པར་འགྱུར་ཡང་དག་མིན། ། ༡༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོ་</p> <p>བོ་སྐྱ་རྟོག་གི་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་། ཐོག་མེད་གོམས་པའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་བ་བསྐྱེད་མེད་དུ་འཆར་བ་འདི་དག་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་བཟུང་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྒྲོ་བརྟེན་པར་བྱས་ཏེ་ཡོད་མེད་</p> <p>ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་སེམས་པས་ན། དོན་དེ་ཉིད་སྒྲོ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་སྦྱོར་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། དེ་ལྷར་ཡོད་མོད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ནི་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་རྟོག་པའི་</p>	97
ལྟོ	<p>གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་ལ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་དབྱེད་མ་བཟོན་ནམ། གཞན་ཡང་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མ་མཐོང་བའི་སྒྲོ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ།</p>	

དེའི་སྒྲིད་ཡུལ་སྒྲོ་བ་ཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཡང་དག་པ་མིན་ཏེ་གིང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་དོན་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྒྲོང་བ་ལ། རང་བཞིན་སྒྲོང་བ་ཡིན་ན་ཀུན་གྱིས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲོང་ཡང་མི་སྒྲོང་ན་དེ་སུས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པས་གཏན་ཆེགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སོགས་མི་འགྲུབ་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཏན་ཆེགས་གྱི་ཐ་སྙད་མི་སྲིད་པར་རྩོད་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་དེ་ནི་རྟོགས་གྱུར་པས། །དེ་ཡི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་གྱིར། །མི་མཁས་རྣམས་ཀྱང་དངོས་རྣམས་གྱི། །དངོས་པོ་འདི་འདྲ་ཅིས་མི་རྟོགས། །^ཡ^༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་མེད་གྱི་ས་གཞི་མངོན་སུམ་དམིགས་ན། གཞི་དེར་བུམ་པ་མེད་པ་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ན། འོ་ན་ཆོས་ཅན་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་པས་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཁོ་རང་ལས་འོགས་སུ་གྱུབ་མི་ཤེས་པ་དེ་འང་མངོན་སུམ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ན། ལྟ་བུ་དཀར་པོ་མ་ཡིན་པ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་གཏན་ཆེགས་སོགས་མི་ཤེས་པའི་མི་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་།

དམ་པ་	<p>༡༡། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལམ་ངོ་བོ་ཡིན་ལུགས་འདི་འདྲ་ཅིས་མི་རྟོགས་ཏེ་མ་རྟོགས་ན་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། རང་བཞིན་ཡིན་ན་མི་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་ཅུང་</p>	
སྐད་དྲན་	<p>པའོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། མ་ཡིན་ཐོག་མེད་རྒྱུ་ཉི་ལམ། །དངོས་པོར་སྒྲོ་བཏགས་དབང་བྱས་པ། །དེ་ཕྱིར་སྒོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། ༡༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་</p> <p>ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དུས་འདི་ཙམ་ནས་བྱུང་། འདི་ཡན་ཆད་མེད་ཅིས་པའི་མཐའ་མི་རྟོག་པའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་སྲིད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་</p> <p>སྐྱེས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དུག་གིས་སྤགས་ཤིང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་ཞིང་ཉི་ལམ་གྱུར་པས་སྤང་དཀའ་བ་ཡོད་པས་ན་བུམ་སོགས་</p> <p>མངོན་སུམ་མཐོང་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ངེས་པར་མི་རུས་ཏེ། ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་དངོས་པོར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྒོག་ཆགས་ཐམས་</p>	<p>༡</p>
ལྟ།	<p>ཅད་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའང་དཔེར་ན་འདྲ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པར་དམིགས་པས་སྒྲོ་བསྐྱེད་པ་དག་གིས་སྐྱད་ཅིག་མ་མི་རྟོགས་</p>	

བ་བཞིན་ནོ། །ཚུད་པ་གཉིས་པའི་(སྟོང་ཡང་མི་སྒྲུང་ན་དེ་སྤྲུལ་གྲང་མི་རྟོགས་པས་གཏན་ཚིགས་དོན་མེད་དུ་བཤམ་བ་)ལན་ནི། དེ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་གཙོད་བྱེད་པ། །ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །རྗེས་སུ་དཔོག་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད། །རྣལ་
 འབྱོར་དབང་རྣམས་མངོན་སུམ་གསལ། ། ༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྒྲུའི་ཚུད་པ་བྲུགས་ལ་འཕང་སྟེ། དེའང་དེ་ལྟར་ཚིགས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡིན་གྲང་། རང་བཞིན་
 དེ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཚིགས་སུ་ངས་པ་མེད་ན་དེ་རང་བཞིན་ཡིན་གྲང་རུང་ཅི་ཞིག་ཡན་ཏེ་སྤྲུལ་གྲང་རྟོགས་པ་མི་སྤྲིད་དོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་
 བ་གཙོད་པའམ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་མ་ཞོར་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་གཙོག་དང་དུ་བཤམ་གོང་དུ་རི་སྐྱད་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོས་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཚུལ་
 བཞིན་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་ཚིགས་སྟོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་ལ། དེའི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་གོམས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་ཚིགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་པོར་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་འཇིག་རྟེན་

འཕྲིན་པ་	<p>༡༡། །ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ས་དང་པོ། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གསལ་སྒྲུབ་ཇི་ཆེར་མཆེད་དེ། མཐར་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྫོགས་</p>	
སྐབས་ཀྱི་	<p>པར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དོ། །རྩོད་པ་གསུམ་(རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་ཆོས་སོགས་མི་འགྲུབ་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་སྤྱིད་པར་རྩོད་)པའི་ལན་ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལྟ་</p> <p>མིན་ན་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གི། །ཆོས་ཅན་སྤངས་ནས་མཁས་པ་དང་། །བུད་མེད་བྱིས་པའི་བར་དག་ལ། །གྲགས་པར་གྱུར་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །༡༢། །བསྐྱབ་དང་སྐྱབ་པའི་དངོས་</p> <p>པོ་འདི། །མ་ལུས་ཡང་དག་འདུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ནས་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་སྐྱབ་པ་</p>	101
ལྟ།	<p>གཏན་ཆོགས་སྦྱོར་བའང་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། །ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐྱབ་པ་གཏན་ཆོགས་མི་བརྗོད་དོ་སྟུམ་ན། དམ་བཅས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །</p> <p>གཏན་ཆོགས་བརྗོད་ན་ནི་གཏན་ཆོགས་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དེ་འདྲ་བའི་རྩོད་པ་འདི་ནི་ཀྱི་ན་སྟེ། །འདི་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་</p>	

ཚེས་ཅན་དུ་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གྲུབ་མཐའི་གཞུང་གིས་བཞག་པ་ལམ་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ཚེས་ཅན་སྤངས་ནས་ཏེ་དེ་གེས་འདོད་དུ་མ་བཟུང་བར། མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པ་ཐ་མལ་གྱི་
 བུད་མེད་དང་བྱིས་པའི་བར་དག་ལ། མཐུན་པར་སྤང་ནིང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཚེས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དང་དེ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དག་གི་ཐ་སྙད་གྱི་དངོས་པོ་
 འདི། མ་ལུས་པ་གཞོད་མེད་ཡང་དག་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་བསྒྲོག་(དེ་ལྟ་མིན་)ན་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཞི་མ་གྲུབ། །ལ་སོགས་ལན་ནི་ཇི་སྐད་གདབ། ། ཅེས་
 གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལྟ་བུས་བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་སྤང་ཅམ་གྱི་གེས་འདོད་ལ་ཚེས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་དེ་ལྟ་མིན་ན་བྱོད་གྱི་གཏན་ཚིགས་གྱི་
 གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་། དཔེ་མི་འགྱུབ་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལན་ནི་ཇི་སྐད་གདབ་སྟེ་གདབ་པར་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་པས་ཕ་རོལ་པོའི་ངོར། སྤྲ་ཚེས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། ལ་ལ་ཚེས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ། དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཕ་རོལ་སུ་སྟེགས་གྱི་གཞུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཚེས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་བཟུང་ན། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལ་དང་།

ཨ་མ་	<p>༡༡། །ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲ་གཟུང་དགོས་ན། དེ་མི་སྲིད་པས་ཆོས་ཅན་གཞི་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་པའི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟགས་ཀྱང་མི་སྲིད་དེ་རི་བོང་རྩའི་གཉེར་མ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་</p>	
སྒྲ་	<p>ཆོས་ཅན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་སྦྱོར་བའི་དཔེ་ཡང་མི་སྲིད་པས་མཐར་ཇེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཅན་དང་ཇེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟེན་ནམ་སྒྲུབ་བྱེད་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མི་འགྲུབ་བོ། །གཉིས་</p>	
ལྟ་	<p>པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཚོད་སྤོང་ལ། སྒྲུབ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་འཐད་པ་དང་། ཆོ་སྤྲིའི་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་</p>	<p>103</p>

བསྒྲགས་པས་མཐུག་བསྐྱུ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བདག་ནི་སྣང་བའི་ངང་ཅན་གྱི། །དངོས་པོ་དགག་པར་མི་བྱེད་དེ། །དེ་ལྟ་བས་ན་སྒྲུབ་པ་དང་། །བསྒྲུབ་བྱ་གཞག་པ་འབྲུགས་པ་མེད། ། ༡༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ནི་མཁས་

ནས་བྱིས་པའི་བར་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མིག་དང་རྣ་བ་སོགས་ལ་སྣང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་འདི་ནི་དགག་པར་མི་བྱེད་དེ། འདི་ལ་ཤེས་རབ་

དང་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དབྱེད་ན་ཆུ་ཤིང་གི་སྤོང་པོ་བཞིན་དུ་སྦྱིང་པོའི་བག་ཙམ་ཡང་མི་སྣང་བས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་མི་འདོད་དོ། །སྣང་བའི་དོན་མ་བཞག་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་དངོས་པོ་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྦྱོ་

འདོགས་པ་སེལ་ཞིང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གཏན་ཚིགས་དང་། གཏན་ཚིགས་དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འཕ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ། རྣམ་གཞག་འབྲུགས་ཤིང་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་སྐྱོན་གྱི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བོ། །འདིའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་གསལ་བས་སྒྲོས་མི་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པས་སྒྲུང་བ་འདིའང་འགོག་པའི་དོན་དུ་གོ་ནས་དེ་ལྟར་ན་སྐྱབ་དང་བསྐྱབ་བྱའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་སྒྲམ་དུ་སེམས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོ་སྒྲ་ཕྱིའི་རྒྱ་འབྲས་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལ། དམ་བཅའ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རིགས་པས་རྒྱས་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཐོག་མེད་སྤྱིད་རྒྱད་ནས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་རྟོག་སོགས་ཀྱི། །རིགས་དང་མཐུན་པའི་ས་བོན་ཉིད། །རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན། ། ༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུར་པ་ཅུང་ཟད་མི་སྤྱིད་ཀྱང་། སྤྱིད་པའི་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཚིགས་འགོག་མེད་དུ་བཀྲ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་སྤྱིད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ནས་ཀྱང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་བདག་དང་གཞན་དུ་རྟོག་པ་སོགས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་

ཡེ་	<p>༡༡། །ས་བོན་ཉིད་ཡོད་པར་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སྒྲེབ་སྦྱོར་གོ་བདེ་བར་བསྒྲེབས་ན། དངོས་དངོས་མེད་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ནམ་མཁའ་སོགས་</p>	
བཞུ་བ་	<p>སྒྲུང་རྟོག་སྒྲ་ཚོགས་པ་འདི་དག་སྒྲུང་བའི་རྒྱ། རང་རང་གི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་རྟོག་པའི་ས་བོན་ནམ་བག་ཆགས་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱད་ནས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་རིགས་པས་དཔག་</p>	
	<p>ཞུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་རིགས་པས་(རྒྱས་པར་)སྦྱབ་པ་ལ། མི་འཐད་པ་དགག་པ་དང་། འཐད་པ་སྦྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདི་ནི་དངོས་པོའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས། །འབྱུང་བ་མ་ཡིན་དེ་</p>	
ལྟོ།	<p>མེད་ཕྱིར། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ། །རྒྱ་ཆེར་རབ་རྟུ་བཀག་པ་ཡིན། ༥༠ །རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཕྱིར་སྟོ་བར་མིན། །རྟག་འབྱུང་མ་ཡིན་རྟག་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཚོགས་པ་འདི་ལ་རིགས་མཐུན་གྱི་ས་བོན་</p>	

རིགས་པས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་དག་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་བཀག་ཟེན་པ་ཡིན་པས་ན་རྟགས་ཅི་ཕྱིར་མི་འགྲུབ་སྟེ་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་ངོར་སྒྲུང་ཙམ་འདི་ལས་རང་
 དབང་གིས་མ་གྲུབ་པས་ཡང་དག་པར་ན་དེ་དག་གིས་བཞག་པའི་སྒྲུང་བའང་མི་སྲིད་དེ་རྒྱ་མེད་པའི་འབྲུར་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་མེད་དུ་སྒྲུང་བའམ། དངོས་པོ་རང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 གཞན་ཞིག་གིས་དེར་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་བ་འདི་དག་ནི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་མེད་པར་གློ་བུར་རང་གར་བྱུང་བའང་མིན་ཏེ། རྒྱ་མེད་གློ་བུར་དུ་འབྱུང་ན་རེས་འགའ་འབྱུང་
 བའམ། རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་མི་འཐད་དེ། རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ། རྟག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བུམ་སོགས་སྒྲུང་བ་ལ་རྒྱ་གཞན་དབང་ལྷག་སོགས་
 ཀྱིས་བྱས་པའམ། བདག་དང་ཤེས་པ་སོགས་རྟག་པ་ལས་སྟེ་ན་ཅི་འགལ་སྟམ་ན་འགལ་ཏེ། སྒྲུང་རྟོག་འདི་དག་སྐད་ཅིག་གིས་སྟེ་འགག་ཙན་ཡིན་གྱི། མི་འགག་མི་འགྱུར་བར་རྟག་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱ་རྟག་པ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲུང་རྟོག་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པ་འདི་ལ་རྒྱ་མེད་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། རྒྱ་ཡོད་པའང་ཕྱི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་རང་གི་མཐུའམ།

དཔྱ་མ་	༡༡། །དངོས་པོ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་གཉིས་གང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་མི་སྲིད་པས་སེམས་ལ་གནས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་ཀྱུར་པར་རིགས་པས་ཆེས་གསལ་པོར་གྱུབ་	
ཞེན་ཅིག་	<p>པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འཐད་པ་སྦྱབ་པ་ནི། དེ་བས་གོམས་འདྲ་དེ་ཉིད་ཕྱིར། །དང་པོ་རང་གི་རིགས་ལས་སྦྱེས། ། ༡༡ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟ་བུས་ན་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲིང་བ་སྒྲ་ཆོགས་པའང་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ། དཔེར་ན་འདོད་པ་དང་འཇིགས་པ་སྒྲོ་ལ་གོམས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྦྱོལ་བ་སྒྲ་ཕྱི་ཡོད་པར་ཡང་འགྱུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྦྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེའང་རང་གི་རིགས་མཐུན་ཀྱི་སེམས་སྒྲ་མ་ལས་སྦྱེས་པར་ཡང་དག་པའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་ཅིང་། དེའི་ཚུལ་གྱིས་ཆགས་བཅས་ལ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའང་ཡོད་པར་གྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་བསྐྱགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ཕྱིར་རྟག་ཆད་ལྟ་བུ་ནམས། །གཞུང་འདི་ལ་ནི་རིང་དུ་གནས། །ཕྱོག་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་། །ས་བོན་སུ་གུ་ལྷག་སོགས་བཞིན། ། ༡༢ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་རྒྱ་མེད་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ལ། རྒྱ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་མི་ཕྱོག་པའི་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་སྒྲིང་ཚུལ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་སྐད་</p>	107
རྒྱ་		

ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། དངོས་པོ་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འབྲེལ་བར་རྒྱན་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྣམས། ཚུལ་གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་འདི་ལ་ནི་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་རྒྱང་
 རིང་ཏུ་གནས་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣང་བའི་མདུན་ན་མུན་པ་སྐབས་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་རྟག་ཆད་ནི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་ན་རྟག་
 ཆད་ཏུ་ལྟ་བའང་ག་ལ་ཡོད་ཀྱང་། གྲུན་རྫོབ་རང་ལ་ལྟོས་པའི་རྟག་ཆད་ཀྱང་མི་སྲིད་པའི་ཚུལ་རྒྱ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་སྐད་ཅིག་གིས་ལྟོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་བྱི་མ་བྱི་མ་དག་རྒྱའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཅིང་། རྒྱ་ཆོགས་
 པ་ཚང་ན་འབྲས་བུ་རེས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་འབྲས་བར་མ་ཆད་པ་ཡང་། དཔེར་ན་ས་བོན་ལས་མུ་གུ་དང་། དེ་ལས་ལྷག་ཕྱན་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ། དོན་
 དམ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་། གྲུན་རྫོབ་དོན་བྱེད་རུས་སྣང་ཏུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། དེ་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཏུ་གོམས་པའི་ཕན་ཡོན་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཆོས་ལ་བདག་མེད་མཁས་པ་
 ནི། །རང་བཞིན་མེད་པ་གོམས་བྱས་པས། །བྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཉོན་མོངས་བསྐྱེམས་པ་མེད་པར་སྤོང་། །^{༡༩} ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་དང་བུམ་སོགས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པའི་ཚུལ་ཡང་དག་

དུ་མ་	<p>༡༡། །པའི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་པས། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་</p>	
ཞེ་གཉིས་	<p>ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བདག་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། སེམས་སྒྲིབ་ཅིང་འཆིང་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནམ་ཞིག་ཆེད་ཏུ་བསྒྲིམས་པ་མེད་པར་ཡང་ཉི་མའི་</p>	
ལྟོ།	<p>མདུན་ན་མུན་པ་ལྟར་ངང་གིས་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཀྱན་རྫོབ་དོན་བྱེད་ནུས་སྒྲུང་ཏུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ནི། །ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ནི་མ་བསྒྲོག་པས། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་</p>	<p>109</p>

རྣམ་བྱང་སོགས། །རྣམ་པར་གཞག་པ་འབྲུགས་པ་མེད། ། ༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དངོས་སྒྲུབ་རྣམས་ན་རེ། རང་བཞིན་མེད་ན། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བྱེད་པར་དང་། དེ་བཞིན་

ཏུ་དག་མི་དག། ལས་རྒྱ་འབྲས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལྷགས་འབྱུང་ལྟོག། །རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་དང་དཔོག་བྱེད་དང་། ཏྲགས་ལས་ཏྲགས་ཅན་གྱི་སྒོ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་

ཤེས་བྱ་རྒྱ་འབྲས་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲིས་པར་གཞག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་སྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་གླུ་ཀ་ངན་པའི་ཡིད་དང་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་རྒྱ་འབྲས་འཐད་པར་བསྟན་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་

བ་འདི་གསུངས་སོ། །དེའང་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་དང་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་དོན་བྱེད་ནུས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འགོག་མེད་འདི་ནི། གྲུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་མ་བསྐྱོག་པར་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་ཚད་མས་དེ་ལྟར་གཞལ་
 ནས་འཛོག་པ་ཡིན་པས་ན། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྷོག་གི་ཚུལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གྲུན་སོ་སོར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མ་ཉམས་པར་གནས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པས་གྲུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་དག་འབྲུགས་ཤིང་འཆོལ་བར་གྱུར་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ། ཆོགས་རྣམ་དག་
 འབྱུང་བར་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡི། ཆོས་འདི་རྣམ་པར་གཞག་པས་ན། ཆོགས་རྣམས་དྲི་མ་མེད་པ་ཡང་། གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་རུང་བ་ཡིན། ༥༥
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡི། ཆོས་འདི་རྣམ་པར་གཞག་པས་ན། སྦྱོན་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་གྲུན་རྫོངས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཆོགས་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་། གཞུང་འདི་ལྟ་བུ་ཉིད་ལ་རུང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དངོས་པོར་སྦྱ་བ་སོགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ།

པ.མ.	<p>༡༡། །རྒྱ་འབྲས་རྩེས་སུ་འགོ་ལྗོག་ཡིན་པའི་དཔེ་སྒྲིབ་བསྟན་པ་དང་། ལྟ་བ་རྣམ་དག་གིས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་ནི། །འབྲས་བུ་</p>	
ནྟག་སྟུག་	<p>རྣམ་པར་དག་པ་འབྱུང་། །ཡང་དག་ལྟས་བྱུང་ཚུལ་བྲིམས་གྱི། །ཡན་ལག་ལ་སོགས་རྣམ་དག་བཞིན། ༥༦ །དེ་བཞིན་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ལས། །འབྲས་བུ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་འབྱུང་། །ལོག་ལྟའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ལོག་པར་གཡེམ་ལ་སོགས་</p>	
རྒྱ།	<p>པ་བཞིན། ༥༧ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱའི་རྩེས་སུ་འགོ་བ་དང་། ལྗོག་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པས་ན། རྒྱ་རྣམ་པར་དག་མ་དག་གིས་འབྲས་བུ་འདྲ་རྣམ་པར་དག་མ་དག་རྩ་བཤུར་བ་</p> <p>ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་ནི། འབྲས་བུ་འདྲ་རྣམ་པར་དག་པ་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ལེགས་པར་སྒྱུད་པ་དང་ཉེས་པར་སྒྱུད་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་</p> <p>ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོག་མི་གཙོད་པ་སོགས་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བག་ཡོད་གྱི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པའདྲ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དང་། རྒྱ་ལྟ་</p> <p>བའི་རྩེས་སུ་འབྲས་བུ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ཡན་ལག་སོགས་ཀྱང་འབྲངས་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་དུ། གལ་ཏེ་རྒྱ་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ན་དེ་ལས། འབྲས་བུ་དག་ཀྱང་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་སྟེ།</p>	111

དཔེར་ན་ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བུ་ལོག་ལྟའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཡི་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་དག་བ་སྟོད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་གིས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཚད་མའི་གཞོད་པ་ཡོད་པས་ན། །དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ནི། །སྒྲིག་རྒྱ་ལ་སོགས་ཤེས་པ་བཞིན། །བྱིན་ཅི་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་ ༥༥ །དེ་བྱིར་དེ་མཐུས་བྱུང་བ་ཡི། །ཕ་རོལ་བྱིན་པ་སྐྱབ་པ་ཀུན། །བདག་དང་བདག་
 གིར་ལོག་པ་ལས། །བྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྟོབས་ཆུང་ངོ། ༥༦ །དངོས་པོར་དམིགས་པ་མེད་པ་ལས། །བྱུང་བ་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། །རྒྱས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར། །ས་བོན་གྲུང་པོའི་ཐུག་སོགས་བཞིན། །༩༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་
 འབྲས་བྱ་རྣམ་པར་དག་མི་དག་རྒྱ་ལ་རག་ལས་པའི་ཚུ་ལ་སྟེར་བསྟན་ནས། །སྐབས་སུ་བབས་པ་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་སྟེན་སོགས་ཆོགས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོར་དམིགས་པ་མེད་
 པའི་སྟེན་སོགས་ལ་སྟུང་བ་ཆོགས་རྣམ་དག་ཡིན་པར་སྟོན་ལ། དེའང་ཅིའི་བྱིར་དངོས་པོར་དམིགས་པས་ཆོགས་མི་དག་སྟུམ་ན། །འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་ན། ཚད་མའི་གཞོད་པ་ཡོད་
 པས་ན་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་བཞིན་དུ་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡོད་པ་ཅན་ནི། །བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲིག་རྒྱ་ལ་ཆུར་ཤེས་པ་དང་མགལ་མེ་འཁོར་ལོར་

དཔྱ་མ་	༡༡། །འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱིན་ཅི་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་དེ་ཡི་བྱིར་ན། དངོས་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི་སྦྱོན་སོགས་ཕ་རོལ་བྱིན་པ་སྐྱབ་པ་ཀུན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པས་བསྐྱེད་པས། དཔེར་ན་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་བབུང་སྟེ་ལོག་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་ཚོགས་ལྟ་བུ་ལ་གནས་བཞིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དཀའ་བྱུང་ལ་སོགས་པ་རྫོགས་བྱུང་གི་ཡན་ལག་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་	
ཞེ་བཞི་	བཞིན་དུ། དངོས་ཞེན་ཅན་གྱིས་ལམ་བསྐྱབས་པ་འདིའང་ནོར་བའི་སྟོ་ཡི་དབང་དུ་སོང་ནས་སྟོབས་ཚུང་ངོ་། །དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་དངོས་པོར་དམིགས་པ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་སྦྱོན་སོགས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྦྱོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དངོས་པོའི་ཡིན་ཚུལ་མ་ནོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ན། འབྲས་བུ་སྦྱོན་དུ་རུང་བའམ། རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམ་དག་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར། དཔེར་ན་ས་བོན་གྱི་པོ་སྟེ། སྦྱོན་མ་ཞུགས་པའི་མུ་གུ་དང་སྟེ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་ལ་བསྐྱུགས་པས་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ། ཚུལ་གཉིས་གིང་རྟའི་	113
ཟུན།		

སྒོལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། དེ་ལ་བསྐྱགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐ་སྙད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཚུལ་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་
 དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡང་། །ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་སྟེ། །རང་གིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན།། ༡༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་དེ་ལྟར་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
 སྒྲིང་ཚུལ་དེ་དག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ལམ། ཅི་སྟེ་ཕྱིའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཕྱིའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞེད་དེ། མདོ་ལས། སེམས་
 ཙམ་ཞེས་གསུངས་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་བ་བ་པོ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལས་གཞན་པ་གཞུང་འདིར་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡང་། ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུད་ན་མེད་པར་འདོད་པ་སྟེ། ཤེས་པ་རང་གིས་གསལ་པོར་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་གཉིས་
 བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། ཕྱི་རོལ་དངོས་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །ཚུལ་འདིར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཡང་། །ཤིན་ཏུ་བདག་མེད་ཤེས་པར་བྱ། ། ༡༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིང་ཆོད་པ་

དུ་མ་	༡༡། །འདི་ཀུན་སེམས་ཙམ་ལས་སྤྱི་ལོ་དོན་དུ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། སྤྱི་ལོ་གྱི་དོན་དངོས་མེད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་ཚུལ་འདིར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གཅིག་	
ལྟ་	དང་དུ་མར་བྲལ་བའི་གཏན་ཆེགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དེ་ལ་ཡང་། ཤིན་ཏུ་བདག་མེད་པ་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་སྦྱོས་བྲལ་དབུ་མའི་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བསྐྱགས་པ་ ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཞོན་ནས་སུ། །རིགས་པའི་སྤྱབ་སྦྱོགས་འཇུག་ཤིང་། །དེ་དག་དེ་སྤྱིར་ཇི་བཞིན་དོན། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཉིད་འཕྱོང་། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ ལྟར་ཐ་སྐད་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་དབུ་མའི་ཚུལ་ཏེ། ཚུལ་དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ལ་ཞོན་ནས་སུ། བདེན་གཉིས་དཔྱེད་པའི་ཆོད་མ་ཤེས་རབ་དྲི་མེད་གྱི་རིགས་ པའི་སྤྱབ་སྦྱོགས་མི་གཏོང་བར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དེ་དག། །མྱད་དུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་བཟང་པོ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར། ཇི་བཞིན་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཉིད་འཕྱོང་བ་ཡིན་	115
ལྟོ	འོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་གཉིས་གྱི་ལམ་དེ་ལ་བསྐྱགས་པ་(རྒྱས་བཤད་)ལ། ཀུན་གྱི་བྱུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀར་ཆོས་གཞན་སྤྱི་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྷན་དང་དབང་	

ལ་སོགས་མ་མུངས། །དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པའི་རྒྱ། །འཛིག་རྟེན་སྤྱི་བོར་གྱུར་པས་ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་མུངས་པ་མ་ཡིན་པ། ༧༢ །ཡང་དག་བདུད་ཅི་དག་པ་འདི། །ཐུགས་རྗེ་དག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་གཏོགས་པ། །
 གཞན་གྱི་ཡོངས་སྤྱོད་མ་ཡིན་ནོ། ༧༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ན་ཆེ་ཞིང་སློ་གྲོས་གསལ་བར་གྱུར་པ། །བྱབ་འཇུག་
 དང་དབང་ཐུག་དང་ཆོངས་པ་དང་སེར་སྒྱ་ལ་སོགས་པས་ཐྱོགས་ཅིམ་ཡང་མ་མུངས་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐའ་སློས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་འདི་ནི། འཛིག་རྟེན་
 པ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་བོར་གྱུར་པ་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ཅན་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མུངས་པ་མ་ཡིན་པ། ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་མ་ཞོར་བ་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་བདུད་ཅི་སྤྱོད་
 མཐའ་དག་གིས་དག་པ་འདི་ནི། འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་བརྟེན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་གཉིས་གྱི་དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་པ། གཞན་གྱི་ཡོངས་
 སྤྱོད་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀར་ཆོས་གཞན་སྤྱི་བོར་ཡོན་ཏན་ལ། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྗེ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་གུས་པ་སྤྱི་བོར་ཕན་ཡོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་ལོག་པར་

ཨ་མ་	<p>༡༡། །བསྟན་པ་ཡི། །བྱུང་མཐར་འཆེལ་བའི་སྟོ་ཅན་ལ། །དེ་ལྷགས་རྗེས་འཇུག་སྟོ་ཅན་རྣམས། །སྟིང་རྗེ་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་སྟེ། །^{༡༤} ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྷར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་གཞན་གྱིས་ལམ་འདི་སྟོན་མི་</p>	
ཞུས་	<p>རྣམས་པ་དེ་ཡི་བྱིར་བྱི་རོལ་བའི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡི་བྱུང་མཐར་ཞེན་པ་ལམ་འཆེལ་བའི་སྟོ་ཅན་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཡི་ལྷགས་དམ་བའི་</p>	
ཞུས་	<p>རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྟོ་ཅན་རྣམས་ནི། གྱེ་མ་ལམ་འདོད་པ་གང་དག་ལམ་ལོག་པར་གྱུར་པ་འདི་དག་སྟིང་རེ་རྗེ་སྟུང་དུ་སྟིང་རྗེ་ལྷགས་དྲག་པོ་ཉིད་ནི་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ་གྲུས་པ་སྟེ་</p>	
ཞུས་	<p>བའི་ཕན་ཡོན་ནི། སྟོ་ནོར་ལྡན་པས་ལྷགས་གཞན་ལ། །རི་ལྷར་སྟིང་པོ་མེད་མཐོང་བ། །དེ་ལྷར་དེ་དག་སྟོབ་པ་ལ། །གྲུས་པ་གིན་ཏུ་སྟེ་བར་འགྱུར། །^{༡༥} ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་ནོར་གྱི་ཕུལ་དུ་གྱུར་པ་སྟོ་གེས་རབ་ཀྱི་ནོར་</p>	
	<p>དང་ལྡན་པས་བསྟན་པ་འདི་ལས་བྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ལྷགས་གཞན་ལ་རི་ལྷར་སྟིང་པོ་མེད་པ་མཐོང་བ་དེ་ལྷར་སྟོ་ལྡན་སྐལ་བཟང་དེ་དག་ལམ་འདི་ནི་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ནས་བསྟན་ཏོ་སྟུང་དུ། བདག་</p>	
	<p>ཅག་གི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོབ་པ་ཉིད་ལ་གྲུས་པ་གིན་ཏུ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚ་བས་རི་ལྷ་རི་ལྷར་གདུང་བ་དེ་ཙམ་དུ་བསིལ་བའི་ཆུ་ལ་དགའ་བ་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་</p>	

པ་མཐུག་གི་དོན་ལ། སློབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པའི་མཛད་བྱང་དང་། ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྐྱར་བའི་འགྱུར་བྱང་གཉིས། དང་པོ་ནི། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། སློབ་དཔོན་ནི་བ་འཆོ་བདག་དང་གཞན་གྱི་
 གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ། འཕགས་པ་དག་གི་དབང་ལྷག་གི་ཞབས་གྱི་བརྒྱ་རྣམས་པ་མེད་པའི་ཟེའུ་འབྲུ་སྤྱི་བོས་ལེན་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་དང་། དེས་མཚོན་ཏེ་རིག་བྱེད་གྱི་གནས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཚད་མེད་པ་དག་ལ་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཁྱེན་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དངོས་ལས་ཚོས་གསུན་པར་བསྟན་
 པའོ། །རྫོགས་སོ་ཞེས་པ་གཞུང་མ་ཚད་བ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལོ་པཎ་གང་གིས་བསྐྱར་བའི་འགྱུར་བྱང་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་སུ་རེ་རྒྱ་བོ་རྟེ་སྟེ་ལྟ་བུ་དབང་བྱང་ཅུབ་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྩ་བ་བརྗེ་ཡེ་གེས་སྟེས་
 ཚིག་རྒྱ་སྐད་ལས་བོད་སྐད་ཏུ་བསྐྱར་ཞིང་། སྤྱིར་ཡང་ཚིག་དོན་གྱི་ཆ་ལ་དག་ཐེར་མཛད་ནས་ལུས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ཁྲ་འགྲུ་སྤྱུ་ལ་མིང་པས། སྤྱི་ལོ་༡༠༡༥ ལྷ་༥ ཚེས་༢༢ ཉིན་ནས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་
 རྣམ་བཤད་འཇམ་དབྱངས་སྤྱི་མ་དགེས་པའི་ཞལ་ལུང་འདི་ཉིད། གནས་མཚོག་སྟག་མོ་ལུས་སྤྱིན་ཏུ་བཤད་གྲུའི་མཁན་སློབ་དང་ལས་བྱེད་རྒན་པ་ཚོར་བཤད་བྲིད་ལུས་པའི་སྐབས། སློ་གྲོས་གསར་བུ་པ་རྣམས་ལ་ཅུང་ཟད་རྒྱ་ཆེ་དགས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བས། དང་པོར་ཚིག་འགྲེལ་ཙམ་

ལྷ་	<p>༡༡། ཞིག་སྤྱང་། དེ་རྗེས་འགྲེལ་ཆེན་ཉིད་ལ་འཇུག་ན་སྒྲོབས་པ་དང་གོ་བ་སྦྱེ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་ངེས་སྟེ་མ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གིས་ཆོག་འགྲེལ་རྣམས་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་པའི་གསུང་སོར་བཞག་ལས་རང་བཟོས་མ་བསྐྱད་པར་བྱུང་བའོ་ལ་ཞུ་བའི་སྐབས་བཤད་གཏེར་གྱིས་རིག་མཛོད་དུ་འཇུགས་རྒྱ་དང་ཞུ་དག་སོགས་ཀྱི་རོགས་རམ་གནང་བ་བཅས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་དགོ་བས། ཐོས་བསམ་གནང་བ་པོ་རྣམས་རིག་པའི་རྩ་ལ་རྒྱས་ནས་རང་གཞན་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་གྱུར་ཅིག། །</p>	
ཞུ་བའི་ལྷ་	<p>སྤྱར་སྤྱས་པ། དེ་ལྟར་འབད་པའི་ལེགས་བྱས་འདི་ཡི་མཐུས། དབུ་མའི་ཟབ་གནད་ཇི་བཞིན་རྟོགས་དགའ་བའི། ཕྱོངས་པའི་ལུན་པ་རྣམ་པར་བསལ་ནས་ཀྱང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་འཕེལ་གྱུར་ཅིག། སྐྱེ་མཛད་ལོ།། (དབུ་མ་རྒྱུན་གྱི་ཆོག་འགྲེལ་གཅེས་བཅུས་འདི་ཉིད་ལ་སྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགྲང་གྲངས་གྲུ་དགྲུ་ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་མགོན་པོ་གང་གི་ཞལ་སྤྱ་ནས། གནས་མཆོག་རྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན་ཁྱ་འགྲུ་བཀྲ་ཤིས་ཡང་ཅེ་དགོན་དུ། སྦྱི་ལོ་༢༠༢༢ ལོར། སྦྱི་ཟླ་༢ ཆོས་༡༠ དང་། ༡༢ རྟེན། ཆོས་ཐུན་ཐེངས་གཉིས་གསུངས་ནས་བྲིད་ལུང་བཀའ་དྲིན་བསྟུལ་བའོ། དེ་ཡང་ངེས་གཟའ་ལུང་ལུ་དང་སྦྱིན་པ་ལའོ།།)</p>	119
ལྷ་	<p>བྱུར་མཆན། I. མདོ་སྡེ་ཆངས་པའི་དྲུ་བ། ཤོག་གྲངས། ༥༤ ནམ་- མདོ་ ༡༥༽ སྡེ་བཀའ། 2. ར་བོ་ཆེའི་མདོ། ཤོག་གྲངས། ༡༢༥ མདོ་ ༣༽ ལྷ་བཀའ།</p>	

༡༡། རྒྱ་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཐུབ་མཐའ་སྤྱོད་བཞིའི་ལྷ་ཐུབ་སྤྱིང་བསྐྱུས་བཞུགས་སོ།

༡༡། །འོག་མིན་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ཕོ་བྲང་ན། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །རང་སེམས་ཚོས་སྐྱ་མངོན་སུམ་སྟོན་མཛད་
 པ། །རྩ་བའི་སྤྱ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་སྤྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཚོས་ཟབ་མོ་གསན་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བར་
 བགྱིའོ་སྙམ་པའི་ཀུན་སྟོང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བྱུགས་བསྐྱེད་ནས་གསན་པར་བྱ། འདིར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱ་བ་བཞིའི་ལྷ་གྲུབ་

༡༡། །སྒྲིང་བསྐྱས་འདི་ཉིད་འཆད་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། མཐུག་བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 སྒྲིར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་བཞི་ཡོད། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བ་དང་། མདོ་སྒྲེ་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་། དབུ་མ་པ་བཅས་
 སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དོན་སྒྲ་སྒྲེ་གཉིས་དང་། དབུ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲིར་བསྟན་པ་དང་།
 སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལས་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་མདོ་སྒྲེ་བ་གཉིས་ལ་དོན་སྒྲ་སྒྲེ་གཉིས་ལྟ་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ལྟ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་

ཡིན་ཞེ་ན། བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རི་ར་བ་ཁང་བྱིམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་གྱི་ཡོད། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་རི་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་སྣ་ལྟེ་གཉིས་ཀྱིས། ད་ལྟའི་
སྣང་བ་རི་དང་ར་བ་ཁང་བྱིམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟུལ་ཕྱན་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་རགས་པ་ལ་གྲུབ་བསྐྱད་པ་ཞིག་རེད། དེས་ན་བྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་དག་ནང་སེམས་གྱི་སྣང་བ་མ་
ཡིན་པར་བྱི་རོལ་གྱི་རྟུལ་ལས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཐེག་པ་དམན་
པའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་གྱི་ཡོད། གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བ་དང་། མདོ་སྟེ་པའི་ལྷ་གྲུབ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་འང་ནང་གསེས་གྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་དང་། མདོ་སྟེ་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་གཅིག་པ་རེད། འོན་ཀྱང་བྱུང་པར་བྱུང་བཤེས་ཡོད། བྱུང་པར་ག་རེ་ཡོད་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་བ་
རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་རྣམ་མེད་ཐུག་འཕྲད་རྗེན་ཅེར་དུ་འཛིན་པ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་བྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་མཐོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ནང་སེམས་ཀྱིས་ནང་ནས་ཕར་ཐད་ཀར་བལྟ།

༥	༡༡། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་བྱི་རོལ་ལ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་སེམས་དང་ཡུལ་གཉིས་ཐད་ཀར་བྱས་ནས་བལྟ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ནང་སེམས་སམ་	
ཀློང་།	ཤེས་པས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར། དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་སྒྱུན་ཟེར་ནའང་རུང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་དགོངས་པའམ་གྲུབ་མཐའི་བཞེད་པ་ཟེར་ནའང་རུང་སྟེ། ང་རང་ཚོ་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ཐ་མལ་པས་གང་འདྲ་སྒྲུང་བ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མདོ་སྟེ་པའི་ལྟ་གྲུབ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་ཉན་ཐོས་མདོ་སྟེ་པ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་ཉོག་ཙམ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ད་ལྟ་དངོས་སུ་ང་རང་ཚོའི་མིག་ལམ་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྩལ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་མཐོང་གི་ཡོད་མ་	125
མཐུད་།	རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནེ་ན། ནང་ཤེས་པ་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཞིག་དང་། བྱི་བེམ་པོ་རྩལ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་བ་རེད། མཚན་ཉིད་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་ཤེས་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོས་ཡུལ་མཐོང་བ་མིན་པར་ཤེས་པས་ཡུལ་མཐོང་དགོས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་མཛད། འོ་ན་ཤེས་པས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་མཐོང་གི་རེད་ཅེ་ན།	

ཡང་ན་ངོ་བོ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཡང་ན་དེ་ལས་དེ་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བེམ་པོ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ངོ་བོ་
 བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་ནི་རྩ་བ་ནས་ཡོང་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བེམ་པོ་ནི་རྩལ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་ནི་གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་
 བ་རེད། མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལ་ངོ་བོ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཅི་ན། དེ་ལས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད།
 དེ་ཡང་ཕྱི་བེམ་པོ་རྩལ་དུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཡིས་དམིགས་རྒྱུན་བྱས། རང་གི་དབང་པོ་དེ་ཡིས་བདག་རྒྱུན་བྱས། ལྷ་འདོད་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་དེ་ཡིས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་ནས་རང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་གི་ཡོད། དེ་
 ལྷར་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་དམིགས་རྒྱུན་བདག་རྒྱུན་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གསུམ་མཉམ་དུ་འཛོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ལ་སྐྱེ་གི་ཡོད། དེ་ལྷར་རང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྐྱེས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་དགོངས་པ་རེད། དེས་ན་ཤེས་པས་ཡུལ་ཁོ་རང་རྗེན་ཅེར་བ་མཐོང་གི་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་

ལྷ	<p>༡༡། །ཀྱང་ཡུལ་དེས་རྒྱ་བྱས་ནས་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་མཐོང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་གྱི་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་དོན་སྣ་ལྟེ་གཉིས་ཀས་སྤྱི་དོན་བཅའ་པོ་རྩལ་དུ་གྱུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་གྱི་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་སྤྱི་དོན་ཡོད་པར་སྣ་བ་རྣམས་གྱིས་སྒོ་སྒྱུང་གི་རྩ་བའི་ནང་དུ། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ན་དོན་སྣ་ལྟེ་གཉིས་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དབུ་སེམས་གྱི་ལྟ་གྱུབ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་དུ་སྤྱི་དོན་དགག་པ་དང་། ཐུན་མིན་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་ལྟ་གྱུབ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྱུབ་མཐའ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད། སེམས་ཅམ་པ་དང་དབུ་མ་པའོ། །དེའི་ནང་ནས་སེམས་ཅམ་པའི་དགོངས་པ་ལ་གང་འདྲ་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་ཅམ་པས་དོན་སྣ་ལྟེ་གཉིས་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྤྱི་དོན་བཅའ་པོ་རྩལ་དུ་གྱུབ་པ་དེ་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་དང་། དེ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། རྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་བརྟན་གནང་བ་རེད། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པས་རྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ།</p>	127
ལྷ		
ལྷ		

སེམས་ཙམ་པས་ད་ལྟ་དངོས་སུ་ང་རང་ཚོས་མཐོང་བ་དེ་ནང་ཤེས་པའི་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་ལ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་རྩལ་དུ་གྲུབ་པ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་འགྲིག་གི་མ་རེད་གསུངས་ནས་ཡར་འགོག་གནང་གི་ཡོད། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པས་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་ཞེས་གྱིས་བཞེས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། སེམས་ཙམ་པས་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་དེ་ཡིས་མདོ་སྡེ་པ་བཀག་གནང་བ་རེད། འོ་ན་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བཀག་གནང་བ་རེད་ཅེ་ན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྦྱར་བ་ན། །སྤ་རབ་རྩལ་ཆ་དུག་ཏུ་གྱུར། །དུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུའང་རྩལ་སྤོན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དེ་ཡིས་བཀག་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་མཁན་ཆེན་བོ་རྟེ་ས་ཏུས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ནང་དུ། ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་ཡོད། དེ་ཡང་། རགས་པ་གཅིག་བདེན་འགོག་པ་དང་། སྤ་བ་གཅིག་བདེན་འགོག་པའི་རིགས་པ་འོ། །དེའི་ནང་ནས་རགས་པ་གཅིག་བདེན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། བསྐྱེབས་དང་མ་བསྐྱེབས་དངོས་སོགས་ཕྱིར། །རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཕུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་ང་རང་ཚོས་སོ་སོར་མཐོང་བའི་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། རི་དེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་རིལ་པོ་དོག་དོག་ལྟ་བུ་གཅིག་ཕུ་

༥།	<p>༡༡། །ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་དང་། གཅིག་ཕྱར་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་དེ་ཡང་དངོས་གནས་རི་རི་ལ་གྱུ་བ་བསྐྱད་པ་དང་། །ཁང་པ་ཁང་པ་ལ་གྱུ་བ་བསྐྱད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད། །འོན་ཀྱང་དངོས་གནས་བྱས་ན་དེ་ལ་གཅིག་ཕྱ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། དེ་རྣམས་ལ་ཆ་གས་དུ་མ་དབྱེ་རྒྱ་ཡོད། དེ་ལྟར་གཅིག་ཕྱ་ཉིད་དུ་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་ན། དུ་མའི་དངོས་པོར་གྱུ་བ་པའང་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་བདེན་པར་གྱུ་བ་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་ཡོད། །འོ་ན་གཅིག་ཕྱ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཆ་དང་མ་བསྒྲིབས་པའི་ཆ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། དཔེར་ན་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་བའི་ཆེ། རི་དེ་ལ་ཤིང་སྒོང་ལ་སོགས་པ་སྒྲིས་ནས་རི་ཁོ་རང་གི་ཆ་གས་རྗེན་པ་མ་མཐོང་བའི་ཆ་ཞིག་དང་། ཤིང་སྒོང་ལ་སོགས་པ་མ་སྒྲིས་ནས་རི་ཁོ་རང་རྗེན་པ་དངོས་སུ་མཐོང་བསྐྱད་པའི་ཆ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་རི་དེ་གཅིག་ཕྱར་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཁང་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན། ང་རང་ཚོས་དངོས་སུ་མིག་ལམ་དུ་མཐོང་བསྐྱད་པའི་ཆ་ཞིག་དང་། དངོས་སུ་མིག་ལམ་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཆ་ཞིག་སྟེ་ཆ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ཁང་པའང་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་གྱུ་བ་ཡོད་མ་རེད། ཆ་གས་དུ་མ་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཞིག་རེད།</p>	129
༧།		
༨།		

དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་ནའང་ཐམས་ཅད་ལ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་ཆ་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་མ་བསྒྲིབས་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཡོད་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་རགས་པ་
 རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱ་བ་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ནང་དུ། འབྲུར་བ་དང་ནི་བསྐྱོར་བ་འཕ། །བར་མེད་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་རུང་། །དབུས་གནས་
 རུལ་ཕྱན་རུལ་གཅིག་ལ། །བལྟས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །རུལ་ཕྱན་གཞན་ལ་ལྟ་བ་ཡང་། །དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་ཡིན་བརྗོད་ན། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུ། །ས་རྒྱལ་སོགས་རྒྱས་འགྱུར་རམ། །རུལ་ཕྱན་
 གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ངོས། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད་ན་ནི། །རབ་ཏུ་ཕྱ་རུལ་ཇི་ལྟ་བུར། །གཅིག་ཕུ་ཆ་ཤས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རུལ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཆོ་རུལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་གིས་གཅིག་
 ལ་འབྲུར་བ་ཡིན་ནའང་རུང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མ་འབྲུར་བ་ཡིན་ནའང་རུང་། གང་ལྟར་རགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རུལ་དུ་མ་འདུས་པའི་གོང་བུ་ཞིག་རེད། རུལ་ཕྱ་ཤོས་རུལ་ཕྱ་རབ་དེ་ཡང་སྒྱིར་
 ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིབ་དང་མདོ་སྡེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་ཡོད་ཅིས་གསུང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རིགས་པས་དབྱུད་ན་རུལ་ཕྱ་རབ་དེ་ཡང་དངོས་པོར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཅུ་

༥	༡༡། །བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྩལ་གཅིག་ལ་རྩལ་གཉིས་པ་ཞིག་འབྱར་ཡོང་དུས་དེ་ལ་ཆ་མེད་གྱི་རྩལ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོང་གེས་གྱི་མ་རེད། དེ་ལ་	
༥	འབྱར་པའི་ཆ་གཅིག་དང་མ་འབྱར་པའི་ཆ་གཅིག་བཅས་ཆ་གཉིས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་གཉིས་འབྱར་ཡོང་དུས་སྟོགས་གཅིག་ལ་འབྱར་ལ་སྟོགས་གཅིག་ལ་མ་འབྱར་པའི་ཆ་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། སྟོགས་ཐམས་ཅད་ནས་འབྱར་ན་རྩལ་དེ་གཉིས་གཅིག་གི་ནང་དུ་གཅིག་འཇུག་སོང་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་བ་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་སླིད་གྱི་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་དངོས་པོ་གིན་ཏུ་སྤྱ་	
༥	བ་རྩལ་སྤྱ་རབ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་སྟོང་པ་རེད། བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་ནས་དབུ་མའི་རིགས་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མེད་པར་གཏན་ལ་	
	ཕབ་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་རྩལ་རགས་པ་དང་སྤྱ་བ་རྣམས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་གནང་གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོ་སྟོང་དོན་	
	བདུན་མའི་ནང་དུ། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསམ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ང་རང་ཆོས་རི་མཐོང་གི་འདུག །ཁང་པ་མཐོང་གི་འདུག །གནས་དོན་ལུས་ལ་སོགས་པ་	

ཐམས་ཅད་མཐོང་གི་འདུག། དེ་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། ང་རང་ཚོས་མི་ལམ་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་ས་ཆ་མ་འདྲ་བ་ལ་སླེབས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁང་པ་མ་འདྲ་བ་
 མཐོང་བ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་གཏོང་གི་ཡོད། མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་དེ་མི་ལམ་གཏོང་བ་པོ་ཁོ་རང་གི་ངོ་ལ་གང་འདྲ་ཤར་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དངོས་གནས་རི་ལ་རི་ཡིན་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ས་ཆ་ལ་ས་
 ཆ་ཡིན་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁང་པ་ལ་ཁང་པ་ཡིན་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དངོས་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་ཡོད་མ་རེད། རི་མ་བྱད་རིའི་རྩལ་ཕྱན་ཙམ་ཡང་ཡོད་མ་རེད།
 ཁང་པ་དང་དངོས་པོ་གཞན་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡོད་རེད་ཟེར་ན། ང་རང་ཉལ་སའི་ནང་ལ་ཉལ་བསྟན་ཡོད་རེད། དེས་ན་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲུང་བ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་
 མེད་བཞིན་དུ་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་དེར་གཟུགས་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་དང་། དབྱིབས་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲི་རྩི་རོ་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་འཆར་གྱི་ཡོད།
 དེ་དག་ཤར་བ་བཞིན་དུ་ཐུབ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཡིན་པ་དང་། ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཡིན་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོ་ལ་འཆར་གྱི་ཡོད། མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་སྟོང་བ་ཡིན་པ་དེ་ལ་རིགས་པས་བརྟག་

༥	<p>༡༡། །དགོས་མ་རེད། མི་ལམ་གྱི་མཐོང་བ་དེ་སྟོང་བ་ཡིན་པར་སོ་སོས་ཉམས་སྟོང་གིས་རིག་བྱུང་གྱི་ཡོད། མི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དེ་</p>	
བདུན་	<p>ཉམས་སྟོང་གི་སྟེང་ནས་ཤེས་བྱུང་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱི་རྒྱུ་གྱི་དངོས་པོར་གྱུབ་པ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཤབ་པ་དེ་སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་</p>	
མཁའ་	<p>ནོ། །གཉིས་པ་བྱུན་མིན་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་ལྟ་གྱུབ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་གྱུབ་དང་། དབུ་མ་པའི་ལྟ་གྱུབ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པ་སྐྱུ་མ་</p>	

ལྷ	<p>༡༡། །རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཕུ་བདེན་པར་གྱུ་བ་ཡོད་པ་དང་། བྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་རྣམ་མཁའ་ལ་སྐྱེ་ཤད་གྱི་སྣང་བ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་མེད་བཞིན་དུ་འཆར་གྱི་ཡོད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། དཔེར་</p>	
ཡུང་	<p>ན་ང་རང་ཚོའི་མིག་ལ་ཉོག་ཙམ་སྒྲིན་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་མཁའ་ལ་བལྟ་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་ལྟ་བུ་མཐོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྣམ་མཁའ་ལ་སྐྱེ་ཅུ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་སྐྱེ་མེད་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ལྟ་བུ་ཤར་བ་དེ་ལ་སྐྱེ་ཤད་ཅེས་བརྗོད། དེ་བཞིན་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་རི་རུ་བ་ཁང་བྱིམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གྱི་ཡོད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ནས་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་ཡུལ་ལ་ཤར་བའི་ཚུལ་ལ་གྱུ་བ་མཐའ་ཉོག་ཙམ་མ་འདྲ་བ་ཡོད། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་གིས་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ནང་གི་ཤེས་པ་ཡང་རྣམ་པ་མང་པོ་ཤར་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཅན་ནང་གི་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ཤེས་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་ནང་གི་ཤེས་པ་གཅིག་ལས་གཉིས་སུ་མེད་པས་ན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་ང་བྱེད་ཚལ་བ་ཞེས་པ་ནི།</p>	
རྒྱུད།		

སྒོ་ང་ཕྱེད་ཀ་གཤག་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའམ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་རྣམ་གཅིག་དང་། དེ་མཐོང་མཁན་གྱི་ཤེས་པའང་གཅིག་སྟེ། གཟུང་བ་ཡུལ་དང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་སོ་སོར་
 བྱང་ཀར་ཡོད་ནས་སྒྲུང་གི་ཡོད་ཅིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་བའི་བྱང་པར་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་ཁོ་རང་ཆོའི་ཞིབ་ཆ་རེད། གཙོ་བོ་ནང་གི་སེམས་བདེན་པར་གྱུབ་
 པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་བྱང་པར་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་བདེན་གྱུབ་ཏུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་འདི་གྱུབ་མཐའ་ཁོ་རང་གི་སྒྲིན་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་བྱུང་གྱི་
 ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་དབུ་མ་པས་སེམས་བདེན་པར་གྱུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་བཀག་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་གནང་གི་ཡོད། གཉིས་པ་དབུ་མ་པའི་ལྟ་གྱུབ་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྗེས་དཔག་གི་
 སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ། མདོན་རྗེས་གཉིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ། མདོན་སུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ། དེ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་པས་སྟོང་
 ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བྱང་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་གི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་ཆོ་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ལ་སྒྲུང་བ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་དང་། དོན་དམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཏྲག་

ལྷ	<p>༡༡། །ཙམ་འགལ་ཟླ་འདྲ་པོ་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་མེད་པ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། མེད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡོད་པ་ཡིན་དགོས་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོད་མི་</p>	
རྒྱ	<p>སྤྱིད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བསམ་གྱི་ཡོད། དེས་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཚུར་མཐོང་གི་སྦྱོད་ཡུལ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་པས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུའང་སྦྱོས་པའི་མཐའ་</p> <p>འགོག་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་བྱུང་བཅད་ཡོད། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཏོག་ཙམ་འགལ་ཟླ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཟིགས་ནས། གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། དོན་དམ་</p> <p>དུ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་བྱེས་ཏེ་གཏན་ལ་འབེབས་གནང་གི་ཡོད། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས། སྤྱང་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཡིན་</p> <p>ཆོག་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་དུ་སྤྱང་ཆོག་པ་རེད་མ་གཏོགས། བདེན་པ་གཉིས་གང་གི་སྐབས་སུའང་དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ཡང་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་མི་འགལ་བ་</p>	137
རྒྱ	<p>ཡིན་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་དངོས་པོ་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། བདེན་གི་</p>	

སེམས་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། དེ་ལ་ངེས་ཤེས་ཡག་པོ་ཞིག་སྐྱེས་ནས་ངེས་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡག་པོ་སྒྲིམ། ངེས་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲིམ་དུས་རིགས་པ་དེ་ཆོ་གིན་དུ་གསལ་པོ་ཡོད་པས། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་ལམ་ཐག་རིང་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ལྟར་ངེས་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲིམ་པའི་ཆེ་མའོན་སུམ་གྱི་གསལ་སྒྲུང་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ལམ་ཐག་རིང་པོ་རེད། རྒྱ་
མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོག་པ་ལ་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསག་དགོས་གསུངས་ཡོད། བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཆོགས་མ་བསགས་ན་མའོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཉམས་སྟོང་བྱད་པར་ཅན་ཐུགས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད། གཉིས་པ་མའོན་རྗེས་གཉིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ནི། གསང་སྒྲགས་དོ་རྗེ་ཐེག་
པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསག་མ་དགོས་པར་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཕྲོག་བྱུང་པ་
ཡོད་གི་ཡོད། དེ་གཉིས་གཅིག་བྱས་ན་འགལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་ནས་སངས་རྒྱས་དགོས་ན། ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་

ལྷོ་	<p>༡༡། །འཕང་ག་པར་ཐོབ་ཐུབ་གི་རེད། ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་བྱང་འཇུག་དོ་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་ན། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གང་བྱས་ནས་བསག་དགོས་རེད་ བསམ་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྩེས་དཔག་ལམ་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲེལ་ན། བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་བསོད་ནམས་གི་ ཆོགས་བསགས་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་རེད་མ་གཏོགས། མི་ཆོ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་གི་ཉམས་སྟོང་ དང་ཆོས་ཉིད་གི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཉམས་སྟོང་འདི་ཐུགས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་ཐུབ་གི་ཡོད་མ་རེད། གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི། གསང་སྤྲགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མངོན་སུམ་ལམ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉྱ་ཐུའི་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་མ་དགོས་པར། ཆོ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བྱང་འཇུག་དོ་རྩེ་འཆང་ གི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། རྩེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་དང་མར་པ་ལོ་ཙྰ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་ཆེན་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། དེ་ནམས་ཀྱང་རྩེས་དཔག་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་</p>	139
ལྷོ་		
ལྷོ་		

སྒོ་ནས་ལམ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཐད་ཀར་ངོ་སྤྲད་ནས་སྒོམ་གནང་བ་རེད། དེ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་གང་འདྲ་གསུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྦྱར་སྦྱོར་ལྟུང་གི་དངོས་པོ་ནམས་སྟོང་པ་ཉིད་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནའང་རུང་། མ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ཡིས་གཞོད་པ་གང་ཡང་སྦྱེལ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གང་ལ་བྱུག་ཡོད་ཅེ་ན། ནང་རང་གི་སེམས་ལ་བྱུག་ཡོད། གང་དྲ་བྱས་ནས་བྱུག་ཡོད་ཅེ་ན། དགའ་བ་དང་བདེ་སྦྱིད་བྱུང་ན་ཡང་རྩ་བ་སེམས་རེད། སྦྱག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་བྱུང་ན་ཡང་རྩ་བ་སེམས་རེད། ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེས་ན་ཡང་རྩ་བ་སེམས་རེད། གང་ལྟར་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། སྦྱོར་ལྟུང་གི་དངོས་པོས་ཞེ་དྲག་ཕན་བཏགས་པ་དང་གཞོད་པ་བསྦྱེལ་བ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྦྱར་ན་གནས་ལུགས་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཐད་ཀར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ནས་བསྒོམ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཟེར་བ་འདི་དོག་དོག་འདྲ་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་བསྐྱེད་པ་སེམས་ཙམ་པས་ཁས་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒོམ་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་སྒོམ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། འོན་གང་འདྲ་སྒོམ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་འདི་སྟོང་པའི་རང་གཟུགས་ཡིན་པས་སེམས་དེའི་ངོ་བོ་

༥	<p>༡༡། །ལ་བལྟས་ནས། རིགས་པས་བརྟག་དབྱང་བྱེད་མ་དགོས་པར་སེམས་འདི་ལ་ཁ་དོག་ཨེ་འདུག་ལྟ། སེམས་འདི་ལ་དབྱིབས་ཨེ་འདུག་ལྟ། སེམས་དེའི་གནས་ས་ཨེ་འདུག་ལྟ། སེམས་</p>	
བརྟག་ཅིག་	<p>འདི་དང་པོ་གང་ནས་སྐྱེ་གི་འདུག །བར་དུ་གང་དུ་གནས་འདུག །མཐའ་མ་གང་དུ་འགག་གི་འདུག་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་རྩ་ད་གཅིད་བྱས་ནས། ཐད་ཀར་ང་རང་གི་སེམས་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་བལྟས་ནས་</p> <p>སེམས་དེའི་ངོ་བོ་ངོ་སྤྱོད་པ་དེ་ལ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་སྤྱོད་གསུང་གི་ཡོད། དེའི་སྐྱབས་སུ་སྤྱོད་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་སྒོ་མ་གྱི་ཡོད། ཡང་སེམས་ལ་འབྱུང་གནས་འགོ་གསུམ་</p> <p>ལྟ་བུའི་ཆོ་མངོན་སུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར། རིགས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་འདི་དང་པོ་གང་ནས་འབྱུང་གི་འདུག །བར་དུ་གང་དུ་གནས། མཐའ་མར་གང་དུ་འགག་གི་འདུག་ཅེས་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་སུ་</p> <p>ཕལ་ཆེར་རྗེས་དཔག་གི་རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱང་ནས་འགོ་གི་ཡོད། རྗེས་དཔག་གི་རིགས་པས་བརྟག་དབྱང་བྱས་ན། དེའི་འབྲས་བུ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཞིག་འབྱུང་གི་རེད་མ་གཏོགས་དངོས་</p>	141
སྒྲུང་།	<p>གནས་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ཉམས་སྤྱོད་སྐྱེ་བ་ལ་ངེས་པར་དུ་མངོན་སུམ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་འདི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བལྟ་དགོས་རེད་ཅེ་ན།</p>	

དེ་ཡང་དཔེར་ན། གྲིའུ་ཞིག་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན་གྲིའུ་འདི་ག་པར་འཕྱར་འགྲོ་གི་ཡོད་ས་རེད། ཁོ་ག་པར་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་ས་རེད་ཅེས་རྣམ་རྟོག་འདྲ་མིན་མང་པོ་དྲན་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་དེ་
 རྗེས་དཔག་རེད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། མིག་གིས་ཐད་ཀར་གྲིའུ་ལ་བལྟས་ནས་གྲིའུ་འདི་ག་པར་འགྲོ་གི་འདུག །ད་ལྟ་གང་དུ་བསྐྱད་འདུག །ཟ་མ་གང་བཟས་སོང་། ཁོ་ཉལ་ས་གང་དུ་ཉལ་གྱི་
 འདུག་ཅེས་མ་ཡངས་པར་ཡག་པོ་བལྟས་ན་དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་ལྟ་བ་གསུང་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་གི་སེམས་འདི་དང་པོ་གང་ནས་སྐྱེ་གི་འདུག །མཐའ་མ་གང་དུ་འགྲོ་གི་འདུག །ད་ལྟ་
 གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འདུག །ག་པར་སྡོད་ཀྱི་འདུག །མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡག་པོ་བལྟས་ན། སེམས་ཞེས་པ་འདི་དངོས་པོ་དེ་བྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཏུ་གྱུབ་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
 འདི་དངོས་པོར་གང་འདྲ་བྱས་ནས་གྱུབ་བསྐྱད་འདུག་བལྟས་ན། སེམས་འདི་ལུས་ཀྱི་ནང་ལ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ལ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། གང་དུ་ཡང་རྟོན་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་ཀམ་པ་རང་བྱུང་རྩོ་
 རྗེའི་ཕྱག་ཆེན་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་རྒྱལ་བས་ཀྱང་མ་གཟིགས། །ཞེས་གསུང་དུས་སེམས་འདི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ང་རང་ཆོས་ག་ཆོད་བཙུལ་ཀྱང་མཐོང་

ལྷ	<p>༡༡། །གི་ཡོད་མ་རེད། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོད་པར་གཟིགས་ཡོད་མ་རེད། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤྱིར་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ང་</p>	
བརྟུག་ཉིས་	<p>རང་ཆོས་སྟོང་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། ཅི་ཡང་མེད་པ། གང་ཡང་མེད་པ་སྟོང་ཀྱང་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད་པས། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་སྟོང་རྒྱང་ངམ་མེད་པ་ཡང་མ་རེད། མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སེམས་སྟོང་པའི་ངོ་བོ་འདི་གསལ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་པའི་ངོ་བོ་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་འཆར་དུ་རུང་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འཆར་དུ་རུང་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ དབུ་མའི་གཞུང་གི་ནང་དུ་སྣང་སྟོང་བྱང་འདུག་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱག་ཆེན་གྱི་སྐབས་སུ་གསལ་སྟོང་བྱང་འདུག་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེ་སྟོང་བྱང་འདུག་གསུངས་ པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཉམས་སྟོང་གི་སྟེང་ནས་བལྟས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་རེད་གསུངས་པ་དེ་ཡང་ཐག་རིང་པོ་ལ་མི་འདུག་ཨ། སེམས་ཞེས་པ་འདི་གང་དུ་ཡང་ གྲུབ་མི་འདུག་ཨ་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག །རྗེས་དཔག་གི་རིགས་པས་བཙུམ་ལྷན་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་སྟེ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ། མངོན་སུམ་གྱི་ཉམས་སྟོང་གི་སྟེང་ནས་སེམས་འདི་མགོ་ལ་ཡང་མི་འདུག །</p>	143
མཐུད།		

ལྟ་བུ་ལ་དབུ་མའི་གཞུང་གི་ནང་དུ། མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ། སྒྲོས་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་འདི་ལ། སྒོ་སྒྱུང་དོན་བདུན་མའི་ནང་དུ། མ་སྐྱེས་
 རིག་པའི་གཤིས་ལ་དབྱད། །ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་རྗེས་དཔག་དང་མངོན་སུམ་གང་གིས་དབྱད་ན་ཡང་རུང་སྟེ། ནང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་དབྱད་ནས་བསྒྲོམ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 བཞི་པ་དེ་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྗེས་དཔག་ལམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་གདན་
 ས་ཆེན་པོ་ཁག་དང་། བཤད་གྲུ་ཆེན་པོ་ཁག་གིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་གི་ཡོད། ཐོས་བསམ་གནང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ངེས་ཤེས་བརྟན་
 པོ་ཞིག་སྐྱེ་བར་བྱེད་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་དབུ་མ་དང་ཕར་ཕྱིན་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་ཞེ་དྲག་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། གཙོ་བོ་གསང་སྔགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་

ལྷ	<p>༡༡། །རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་སྒྲིམ་གྱི་ཡོད། རྫོགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ནུ་རོ་ཆོས་དུག་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་གྱི་ཡོད། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲིམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་</p>	
བཏུགས་སྒྲིམ་	<p>ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་འདི་ཡིས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་གལ་ཆེན་པོ་མ་གནང་བར། གཙོ་བོ་ནང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་ལ་གལ་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ ན། ནང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་རྫོགས་ན། སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རྫོགས་སྒྲིམ་བ་ཡོད་རེད། དཔེར་ན། དཔེ་ཆ་བའི་རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ བཞག་གི་རེད། དེ་དུས་དེ་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཞེ་དྲག་མ་བཏང་ན། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཞེས་པ་འདི་རྫོགས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གི་ཡོད། དངོས་གནས་གསལ་ཞིང་རིག་པ་རེད་འདུག་གམ་ མི་འདུག །གསལ་ཞིང་རིག་པ་དེའི་ངོ་བོ་གང་འདྲ་རེད་འདུག་ཅེས་ཁ་ནང་དུ་སྤྱོད་ས་ནས་བསམ་སྒྲོ་ཞེ་དྲག་གཏོང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ནས་དེའི་ངོ་བོ་སྒྲོང་བ་ ཡིན་པ་དང་། ངོ་བོ་གང་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཕྱགས་བསམ་ཡག་པོ་བཏང་ནས་ཏོག་ཙམ་ཉམས་ལེན་གནང་ན་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་། རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །</p>	145
རྒྱུད།		

ལྷ	<p>༡༡། །པའི་ཐབས་དེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་བསྒྲུབ་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བར་བྱེད་དགོས། དེ་</p>	
བཏུ་བཞི་བྱོན།	<p>ལྟར་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་དེ་སེམས་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེའི་སྒྲོར་ལ་ཏྲོག་ཙམ་ཐུགས་བསམ་བཞེས་ན་གལ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཕ་བརྒྱད་སྤྲུལ་ཁ་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཏྲོགས་རྒྱ་ཡོད་རེད། སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཕ་བ་ནས་ཏྲོགས་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་དང་། ཕ་བ་ནས་ཤེས་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་མ་རེད། དེས་ན་ང་རང་ཆོས་ངེས་པར་དུ་ཏྲོགས་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་བསམ་སྒྲོ་གཏང་ཡག་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཡང་ཁ་གས་ཀྱིས་སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་ཕྱོགས་ཙམ་ཏྲ་གོ་ནས། དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཆོག་པར་བཟུང་ནས་བཞག་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲ་བྱས་ན་སྒྲོམ་སྐྱེས་བདག་པོ་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་རེད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སྒྲོམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ན་དེ་ཡག་པོ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། དེ་མ་བསྒྲུབ་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བུ་བྱི་མ་རེད། མ་འོངས་པ་ལ་ཐར་པ་འཐོབ་པའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཞིག་བཞག་ཐུབ་གྱི་</p>	147
རྒྱུད།		

ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། དངོས་གནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའི་ཕན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལ་བྱུགས་བསམ་ཡག་པོ་བཞེས་ནས་ཉམས་ལེན་གང་ཐུབ་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གསུམ་པ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། ཞེས་པ་འདི་ཡང་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷུགས་སྒྲུལ་ལོར། (སྤྱི་ལོ་༡༠༠༡) གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན་དུ་རང་དགོན་གྱི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་སློ་སྦྱོང་དོན་བདུན་མའི་ཆོས་ཁྲིད་བྱེད་སྐབས་ཞར་བྱུང་དུ་གྲུབ་མཐའི་སྒྲོར་བཤད་པ་སྐྱ་སྐམ་དུ་ཡོད་པ་དེ། རང་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་ཀམ་དབང་ལྷུག་ནས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་འདུག་པ་དེ་ལ། གོ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་ས་བཅད་སྦྱར་ནས་བཙོས་བསྟུར་ཕྱན་བུ་བྱས་ཏེ་གྲུབ་པ་འདི་ཡིས་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བའི་སློན་འདུན་བཅས། གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན་བཟླ་གིས་ཡང་ཅེ་དགོན་དུ་སྤྱི་ལོ་༡༠༡༢ ཟླ་༥ ཆོས་༡༠ ཉིན་ཁྲི་འགྲུ་སྒྲུལ་མིང་པས་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །། (ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་བཞིའི་ལྷ་གྲུབ་སྤྱིང་བསྟུས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ལྷ་བས་རྩེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲི་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགྲང་གངས་དགྲུ་བཅུ་ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་མགོན་པོ་གང་གི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས། གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན་ཁྲི་འགྲུ་བཟླ་གིས་ཡང་ཅེ་དགོན་དུ། སྤྱི་ལོ་༡༠༡༢ ལོར། སྤྱི་ཟླ་༤ ཆོས་༩ རེས་གཟའ་སྟོན་པ་ཉིན་ཁྲིད་ལུང་བཀའ་དྲིན་བསྟུ་ལ་བའོ།།)

༡༡། །དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་གཞུང་ས་བཅད་དང་སྦྱར་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བསྟན་བཅོས་སྡེ་ལྔ་ཡི་ཡ་གུལ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་
 འདི་འཆད་པ་ལ། མཚན་དོན། འགྱུར་ཕྱག །གཞུང་དོན། མཇུག་དོན་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་རྒྱུ་ཁྱི་ཁྱི་ག་ཀྱ་རི་ཀྱ། བོད་སྐད་དུ། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་
 གཞུང་དོན་ལ། སྡོམ་གྱི་སྟོན་ས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་དེ་ཁོ་ན། །གཉིན་པོ་དག་ནི་བསྟོམ་པ་དང་། །དེ་ཡི་

༄༅། །གནས་དང་འབྲས་བུ་འཕྲོབ། །ཐེག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་བྱ་སྒྱུའི་ཚུལ་དང་། ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་མིན་
བའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ། ལམ་དེའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ། རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་གསུམ། དང་
པོ་ལ། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་ལ། གྲུན་ཉོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་མ་ཡིན་གྲུན་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་

ནི་འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །དེ་ལྟ་བུ་ན་ཐམས་ཅད་བཤད། །ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པ་ནི། །དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག་ །སྣང་བའི་རྣམ་པར་གཤམ་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་དེའི་དོན་མེད། །དེ་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་མེད། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་པ། །དེ་ནི་དེ་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ཡིན། །དེ་
 བཞིན་མ་ཡིན་ཡེ་མེད་ཡིན། །དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ་གཉིས། །མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། །དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། །བརྟགས་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་
 དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་དོ། །དོན་ཕྱིར་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཕྱིར། །གཉིས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། །དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་
 ཏུ་སྐྱེ། །མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དམིགས་པ་ནི། །མི་དམིགས་དོ་བོ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ། །དེ་ལྟ་བུ་ན་དམིགས་པ་དང་། །མི་དམིགས་མཉམ་པར་གཤམ་
 པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གཉིས། །གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། །དེས་རི་ལྟར་བྱར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །དེ་

༡༡། །ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ཡི་བྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། །གཅིག་ནི་རྒྱུ་གི་རྣམ་པར་ཤེས། །གཉིས་པ་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་ཅན། །ཉེ་བར་སྦྱོད་དང་ཡོངས་གཙོད་དང་། །དེ་ཡི་འཇུག་
 བྱེད་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་རི་ལྟ་བུར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་ཕྱིར། །བྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་འཛིན་ཕྱིར། །རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་གཙོད་ཕྱིར། །ཉེ་བར་
 གཙོད་ཕྱིར་སྦྱུད་པའི་ཕྱིར། །སྦྱོར་པའི་ཕྱིར་དང་མདོན་དུའི་ཕྱིར། །སྦྱུག་བསྐྱེལ་ཕྱིར་ནི་འགོ་ཉོན་མོངས། །རྣམ་གསུམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས། །རྣམ་བདུན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཆན་ཉིད་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟུ་ན། །མཆན་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་། །དེ་ཡི་དོན་དང་དབྱེ་བ་དང་། །སྐྱབ་པ་དག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། མཆན་ཉིད། རྣམ་གྲངས། དེ་ཡི་དོན། དབྱེ་བ། སྐྱབ་པ་སྟེ་ལས། དང་པོ་ནི། གཉིས་དངོས་མེད་དང་དངོས་མེད་པའི། །དངོས་པོ་སྟོང་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན། །ཐ་དད་གཅིག་
 པའི་མཆན་ཉིད་མིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟུ་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཆན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ཡི་དོན་ནི། གཞན་མིན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། །དེ་འགོག་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་སྤྱིར། །རྣམ་གྲངས་དོན་ཏེ་གོ་རིམས་བཞིན། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། གཉིས་སུ་
 དབྱེ་བ་དང་། བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག། །དེ་ནི་དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད། །ཁུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་བཅུ་དྲུག་
 ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། ཟ་བ་བཟའ་དང་དེ་ཡི་ལུས། །གནས་ཀྱི་གཞི་ཡི་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་ཡང་གང་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་། །གང་སྤྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད། །དགོ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། །རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཕན་
 བྱའི་སྤྱིར། །འཁོར་བ་གཏང་བར་མི་བྱའི་སྤྱིར། །དགོ་བ་མི་ཟད་བྱ་བའི་སྤྱིར། །རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་བྱའི་སྤྱིར། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་འཐོབ་བྱའི་སྤྱིར། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དག་བྱའི་སྤྱིར། །བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྦྱབ་པར་བྱེད། །གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་གཞན། །ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་སྦྱབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་
 ཉོན་མོངས་དེ་མ་གྱུར། །ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་གྱུར། །གལ་ཏེ་རྣམ་དག་དེ་མ་གྱུར། །འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར། །ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་མི་མོངས་མིན། །དེ་ནི་དག་དང་མ་དག་མིན། །ཞེས་སོ། །

༡༡། །ལེའུའི་མཚན་ནི། བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོ་འོ།། །།ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱ་སྦྱིབ་པ་ལ། སྦྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་
 ཏུ་བཤད་པ། རོན་བསྟུ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱབ་དང་ཉི་ཆོ་ལྷག་པ་དང་། །མཉམ་དང་ལེན་དང་སྦྱོང་བ་ནི། །གཉིས་ཀྱི་སྦྱིབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཐར་པ་ལ་སྦྱིབ་པ། དག་སོགས་བཅུ་
 ལ་སྦྱིབ་པ། གཉེན་པོ་གསུམ་ལ་སྦྱིབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སྦྱིབ་པ་དངོས་དང་། དེས་ཇི་ལྟར་སྦྱིབ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་རྣམ་དགུ་འོ། །ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་རྣམས་སྦྱིབ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེས་ཇི་ལྟར་སྦྱིབ་ཚུལ་
 བེ་སྦྱོར་བ་དང་ནི་བཏང་སྟོམས་དང་། །དེ་ཁོ་ན་ནི་མཐོང་བ་དང་། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་དེའི་གཞི་དང་། །འགོག་དང་ལམ་དང་དགོན་མཚོག་དང་། །རྟོན་པ་དང་ནི་བཀྱར་སྟེ་དང་། །ཡོ་བྱད་བསྟུངས་པ་
 ཡོངས་ཤེས་ལ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དག་སོགས་བཅུ་ལ་སྦྱིབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་གཞན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། སྦྱིབ་བྱེད་སུམ་ཅུ། བསྦྱིབ་བྱ་བཅུ། དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་བཤད་
 པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་མེད་དང་སྦྱེ་མཆེད་མིན། །རྣལ་འབྱོར་མིན་པས་གང་བསྦྱེད་དང་། །སྦྱེ་བ་མེད་དང་ཡིད་མི་བྱེད། །ཚོགས་ནི་རབ་ཏུ་མ་རྫོགས་དང་། །རིགས་དང་བཤེས་གཉེན་མི་ལྡན་དང་། །

སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་དང་། །སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་མི་ལྟན་དང་། །སྒྲེབོ་ངན་སྤང་འགྲོགས་པ་དང་། །རང་གི་གནས་ངན་ལེན་གསུམ་ལས། །ལྷག་མ་ཤེས་རབ་མ་སྒྲིན་དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གནས་
 ངན་ལེན། །ལེ་ལོ་དང་ཡང་བག་མེད་དང་། །སྤིད་དང་ཡོངས་སྒྲིབ་ཆགས་པ་དང་། །སེམས་ནི་ཁུམ་པར་གྱུར་པ་དང་། །མ་དད་པ་དང་མ་མོས་དང་། །སྒྲེབ་ཞེན་དུ་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་། །དམ་ཚུལ་ཆེད་ཆེར་མི་
 འཛིན་དང་། །རྟེན་ལ་གདུ་དང་སྒྲིབ་རྗེ་མེད། །ཐོས་པས་ཐོངས་དང་ཉུང་བ་དང་། །ཏིང་འཛིན་སྤངས་པ་མ་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསྒྲིབ་བྱ་བཅུ་ནི། དགོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་འཛིན། །སྒྲོ་ལྟན་འབྲུལ་
 མེད་སྒྲིབ་པ་མེད། །བསྒྲོ་དང་མི་སྒྲག་སེར་སྒྲ་མེད། །དབང་ནི་དགོ་ལ་སོགས་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་སྤྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་གི་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམས། །གསུམ་གསུམ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །བྱེད་རྒྱ་
 བཅུ་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་། །གནས་པ་རྟེན་དང་བསྟན་བྱ་དང་། །འགྱུར་དང་འབྲལ་དང་གཞན་དུ་དང་། །ཡིད་ཆེས་གོ་འབྱེད་འཐོབ་རྣམས་ལ། །མིག་དང་ཟས་ས་མར་མེ་དང་། །མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དཔེ། །
 ཟོར་བ་བཟོ་ཤེས་དུ་བ་དང་། །རྒྱ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གཉིན་པོ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱགས་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ས་ལ། །སྒྲིབ་པ་དག་ནི་གཞན་

༡༡། །ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པ་གད་ལ། བྱང་ཕྱོགས་དང་། བར་ཕྱིན་དང་། སའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བཞི་ལ་མི་མཁས་ལེ་ལོ་དང་། །གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་འཛིན་ཉམས་པ་དང་། །མི་སྦྱེད་པ་དང་ཉམ་ཁུང་
 དང་། །ལྟ་དང་གནས་ངན་ལེན་སྦྱོན་ཆགས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ནི། ལྷག་པོ་དང་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཉེས་པ་དག་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས། །འབྲི་དང་འཕེལ་
 དང་འཇུག་པ་དང་། །གྲོལ་བར་བྱེད་དང་མི་ཟད་དང་། །དགོ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། །ངེས་པར་བྱེད་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །ཡོངས་པར་སྦྱོད་དང་ཡོངས་སྦྱོན་བྱེད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་སའི་སྒྲིབ་པ་ནི། གྲུན་
 ཏུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། །རྒྱ་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། །རྒྱད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མིན་དོན་དང་། །ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་
 ཉིད་དང་། །བྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྒྲིབ་པ་བཅུ། །ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །གཉེན་པོ་
 དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་སོ། །ལེའུའི་མཆོན་ནི།

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། སྒྲིབ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་པའོ།།

༥༥ ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱ་

བ་མཆོན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཆོན་ཉིད་དང་། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་དེ་ཁོ་ན། །རགས་པ་དང་ནི་སྤ་བ་དང་། །གྲགས་དང་རྣམ་པར་དག་ཡུལ་དང་། །བསྐྱ་དང་དབྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། །མཁས་
 དེ་ཁོ་ན་རྣམ་བཅུ་ནི། །བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་འོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཆོན་བྱ་ཕྱ་བ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི།
 དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྟག་མེད་དང་། །ཡོད་ཀྱང་ཁོ་ན་མ་ཡིན་དང་། །ཡོད་དང་མེད་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། །དོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། །འདི་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་
 དང་། །གཟུང་བ་དག་དང་འཛིན་པ་དང་། །ཡོད་དང་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་དང་། །སྐྱར་པ་འདེབས་པར་ལྟ་བ་དག །གང་ཤེས་ནས་ནི་མི་འབྱུང་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ནའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་
 གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་ལ་བརྒྱད། བདེན་དོན་དུ་བཞག་པ། རྒྱ་འབྲས་སུ་བཞག་པ། སྤ་རགས་སུ་བཞག་པ། གྲགས་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ། དག་ཡུལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ། བསྐྱ་བ་བཤད་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། མཁས་བྱའི་གནས་བཅུར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་

༡༡། འདོད་ཅི་མེད་དོན་དང་། རྩེ་ཞིང་འཛིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདོད་ཅི་མེད་དོན་ཏེ། རྩེ་བའི་ཁོ་ནར་གོ་རིམ་བཞིན། རྩེ་ག་བསྐྱེད་ལ་ལེན་དང་མཚན་ཉིད་དང་། འབྲེལ་བ་གཞན་དུ་
 འདོད་པ་ཡིན། འདོད་ཅི་མེད་དེ་དཔེ་མ་ཡིན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྒྲིང་པར་འདོད། མཚན་ཉིད་མེད་པས་བདག་མེད་དང་། འདོད་ཅི་མེད་མེད་པས་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་པ་
 ཡིན། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་རྩེ་འབྲས་སུ་བཞག་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་རྩེ་ག་བསྐྱེད་ལ་བདེན་པར་འདོད། བག་ཆགས་དང་ནི་ཀུན་ནས་འབྱུང་། མ་བྲལ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། འདོད་ཅི་མེད་དང་གཉིས་མི་སྒྲིང་། འདོད་ཅི་མེད་པ་གཉིས་སུ་
 འདོད། ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྤངས་བ་དང་། ཐོབ་པར་མཛོན་སུམ་བྱ་བས་ནི། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་དག་བཤད། ཅེས་སོ། གསུམ་པ་ཕྱ་རགས་སུ་བཞག་པ་ལ། རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཕྱ་བ་དོན་དམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 བཏགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་། འདོད་ཅི་མེད་བརྗོད་པ་རགས་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ཕྱ་བ་དོན་དམ་བཤད་པ་ལ། དཔེ་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུ་འོ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་དེའི་དབྱེ་བ་ནི། དོན་
 དང་ཐོབ་དང་སྤངས་པ་ནི། དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། འབྱུང་མེད་ཕྱིན་ཅི་མེད་ལོག་པ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས། ཞེས་སོ། བཞི་བ་གསུམ་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་ནི། གཅིག་གིས་འཛིག་ཏེན་གསུམ་པ་

སྟེ། །གསུམ་གྱིས་རིགས་པའི་གྲགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་དག་ཡུལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ་ནི། རྣམ་དག་སྟོང་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དུག་པ་བསྐྱབ་བཤད་པ་ནི། རྒྱ་དང་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་དང་། །མིང་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱུ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་རབ་ཁོ་ན། །གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནས་བསྐྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བདུན་པ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། །འཇུག་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་གཉིས། །གནས་པ་དང་ནི་ངན་པར་
 བྱགས། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་དང་དག །ཡང་དག་སྐྱབ་པ་གཅིག་ཕུ་འོ། །ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་བདག་ལྟ་བཅུ་བཤད་པ་དང་། སྟོང་བྱེད་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཅིག་
 དང་རྒྱ་དང་བྱ་བ་དང་། །བྱེད་པ་དང་ནི་དབང་བསྐྱར་དང་། །བདག་པོའི་དོན་དང་རྟག་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་དང་དག་པའི་གནས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་མ་གྲོལ་གྲོལ། །འདི་དག་ལ་ནི་བདག་ཏུ་
 ལྟ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོང་བྱེད་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གནས་བཅུ་པོ་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་དང་། གནས་སོ་སོར་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲུན་ཏུ་རྟོག་དང་རྣམ་རྟོག་དོན། །ཚིས་ཉིད་དོན་གྱིས་དེ་དག་
 དེར། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་སོ་སོར་མཁས་པར་བྱ་བ་ལ་བཅུ། ལུང་པོ་ལ་མཁས་པ། །ཁམས་ལ་མཁས་པ། རྒྱུ་མཆེད་ལ་མཁས་པ། རྟོན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ། དབང་པོ་ལ་མཁས་པ། དུས་ལ་མཁས་པ། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ།

༡༡། །ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མ་དུ་མ་ཉིད་དང་ནི། །བསྐྱུས་དང་ཡོངས་སུ་བྱེ་བའི་དོན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ནི། འཛིན་དང་གཟུང་དང་དེ་འཛིན་
 པ། །ས་བོན་དོན་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་ནི། ཚོར་དང་དོན་རྣམས་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི། །ཉེར་སྦྱོད་འབྱུང་སྒོ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
 རྩེ་ལ་བ་ལ། །སྒོ་འདོགས་མེད་ཅིང་སྐྱར་འདེབས་མེད། །ཅེས་སོ། །ལྔ་པ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་ནི། མི་འདོད་འདོད་དང་རྣམ་དག་དང་། །མཉམ་དུ་འབྱུང་དང་དབང་བྱེད་དང་། །འཕྲོབ་དང་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་
 པ་དག །གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་གཞན། །ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་དབང་པོ་ལ་མཁས་པ་ནི། འཛིན་དང་གནས་དང་རྒྱན་མི་འཆད། །སྦྱོད་དང་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱིར། །ཞེས་སོ། །བདུན་པ་དུས་ལ་མཁས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རྒྱ་
 རྣམས་སྤྱད་ཟིན་དང་། །དེ་བཞིན་མ་སྤྱད་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བརྒྱད་པ་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ནི། ཚོར་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་དོན། །དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བ་དང་གཉིན་པོའི་དོན། །ལྡན་པའི་བྱིར་ན་
 གཞན་དུ་འདོད། །དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན། །ཀྱན་འབྱུང་བ་ཡི་བདེན་པ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །དགུ་པ་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་སྦྱོན་དང་རྣམ་མི་རྟོག །ཤེས་པས་གཞན་ལས་བདག་གིས་ནི། །ངེས་པར་འབྱུང་བྱིར་

གཞན་ཞེས་བྱ། ཞེས་སོ། བཅུ་པ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་ནི། བཏགས་བཅས་རྒྱུ་བཅས་རྒྱ་མཚན་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་དོན་བཅས་ནི། ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། ལེའུའི་མཚན་ནི། བསྟན་
བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། དེ་ཁོ་ནའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་པའོ། ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་།
ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། རྒྱུ་པོ་ལ་གསུམ། ལམ་ལྔ་ལ་བྱང་སྟོགས་གྱི་ཆོས་སོ་བདུན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་གནས་སྐབས་གསུམ་དབྱེ་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བཤད་པའོ། རྒྱུ་པོ་ལ་བདུན། ཆོགས་ལམ་རྒྱུ་དུར་དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་
བཤད་པ། འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི། ཆེན་པོར་རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། སྦྱར་ལམ་དྲོད་ཅེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྔ། བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྔ། མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་རྒྱུ་ཡན་ལག་བདུན། སྒྲོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། རྒྱུ་པོ་ནི། གནས་
ངན་ལེན་ཕྱིར་སྟེད་རྒྱུའི་ཕྱིར། གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་སྟོངས་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒྲོམ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་ནི། མི་མཐུན་སྟོགས་དང་
གཉེན་པོ་རྣམས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཤེས་ན། དེ་དག་སྟོང་ཕྱིར་བཅོམ་འགྲུས་ནི། རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་། ཞེས་སོ། གསུམ་པ་ཆེན་པོར་རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྩུ་

༡༡། །འཇུལ་རྒྱུ་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་པར་འགྱུར། །ཉེས་པ་ལྷ་སྟོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་
 པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་འོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་ཉེས་པ་ལྷ། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་སྟོང་པ་དང་། །འདུ་
 མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྷར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པ་ནི། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འོ། །དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་
 དང་། །བྱིང་དང་སྟོང་པ་ཉོགས་པ་དང་། །དེ་སྟོང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཆེ་རྣལ་དུ་འཇུག་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་སྟོར་ལམ་དོད་ཅེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྷ་བཤད་པ་ནི། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བསྐྱེད་ནས། །འདུན་
 དང་སྟོར་བ་དབང་བྱེད་དང་། །དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །མི་འཕྲོ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱང་དོ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྷ་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། སྟོར་ལམ་དང་དབང་སྟོབས་སྟུར་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་
 བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མི་མཐུན་སྟོགས་ནི་སྤང་པའི་བྱིར། །སྟོབས་ལྷན་འབྲས་བུ་བྱི་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོར་ལམ་དང་དབང་སྟོབས་སྟུར་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། །ངེས་

འབྲེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་སོ། །དུག་པ་མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་བཤད་པ་ནི། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག་ །གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་པ་ཕན་ཡོན་ཡན་ལག་
 ཡིན། །རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག་ །འདི་ལ་གཞི་དང་གནས་དང་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བདུན་པ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི། ཡོངས་སུ་གཙོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། །རྣམ་
 གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །ལྟ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ཡོ་བྱེད་བསྟུངས། །གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་
 ཉོན་མོངས་དབང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་འོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། །རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ །རྗེས་སུ་འབྲེལ་བཅས་བསྒྲེག་པ་དང་། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ །རྗེས་སུ་འབྲེལ་མེད་བསྒྲོམ་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །དམིགས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །འཕྲོབ་པས་དེ་ནི་བྱེད་པར་
 འཕགས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ། གནས་སྐབས་དགྲར་བཞག་པ་དང་། གསུམ་དུ་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཡི་གནས་དང་ཞུགས་པ་དང་། །སྦྱོར་དང་འབྲས་བུ་

༡༡། །བརྗོད་པ་དང་། །བྱ་དང་བྱ་མེད་ཁྱད་པར་དང་། །དེ་ནི་སྤྲ་མ་སྤྲ་ན་མེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་པ་ནི། མོས་པ་དང་ནི་འཇུག་པ་དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་དང་ལུང་བསྟན་
 དང་། །བརྗོད་པ་དང་ནི་དབང་བསྐྱར་དང་། །སྤྱིན་པ་དང་ནི་ཡན་ཡོན་དང་། །བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པ་འོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ནི། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། །མ་དག་མ་དག་དག་པ་
 དང་། །རྣམ་པར་དག་པར་ཅི་རིགས་སྦྱར། །འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ། །གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞག་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ། །འབྲས་བུ་ལྔ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། །ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོད་གྱུར་རྣམ་པར་སྦྱིན་བརྗོད་དང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་སྟོབས་དང་ནི། །འདོད་དང་འཇམ་ལ་དང་རྣམ་དག་སྟེ། །དེ་དག་འབྲས་བུ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་
 ནི། བྱི་མ་བྱི་མ་ཐོག་མ་དང་། །དེ་གོམས་བྱས་དང་རྗོགས་པ་འོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་དང་མི་མཐུན་སྟོགས། །བྲལ་བ་དང་ནི་ཁྱད་པར་དང་། །སྤྲ་མ་དང་ནི་སྤྲ་ན་མེད། །འབྲས་བུ་གཞན་ཏེ་མདོར་བསྐྱུས་
 པ་འོ། །ཞེས་སོ། །ལེའུའི་མཚན་ནི། བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། གཉེན་པོ་བསྒྲོམ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་པ་འོ། ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱན་མིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཤད་

པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་མཐོང་ཉིད་ནི་སྐྱབ་པ་དང་། །དམིགས་པ་དང་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ། །བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བཤད་ལ། སྐྱབ་པ་སྤྱི་མཐོང་། དམིགས་པ་སྤྱི་མཐོང་། ཡང་དག་འགྲུབ་པ་སྤྱི་མཐོང་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱབ་པ་དག་ནི་ནུམ་དུག་སྟེ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ལ་ལོ། །དམ་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་དང་། །རྗེས་སུ་མཐུན་ཆོས་མཐའ་སྤངས་དང་། །བྱད་པར་ཅན་དང་བྱད་པར་མེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བཤད་ལ་དུག །དམ་པས་སྐྱབ་པ། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱབ་པ། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྐྱབ་པ། བྱད་པར་ཅན་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དང་། བྱད་པར་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་ཚུལ་དམ་པ་བཅུ་གཉིས། བསྐྱབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དམ་པ་བཅུ་གཉིས་བདག་ཉིད་དེ། །རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཡུན་རིང་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་བྱ་དང་། །རྒྱན་མི་འཆད་དང་ཆོགས་མེད་དང་། །དབང་འབྱོར་བ་དང་ཡོངས་གཟུང་དང་། །ཚུམ་དང་འཕྲོག་དང་རྒྱ་མཐུན་དང་། །འགྲུབ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་གྱིས་ནི། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བཤད་ལ། རོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱིན་དང་ཚུལ་བྲིམས་བཟོད་བཟློན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། །

ਮੁਕਤੀ

८५

२५५

༡༡། སྒྲོན་ལམ་སྒྲོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། འདི་དག་ལ་རོལ་བྱིན་བཅུ་འོ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་བྱེད་ལས་ནི། ལས་ནི་རྗེས་སྤྱི་འཛིན་བྱེད་དང་། གཞོན་མི་བྱེད་དང་དེ་ལ་བཟོད། ཡོན་ཏན་འཕེལ་
 དང་འཇུག་བྱས་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་བཟད་པ་དང་རྟག་འཇུག་དང་། འཇེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་སྒྲིན་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ། མདོར་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་
 བྱེད་ཚུལ་དང་། རྒྱས་པར་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་འི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རི་ལྷ་བྱུར། ཆོས་རྣམས་བཏགས་པར་མཛད་པ་དག བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྟག་པར་ཡང་། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་བྱེད་པ་འོ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་དེའི་བྱེད་ལས་ནི། ཁམས་བརྟས་བྱེད་དང་འཇུག་བྱེད་དང་། འདི་ནི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྲུར། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་
 བསྡུན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། དང་པོ་ནི། དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་བཅུ་དང་། ཡང་དག་ལྷན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་འི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ལ། ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་འི་ངོ་བོ་ལན་ཡོན་དང་བཅས་པ་བསྡུན་
 པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ལན་ཡོན་བྱེད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་བྲིས་མཆོད་སྒྱིན་པ་དང་། ཉན་དང་གྲོག་དང་ལེན་པ་དང་། འཆད་དང་ཁ་ཏྱོན་བྱེད་པ་དང་། འདི་སེམས་པ་དང་བསྒྲོམ་

༡༡། །ལོག་པ། གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལས་ཚས་ཀྱན་མི་འདའ་བར་གཤམ་པ་ཚས་སྟེ་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། རང་བཞིན་དག་པར་གནས་པའི་བྱིར་དག་མ་དག་ཏུ་
 སྒྲུང་བ་ཡང་སྟོ་བུར་བར་གཤམ་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། གདོད་ནས་དག་པས་ཀྱན་ཉོན་ཕྱོགས་ལ་སྒྲུངས་པ་མེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། རྣམ་བྱང་འཕེལ་བ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པས་ང་རྒྱལ་བ་མེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲེལ་པའི་བྱིར་དང་
 འདྲིས་བྱིར་དང་། །མ་འབྲེལ་བྱིར་དང་མ་འདྲིས་བྱིར། །དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་ཡི་གེ་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀྱན་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། གཉིས་སུ་སྒྲུང་
 བར་གྱུར་པ་ནི། །དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་དོན་ལ་མ་ལོག་པ། །ཡོད་དང་མེད་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྒྱ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཅུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། རྟོག་
 པ་དེ་ཡིས་བསྐྱོས་པ་ཡི། །རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་ནི། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ལོག་པ། །གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ལ་འོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འཕྲོ་བ་
 ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། དོན་གྲིས་མེད་དང་ཡོད་པ་སྟེ། །སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་བཞིན་དུ་འདོད། །དེ་ནི་མི་འཕྲོ་མ་ལོག་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པ་མི་འཕྲོ་བྱིར། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་མཚན་

ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཁོ་ན་སྟེ། །རང་གི་མཆན་ཉིད་མ་ལོག་པ་ལོ། །དོན་དམ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དུག་པ་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་
 ཀུན་མི་འདའ་བར་གཤེས་པ་ཆོས་སྒྱི་ཡི་མཆན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་སྒྱི་ཡི་མཆན་ཉིད་དེར། །དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །
 བདུན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད། །མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས། །དེ་ནི་མ་དག་རྣམ་དག་སྟེ། །དེ་ཡང་དེ་ལ་མ་ལོག་པ་ལོ། །ཞེས་
 སོ། །བརྒྱད་པ་རང་བཞིན་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དག་མ་དག་ཏུ་སྤང་བ་ཡང་སྟོ་བར་བར་གཤེས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །རྣམ་པར་དག་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན། །གཉིས་ནི་སྟོ་བར་བར་བ་
 སྟེ། །དེ་ཡང་དེ་ལ་མ་ལོག་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དགུ་པ་གདོད་ནས་དག་པས་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ལ་སྤངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། བཅུ་པ་རྣམ་བྱང་འཕེལ་བ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པས་ང་རྒྱལ་བ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་བསྟན་པ་
 ནི། ཆོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མེད། །མེད་ཕྱིར་དེ་བས་སྐྱག་དང་ང་། །མེད་དེ་དེ་འདིར་མ་ལོག་པ་ལོ། །གང་ལ་གང་ཞིག་གང་ལས་འབྱུལ། །མ་འབྱུལ་གང་ཞིག་

༡༡། །གང་ལ་དང་། །འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་འབྲས་བུ་ཉིད། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ནི་མཐའ་མ་འོ། །ཡོད་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་དང་། །གནས་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད། །མི་རྟོག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །རྟག་
 པར་འོད་གསལ་ཉིད་དང་ནི། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་དང་། །དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད། །འགྲིབ་པ་མེད་དང་ལྟག་མེད་པ། །རྡོ་རྗེའི་ཆོག་ནི་བཅུ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་
 པའི་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། །བདུན་ཆོན་དང་པོ་དང་། །བདུན་ཆོན་གཉིས་པའོ། །དང་པོ་ནི། །ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་མཐའ་དང་། །ལུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་གཉི་ག་དང་། །གང་ཟག་ཆོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་། །སྐྱར་འདེབས་མཐའ་རྣམས་
 གཉིས་གཉིས་དང་། །མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོའི་མཐའ། །རྟག་དང་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་དང་། །གཟུང་དང་འཇོན་དང་ཀྱན་ཉོན་མོངས། །རྣམ་པར་བྱང་ལ་གཉིས་དང་གསུམ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
 པ་བདུན་ཆོན་ཕྱི་མ་ལ། །མདོར་བསྟན། །རྒྱས་བཤད་གཉིས། །དང་པོ་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ནི། །དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་ཞི་བྱ་དང་། །ཞི་བྱེད་སྐྱག་
 བྱ་དེ་ལ་འཇིགས། །གཟུང་དང་འཇོན་དང་ཡང་དག་ཉིད། །ལོག་པ་ཉིད་དང་བྱེད་དང་མིན། །སྐྱེ་བ་མེད་དང་མཉམ་པའི་དུས། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། །ཞེས་སོ། །ལྷ་པ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་།

༡༡། །བྱས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཇི་ན་མི་ཏུ་དང་། སྤྱི་ལེན་པོ་རྟེ་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྰ་བ་བརྟེ་ཡེ་ཤེས་སྟེས་བསྐྱར་ཅིང་ལུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ས་བཅད་མཁས་མཆོག་མི་ཕམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་འོད་ཟེར་ཕྱེང་བ་ལས་ཟུར་དུ་བཀོལ་ཏེ་བྲ་འགྲུ་སྐྱལ་སྐྱར་འབོད་པས་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷགས་མོ་ལུག་གི་ལོ། སྤྱི་ལོ་འདས་ལོ་༡༧༧༩ ལོའི་དགུན་ཆོས་སྐབས་ནི་དུལ་བྲ་འགྲུ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་སྤྱིར་དུ་བྲིས་པའོ།། །། (དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་གཞུང་ས་བཅད་དང་སྐྱར་བ་འདི་ཉིད་ལྷ་སྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་བྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགུང་གངས་དགུ་བཅུ་ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་མགོན་པོ་གང་གི་ཞལ་སྤྲ་ནས། གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྤྱིན་བྲ་འགྲུ་བཀྲ་ཤིས་ཡང་ཅེ་དགོན་དུ། སྤྱི་ལོ་༡༩༠༩ ལོར། སྤྱི་ལྷ་༥ ཆོས་༡༤ རེས་གཟའ་མིག་དམར་ཉིན་ལྷགས་ལུང་བཀའ་དྲིན་བསྐྱལ་བའོ།།)

༡༡། །དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཕལ་སྐད་དུ་བཀྲལ་བ་བྱམས་པའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རིགས་དང་དགེལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་བྱུང་བདག་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད་པ་དཔལ་
 ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་རྩལ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་མགོ་བོས་རབ་ཏུ་གཏུགས་ཏེ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ན། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །རང་སེམས་ཆོས་སྐྱ་མདོན་
 སུམ་སྟོན་མཛད་པ། །རྩ་བའི་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲ་ན་

༡༡། །མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་གསན་ནས་ཚུལ་
བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བྱང་བར་བཀྱིའོ་སྒྲུལ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་བྱགས་བསྐྱེད་ནས་གསན་པར་བྱ། ས་བཙུའི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་ཚབ་
བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྡེ་ལྡེ་ཡི་ཡ་གྲལ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་
པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ་བཞི། ཐོག་མར་སྟོབ་སྟེ་བའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བའི་ཕན་ཡོན་མདོ་ཙམ་སྟོས་པ། གཞུང་

འདི་ཉིད་གྱི་ངོ་སྟོན་མདོར་བསྟུས་པ། འཆད་པར་བྱ་བའི་གཞུང་དངོས་བཤད་པ། མཐར་གཞུང་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིར་དུ་བྱེད་ནམ་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་དང་
 མོས་གུས་དང་སྟོབ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཐེབས་པ་རེད། དད་པ་དང་མོས་གུས་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་འབྱུང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་
 འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དད་པ་དང་མོས་གུས་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་དགོས། དེ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞི་བ་ལྟས། མཇུག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་། །སེམས་ནི་འདི་ལྟར་
 གཟེངས་བསྟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ད་ལྟ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཞུགས། དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་གནང་། དེ་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བའི་ཐབས་ལ་སེམས་གཟེངས་བསྟོད། སྟོབ་
 བ་བསྐྱེད། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་མ་འོངས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་སེམས་ལ་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་སྟོབ་བསྐྱེད་པ་དེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེས་ན་ང་རང་གིས་ཀྱང་དམ་
 པའི་ཆོས་དར་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྒོ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། དེ་བཞིན་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་སྒོར་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་དང་། དེའི་ནང་ནས་དམིགས་བསམ་ལ་དུ་ད་རེས་

༡༡། །རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་གསུང་བྱམས་ཚོས་སྒེ་ལྷ་ལས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བཞིན་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དེ་གསན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་དང་ཕན་
 ཡོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་རྒླུ་ར་ཅུང་ཟད་ཞུས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་རྣམ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་སྟོབ་སྟེ་གི་རེད་བསམས་སོང་། དེ་ཡང་སྦྱིར་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་དང་། གསང་སྤྲགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་སྟེ་ཐེག་པ་གསུམ་བྱུང་ཡོད། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་བྱན་མོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་
 ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་དང་། བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་གསང་སྤྲགས་དོ་རྩེ་ཐེག་
 པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་བྱོན་པ་རེད། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཚོས་རིམ་གྱིས་དར་བའི་དུས་སུ། གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་པ་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཙོ་ཆེ་བ་དར་བའི་སྐབས་གཅིག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་གཙོ་ཆེ་བ་དར་བའི་སྐབས་གཅིག་དང་། གསང་སྤྲགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཙོ་ཆེ་བ་དར་བའི་

སྐབས་ཉེ་ཙམ་པ་གསུམ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ལས་དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཙོ་ཆེ་བ་དར་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་དམ་པའི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
 པ་མང་པོ་བྱོན་པ་རེད། བྱོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཐོབ་པ། དཔེར་ན་དགྲ་བཙུམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མང་པོ་བྱོན། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་རྩ་
 བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས། དེ་སྤངས་པ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་རྗེ་འཕུལ་དང་མདོན་ཤེས་དང་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་
 དགྲ་བཙུམ་ལྷག་མེད་ཀྱི་གནས་སུ་ཕེབས་མཁན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་། ལ་ལ་དངོས་སུ་དགྲ་བཙུམ་པ་མ་ཐོབ་ན་ཡང་དགྲ་བཙུམ་པའི་གོ་འཕང་ལ་ཐག་ཉེ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པའི་
 ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་ནས། སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་དགྲ་བཙུམ་པའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ན་ཡང་། སྦྱེ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་གྱིས་དགྲ་བཙུམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་མང་པོ་བྱོན་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
 པ་ལ་ཞུགས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་བརྩོན་ནས་འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། འདི་ལ་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་པ་དམན་པའམ་ཐེག་པ་ཆུང་

༡༡། །དུ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟར་ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་རེད་ཅེ་ན། །ཁོང་རྣམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་རང་དོན་གཙོ་བོར་བྱས་ནས། །རང་ཉིད་འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་ལ་
 ཞུགས་ནས་བརྩོན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐེག་པ་དམན་པའམ་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་ཞུ་གི་ཡོད་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་རིམ་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་རྗེ་འཕེལ་དུ་སོང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དར་བ་རེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞུ་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་དོན་གཙོ་ཆེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བརྩོན་དགོས་པའི་བྱ་གསུ་རྗེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞུ་གི་ཡོད། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་གཙོ་ཆེ་བ་དར་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་མཁས་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མང་པོ་བྱོན། འཛམ་གླིང་མངོས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་སྟེ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་གྲུ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་
 ལ་སོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་མང་པོ་བྱོན་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སོ་སོས་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་
 སྟེལ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་མང་པོ་ལ་ཡང་ཕན་ཐོགས་པ་བྱུང་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་གསང་སྔགས་རྩོམ་ཐེག་པ་གཙོ་ཆེ་བ་དར་བའི་སྐབས་བྱུང་བ་རེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་གསང་སྔགས་རྩོམ་ཐེག་པ་

གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་དང་པོ་ཐོས་བསམ་གནང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 དེ་གཙོ་ཆེ་བ་ཉམས་སུ་བྲུངས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལམ་ལ་ཞུགས་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་གནང་གི་ཡོད་རེད། གསང་སྤྲགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྐྱེལ་འདོད་ཀྱི་སྟོ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟར་དུ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་མན་ངག་གི་གནད་དང་ལྡན་པ་ཞེས། ཡི་དམ་གྱི་
 ལྟ་ཡི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ལ་སོགས་པ་བསྒྲིམས་ཏེ་གདམས་ངག་རྣམས་སྟེལ་དེ་འདྲ་གནང་གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གསང་སྤྲགས་དོ་རྗེ་
 ཐེག་པ་གཙོ་ཆེ་བ་དར་བའི་སྐབས་དེ་བྱང་བ་རེད། དེ་ནས་གསང་སྤྲགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཙོ་ཆེ་བ་དར་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་གང་འདྲ་བྱང་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་
 གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བཞི། བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་། དེ་ཡང་ཕོ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་དང་མོ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོད་ལམ་མི་གཅིག་པ་སོ་སོའི་སྟོད་ལམ་གནང་

༡༡། །བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་ལེན་གནང་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཁྱད་པར་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མང་པོ་བྱོན། འབྲས་
 བུ་དེ་ཡང་ཆེ་རབས་མང་པོ་མིན་པར་ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གིས་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དང་། ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་གིས་བྱང་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་
 གཅིག་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐར་ཐུག་དོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ལྟར་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་ནས་འཛམ་གླིང་གི་ས་གནས་མང་པོ་ལ་རིམ་བས་དར་བ་རེད། དེའི་
 རང་ནས་ད་ལྟ་ང་རང་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོས་དེ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་དར་བའི་དམ་པའི་ཆོས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེའི་སྐོར་ཏོག་ཙམ་ཞུ་གི་ཡིན། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ནས་རིམ་བ་
 བཞིན་དུ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་དར། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་དར་བའི་སྐབས་སུ་གང་འདྲ་དར་བ་རེད་ཅེ་ན། ཐེག་པ་ཆུང་དུ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། གསང་སྔགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྟེ་ཐེག་
 པ་གསུམ་ཀ་སྐབས་གཅིག་དུ་ཉམས་སུ་བླང་བའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ལྟ་བུ་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་བླང་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་དར་བ་རེད། དེ་དར་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་རིམ་བ་

བཞིན་དུ་སྐྱབ་བརྒྱད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དེ། ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་སྤྱ་མའི་མན་ངག་གི་བྱད་པར་ཏྲོག་ཙམ་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་བྱོན་པ་རེད། དེའི་ནང་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། ས་དགེ་བཀའ་རྟེན་སྟེ། ས་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱད། རྟེན་མ། དགེ་ལུགས་བཅས་ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་བཞི་བྱོན་པ་རེད། ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་བཞི་བྱོན་པ་དེ་ཡང་བརྒྱད་པ་ཏྲོག་ཙམ་མི་འདྲ་བ་
 རེད་མ་གཏོགས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ངོ་བོ་གཅིག་པ་གསང་སྤྲགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ། དེ་ཡང་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། གསང་
 སྤྲགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀ་སྟབས་གཅིག་དུ་ཉམས་སུ་སྤང་བའི་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་དར་བ་དང་སྤེལ་བ་རེད། དེ་སྤེལ་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
 ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། རང་དོན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱུང་བ་དང་། གཞན་དོན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་བྱད་པར་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱོན་པ་རེད། དེ་དག་
 ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལྟར་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ཆོས་ལུགས་ཆེན་པོ་

༡༡། །བཞི་དང་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཨ་རིའི་གླིང་ཕྱན་འདི་ལ་ཡང་དང་། དར་བ་དེ་ཡང་སྒྱིར་བཏང་གི་མིང་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཆོས་ལ་དད་པ་སྒྲེས། དད་པ་དེ་ཡང་མྱོངས་དད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 པར་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས། བྱེད་རྣམ་པ་གང་ག་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པ་ག་སྟག་ཡིན་དུས། ཆོས་འདི་ལ་གནད་ཀ་གང་འདྲ་འདུག །ཆོས་འདི་ལ་ཕན་ཐོགས་གང་འདྲ་འདུག །
 འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་གླིང་སྒྱི་ལ་གང་འདྲ་ཕན་གྱི་འདུག །དེ་བཞིན་གང་ཟག་སྒྲེར་ལ་གང་འདྲ་ཕན་གྱི་འདུག །དེ་འདྲའི་རྒྱ་མཚན་ཡག་པོ་ཤེས་ནས་བྱེད་རྣམ་པ་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲོ་ལ་ཞུགས། དམ་པའི་
 ཆོས་ཉམས་སུ་སྤངས། དེ་འདྲ་གནད་གི་ཡོད་རེད། འདི་གིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་བྱུང་བ་རེད། སྒོན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་དར་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་མཁས་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་བྱུང་པར་
 ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་མང་པོ་བྱོན་པ་རེད། ད་ལྟ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་འབྱོན་བཞིན་པ་རེད། དེའི་ནང་ནས་ད་ལྟ་ང་རང་གིས་ཞུ་རྒྱུ་དེ་གཙོ་བོ་གང་རེད་ཅེ་ན། སྒྱིར་ཆོས་ལུགས་བཞི་པོ་ལ་བྱུང་པར་གང་ཡང་
 ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ང་རང་ཆོ་ཆོས་སྒྲོ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གྲུབ་ཐོབ་བྱུང་པར་ཅན་བསམ་

གྲིས་མི་བྱབ་པ་བྱོན་ཡོད། དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དཔེར་ན་མར་པ་ལོ་རྩ་དང་། མི་ལ་རས་པ་དང་། དྲགས་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་མར་མི་དྲགས་གསུམ་ལ་སོགས་བྱད་པར་ཅན་མང་པོ་བྱོན། དེའི་རྗེས་སུ་
དུས་གསུམ་མཁུན་པ་ལ་སོགས་པ་ཀམ་པ་སྐྱུ་ཕྱེང་ན་རིམ་དུ་བྱོན་པ་བཀའ་བརྒྱད་གསེར་རིའི་ཕྱེང་བའི་བརྒྱད་པ་མ་ཆད་པ། མན་ངག་གི་བརྒྱད་པ་མ་ཆད་པ། ཉམས་ལེན་གྱི་བརྒྱད་པ་མ་ཆད་པ་ད་ལྟའི་
བར་དུ་བྱོན་པ་རེད། བྱེད་རྣམ་པ་དེའི་ཆོས་སྒོ་ལ་ཞུགས། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན། དད་པ་དང་མོས་གུས་བསྐྱེད། དེ་བཞིན་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་བྱབ་པ་དེ་ཡང་ད་ལྟ་གནས་སྐབས་ཙམ་མིན་པར། སྐྱེ་བ་
མང་པོ་ལ་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོགས་བསགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་བྱང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཆོས་སྒོ་ལ་ཞུགས། ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན། དེ་འདྲ་བྱུང་བ་དེ་གིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རེད། དེ་ལྟར་དང་པོ་
རྒྱ་གར་ལ་ཆོས་དར་བའི་ཚུལ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་བོད་དུ་ཆོས་དར་བའི་ཚུལ་དེ་ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་རེད་ཅེ་ན། སྔོན་མ་ཡང་ཆོས་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་གྱི་ཡོད་རེད། ཆོས་འདི་ཉམས་སུ་བྲངས་ནས་
འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་རེད། འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱང་བ་རེད། ད་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་ང་རང་ཆོས་ཆོས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་གྱི་ཡོད། ཆོས་དེ་ཉམས་སུ་བྲངས་ན་སྔོན་གྱི་

༡༡། །སྒྲིམ་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ལྟར་ང་རང་ཆོས་ཀྱང་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ད་ལྟ་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲོ་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་འགྱུས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་བྱུང་ན་གིན་ཏུ་ཡག་པོ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ལ་བརྩོན་འགྱུས་དེ་ཙམ་བྱེད་མ་བྱུང་ན་ཡང་། དམ་པའི་ཆོས་སྒྲོ་ལ་ཞུགས་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་འཕྲོ་བརྒྱུག་དང་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་རྩ་བ་ནས་འགྲོ་གི་མ་རེད། དེའི་བྱིར་ན་བྱེད་རྣམ་པ་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲོ་ལ་ག་ཞུགས་རྒྱ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་འགྱུས་གནང་བ་དེ་གིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རེད། སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ད་དུང་ཡང་དྲན་པ་དང་གཤེས་བཞིན་བསྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་ཞིག་གནང་། བརྩོན་འགྱུས་ཏོག་ཙམ་ཆེ་རུ་བཏང་། ཉམས་ལེན་བཟང་དུ་བཏང་། དེ་འདྲ་བྱེད་བྱུང་ན་མ་འོངས་པ་ལ་གིན་ཏུ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། གཉིས་པ་ག་ཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་མདོར་བསྡུས་པ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྟའི་ནང་ནས་དམིགས་བསལ་དུ་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲོར་ཞུ་རྒྱུ་རེད། དེ་ཡང་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྟ་ཞེས་དུས། སྤྱིར་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཞེས་རྗེ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཤུགས་བྱུང་བ་དགའ་ལྟན་གྱི་གནས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བམས་

ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་ཚབ་རྩ་མངའ་གསོལ་གནང་བ་རེད། དེས་ན་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ད་ལྟ་དགའ་ལྡན་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ན་བཞུགས་ཡོད། ཁོང་གིས་གསུངས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྡེ་ལྷ་ཡོད་
 རེད། མཁས་པ་མང་པོས་གསུངས་ན་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ལ་མི་སླེབ་གྱི་མ་རེད། དེས་ན་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཀྱང་དགའ་ལྡན་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ན་ཆོས་འདི་གསུངས་ཡོད་མ་རེད། མི་གཞན་སྤྱ་མ་བྱུང་བར་
 ཅན་ཞིག་གམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱུང་བར་ཅན་ཞིག་བྱོན་པ་ཡིན་གྱི་རེད། དེས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྷ་དེ་གསུངས་པ་རེད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལ་ང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་དང་ང་རང་གིས་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས་
 ཚུལ་དེ་དང་མི་འདྲ་བ་རེད། དེ་ཡང་སྒྱིར་གང་འདྲ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། བྱུང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ང་རང་གིས་ཆོས་ཤིག་བཤད་གྱི་རེད། དེ་ཉན་དགོས་གྱི་འདུག་དགོངས་ནས་ཕེབས་པ་རེད། དེ་ལ་ང་
 རང་གིས་ཡག་པོ་ཞིག་མ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། ང་རང་གིས་གང་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོ་བྱ་དགོས་རེད། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱུང་བར་ཅན་སྐྱེས་ན་ཡང་རུང་མ་སྐྱེས་ན་ཡང་རུང་ང་རང་གི་བསམ་
 ཚུལ་དེ་དྲང་པོར་བྱ་དགོས་རེད། འོ་ན་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཞེས་པ་དེ་མི་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱོན་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད་མ་རེད། དགའ་ལྡན་ལྷ་ཡི་ཡུལ་ན་བཞུགས་པ། མ་འོངས་པ་ལ་མངོན་པར་

༡༡། །འཆར་རྒྱ་རྒྱུའི་བྱམས་པ་དེ་རེད། དེ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཇུག། ཁོང་གི་རྩ་ནས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་དེ་གསན་པ་རེད་ཅེས་ང་རང་གིས་དངོས་གནས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་
 བྱེད་རྣམ་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་ཞུ་གི་ཡིན། རྒྱ་མཚན་གང་རེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཚུར་མཐོང་གིས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དུས་དེ་ལ། མི་ཞིག་དགའ་ལྡན་ལྟ་ཡི་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་མ་རེད། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་
 པ་མགོན་པོ་ཞེས་པ་མཇུག་ཡག་ཡོད་མ་རེད། དེས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་གསུངས་པ་མ་རེད་བསམ་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་འདྲ་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་མ་དག་པ་ལ་མ་དག་པའི་སྣང་བ་
 འཆར་རྒྱ་ཡོད། དག་པ་ལ་དག་པའི་སྣང་བ་འཆར་རྒྱ་ཡོད་རེད། དེས་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་བསྐྱབས་ནས་མཇུག། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་མཇུག་ནས་
 བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་དེ་གསན། དེ་ནས་ཁོང་གིས་མིའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱོད། དེ་འདྲ་གནང་བ་དེ་མི་སྤྱིར་པ་ཞིག་མ་རེད་བསམ་པ་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་
 ལོ་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་གསུངས་པ་དེ་རྩུན་མ་ལྟ་བུར་བྱས་ནས། མི་གཅིག་ལ་བྱམས་པ་རེད་ཟེར། བཟླན་བཅོས་དེ་ཡང་བཟླན་མ་རེད་ཟེར་ནས་བཤད་དགོས་པ་འདྲ་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་

འདེབས་ཆེན་པོ་ལ་འགྲོ་གི་རེད། དེས་ན་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྷ་དེ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་རང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་རེད། འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེས་ན་འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་ང་རང་གིས་བསམ་གྱི་ཡོད། བྱེད་རྣམ་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་ཞུས་པ་ཡིན། བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྷ་ཞེས་སྟོང་ཉིད་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་གཅིག་། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་བདེ་བར་ག་ཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་གསུམ་སྟེ། རྒྱས་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན། འབྲིང་པོ་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། བསྐྱས་པ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་རེད། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་ནས་གསུངས་པ་དང་གསང་སྔགས་རྩོམ་ཐེག་པ་ནས་གསུངས་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྐྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྷ་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ད་ལྟ་ང་རང་གིས་ཞུ་རྒྱུ་དེ་འབྲིང་པོ་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་རེད། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། མདོ་དང་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོའི་ལྷ་བ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཞིག་རེད། མདོའི་ལྷ་བའི་ནང་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལས་གཙོ་བོ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཡུལ་བསྟན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་མཁན་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྒོམ་

༡༡། །མཁན་རྣམས་ལ་གིན་ཏུ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་ང་རང་ཆོས་སྒོམ་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་སྒོམ་གྱི་བྲིད་ལྷས། སྒོམ་
 བརྒྱབ། དེ་ལྟ་བུ་གིན་ཏུ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་བྱུང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཏྲོག་ཙམ་གསལ་ཆ་བྱུང་ན་སྒོམ་ལ་གནས་སྐབས་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་ངན་པ་གང་འདྲ་འདུག །དེ་ལ་གཉེན་པོ་བསྟེན། དྲན་གེས་
 དང་བག་ཡོད་ཡག་པོ་ཞིག་བསྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་འདིས་སྒྲིབ་པ་དེ་སེལ་གྱི་རེད། སྒྲིབ་པ་དེ་བསལ་བྱུང་སྐོང་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད། སྒྲིབ་པ་དེ་ལ་ཆེད་དུ་བསམ་སྒོ་བཏང་
 ར་གཉེན་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་བསྟེན་མ་བྱུང་ན་སྒྲིབ་པ་དེས་སྒོམ་ལ་བར་དུ་གཙོད་གྱི་ཡོད། བར་དུ་བཙོད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྒོམ་དེ་དག་ཡག་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིབ་པ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དང་།
 སྒྲིབ་པ་དེ་སྒྲོང་བའི་རྒྱ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་པ་དེ་རྩ་བ་ནས་སྒྲོང་མི་བྱུང་བ་དང་། ཡེ་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། སྒྲིབ་པ་དེ་སྒོ་བྱར་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྒོ་བྱར་དུ་བྱུང་བའི་གནས་སྟངས་དེ་
 ཡག་པོ་གེས་ན་སྒྲིབ་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པར་བཟོ་བྱུང་གྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་གཞུང་འདིའི་ནང་དུ་གནས་སྟངས་གང་འདྲ་ཡོད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས། ལམ་རིམ་པར་བཞོད་དུས། ལས་དང་པོ་བས་ཇི་ལྟར་

བསྐྱོམ་དགོས་པ་དང་། བསམ་སྒྲོ་གང་འདྲ་གཏང་དགོས་པ། ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་གནས་སྟངས་གང་འདྲ་ཡོད་པ། དེའི་རྗེས་སུ་རིམ་པས་གནས་སྟངས་གང་འདྲ་འབྱུང་གི་ཡོད་པ། དེ་ནས་ས་དང་
 ལམ་སོགས་རིམ་གྱིས་བགྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཉམས་དང་སྦྱང་བ་དང་འབྲས་བུ་གང་འདྲ་འཐོབ་གྱི་ཡོད་པ་རྣམས་གསལ་པོར་གསུངས་ཡོད། སྦྱིར་བྱུག་ཆེན་གྱི་བྲིད་ཡིག་བཞིན་འདི་འདྲ་བསྐྱོམ་དགོས།
 འདི་འདྲ་འདུག་ཅེས་མན་ངག་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སྤང་བྱ་ཇི་ལྟར་སྤང་དགོས་པ། སྤང་བྱའི་ངོ་བོ་གང་འདྲ་ཡོད་པ། སྤང་བྱ་དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་གང་འདྲ་དགོས་པ་བཅས་གསལ་
 པོ་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྩོན་དགོས་པ་དང་། ལམ་ལ་བརྩོན་པའི་སྐབས་སུ་རྟགས་མཚན་གང་འདྲ་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཇི་ལྟར་བརྩོན་དགོས་
 པའི་སྐོར་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད། སྦྱིར་དུ་ཆོས་སྒྲོ་ལ་འཇུག་མཁན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་དམིགས་བསལ་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྐྱོམ་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་
 རྣམས་གྱིས་གཞུང་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་ན་ཉ་ཅང་ཡན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད། སྦྱིར་ཆོས་གསན་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་དོན་གོ་ལ་གང་དགོས་ཤེ་ན། སེམས་གྱི་ཉམས་དང་ཉམས་ལེན་ལ་

༡༡། །ཕན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཉམས་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ལ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་རེད་ཅེ་ན། དང་པོ་ནས་ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ཀུན་སྒྲོང་དང་། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལས་བྲལ་བའི་དགོས་པ་དང་ཕན་ཡོན་རྣམས་བསམས་ནས་ཀུན་སྒྲོང་བྱུང་པར་ཅན་གནང་དགོས་རེད།
 སྦྱིར་དུ་ཁྱེད་རྣམ་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་དང་མོས་གུས་ཡོད་རེད། ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་རེད། དེའི་བྱིར་ན་ཀུན་སྒྲོང་ཞེ་དྲག་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སོ་སོ་སྟེ་པོ་ཞེས་པ་འདི་སྐབས་སྐབས་ལ་ཀུན་སྒྲོང་དག་པ་དང་མ་དག་པ་གཉིས་འདྲེས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐབས་རེར་ཀུན་སྒྲོང་ཅུང་ཟད་མ་དག་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་སྟེ་གྱི་རེད། དེས་ན་བརྟག་དབྱུང་གནང་ནས་ཀུན་སྒྲོང་ཅུང་ཟད་མ་དག་པ་དང་། ཀུན་སྒྲོང་དག་མ་དག་གཉིས་འདྲེས་པ་བྱུང་ན་དེ་སྒྲུག་པོ་རེད་དམ་ཞེ་ན། སྒྲུག་པོ་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་ཆོ་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེའི་དབང་དུ་མི་གཏང་བར་དེ་ལ་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་ཡག་པོ་བསྟེན་ནས་རིམ་པས་བཅོས་བསྐྱར་གནང་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད།

དེས་ན་རང་གིས་རང་ལ་བརྟག་དབྱད་བྱས་ནས་ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་གནང་རོགས་གིས་ཞུ་བྱ་ཡིན། སྤྱིར་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བ་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲླ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་དང་། སེམས་ཙམ་བ་དང་། དབུ་མ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་པ་ལས། བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲླ་བ་དང་མདོ་སྡེ་བ་གཉིས་ཉན་ཐོས་བ་དང་། སེམས་ཙམ་བ་དང་དབུ་མ་བ་གཉིས་ཐེག་བ་ཆེན་པོ་རེད། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་གཞུང་འདི་ཐེག་བ་ཆུང་དུ་དང་ཐེག་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ཐེག་བ་ཆེན་པོ་རེད། ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་ཙམ་བ་དང་དབུ་མ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཁ་གས་གྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་བརྟན་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་བརྟན་པའི་གཞུང་མ་རེད། བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་དེ་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གཞུང་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ལ་བྱུང་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ལ་སེམས་དེ་དངོས་པོའི་རྣམ་སྲུག་བ་པར་ཁས་ལེན་བ་དང་། དབུ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་བ་རེད། དེ་བཞིན་སྤྱིར་དུ་མདོ་དང་སྒྲགས་རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་གསང་སྒྲགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་ཡི་བསྐྱེད་

༡༡། །རིམ་སྒོམ་པ་སྟེ། སྐབས་འགར་སངས་རྒྱས་སྤོན་གྱི་ལྷ་འོ་སྐྱ་སྒོམ་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤོན་རས་གཟིགས་གྱི་སྐྱ་སྒོམ་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་སྒོལ་མའི་སྐྱ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་རིམ་
 གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་གཞུང་འདིའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞུང་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་
 ཐེག་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གཉིས་བསྒོམ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་བསྒོམ་རྒྱ་ཡོད་རེད། ཞི་གནས་དང་ལྷག་
 མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ལྷ་གི་ཡོད་རེད། སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ལྷ་བ་དེ་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་
 ཡང་སྟོང་པ་བཅའ་པོ་སྟོང་རྒྱུ་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་པར་གསལ་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྷན་པའི་གནས་ལུགས་སྒོམ་གྱི་ཡོད་རེད། སྒོམ་པ་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བའི་བྱིར་དུ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ལ་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་
 གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སྟེ། དབུ་མ་ལ་དབུ་མ་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གཉིས་གསུང་གི་ཡོད་རེད། དེའི་ནང་ནས་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་གི་ལྷ་བ་

གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ངེས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེས། དེའི་སྟེང་དུ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡག་པོ་བསྒྲུམས་ན་སྒྲུམ་ངེས་ལྟ་བུ་ལ་ཕན་པ་དང་། ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུམ་པ་ལ་ཕན་པ་ཞེ་དུག་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ཐོས་བསམ་རྒྱུ་དང་མ་ཡིན་པར་ཉམས་ལེན་དང་སྒྱུར་ན་གིན་དུ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད། གསུམ་པ་འཆད་པར་བྱ་བའི་གཞུང་དངོས་བཤད་པ་ལ་བཞི། མཆན་དོན། འགྱུར་ཕྱག །གཞུང་དོན། མཇུག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་རྒྱུད་དུ། མ་རྒྱུ་ཅི་ལྟོ་ག་ཀྱང་ལྟོ། བོད་རྒྱུད་དུ། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་རྒྱ་གར་རྒྱུད་སྒྲོས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་རེད་ཅེ་ན། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་རྗེས་འཇུག་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་དང་འཇམ་གྲིང་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དུག་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་པ་རེད། རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་དངོས་མིན་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ནང་དུ་བཤད་པའི་དོན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་མཐུན་པ། བཀའ་ཡི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའམ་བཀའ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བསྟན་བཅོས་

༡༡། །འདི་ཁུངས་བཙུན་པ་དང་། རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་དུ་དང་པོ་རྒྱ་གར་སྐད་སྒྲིམ་པ་རེད། བོད་སྐད་དུ། དབུས་
 དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་རེད། གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག་ནི། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྦྱར་བ་རེད། སྦྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་སྡེ་སྟོད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་སྟོད་པ་ཚུལ་བྲིམས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོད་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་མདོ་
 སྡེའི་སྡེ་སྟོད་དང་། ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་མདོན་པའི་སྡེ་སྟོད་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། བསྟན་བཅོས་འདི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་བསྟན་
 པ་མདོན་པའི་སྡེ་སྟོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་བའོ། །གསུམ་པ་གཞུང་
 རོན་ལ་གཉིས། སྒྲིམ་གྱི་སྒྲིན་མདོར་བསྟན་པ། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དེ་ཁོ་ན། །གཉེན་པོ་དག་ནི་བསྒྲིམ་པ་དང་། །དེ་ཡི་གནས་དང་འབྲས་བུ་འཐོབ། །ཐེག་པ་སྤྲོ་ན་མེད་པ་འོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་གཞུང་གི་ཆིངས་བསྟན་པ་རེད། དང་པོ་གཞུང་འདི་ལ་ལེའུ་ག་ཚོད་ཡོད་ཅེ་ན། ལེའུ་ལྷ་ཡོད་རེད། ལེའུ་ལྷ་དེ་སྒོམ་གྱིས་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་དོན་ཚན་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་སྒོ་
 རས་བསྟན་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་དོན་ཚན་དང་པོ་གང་བསྟན་པ་རེད་ཅེ་ན། མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་རེད། མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། སྦྱིར་བཏང་ང་རང་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་སྣང་ཚུལ། ད་ལྟ་འཁོར་
 བ་ལ་གནས་པའི་སྐབས་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་ཐར་པ་འཐོབ་པའི་སྐབས། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྣང་བ་འབྱུལ་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་གྲོལ་དགོས་པ་
 དང་། གྲོལ་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན། གྲོལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། གནས་ཚུལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཐར་པ་འཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དང་། ཐར་པ་ཐོབ་ནས་བདེ་བ་འཐོབ་པའི་
 ཚུལ་ཏེ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་འདས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསལ་པོར་བསྟན་པ་དེ་ལེའུ་དང་པོ་རེད། དེ་ནས་ཐར་པ་མ་ཐོབ་པ་དང་འཁོར་བ་ལ་འབྱུལ་བ་སྤང་བའི་རྩ་བ་གང་རེད་ཅེ་ན། དོན་ཚན་གཉིས་པ་
 སྦྱིབ་པ་ཞེས་པ་དེ་རེད། ཐར་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་མཁན་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་ཏྟག་རགས་པ་ཡོད་རེད། སྦྱིར་ང་རང་ཚོས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་གྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་

༡༡། །ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་སྤང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྦྱིབ་པ་གང་འདྲ་ཡོད་པ། བར་ཆད་ཅེས་པ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་བསྟན་པ་དེ་ལེའུ་གཉིས་པ་
 རེད། དེ་ནས་སྦྱིབ་པ་དེ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་གཉེན་པོ་དེ་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། དོན་ཚན་གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རེད། འབྲུལ་བ་དེ་སྤང་བར་བྱ་བ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་སྡོན་གྱི་མཁས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་བཞག་པའི་སྐབས་སུ། དཔེར་ན་ཐག་པ་བྲ་བོ་ལ་སྦྱལ་རེད་བསམས་ནས་འཛིགས་སྒྲག་སྟེ་གི་རེད། འཛིགས་སྒྲག་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲུལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྟེས། འབྲུལ་པ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བྱུང་གྱི་རེད། སྤྱོད་བའི་ཐབས་གང་འདྲ་དགོས་རེད་ཅེ་ན། ཐག་པ་བྲ་བོ་དེ་སྦྱལ་མ་ཡིན་པ་ཐག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིབ་པ་དེ་ཡང་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གང་ཡིན་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བར་འགྱུར་བས་ན་སྟོམ་གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་དེ་ལེའུ་གསུམ་པ་རེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ད་ལྟ་ང་རང་ཚོ་ལ་
 ཡོད་རེད། དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གཉེན་པོ་དག་ནི་ངེ་ལྟར་སྟོམ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོམ་པའི་གཉེན་པོ་དེ་རང་རྒྱད་ལ་སྟེ་བའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དེ་སྟོམ་

པའི་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པ་བཅས་དོན་ཚན་གསུམ་དེ་ལེའུ་བཞི་པའི་ནང་དུ་བསྟན་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་དོན་ཚན་བདུན་པ་དང་ལེའུ་ལྔ་པ་དེ་ཐེག་པ་སླ་ན་མེད་པའི་སྐོར་རེད། དེའི་ནང་དུ་དམིགས་བསལ་དུ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་གང་ཡོད་པ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞུང་འདིའི་ནང་དུ་གཙུ་བོ་གང་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། དོན་ཚན་རྣམ་པ་བདུན་དེ་ལེའུ་ལྔའི་ནང་དུ་བསྐྱས་ནས་བསྟན་ཡོད།
 གཉིས་པ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱ་སྒྲིའི་ཚུལ་དང་། ཐེག་ཆེན་བྱན་མོང་མིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ། རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་
 ཉོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། སྤང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་དོན་ཚན་
 རྣམ་པ་བདུན་དང་ལེའུ་ལྔ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། འཁོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད་གང་འདྲ་ཡོད་པ། ཐར་པ་ལ་མཚན་ཉིད་གང་འདྲ་ཡོད་པ་གསུངས་པ་རེད། འཁོར་

༡༡། །འདས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཐམས་ཅད་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས། སྦྱིར་འཁོར་བ་འདི་ལ་འབྱུལ་བའི་སྤང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད། འབྱུལ་བའི་སྤང་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་གང་འདྲ་ཡོང་གི་
 ཡོད་ཅི་ན། སྐབས་འགར་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་རྒྱུན་པར་དང་བར་ཆད་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་སྤང་ཡག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་སྤང་ཡག་ཡོད་རེད། དེ་གང་འདྲ་རེད་ཅི་ན། དེ་འབྱུལ་བ་རེད། འབྱུལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་
 གནས་ལུགས་དེ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་བྱུང་གྱི་ཡོད། དེ་སྤང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་གནས་ཚུལ་མཁས་ལས་འདས་པ་སྟེ། འཁོར་བ་འདི་སྤངས་ན་ཐར་པ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཐར་པ་ཐོབ་པ་
 དེ་གནས་ཚུལ་ཞི་བ་དང་ཡང་དག་པ་ཡིན། ཐར་པ་དེ་འཐོབ་དགོས་སམ་ཞེ་ན། ཐར་པ་དེ་འཐོབ་དགོས་རེད། ཐར་པ་འཐོབ་བྱུང་བམ་ཞེ་ན། ཐར་པ་དེ་འཐོབ་བྱུང་གྱི་ཡོད་རེད། རྒྱུ་མཚན་གང་རེད་ཅི་ན།
 སྦྱིར་ཐར་པ་དེ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟེང་ལ་ཡོད། ད་ལྟ་གཞུང་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྦྱིར་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་བཏགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་ནས་
 བསྟན་གནང་ཡོད། ཀྱན་བཏགས་ཞེས་པ་ནི། འབྱུལ་ནས་མང་པོ་ཞིག་སྤང་། དེ་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆེན་པོ་སྦྱེས་ནས་སྟོང་བཏགས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་པར་དང་བར་ཆད་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་རྣམས་དོན་

ལ་དངོས་གནས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མ་རེད། དེ་སྣང་བ་ཙམ་ཞིག་རེད། སྣང་བ་ཙམ་དང་ཀུན་བཏགས་དེ་གཉིས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་སྣང་བ་ཙམ་དེ་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། གཞན་དབང་སྟེ།
སྟེ་བ་སྤྲ་མའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་འདྲ་མིན་གར་བ་དེ་ལ་གཞན་དབང་གསུང་གི་ཡོད། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་དེ་སྤང་རྒྱ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྤང་རྒྱ་ཡོད་རེད། དེའི་ངོ་བོ་དེ་རང་བཞིན་
གྲིས་སྟོང་བ་ཡིན། དེ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཞུ་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོང་བ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། ། ༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ།
ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་པ་སྟེ་སྤྱིར་དུ་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྣང་གི་གཞི་གཞན་དབང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཐ་སྟོད་ལ་སྦྱར་བ་མི་གདབ་པའི་སྤྱིར་ཡོད་པར་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལ་མ་དག་པའི་གཞན་
དབང་ཞེས་གྲུང་བཟོད། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྣང་གི་འཆར་གཞི་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཀུན་རྟོག་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་གང་འདྲ་གར་
གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡོད་བསམ་པ་དང་། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡོད་བསམ་པ་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གཟུང་

༡༡། །འཛིན་གཉིས་པོ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ཀུན་བཏགས་རེད་ཅེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །ཅེས་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ངོ་བོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རེད། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་འི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་འི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་འམ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་གསུངས་
 པ་རེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་མ་ཟད། སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་འང་དེ་ལྟར་དུ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་
 ལྟ་བའི་སྐབས་སུ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་གང་འདྲ་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། འབྲུལ་སྒྲུང་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་དེ་ངོས་བཟུང་དུ་མེད་པར་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ཀུན་བཏགས་ཡོད་མ་རེད། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། དངོས་གནས་རྟོག་རྒྱ་དང་མཐོང་རྒྱ་མེད་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་བྱིར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས། དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད་གསུངས་པའོ། །

༡༡། །རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྤེལ་དག་ལས་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །ཞེས་ཡོད་པས་ཞེས་པ་ནི། །འཁོར་བའི་དུས་ན་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་ཏྲོག་པ་དེ་ཡོད་རེད། ང་རང་ཚོ་ལ་འབྲུལ་སྒྲུང་དེ་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན་མེད་པས་ཞེས་བརྗོད། ཡང་
 ཡོད་པས་ཞེས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཚོས་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་ཏྲོག་པ་འདི་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་ན་སྒྲུང་སྟོང་བྱང་འཇུག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་
 གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་། དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད་པས་ན། དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྟངས་
 དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཏྲོགས་པ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ན་དེ་ལྟར་དུ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཞིག་མྱོང་གི་
 ཡོད་རེད་ཅེས་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག་ །སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་གཤམ་པ་ནི། །རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་དེའི་དོན་མེད། །དེ་མེད་

བས་ན་དེ་ཡང་མེད། ལ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ནི། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་ཉོག་པ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟུམ་ན། དོན་དང་སེམས་ཅན་སོགས་སྒྲ་
 ཚོགས་པའི་རྣམ་པ་ལ་འཆར་གྱི་ཡོད། དང་པོ་དོན་དང་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་འཆར་བ་སྟེ། བྱི་གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱའི་རྣམ་པ་ང་རང་ལ་སྒྲུང་བ་འཆར་བའོ། །དེ་ནས་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་
 རྣམ་པ་འཆར་ཞེས་པ་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྒྲ་ཐོས། སྒྲའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་དྲི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་འཆར་གྱི་ཡོད་
 པ་ལ་གོ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཅེས་པ་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་ལ་གསུང་གི་ཡོད། ང་རང་ཚོས་ཡེ་ནས་བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཡོད་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད་
 རེད། དེའི་རྩ་བ་རྣམ་རིག་ཅེས་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། སྤྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ངོས་འཛིན་སྟེ་པོ་
 རེད། འོན་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གསལ་ཆ་ཙམ་ཞིག་ །སྤྱོད་སུ་མ་ལྟར་བ་ཙམ་ཞིག་ཏྲག་པར་ཡོད་རེད། དེ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་

༡༡། །པར་ཤེས་པ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། རབ་ཏུ་སྐྱེའོ་ཞེས་སྤྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད། ནང་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད། བདག་གི་རྣམ་པ་ལ་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། དེའི་དོན་མེད་ཅེས་སྒྲུང་བ་དེ་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་དང་། དེ་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་མེད། །ཅེས་པ་ནི། གཟུང་བ་མེད་པས་འཛིན་པ་འང་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་སྒྲ་ཚོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་པ། །དེ་ནི་དེ་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ཡིན། །དེ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡེ་མེད་མིན། །དེ་བཟུང་ནས་ནི་གོལ་བར་འདོད། ༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་པ་དེ་ནི་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད། དངོས་གནས་འབྱུལ་གྱི་ཡོད་རེད་ལ། འབྱུལ་བ་དེ་ཡང་ཡོད། འབྱུལ་བ་མེད་ཅེས་ལབ་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། འབྱུལ་བའི་སྒྲུང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚོན་དེའི་ཕྱིར་ན། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་པ། །དེ་ནི་དེ་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་ཡོད་ཅེས་བཟུང་ནས་ཁས་སྐྱུང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞེས། འོན་ཀྱང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་

ཏུ་རྟོག་པ་དེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་དོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཅེས་བརྗོད་པ་རེད། ཡང་དག་
 མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དེ་ཡེ་མེད་མིན་ཞེས་པ་ནི། ཅུ་བ་ནས་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་སུ་ལ་འང་སྒྲུང་མ་མྱོང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མིན་ཏེ། འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྒྲུང་སྒྲ་ཚོགས་པའི་གདགས་གཞི་ལྟ་བུ་ཞིག་
 ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་པ་དེའི་གནས་སྒྲུངས་དེ་ཡག་པོ་ཤེས། དེའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསྒྲུ་མས་པས་ཉམས་མྱོང་གི་རྟོགས་
 པ་བྱུང་བར་ཅན་ཞིག་སྐྱེས་ན། ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་པ་དེ་ཟད་ནས་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྒྲུང་འདི་ལས་གྲོལ་བྱུང་བོ། །རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་པ་དེ་མ་
 ཡིན་པའི་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ནི། བརྟགས་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །དོན་ཕྱིར་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཕྱིར། །གཉིས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། ། ༤ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་འཇུག་པའི་

༡༡། རྩལ་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་རྩལ་རྣམས་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས། མཆོན་ཉིད་གསུམ་ནི། གྲུན་བཏགས་དང་། གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་
 བོ། །དང་པོ་བཏགས་པ་དང་ནི་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལ་མེད་བཞིན་དུ་འབྱུལ་པའི་སྣང་བ་ཞིག་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད། དོན་དུ་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་སྣང་བ་དེའི་ཆ་ནས་འབྱུལ་པའམ་གྲུན་བཏགས་སུ་བཞག་པ་དང་།
 དེ་ལྟར་འབྱུལ་པའི་སྣང་བ་འཆར་བ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་གྲུན་རྟོག་ལས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན། སྣང་གཞིའི་ཆ་ནས་ཡང་དག་
 མིན་པའི་གྲུན་རྟོག་ལ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སུ་བཞག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་འཆར་ཡང་དེ་གཉིས་པོ་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ཡི་རང་བཞིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཡོངས་གྲུབ་
 ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་སྐབས་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་འཇུག་རྩལ་ནི། འབྱུལ་པའི་སྣང་བ་གྲུན་བཏགས་དང་། འབྱུལ་པའི་གཞི་གཞན་དབང་དང་། འབྱུལ་པ་དེ་དེ་
 ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ངེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས་ཤེ་ན། དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྟེ། །མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བལྟས་ན། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཚེར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལྟ་བུ་མི་དམིགས་པ་སྟེ་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་
 མ་གྲུབ་པར་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའམ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་མ་གྲུབ་པའམ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཚེས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའམ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་རང་ཚོ་ལ་སྣང་བ་ཞིག་འཆར་གྱི་ཡོད། སྣང་བ་དེ་ཤར་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་
 བཞིན་དུ་ནང་གི་སེམས་ལ་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་སེམས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་མཐོང་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དམིགས་པ་ནི། །མི་དམིགས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དམིགས་པ་དང་། །མི་དམིགས་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་
 ན་དམིགས་པའམ་ད་ལྟའི་སྣང་བ་དེའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེ་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པའམ་མ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུས་ན་ད་ལྟའི་སྣང་བ་དང་སྣང་བ་ལྟར་

༡༡། །དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཉིས་པོ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ། སྣང་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཡིན་པ། སྟོང་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་སྣང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གཉིས། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེས་ཇི་ལྟ་བུར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་
 གསུམ་པ། །དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས། །དེ་ཡི་བྱུང་པར་སེམས་ལས་བྱུང་། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་བ་འདིར་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། གཙོ་བོ་ང་རང་ཚོའི་འབྲུལ་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཡོད་གི་ཡོད། ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད་རེད། འོ་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཅུང་ཟད་དབྱེ་ན། སེམས་དང་སེམས་
 བྱུང་གཉིས་ཡོད། སེམས་ཞེས་པ་དེ་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་། སེམས་བྱུང་ཞེས་པ་དེ་རྣམ་རྟོག་འདྲ་པོ་ཞིག་རེད། སེམས་ཞེས་པ་དེ་གསལ་ཆ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། སེམས་བྱུང་ཞེས་པ་དེ་དགའ་སྡུག་
 འཇིགས་སྐྱུག་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འབྲུལ་གྱི་ཡོད། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྣང་བ་དེ་

འཆར་གྱི་ཡོད། དེས་ན་ང་རང་ཚོ་ལ་སྒྲུང་བ་ཤར་བའི་སྐབས་སུ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུགས་སྒྲི་བྱི་རོ་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་དོན་མཐོང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་སེམས་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལ་ཡག་པོ་འདུག །
སྒྲུག་པོ་འདུག །དགའ་གི་འདུག །དགའ་གི་མི་འདུག་བསམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བ་རྣམ་ཏོག་བྱུང་པར་འདྲ་མིན་མང་པོ་བྱུང་བ་དེ་ལ་སེམས་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཡི་བྱུང་པར་སེམས་ལས་
བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ནི་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །གཉིས་པ་ཉི་བར་སྦྱོང་པ་ཅན། །ཉི་བར་སྦྱོང་དང་ཡོངས་གཅོད་དང་། །དེ་ཡི་འཇུག་བྱེད་སེམས་ལས་བྱུང་། ། ༡༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་
ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ཡོད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས། གཅིག་ནི་ཞེས་ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་རྒྱུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་
ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ལྷ་བུ་ཞིག་ཡིན། གཉིས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བདུན་ཏེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། སྒྲའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དྲུག །དེའི་སྟེང་དུ་བདག་གིར་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་བཅས་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་མཉམ་དུ་བརྩིས་ནས་དེ་རྣམས་ནི། རང་གི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ཉི་བར་ཡོངས་

༡༡། སྤྱོད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བག་ཆགས་བཞག་ནས་རང་རང་གི་སྣང་བ་དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཉེ་བར་སྤྱོད་དང་ཡོངས་གཙོད་དང་། །ཞེས་པ་
 བྱི་སེམས་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་སེམས་བྱུང་ལ་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་གྱི་ནང་དུ་སེམས་བྱུང་ལྔ་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་དབྱེ་ཡོད་རེད། སྐབས་
 འདིར་གཙོ་བོ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་གསུམ་བསྟན་པ་རེད། དེ་ཡང་། སེམས་དེས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ། བདེ་སྤྱུག་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་བྱོང་ནས་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ཞིག་
 ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་ཚོར་བ་ཞེས་བརྗོད། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ནས་འདི་ཡག་པོ་འདུག །ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ་རེད། དབྱིབས་རིང་པོ་དང་བྱང་དུ་རེད་བསམས་ནས་མཚན་མར་འཛིན་
 པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དེ་ལ་འདུ་ཤེས་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་ཡི་འཇུག་བྱེད་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་མོས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་དེའི་ངོ་
 བོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་འདུ་བྱེད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་མང་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོར་བ་དང་གཅིག །འདུ་ཤེས་དང་གཉིས། འདུ་བྱེད་བཅས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་སེམས་ལས་

བྱུང་བ་ཡིན། འདི་ཡིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེས་ཇི་ལྟ་བུར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་ཕྱིར། །བྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་འཛིན་ཕྱིར། །
 རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་གཅོད་ཕྱིར། །ཉེ་བར་གཅོད་ཕྱིར་སྤྲད་པའི་ཕྱིར། ༡༡ །སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་མངོན་དུའི་ཕྱིར། །སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཕྱིར་ནི་འགྲོ་ཉོན་མོངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡིས་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་རྫོགས་ལ་བརྟེན་
 རས། སྒྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འཇུག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་རེད། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་མ་རིག་
 པས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། ང་རང་ཆོས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་དུ་ད་ལྟའི་བར་མ་རྫོགས་པ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་རིག་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མ་རིག་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་རྫོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྫོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་སོགས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་གང་འདྲ་འབྱུང་གི་ཡོད་ཅི་ན། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་བསགས་

༡༡། །ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡང་སྤྲིད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུ་འདེབས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་ས་བོན་ལྟ་བུ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་བར་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་རེད། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ནི། བྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ས་བོན་ལྟ་བུ་སེམས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཏབ་ནས་རྣམ་ཤེས་དེས་རང་གིས་ལས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་གནས་གང་དུ་སྟོང་དགོས་པ་དེར་འབྲིད་པར་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་མིང་ག་བྲུགས་ནི། ཀུན་འཛིན་ཕྱིར་ཞེས་མིང་ག་བྲུགས་ཀྱིས་ལུས་ཤིག་ལེན་འགོ་གི་ཡོད་རེད། ལྷ་པ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ནི། རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གིས་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེས་པའི་མིང་ག་བྲུགས་ཀྱི་ལུས་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །དུག་པ་རེག་པ་ནི། གསུམ་གཙོད་ཕྱིར་ཞེས་ཕྱིའི་ཡུལ། རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། དབང་པོ་སྟེ་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །བདུན་པ་ཚོར་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བས་རྣམ་སྒྲིན་བདེ་སྤྱད་གི་ཆ་ལ་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །བརྒྱད་པ་སྤེད་པ་ནི། སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་པ་སྟེ། ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་ཆགས་ཞེན་དང་། སྤྱད་བསྐྱེལ་ལ་དོར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་སྟེ་འདོད་སྤེད་དང་འཇིགས་སྤེད་ཀྱི་སྤེད་པ་སྐྱེས་ནས་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མ་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགུ་པ་ལེན་པ་ནི།

སྒྲོར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ལེན་པས་ཡང་སྤྱིད་ལ་མངོན་དུ་སྒྲོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙུ་བ་སྤྱིད་པ་ནི། མངོན་དུའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱིད་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མངོན་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་བཙུ་གཅིག་
 པ་སྐྱེ་བ་དང་། བཙུ་གཉིས་པ་ཀ་གི་གཉིས་པོ་མཉམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། སྟུག་བསྐྱལ་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱེ་བས་ནི་ཀ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ཀ་གི་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་
 འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཙུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་ནས་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་འབྱོར་གྱི་ཡོད་རེད་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །རྣམ་གསུམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས། །རྣམ་བདུན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས། ། ༡༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཡིས་རྟེན་འབྲེལ་བཙུ་གཉིས་པོ་རྣམས་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་བསྟུ་བར་བསྟན་པ་རེད། དེ་ཡང་མ་རིག་
 པ་དང་སྤྱིད་པ་དང་ལེན་པ་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྤྱིད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྟུག་མ་
 རྣམ་པ་བདུན་ནི་སྐྱེ་བའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་གཞི་བདུན་གསུང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཅེ་ན། ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་

༡༡། །པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལེའུ་དང་པོ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུའི་ནང་དུ་འཁོར་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་ཐར་པའི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་ཡོད་པ་ལས་འཁོར་
 བའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཞུས་གྲུབ་པ་རེད། གྲུན་ཉོན་འཁོར་བའི་མཆོན་ཉིད་དེའི་བསྐྱུས་དོན་ལྟ་བུ་གང་འདྲ་བསྟན་ཡོད་ཅི་ན། འཁོར་བ་འདི་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་བ་འདི་སྤངས་ན་འབྲུལ་དུ་རུང་བ་
 ཡིན་པ་དང་། མ་བྲལ་ན་འཁོར་བ་འདི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཁོར་བ་འདི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་
 དེ་བསྟན་ནས། ང་རང་ཆོས་གྲུན་ཉོན་འཁོར་བའི་ཆོས་དེ་སྤང་དགོས་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་འབྲུལ་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་དགོས་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཆོན་ཉིད་ལ་
 གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཐར་པ་རྣམ་བྱང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་རེད། སྦྱིར་འཁོར་བ་དང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་དེ་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ངོ་མ་ཤེས་ནས་འབྲུལ་པའི་ཆ་དེ་འཁོར་བ། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངོ་ཤེས་པ་དེ་རྣམ་བྱང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་རེད། དེས་ན་རྣམ་བྱང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་དམ་སྟོང་

ཉིད་གྱི་སྒྲོར་ནས་གསུངས་པ་ནི། དང་པོ་གཞི་འདྲ་པོ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་དོན་ཚན་རྣམ་པ་ལྷ་བསྟན་ཡོད། དེ་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་། །དེ་ཡི་དོན་དང་དབྱེ་བ་དང་། །སྐྱབ་པ་
 དག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ། །¹³ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བཤད་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་མདོར་བསྡུས་ན། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་དེའི་དོན་དང་། དེའི་
 དབྱེ་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྷ་ཡི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་གསུངས་པ་རེད། རྣམ་པ་ལྷའི་ནང་ནས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། སྐྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ང་རང་ཚོས་བསམས་
 ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ། ཚིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་གི་རེད། ཡིན་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད་མ་རེད། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་འདི་སྒྲུང་
 སྟོང་བྱང་དུ་འཇུག་པ། སྒྲུང་སྟོང་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ། གསལ་སྟོང་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅིག་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད་
 རེད་དམ་ཞེ་ན། སྒྲོམ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། རོ་སྟོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅིག་ལ་རོ་སྟོད་གྱི་ཡོད་མ་རེད། གསལ་སྟོང་བྱང་དུ་འཇུག་པ་སྟེ་གསལ་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་ཡོད་

༡༡། །པ་ཞིག་སྒྲོམ་གནང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལྟ། མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས། དེ་ཡི་དོན། དབྱེ་བ། སྒྲུབ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་དངོས་མེད་དང་དངོས་མེད་པའི། །དངོས་པོ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན། །ཐ་དད་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མིན། ། ༡༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་རི་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་དངོས་མེད་དང་ཞེས་སྤྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དུ་འབྱུལ་བ་དང་། རང་འཛིན་པའི་སེམས་སུ་འབྱུལ་བ་གཉིས་དངོས་པོར་གྱུབ་ཡོད་མ་རེད། ང་རང་ཚོ་རི་ལྟར་འབྱུལ་གྱི་ཡོད་ཅི་ན། སྤྱི་གཟུང་
 བའི་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལ་ཆགས་ཞེན་དང་འཛིགས་སྒྲག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་གི་ཡོད་རེད། རང་འཛིན་པའི་གེས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་རྟོག་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཤར་ནས་འབྱུལ་བ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་གྱུབ་ཡོད་མ་རེད། སྤྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན། རང་
 འཛིན་པའི་སེམས་དེ་ཡང་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རེད་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྟོང་ཉིད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་རེད་དམ་

༡༡། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ།། ༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མདོར་བསྡུས་ན་མིང་མི་འདྲ་བ་གང་འདྲ་ཡོད་ཅེ་ན། སྐབས་འགར་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྐབས་སྐབས་ལ་ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་དང་། སྐབས་འགར་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྐབས་འགར་དོན་དམ་པ་དང་། ཡང་སྐབས་འགར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་གསུངས་ཡོད་རེད། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་
 རེད། འོ་ན་མིང་འདྲ་མིན་མང་པོ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྟན་འདས་ཀྱིས་མདོའི་ནང་དུ་ཆོས་ཉིད་དང་གནས་ལུགས་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་མིང་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་
 གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཙུན་གྱི་ནང་དུ་ཡང་མིང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་གསུངས་ཡོད། མིང་དེ་རྣམས་ལ་མིང་སོ་སོའི་དོན་ཡང་མི་འདྲ་བ་
 ཡོད་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྟོ་ཀ་བཙུ་ལྟ་བུ་དེ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་དེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་ཡི་དོན་ནི། གཞན་མིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། །དེ་འགོག་འཕགས་པའི་སྟོང་
 ཡུལ་དང་། །འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། །རྣམ་གྲངས་དོན་ཏེ་གོ་རིམས་བཞིན།། ༡༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོམ་ཆོག་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་དེའི་དོན་དང་ཞེས་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་

མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དེའི་དོན་དག་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། དང་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ང་རང་ཚོ་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དེ་ཀ་རང་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ལ་གོ་བ་
 མ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞན་མིན་ཞེས་ང་རང་ཚོ་ལས་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་དང་། ང་རང་ཚོའི་གནས་ལུགས་དེ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་། ང་རང་ཚོ་ལ་མེད་པ་ཞིག་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་མ་རེད། ང་རང་
 ཚོ་ལ་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཀ་རང་རེད། དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དེ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་
 པ། ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་ཤིག་རེད་མ་གཏོགས། སྤྱིན་ཅི་ལོག་པའི་དོན་ལ་གོ་གི་ཡོད་མ་རེད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གསུམ་པ་མཆན་མ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། དེ་འགོག་ཅེས་ང་རང་ཚོས་ཡོད་སྟུང་པའི་
 འཛིན་པ་དང་མེད་སྟུང་པའི་འཛིན་པ་སོགས་སྟོས་པའི་མཆན་མ་མཐའ་དག་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མཆན་མ་མེད་པ་གསུངས་པ་རེད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཞི་པ་དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་ནི།
 འཕགས་པའི་སྟོད་ཡུལ་ཞེས་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྒྲུང་ལས་བྲལ་ནས་འཕགས་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་བརྗོད།

༡༡། །ཡང་ན་དོན་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལྟ་བུ་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་པ་ནི། འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡི་བྱིར། །ཞེས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འཕྲོག་པའི་རྒྱ་སྟེ། ས་བཅུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། ལམ་ལྟ་བུ་བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། འོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། སྐྱ་ལ་
 པའི་སྐྱ་སྟེ་སྐྱ་གསུང་བུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་རེད། ཡོན་ཏན་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་རྫོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ལམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་
 བརྗོད་པ་རེད། དོན་ཆོན་ལྟ་བུ་པོ་འདི་དག་གོང་གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོའི་དོན་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱར་གཤེས་པར་བྱའོ། །སྦྱིར་སྦྱོང་ཉིད་དེ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོས་དབྱིངས་དང་། སྐྱབས་
 འགར་སྦྱོང་པ་ཉིད་གསུང་གི་ཡོད་རེད། གསང་སྒྲགས་རྩོམ་ཐེག་པའི་ལུགས་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པའི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གསུང་གི་ཡོད། བཞི་པ་དབྱེ་བ་ལ་
 གཉིས། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་དོན་ཆོན་བཞི་པ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་རེད། དབྱེ་བ་དེ་ལ་སྟེ་ཆོན་གཉིས་ཡོད། སྟེ་ཆོན་དང་པོ་སྦྱོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་

བ་དང་། སྡེ་ཚན་གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མདོའི་ནང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། གུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག །དེ་ནི་དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད། །ཁྱུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད།། ༡༧ ཅས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དྲི་བཅས་ཀྱི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དབྱེ་བ་དང་པོ་ནི། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གོ་བ་ཡིན། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་
 ཉིད་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ། རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པ། སྤང་བྱ་སྦྱིབ་པ་དང་བཅས་པ་ཡོད་རེད། དེའི་བྱིར་ན་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཅས་བརྗོད། དབྱེ་བ་གཉིས་པ་དྲི་མེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། ལམ་ལ་བརྩོན་ནས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་
 ལྷགས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྗོད། དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་

༡༡། །ཡོད་རེད། གྲུག་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་དྲི་བཅས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་སྐབས་སུ་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུང་གི་ཡོད། འོ་ན་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གསུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་དཔེ་བཞག་དུས་ཚུ་དང་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དཔེར་ན་ཚུ་ལ་ཡིན་ན་ཡང་གནས་སྐབས་གཉིས་ཏེ། རྟོག་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ཚུ་དེ་རྟོག་མ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་གིན་ཏུ་བྱངས་པའི་གནས་སྐབས་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། ཚུའི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཐལ་བ་དང་རྩལ་ལ་སོགས་པས་བྱབ་མ་བྱབ་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད། དཔེ་གཉིས་པ་གསེར་གྱི་དཔེ་ནི། གསེར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གསེར་ལ་གཡའ་ཡིས་འགོས་པ་དང་། གཡའ་ཡིས་མ་འགོས་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་གསུམ་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་། རྣམ་མཁའ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་ཀྱང་རྣམ་མཁའ་སྒྲིན་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་གནས་སྐབས་དང་། རྣམ་མཁའ་སྒྲིན་དང་ཐལ་བའི་གནས་སྐབས་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་རེད། དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དྲི་བཅས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པ་རེད།

དཔེར་ན་ཆུ་དང་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཡང་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་
 པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོད་རེད། ཤེས་ཚག་ཚག །རྟོགས་ཚག་ཚག །རང་ལ་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། རང་ལ་མེད་པ་ཞིག་འཚོལ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་གནས་སྐབས་འབྲུལ་པའི་དྲི་
 མས་འགོས་མ་འགོས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། དྲི་བཅས་དང་དྲི་མེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་གཉིས་སུ་བསྟན་ཡོད།
 མདོར་ན་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད། འཁོར་བ་ལ་གནས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དང་། འཁོར་བ་དང་བྲལ་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་
 ཀྱི་ངོ་ནས་བྱུང་པར་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེབས་མ་བསྐྱེབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པར་བསྟན་ནས། ཚེས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་
 སུ་ཡོད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་རེད། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དེ་གང་ནས་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་

༡༡། བྱིན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ནས། རང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོང་ཉིད་བཙུ་བྱུག་གསུངས་ཡོད། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བཙུ་བྱུག་ཏུ་དབྱེ་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་གཤམ་པའི་ཆེད་དུ་རེད། དཔེར་ན་ང་རང་ཆོས་སྒྲིམ་རྒྱུ་དུས་གང་འདྲ་སྒྲིམ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་
 གྱི་གནས་ལུགས་ཞེས་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིག་སྒྲིམ་གྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་དེ་བྱི་ནང་བར་གསུམ་གྱི་ཆོས་དང་། དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱབ་ཡོད་པར་གཤམ་པའི་ཆེད་དུ་སྟོང་ཉིད་བཙུ་བྱུག་དེ་བསྟན་པ་རེད། འདིར་སྟོང་ཉིད་བཙུ་བྱུག་དེ་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་བཙོ་བརྒྱད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོག་ས་བཅད་བཞི་ཡི་སྒྲིམ་སྟན་ཡོད། དེའི་ནང་
 རས་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་བཙོ་བརྒྱད་པ་ནི། ཟ་བ་བཟའ་དང་དེ་ཡི་ལུས། །གནས་གྱི་གཞི་ཡི་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་ཡང་གང་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་། །གང་བྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ། རང་
 སྟོང་པ་ཉིད། བྱི་སྟོང་པ་ཉིད། བྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཙུ་བྱུག་གསུངས་ཡོད་རེད། དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཟ་བ་ཞེས་ལོངས་

གྲོད་པ་པོ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནང་སེམས་ཀྱི་ཆ་ཞིག་ཟ་བ་པོའམ་ལོངས་གྲོད་པ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་སྣང་ཚུལ་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དོན་ལ་དེ་དག་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། བཟའ་དང་ཞེས་ལོངས་གྲོད་པ་པོས་ལོངས་སྟུང་པའི་ཡུལ་ཏེ།
 མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས། རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ། སྣའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་དུག་གི་གྲོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་ཕྱི་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། བཟའ་བའམ་
 ལོངས་སྟུང་བྱའི་ཡུལ་དེ་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དེ་ཡི་ལུས་ཞེས་ལོངས་གྲོད་པ་པོ་ནང་གི་ཤེས་པ་དང་། ལོངས་
 སྟུང་བྱའི་ཡུལ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་རྣམ་ལུས་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། དབང་པོ་ལྟེན་ཁྲོག་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད་རེད། ཁྲོག་པ་ལུས་དེ་ཡང་དངོས་པོ་དང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གནས་ཀྱི་གཞི་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གནས་རི་དང་རྩ་བ་ཁང་བྱིམ་ལ་སོགས་པའོ། །ཆེན་པོ་ས་གཞི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གྲུང་ངོ་བོ་རང་

༡༡། །བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ལྷ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དེ་ལྷར་ཕྱི་དང་ནང་དང་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་
 ཉིད་རེད། འོན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གང་གིས་ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་
 ཡང་ཡུལ་ཅན་སྟོ་གང་གིས་ཇི་ལྷར་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་མིང་བཏགས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་གསུང་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དུག་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཇི་ལྷར་མཐོང་། །
 གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་ཡུལ་ཅན་སྟོ་གང་གིས་ཇི་ལྷར་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་མཐོང་བ་དེ་ཡང་མི་བསྐྱུ་བ་ཡང་དག་པའི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ཞེས་བརྗོད། དོན་དམ་པ་དེ་
 དངོས་གནས་གྲུབ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དངོས་གནས་མ་གྲུབ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྟོ་ཀ་བཙུ་བ་བརྒྱུད་པ་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་དུག་བསྟན་པ་རེད། དེ་ནས་ཆོགས་སུ་བཅད་
 པ་བཅུ་དགུ་པས་སྟོང་ཉིད་བདུན་པ་ནས་བཅུ་གཅིག་པའི་བར་དུ་བསྟན་པ་ནི། དགོ་གཉིས་འཕྲོ་བ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཕན་བྱའི་ཕྱིར། །འཁོར་བ་གཏང་བར་མི་བྱའི་ཕྱིར། །དགོ་བ་མི་ཟད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདུན་པ་འདུས་བྱས་དང་བརྒྱད་པ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དགེ་གཉིས་འཕྲོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པས་བསྟན། འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་
 མུང་འདས་རྣམས་ལ་དངོས་འཛིན་དང་ཞེན་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། དགེ་བ་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཕྲོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། དགེ་བ་ལ་མཚན་
 མར་མི་འཛིན་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་རེད། དེས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 དགེ་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པ་ཡིན་པས་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་གསུངས་ནས་དགེ་བ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་པའོ། །དགྲུ་པ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ཏྲག་རྩ་སེམས་
 ཅན་ཡན་བྱའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཏྲག་རྩ་སེམས་ཅན་ལ་ཡན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་མུང་འདས་འཕྲོབ་དགོས་རེད། དེ་ཡང་དངོས་འཛིན་དང་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྒོ་
 རས་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན་པས་སྤྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །བརྩུ་པ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་

༡༡། ཉིད་ནི། འཁོར་བ་གཏང་བར་མི་བྱའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་འཁོར་བ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་སྟོན་དུ་མཐོང་ནས་འདོར་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 རེད། དེས་ན་འཁོར་བ་དེ་ཡོངས་སུ་གཏང་བར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ནས་བསྒྲུལ་དགོས་པས། འཁོར་བ་འཕམ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །བཅུ་གཅིག་
 པ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དག་བ་མི་ཟད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་རང་གི་དག་བ་དེ་མི་ཟད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དོར་བ་འཕམ་འཁོར་དུ་མི་རུང་བའི་དག་བ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 ཤེས་དགོས་རེད། དེས་ན་དོར་བ་མེད་པའི་དག་བའི་རྩ་བ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས། དེ་ལ་ཆགས་ཞེན་མི་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དུ་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་ཉི་ཤུ་པས་སྟོང་ཉིད་
 བཅུ་གཉིས་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་བཅས་བསྟན་པ་ནི། རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་བྱའི་ཕྱིར། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་འཕྲོ་བྱའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དག་བྱའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱབ་པར་
 བྱེད། ནོ་ ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཅུ་གཉིས་པ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། རིགས་

སམ་རང་བཞིན་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་རེད། དེས་ན་ང་རང་ཚོའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རིགས་སམ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །བཅུ་གསུམ་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། ང་
 རང་ཚོས་རེ་བ་དང་དད་པ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་དངོས་འཛིན་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་
 ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་དག་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། མཆོན་དཔེ་དེ་རྣམས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་བྱིར་དུ། སྐབས་འདིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་
 བཤད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །བཅུ་བཞི་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
 སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པ་དོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་
 རང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་བཟུང་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བཞི་བསྟན་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་ལྟར་

༡༡། །ལམ་ལ་བརྩོན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྟོགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཆོག་པ་
 སུ་བཅད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པས་སྟོང་ཉིད་བཙུ་ལྷ་པ་དང་སྟོང་ཉིད་བཙུ་རྒྱག་པ་གཉིས་བསྟན་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་
 སྟོང་ཉིད་གཞན། ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཙུ་ལྷ་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་བསྟན་པ་སྟེ། གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་
 གི་དངོས་པོ་མེད་པའམ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་ནི་འདིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུ་རྒྱག་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་
 དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་དེ་དངོས་པོར་མེད་པའམ་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོར་ཡོད་པའམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་ཡོད་པ་
 རེད། དེ་ནི་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་གཞན། །ཞེས་དེ་ལྷར་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གོང་ཏུ་བཤད་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལས་སྟོང་པ་

ཉིད་གཞན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལྷ་ར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་རེད། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རང་གི་ངོས་ནས་སམ་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་འགྱུར་བ་གང་ཡང་འགྲོ་གི་
 ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་གཞན་དབང་ཙམ་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་དེ་མ་གྱུར། །ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་གྱུར། །གལ་ཏེ་རྣམ་དག་དེ་མ་གྱུར། །
 འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར། ༡༢ །ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་མི་མོངས་མིན། །དེ་ནི་དག་དང་མ་དག་མིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་རེད།
 གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡང་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན། ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལམ་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་མི་དགོས་པར་གྲོལ་བར་
 གྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པ་རེད། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡང་

༡༡། །དག་པ་མ་ཡིན་པར་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དྲི་མས་མ་གོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་
 པར་དག་པ་རེད། གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པར་མ་གྱུར་ན། ང་རང་ཆོས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཕྱོང་པའི་སྤྱིར་དུ་འབད་པ་གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་ན་ཡང་འབྲས་བུ་
 འཕྱོང་ཡག་མེད་པར་འགྱུར་གྱི་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རེད། དེས་ན་རོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཀྱན་རྫོང་ཙམ་
 དུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཁོར་བའི་མཆན་ཉིད་རྣམས་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མི་མོངས་མིན་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་རེད། རྒྱ་མཆན་དེའི་སྤྱིར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་མ་དག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་ཉོན་འཁོར་བའི་ཆོས་དང་རྣམ་བྱང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ལེ་ལུ་འི་མཆན་ནི། བརྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། མཆན་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ལུ་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡིས་ལེ་ལུ་དང་པོ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ལུ་གྲུབ་པ་རེད།

མདོར་ན་ལེའུ་དང་པོ་དེས་གང་བསྟན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཐོག་མར་ཀུན་ཉོན་འཁོར་བའི་མཆོན་ཉིད་དེ་བསྟན། དེ་ནས་རྣམ་བྱང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ཡོད་པ་དང་།
 རྣམ་བྱང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ང་རང་ཆོས་འཕྲོ་བ་ཐུབ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྣམ་བྱང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ང་རང་ཆོ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་
 དུ་འཕྲོ་བ་དགོས་པ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་གྱི་མཆོན་ཉིད་
 བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཆོན་ཉིད་གྱི་ལེའུ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། །།གཉིས་པ་སྤང་བུ་སྒྲིབ་པ་ལ་གསུམ། སྒྲིབ་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་ལེའུ་གཉིས་པ་
 སྒྲིབ་པའི་ལེའུ་རེད། སྒྲིབ་པའི་ལེའུ་དེ་རྒྱ་མཆོན་གང་གི་བྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ད་ལྟ་ང་རང་ཆོ་ལ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡོད་རེད། གསང་སྒྲགས་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སེམས་གྱི་
 གནས་ལུགས་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ང་རང་ཆོ་ལ་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ང་རང་ཆོས་རྟོགས་ཐུབ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལ་གནས་ནས་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་

༡༡། །བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རེད། དེ་བཞིན་ང་རང་ཚོས་སྒྲོམ་ཞིག་བརྒྱབ་ན་ཡང་རྣམ་ཏོག་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་མང་པོ་སྐྱེ་གི་ཡོད། དེ་སྐྱེས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲིབ་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་སྒྲིབ་པ་དེ་གང་འདྲ་རེད་འདུག་ཡག་པོ་ངོ་ཤེས་དགོས། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིབ་པའི་ལེའུ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན། སྒྲིབ་པ་
 དེ་ལ་ཡང་སྦྱར་དུ་སྒྲིབ་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་སྒྲིབ་པ་དུག་ཡོད་པ་ཆོག་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། བྱུང་དང་ཉི་ཆེ་ལྟ་པ་དང་། །མཉམ་དང་ལེན་དང་སྦྱང་བ་ནི། །གཉིས་གྱི་སྒྲིབ་པར་
 བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་དེ་ལ་དུག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བྱུང་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 དང་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ལ་གོ་བ་ཡིན། སྒྲིབ་པ་དེ་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེས་བར་ཆད་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། སྒྲིབ་པ་དེས་རང་ག་ཞན་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 སྒྲུབ་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་བྱུང་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བརྗོད། གཉིས་པ་ཉི་ཆེ་བའི་སྒྲིབ་པ་ནི། ཐེག་པ་རྒྱུད་དུའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། ཉན་རང་

གི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་གོ་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཉི་ཆེ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་སྐབས་ང་རང་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད་པེད་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་
 མང་པོའི་འགྲོ་དོན་ཐོན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་གྱི་ཡོད་མ་པེད། དེའི་བྱིར་ན་ཉི་ཆེ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བརྗོད། གསུམ་པ་ལྟག་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ། རྣམ་རྟོག་
 ཤུགས་ཆེན་པོ། སྒྲིབ་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལྟག་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བརྗོད། བཞི་པ་མཉམ་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དེ་ཙམ་གྱི་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར། ཉོན་
 མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆ་མཉམ་པ་ལྟ་བུའམ། རྣམ་རྟོག་དང་སྒྲིབ་པ་ཤུགས་རྒྱུང་རུའམ་སྒྲབ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་ལྟག་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་མཉམ་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་
 དབང་གིས་དབྱེ་བ་ཡིན། ལྷ་པ་ལེན་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་དང་དུ་སྒྲངས་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཉི་བར་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །དུག་པ་སྦྲོང་བའི་སྒྲིབ་པ་ནི། རང་ཉིད་གཙིག་པུ་
 ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་འཁོར་བ་སྦྲོང་འདོད་གྱི་སྒྲོ་སྐྱེས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་དུག་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་བྱབ་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ལྷ་པ་ལེན་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་དུག་པ་སྦྲོང་བའི་སྒྲིབ་པ་བཙས་གསུམ་

༡༡། །ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རེད། གཉིས་པ་ཉི་ཆེ་བའི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རེད། དེ་ནས་ལྷག་མ་གསུམ་པ་ལྷག་པའི་སྒྲིབ་པ་
 དང་བཞི་པ་མཉམ་པའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིས་སྒྱུར་སྒྲིབ་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་
 གསུམ། ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་པ། དགོ་སོགས་བརྩུ་ལ་སྒྲིབ་པ། གཉིན་པོ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་པ་དངོས་དང་། དེས་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་མོངས་མཆོན་ཉིད་རྣམ་དགུའོ། །
 །ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཉན་མོངས་པ་རེད། ཉན་མོངས་པ་དེ་རགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་ནི། དང་པོར་མདོར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་མོངས་པ་ལ་མཆོན་ཉིད་
 རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་པར་བསྟན་ནས། རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ཡིན། །ཞེས་ཉན་མོངས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པས་ན་ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཞེས་
 བརྗོད་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བ་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། ཉན་མོངས་པའམ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་དགུ་གསུངས་ཡོད། སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་དགུ་དེ་སྐབས་འདིར་ཅུ་བའི་ནང་

དུ་ཞལ་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད་མ་རེད། འགྲེལ་པའི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན། སྒྲིབ་པ་དགུ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མ་རིག་པ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྱོ། ང་རྒྱལ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ལྟ་མིན་ལྟ་དང་། འཛིག་ལྟ་ལོག་ལྟ་མཐར་ལྟ་གསུམ་གཅིག་དུ་བརྩིས་ནས་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་ཚུལ་བྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གཉིས་གཅིག་དུ་བརྩིས་ནས་མཆོག་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དུག་དོག་དང་། སེར་སྣ་བཅས་དགུ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་ཀུན་དུ་སྒྲུབ་བ་དགུ་ཞེས་ཉོན་མོངས་པའི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་དགུ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་དག་གིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟེ་བ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད་རེད། གཉིས་པ་དེས་ངེ་ལྟར་སྒྲིབ་ཚུལ་ནི། སྒྲིབ་དང་ནི་བཏང་སྟོམས་དང་། །དེ་ཁོ་ན་ནི་མཐོང་བ་དང་། །འཛིག་ཆོགས་ལྟ་དང་དེའི་གཞི་དང་། ༡ །འགོག་དང་ལམ་དང་དགོན་མཆོག་དང་། །རྟེན་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟེ་དང་། །ཡོ་བྱང་བསྐྱུངས་པ་ཡོངས་ཤེས་ལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་གིས་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་འདོད་ཆགས་གྱིས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད་ཅི་ན། འཁོར་བའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོན་ལ་ཆགས་ཞེན་སྟེས་ནས་འཁོར་བ་ལས་འབྲལ་འདོད་གྱི་བློ་སྟེ་བ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད། སེམས་ལ་སྒྲིབ་ཤས་དང་ངེས་འབྱུང་སྟེ་བརྟུག་གི་ཡོད་མ་རེད། སྒྲིབ་དམ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཞིག་སྒྲུབ་པ་ལ་འཁོར་

༡༡། །བ་འདི་ལ་སྒྲིབ་ཤས་དང་ངེས་འབྱུང་བརྟན་པོ་ཞིག་སྒྲིབ་དགོས། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ངེས་འབྱུང་དང་སྒྲིབ་ཤས་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པ་ཞེས་པ་གིས་གང་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོད་ཅི་ན། སྒྲིམ་
 རྒྱལ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་པ་བདེ་པོ་དང་སྒྲིབ་པའི་ངང་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲིམ་དགོས། འདི་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོ་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡོད་གི་ཡོད་ཅི་
 ན། ཉོན་མོངས་པ་ཁོང་ཁྱོ་ཡོད་གི་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་ཁྱོས་སེམས་བཏང་སྒྲིམས་སུ་གནས་པ་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་ཉོན་མོངས་པ་བདུན་གྱིས་བྱམ་མོང་དུ་གང་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོད་ཅི་ན། དོན་
 དམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དོན་དམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཆོལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ། མཐོང་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་མི་སྒྲིབ་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་
 སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བྱེ་བྲག་ཏུ་གསུམ་པ་ད་རྒྱལ་གྱིས་གང་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོད་ཅི་ན། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བའམ་བདག་ཏུ་ལྷ་བའི་སྒྲིམ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་ད་རྒྱལ་གྱིས་ངའོ་སྒྲིམ་དུ་
 བསམས་ནས་རང་ལ་ཞེན་པ་ཆེན་པོས་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། བཞི་པ་མ་རིག་པས་གང་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོད་ཅི་ན། དའི་གཞི་དང་ཞེས་འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བའི་གཞི་བླ་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་

སྤང་པོའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད། མ་རིག་པས་བདག་ཏུ་ལྟ། བདག་ཏུ་བལྟས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཞི་འཛིག་ཚོགས་གྱི་སྤང་པོའི་གནས་ལྷགས་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་རྟོགས་པར་བྱས་
 ནས་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད་རེད། ལྟ་བ་ལྟ་བས་གང་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། འཛིག་ལྟ་དང་། མཐར་ལྟ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་བཅས་ལྟ་བ་དེ་དག་གིས་འགོག་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་འཛིག་
 ལྟས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་སྒྲག་ནས་འགོག་བདེན་ཐར་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། མཐར་ལྟས་འགོག་བདེན་འཐོབ་ཏུ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། ལོག་ལྟས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་མེད་པར་བལྟས་ནས་སྐར་
 བ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུག་པ་མཚོག་འཛིན་གྱིས་གང་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྒྱད་ལ་སྒྲེ་བ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད། མཚོག་འཛིན་ཞེས་པ་ནི་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།
 ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ངན་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །དེས་ན་མཚོག་འཛིན་དེ་གཉིས་ཡོད་ན་དེ་ཡིས་བསྐྱུས་ནས་ལམ་རྣམ་པར་དག་པའམ་ལམ་བཟང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་གྱི་
 ཡོད་རེད། བདུན་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱིས་གང་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཐེ་ཚོམ་ཡོད་ན་དགོན་མཚོག་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་གྱི་ཡོད། བརྒྱད་པ་ཕྱག་དོག་གིས་གང་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་གི་རྣེད་

༡༡། །བཀྱར་ལ་ཆགས་ཤིང་གཞན་གྱི་རྟེན་བཀྱར་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཕྱག་དོག་ཡོད་ན། དེ་ཡིས་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེའི་ཉམས་དམིགས་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་བཅད་ནས་བསྐྱབ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང། དགུ་
 པ་སེར་སྒྲིམ་གང་ལ་སྐྱབ་གྱི་ཡོད་ཅིང། སེར་སྒྲིམ་ཡོད་ན་ཡོ་བྱད་བསྐྱུངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་བཅད་ནས་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་ལ་སྐྱབ་གྱི་ཡོད་ཅིང། དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་
 སྦྱོར་རྣམས་གྱིས་ཐར་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཞུས་པ་ཅིང། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་པའམ་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དགུ་པོ་དེ་དོས་བཟུང་ན་ང་རང་ཆོ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། ང་རང་ཆོ་སོ་སོ་
 སྦྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ཡིན་པས། སྐབས་འགར་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང། དེ་ལ་གཉེན་པོ་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་མ་བསྟེན་ན་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཅིང། ཤུགས་
 ཆེ་རུ་སོང་ན་དེ་ཡིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་གྱི་ཡོད། དེས་ན་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དགུ་པོ་དེ་དོས་བཟུང་ནས། དེ་ལ་གཉེན་པོ་ཡག་པོ་ཞིག་དྲན་ཤེས་
 བག་ཡོད་བྱས་ནས་བསྟེན་ན། སྐྱབ་པ་དེ་དག་གིས་ང་རང་ཆོའི་ཉམས་ལེན་ལ་མི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་དེ་ལ་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་

༡༡། །ཀྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་དགེ་བ་ལ་དང་པོར་ཞུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་བར་གྱི་གནས་སྐབས་བཅུ་ཡི་དགེ་བ་ལ་གོ་གི་ཡོད་རེད། དེས་
 ན་བསྐྱེད་བྱ་དགེ་བ་དེ་ལ་རྣམ་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་རེད། དགེ་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྐྱེད་བྱེད་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་སྟེ་བསྐྱེད་བྱ་རེ་རེ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་གསུམ་
 རེ་གསུམ་རེ་བསྟན་ཡོད། བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་སྐྱེད་བྱེད་སུམ་ཅུ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ནི། སྦྱོར་བ་མེད་དང་སྦྱེ་མཆེད་མིན། །རྣལ་འབྱོར་མིན་པས་གང་བསྦྱེད་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དེ་ཡིས་སྐྱེད་བྱེད་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་པ་རེད། སྐྱེད་བྱེད་དང་པོ་སྦྱོར་བ་མེད་དང་ཞེས་པ་ནི། དང་པོར་དམ་པའི་ཆོས་སྟོ་ལ་འཇུག་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྐྱེད་བ་དེ་བསྟན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་ལ་
 འཇུག་པ་ལ་གང་གིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སྦྱོར་བ་མེད་པ་སྟེ་བག་མེད་པ་དང་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་ཤོར་ནས་དང་པོ་ཆོས་སྟོ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། མ་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་
 སུ་ལེན་མི་བྱུང་བའམ་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་མེད་པའོ། །སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་པ་སྦྱེ་མཆེད་མིན་ཞེས་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་སྟོ་ལ་ཞུགས་ནས་སྦྱིར་ཉམས་ལེན་གོང་ནས་གོང་དུ་སྦྱེ་ཞིང་མཆེད་པའམ་

འཕེལ་དགོས་རེད། དེ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་ནས་གཟིགས་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་མ་བྱས་པར། རོན་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་བྱ་བ་ངན་པ་རྣམས་ལ་གཡེངས་ནས་དག་བའམ་ཉམས་ལེན་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲིཾ་ཞིང་མཆེད་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པའོ། །སྒྲིབ་བྱེད་གསུམ་པ། རྣལ་འབྱོར་མིན་པས་གང་བསྐྱེད་དང་། །ཞེས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ན་ཡང་དེའི་རོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་ལྟན་པ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ལ་འབྱོར་བའོ། །མདོར་ན་རྣལ་འབྱོར་མིན་པ་སྟེ་ཉམས་ལེན་དངོས་སུ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་མ་བྱས་པར། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་འབད་བརྩོན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་གསུམ་གྱིས་བསྒྲིབ་བྱ་དག་བ་བཅུ་ལས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དག་བ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པ་ལ་བསྒྲིབས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་སྒྲིབ་བྱེད་བཞི་པ་ལྟ་བུ་གྲག་པ་གསུམ་གྱིས་འགལ་རྒྱུན་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་གྱི་ཡོད། འགལ་རྒྱུན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྟན་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཐུབ་པའི་སྒྲོན་ཡོང་གི་རེད།

༡༡། །འོ་ན་འགལ་རྒྱུ་གསུམ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་མེད་དང་ཡིད་མི་བྱེད། །ཚོགས་ནི་རབ་ཏུ་མ་རྫོགས་དང་། ། ༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགལ་རྒྱུ་དང་པོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། དང་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་མེད་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་དག་བའི་རྩ་བ་གསོག་མི་བྱུང་བའམ་དག་བའི་རྩ་བ་སྐྱེ་བའམ་སྐྱུང་བར་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་ནང་ནས་བཞི་པ་ཡིན་ལོ། །འགལ་རྒྱུ་གཉིས་
 པ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གནས་སུ་བཞུགས་པའི་ལམ་དམ་པའི་ཚོས་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ལེ་ལོའི་དབང་གིས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ནི་
 སྐྱེ་བ་བྱེད་ལྔ་པ་ཡིན་ལོ། །འགལ་རྒྱུ་གསུམ་པ་ཚོགས་གཉིས་རབ་ཏུ་མ་རྫོགས་པ་ནི། སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་དགོས་
 རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་ཚོགས་གཉིས་པོ་དག་ནི་རབ་ཏུ་མ་རྫོགས་པའོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་བ་བྱེད་དུག་པ་ཡིན་ལོ། །འགལ་རྒྱུ་ལྔ་པ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་འཛིན་པར་མི་
 རུས་པའི་རྒྱུ་དན་དང་བར་ཆད་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་བསྐྱེ་བ་བྱ་དག་བ་བཅུའི་ནང་ནས་གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའམ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཡང་

དག་པར་འཛིན་པ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་གཟབ་གཟབ་གནང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སྒྱུར་བའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་
 བའི་སྒྲོན་རྣམ་པ་གསུམ་བརྟན་པ་ནི། རིགས་དང་བཤེས་གཉེན་མི་ལྡན་དང་། །སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲོ་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིབ་པའི་སྒྲོན་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 རིགས་དང་མི་ལྡན་པའོ། །སྦྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་དད་པ་དེ་ཙམ་མེད་པ་ཡིན་ན་རིགས་དང་མི་ལྡན་པའི་སྒྲོན་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་ལྡན་པའོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་པའི་སྐབས་སུ་གོགས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ངེས་པར་དུ་
 ཡོད་དགོས་རེད། གོགས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ལྡན་ན་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སྒྲིབ་བྱེད་བརྒྱད་པའོ། །སྒྲོན་གསུམ་པ་ནི། རིགས་དང་ལྡན་ཞིང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་
 ལྡན་ན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲོ་བའི་སྒྲོ་ནས་དཀའ་བ་རྩ་བ་ནས་སྤྱད་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་བར་ཆད་ཡོང་གི་རེད།

༡༡། །དེས་ན་དམ་པའི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དཀའ་བ་སྤྱད་བྱུང་བ་ཞིག་གནང་དགོས། དེ་ཡིས་སྦྱིབ་བྱེད་སུམ་ཅུ་ལས་དགུ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་བསྦྱིབ་བྱེད་གེ་བ་
 བཅུ་འི་ནང་ནས་གསུམ་བ་སྦྱོར་བས་དམ་པའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་འཛིན་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྦྱིབ་བྱེད་དགུ་ལས་སུམ་ཚན་དང་པོས་དམ་པའི་ཚོས་སྒོ་ལ་འཇུག་པ་
 ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སུམ་ཚན་གཉིས་པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སུམ་ཚན་གསུམ་པས་དམ་པའི་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 ནོ། །སྦྱིབ་བྱེད་དགུ་པོ་འདི་ནི་སྦྱོར་ལམ་འོག་མའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་ནས་བརྩོན་པའམ་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་སའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོད་པའི་སྦྱིབ་བྱེད་
 རྣམ་པ་གསུམ་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། སྦྱོབ་པ་དང་ཡང་མི་ལྟན་དང་། སྦྱོ་བོ་ངན་སྤང་འགྲོགས་པ་དང་། ༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྦྱིབ་བྱེད་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་
 སུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཚུལ་བྱིས་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དུག་གི་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པའམ་སྦྱོབ་པ་དང་མི་ལྟན་པའོ། །དེ་ནི་སྦྱིབ་

བྱེད་སྐྱམ་ཅུ་ལས་བཅུ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པ་ནི། རང་ཉིད་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་འགྲོགས་པ་འོ། །དེ་ཡང་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། དགེ་བའི་སེམས་དང་དད་པ་དང་མོས་གུས་རྣམས་
 མར་ཉམས་པར་བྱེད་མཁན་གྱི་གྲོགས་པོ་ལ་གོ་གི་ཡོད། ཡང་གྲོགས་འགའ་ཞིག་ལ་བསྟེན་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྒྲུབ་འདོད་གྱི་སྒོ་དང་དད་པ་དང་མོས་གུས་རྣམས་ཡར་འཕེལ་འགྲོ་བ་ཡོང་གི་རེད། དད་པ་
 དང་མོས་གུས་རྣམས་ཡར་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་མཁན་གྱི་གྲོགས་པོ་དེ་གྲོགས་བཟང་པོ་ཡིན། ཆོས་ལ་དད་པ་དང་མོས་གུས་མར་འགྲིབ་པར་བྱེད་མཁན་གྱི་གྲོགས་པོ་དེ་གྲོགས་ངན་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་
 གྲོགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་འགྲོགས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིབ་བྱེད་བཅུ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་བྱེད་བཅུ་གཉིས་པ་ནི། རང་ཉིད་སྐྱེ་བོ་སྤང་
 བ་དང་འགྲོགས་པ་འོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྩ་བ་ནས་མི་དགའ་བའམ་སྤང་བའི་སྐྱེ་བོ་དེ་གང་འདྲ་ཡོད་ཅེ་ན། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་སྒྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ལ་རྩ་བ་ནས་མི་དགའ་བ་དང་། དམ་པའི་
 ཆོས་ལ་ཞེ་སྤང་ཡོད་པ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྒྱོན་མང་པོ་བཏགས་ནས་སྤྲོང་བ་སྟེ། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བོ་དང་འགྲོགས་ན། རང་ཉིད་དམ་པའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྒྱུད་ལམ་ཞན་དུ་འགྲོ་གི་རེད།

༡༡། །དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱིབ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་བསྦྱིབ་བྱ་དགོ་བ་བཅུའི་ནང་ནས་བཞི་པ་སྟོ་ལྟ་བུར་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚོས་པས་སྟོན་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སྦྱིབ་པར་
 བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དེ་སྤངས་ན་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་ཞུགས་བྱུང་པ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ལྟར་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་ཞུགས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གང་འདྲ་དགོས་ཤེ་ན། རིམ་པ་བཞིན་
 ཏུ་དང་པོ་མཐོང་ལམ་ཐོབ། དེ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ། དེ་ལྟ་བུས་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྟོན་དགོས་རེད། དེས་ན་དང་པོར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པའི་སྦྱིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དེ་སྤང་དགོས་པ་
 ཡིན་པས། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཏུ་གཅོད་པའི་སྦྱིབ་པ་གསུམ་ནི། རང་གི་གནས་ངན་ལེན་གསུམ་ལས། །ལྷག་མ་ཤེས་རབ་མ་སྦྱིན་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིབ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་
 བར་ཏུ་གཅོད་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་པོ་ནི། རང་གི་སྟོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཤས་ཆེར་སྟོན་པའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དེ་དམ་པའི་ཚོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ལས། སྐབས་
 འགར་དམ་པའི་ཚོས་དང་མཐུན་པར་མི་བྱེད་པའི་སྟོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ནམ་བག་ཆགས་བྱགས་ཆེ་རུ་འགོ་བའི་སྦྱིབ་པའོ། །སྦྱིབ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྦྱིབ་པ་གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་

པའི་སྒྲིབ་པའི་ལྷག་མ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་ལྷག་མ་སྟེ། ལས་ངན་པ་བསགས་པའི་སྒྲིབ་པའི་ལྷག་མ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་
 ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་བཅས་ཉོན་མོངས་དང་ལས་དང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་གྱི་ལྷག་མ་གང་རུང་ཡོད་པའོ། །དེ་དག་གིས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་གྱི་རེད། དེས་ན་དེ་དག་སྟོང་བའི་
 ཐབས་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་བྱེད་བཙུ་བ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་པ་ནི། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པའོ། །དེས་ན་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེན་ནས་
 ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས། དེ་ཤེས་ནས་སྟོ་འདོགས་ཡག་པོ་ཆོད་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་
 བསྒྲིབ་བྱ་དགེ་བ་བརྟུའི་ནང་ནས་ལྷ་པ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེས་ན་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་སྤངས་ནས་དགེ་བ་བསྐྱབ་དགོས། དེ་ལྟར་དགེ་བ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་
 མཐོང་ལམ་ཐོབ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་གི་རེད། མཐོང་ལམ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའམ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་ལ་གོ་གི་ཡོད།

༡༡། །མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕན་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཕན་གྱི་མ་རེད། དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲོམ་དགོས། བསྒྲོམས་ནས་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་འབྲས་བུ་འཐོབ་གྱི་ཡོད།
 དེས་ན་བསྐྱིབ་བྱ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་མཁན་གྱི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དེ་སྤང་དགོས་པ་ཡིན་པས། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གནས་ངན་ལེན། །ལེ་ལོ་དང་ཡང་བག་མེད་
 དང་། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱིབ་བྱེད་བརྩ་དུག་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་པ་སྟེ། ལྷན་སྐྱེས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ལ་བརྟེན། དེ་ཡང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བར་བྱ་
 བའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཉལ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེས་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྐྱིབ་གྱི་ཡོད་རེད། སྐྱིབ་བྱེད་བརྩ་བདུན་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་གཉིས་པ་ནི། དགེ་བ་ལ་མི་སྟོབ་པའི་ལེ་ལོ་འོ། །སྤྱིར་ང་རང་ཚོས་དགེ་
 བ་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་སྟོབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དགོས་རེད། སྟོབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་མེད་པའི་ལེ་ལོ་དང་ལྷན་ན་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་དོ། །སྐྱིབ་
 བྱེད་བཙུང་བརྩུད་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐྱིབ་པ་གསུམ་པ་ནི། ཟག་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་མི་བསྐྱང་བའི་བག་མེད་པའོ། །བག་མེད་པའི་སྟོན་དེ་འབྱུང་བའི་སྐྱབས་སུ་གང་འདྲ་དགོས་ཤེ་ན། དྲན་ཤེས་

ཡག་པོ་བསྟེན་ནས་བག་ཡོད་པ་བྱ་དགོས། དེ་དག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་དགེ་བ་བཅུའི་ནང་ནས་དུག་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་བདུན་པ་དེ་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་པ་ནི། རང་གིས་ལམ་གོང་མ་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་
རང་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་རྣམས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་པའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་སྟེ། འདུན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་པ་
གསུམ་ཡོད་པ་ནི། མིད་དང་ལོངས་སྟོད་ཆགས་པ་དང་། །སེམས་ནི་ལྷམ་པར་གྱུར་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་དང་པོ་མིད་པ་སྟེ་ལུང་པོ་ལྷ་སོགས་ལ་ཆགས་གིང་ཞེན་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་པ་གཟུགས་
ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྟོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་གསུམ་པ་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པ་ལ་སེམས་ལྷམ་པ་དང་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་གསུམ་
ནི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཅུ་དགུ་པ་དང་། ཉི་ཤུ་པ་དང་། ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་བསྐྱབ་བྱ་བཅུ་ཡོད་པ་ལས་བདུན་པའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་

༡༡། །བསྐྱེད་བྱ་བརྒྱད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མི་སྐྱག་པ་དང་མོས་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྐྱེད་པ་གསུམ་པོ་སྤང་དགོས་རེད། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཆོས་ལ་མི་སྐྱག་པ་དང་མོས་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་སྐྱེད་བྱེད་གསུམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མ་དད་པ་དང་མ་མོས་དང་། །སྐྱ་བཞིན་དུ་ནི་སྦྱོད་པ་དང་། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེད་བྱེད་དང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མ་དད་པ་
 དང་། སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱ་རྒྱུའི་མོས་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་གྱི་དགོངས་དོན་
 རྣམས་སྐྱ་ངེ་བཞིན་དུ་བཟུང་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལ་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལེན་པ་བཅས་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ནི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་པ་དང་། ནི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་པ་
 དང་། ནི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བརྒྱད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མི་སྐྱག་པ་དང་མོས་པ་ཡོད་པའོ། །དེ་ནས་བསྐྱེད་བྱ་དགུ་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སེར་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་
 སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་སྐྱེད་བྱེད་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི། དམ་ཆོས་ཆེད་ཆེར་མི་འཛིན་དང་། །རྟོན་ལ་གདུ་དང་སྟོང་རྗེ་མེད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སེར་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་ལ་གང་

༡༡། །ལ་བརྟེན་ནས་ཚས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱིབ་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ནི་སྦྱིབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་པའོ། །དབང་ཐོབ་
 པ་ལ་སྦྱིབ་པའི་སྦྱིབ་བྱེད་གཉིས་པ་ནི། ཐོས་པ་ཉུང་བའི་སྦྱིབ་པ་སྟེ། ཐོས་པ་ཉུང་བའི་སྦྱིབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ཐོས་པའི་གནད་རྣམས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པ་ཡག་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་
 བའོ། །དེ་ནི་སྦྱིབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཅུ་དགུ་པའོ། །དབང་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱིབ་པའི་སྦྱིབ་བྱེད་གསུམ་པ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱངས་པ་མ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་གང་དགོས་ཤེ་
 ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱངས་པ་དགོས་རེད། སྒོམ་བརྒྱབ་པའམ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱངས་པ་བྱས་ནས་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ལ་དབང་གྱུར་པ་ཡོང་གི་རེད། དེས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱངས་པ་
 མ་བྱས་པ་ནི་སྦྱིབ་བྱེད་སུམ་ཅུ་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིབ་བྱེད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་ལ་དབང་གྱུར་པའམ་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྦྱིབ་བྱ་བཅུ་ནི། དགེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་འཛིན། །སྒོ་ལྷན་
 འབྲུལ་མེད་སྦྱིབ་པ་མེད། །བསྒོ་དང་མི་སྦྱག་སེར་སྣ་མེད། །དབང་ནི་དགེ་ལ་སོགས་པ་འོ། ། ༞ེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་སྦྱིབ་བྱེད་སུམ་ཅུ་བརྟན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྒོ་ཀ་དགུ་པས་བསྦྱིབ་བྱ་དགེ་བ་བཅུ་བརྟན་པ་རེད།

༡༡། །བསྟན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དག་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་སྐྱབ་བྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་གོང་དུ་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཅུང་ཟད་གོ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་སྐྱར་ནས་
 ལྷས་པ་རེད་ལ། ཅུ་བའི་དགོངས་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་སྐྱབ་བྱེད་སུམ་ཅུ་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་བཅུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་གི་ནི་སྐྱབ་པ་རྣམས། །
 གསུམ་གསུམ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བསྟན་པའི་དག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་དེ་རྣམས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་
 གསུམ་རེ་གསུམ་རེ་བྱས་ནས་སྐྱར་ཤེས་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱ་གསུངས་ནས་བསྟན་པ་རེད། སྐྱར་ཚུ་ལ་ནི་གོང་དུ་སྐྱབ་བྱེད་སུམ་ཅུ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ལྷས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་རྒྱ་བཅུ་
 གསུངས་ཡོད་རེད། བྱེད་རྒྱ་བཅུ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བཅུའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན་དག་སོགས་བཅུ་ལ་སྐྱར་ཏེ་གསུངས་པ་ནི། བྱེད་རྒྱ་བཅུ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། །གནས་པ་ཏེན་དང་བསྟན་བྱ་དང་། ༡༠ །འབྱུང་དང་
 འབྱུང་དང་གཞན་དུ་དང་། །ཡིད་ཆེས་གོ་འབྱེད་འཕྲོ་རྣམས་ལ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱེད་རྒྱ་བཅུ་ནི། སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱ་དང་། གནས་པའི་བྱེད་རྒྱ་དང་། བཏེན་པའི་བྱེད་རྒྱ་དང་། བསྟན་པར་བྱ་བའམ་གསལ་

བའི་བྱེད་རྒྱ་དང་། འགྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱ་དང་། འབྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱ་དང་། གཞན་དུ་བསྐྱར་བའི་བྱེད་རྒྱ་དང་། ཡིད་ཆེས་བའི་བྱེད་རྒྱ་དང་། གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱ་དང་། འཐོབ་པའི་བྱེད་རྒྱ་བཅས་སོ། །དེ་
 ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་འཐོབ་པ་ལ་བྱག་གི་བར་གྱི་དོན་བསྐྱེབ་བྱ་དག་སོགས་བཅུ་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བ་པ་སྲུལ་ཅུ་པོ་དེ་དག་བསྒྲེག་ན། སྐྱེ་བ་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པ་ལ་བྱག་གི་བར་སྲུལ་ཅུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་གསུམ་རེ་ལ་བྱེད་རྒྱ་རེ་བཙུངས་ནས་བྱེད་རྒྱ་བཅུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་རྒྱ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་དཔེ་བཅུ་བསྟན་པ་ནི། མིག་
 དང་བས་ས་མར་མེ་དང་། །མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དཔེ། ༡༡ །ཟོར་བ་བཟོ་ཤེས་དུ་བ་དང་། །རྒྱ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་བཅུ་ནི། མིག་ཤེས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། ལྷས་
 གནས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བས་དང་། འགྲོ་བ་རྣམས་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ས་གཞི་དང་། གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མར་མེ་དང་། བཙོ་བསྐྱེགས་བྱེད་པའི་རྒྱ་མེ་དང་། འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཟོར་
 བ་དང་། བསྐྱར་བའི་བྱེད་རྒྱ་བཟོ་ཤེས་པའམ་མགར་བ་མཁས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དུ་བ་དང་། དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཏན་ཚིགས་དང་། འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལམ་ལ་

༡༡། །སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་རྒྱ་བཅུའི་དཔེ་དོན་རྣམས་མཚུངས་ཆོས་སྒྱུར་ནས་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱ་ནི། དགེ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་
 ཚུབ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བརྗོད། དེ་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ན། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་གཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་གནས་པའི་བྱེད་རྒྱ་ནི། བྱང་
 ཚུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་དགེ་བའི་རྒྱན་རིམ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྗོད། དེ་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ན། ཟས་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། ང་རང་ཆོའི་ལུས་དེ་ཟས་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་བྱུང་པ་ཡོང་
 གི་ཡོད། གསུམ་པ་བརྟེན་པའི་བྱེད་རྒྱ་ནི། སྒྱུར་བས་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་ཞུགས་ནས་དགེ་བ་གནས་པ་དེ་མི་ཉམས་པར་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའམ་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྗོད། དཔེར་ན་ས་ལྟ་བུ་སྟེ།
 ས་གཞི་དེ་མེད་ན་ང་རང་ཆོ་གནས་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། བཅུད་ཀྱི་འགོ་བ་རྣམས་སྟོད་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་བསྟན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་རྒྱ་
 དང་འབྲས་བུའི་མཆོན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་སྟོ་དང་ལྗན་པར་གྱུར་ནས། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་གཞན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་བསྟན་པའམ་གསལ་བར་བྱེད་བྱུང་པ་ལ་བརྗོད། དཔེར་ན་མར་མེས་གཞན་གྱི་མིག་ལམ་

དུ་གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་པ་འགྲུར་བའི་བྱེད་རྒྱ་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་གནས་ནས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་འགྲུར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཐོང་ལམ་ལ་བརྟེན། དཔེར་ན་མེ་ལྟ་བུ་རེད། མེ་
 ཡིས་བཙོ་བསྐྱེགས་བྱས་ནས་འགྲུར་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་ཁ་ལག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་མེ་ཡིས་བཙོས་ནས་ངོ་བ་འགྲུར། དབྱིབས་འགྲུར། ཁ་དོག་འགྲུར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའོ། །དུག་པ་འབྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱ་
 ནི། སྒྲིབ་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བརྟེན། དཔེར་ན་ཟོར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཟོར་བས་རྩ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཏུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་འབྲལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ན་འབྲལ་བའི་རྒྱའོ། །
 བདུན་པ་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའི་བྱེད་རྒྱ་ནི། ཐབས་མཁས་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱོ་བ་ལ་བརྟེན། དེ་ཡིས་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱར་བར་བྱེད་ཀྱི་རེད། དཔེར་ན་བཟོ་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 བཟོ་ཤེས་པ་ཆོམ་བུ་པ་འདྲ་པོ་ཡིན་ནའང་རུང་། ལྟ་བྱིས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། མགར་བ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་སྒྲོན་མ་ལས་མི་འདྲ་བ་གཞན་དུ་བསྐྱར་བར་བྱེད་
 པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ན་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའི་བྱེད་རྒྱའོ། །བརྒྱད་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱ་ནི། རིགས་པ་རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མི་སྐྱེག་པ་དང་མོས་པ་བྱུང་ནས་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་

༡༡། །བར་བྱེད་པ་ལ་བརྗོད། དཔེར་ན་དུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དགུ་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་འི་རྒྱ་ནི། གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལོ། །ཆོས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་
 དམ་པ་འི་ཆོས་ཀྱི་གོ་བ་དང་ངེས་ཤེས་ཡག་པོ་སྐྱེ་བ་འི་བྱིར་ན་ཆོས་ལ་གོ་བ་སྐྱེ་བ་འི་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་གི་ཡོད་པེད། དཔེར་ན་རྒྱ་དང་ཞེས་གཏན་ཆོག་ས་སམ་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་
 ལྟ་བུ་ལོ། །བརྩ་པ་འཕྲོབ་པར་བྱེད་པ་འི་རྒྱ་ནི། དབང་བརྩ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འཕྲོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྗོད། དཔེར་ན་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་འདས་ཕྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་དག་གིས་བྱེད་རྒྱ་
 རྣམ་པ་བརྩ་དེ་དཔེ་བརྩ་དང་དོན་བརྩ་སོ་སོར་སྦྱར་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དང་པོར་དགེ་སོགས་བརྩ་ལ་སྒྲིབ་པ་འི་སྒྲིབ་བྱེད་སྤྱུལ་ཅུ་དང་། དེ་ནས་བསྒྲིབ་བྱ་དགེ་སོགས་བརྩ། དེའི་རྗེས་སུ་བསྒྲིབ་
 བྱ་བརྩ་པོ་དེ་བྱེད་རྒྱ་བརྩ་ལ་སྦྱར་བ་འི་ཚུ་ལ་བཅས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཉིན་པོ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱོན་ས་དང་ཕ་
 རོལ་བྱིན་ས་ལ། སྒྲིབ་པ་དག་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། ། ༡༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་གཉིན་པོ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པ་བསྟན་པ་པེད། བྱང་ཚུབ་བྱོན་ས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བརྩ་དང་། ས་བརྩ་ལ་

སྒྲིབ་པ་དག་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་སྡེ་ཚན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་དག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཕྱོགས་དང་། ཨར་ཕྱིན་དང་། སའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ།
 དང་པོ་ནི། དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་ལ་སྒྲིབ་པ་དེ་བསྟན་གྱི་ཡོད་རེད། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་དེ་འཆད་པར་བྱ་བ་ལ། དང་པོ་ང་རང་ཆོ་ཆོས་སྒོ་ལ་ཞུགས།
 ཆོས་སྒོ་ལ་ཞུགས་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་ལྷ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བགྱོད་དགོས་པར་གསུང་གི་ཡོད། ལམ་ལྷ་ལས་དང་པོ་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན་ང་རང་ཆོ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཡིན་ན་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱག་འཆེལ། སྐབས་སུ་འགྲོ། སྒྲིག་པ་སྦྱངས། དེ་བཞིན་དུ་མཐུལ་སྟུལ། སྤྱ་མའི་ནུལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོགས་བསགས་པ་དེ་ལ་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བརྗོད། ལམ་གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་མོ། །སྦྱོར་བའི་ལམ་དེ་ལ་བྱན་མོང་
 མདོ་ལྟར་དུ་བྱས་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པ་དང་། གསང་སྤྲགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ། གཟུངས་སྤྲགས་བཟུངས། དེ་འདྲ་བྱས་

༡༡། །ནས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་མོ། །དེ་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་ནི། སྒྱུར་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་འཕྲོབ་ཀྱི་ཡོད། མཐོང་བའི་ལམ་ཕྱོབ་ཅེས་པ་ནི། སྒྱིར་ཆོས་ཉིད་དང་སེམས་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་ངོ་ཤེས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབས་ན་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་འི་རྟགས་ལྷ་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་མི་ལམ་གྱི་ནང་དུ་རྟགས་བྱུང་བ་
 དང་། སྐབས་སྐབས་ལ་ཞལ་དངོས་སུ་མཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ནས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཞེས་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་མཐར་
 བློན་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གནས་ལུགས་དེ་བསྒྲོམས་ནས་དེའི་སྤང་བྱ་ཆ་ཚང་བ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྲོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་ལ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད་རེད། ལམ་ལྷ་པ་མི་སྒྲོབ་
 པའི་ལམ་ནི། ལམ་ལྷ་མ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་བུག་གི་འབྲས་བུ་འཕྲོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བསྐྱར་དམིགས་བསལ་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་མཐར་བུག་གི་འབྲས་བུ་འཕྲོབ་
 པའི་སྐབས་དེ་ལ་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་ཞེས་བརྗོད། དེ་རྣམས་ནི་ལམ་ལྷ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལམ་ལྷ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གང་འདྲ་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། ཆོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཆོགས་

ལམ་ཁྱུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་སྟེ། ཚོགས་ལམ་ཁྱུང་དུ་དང་། ཚོགས་ལམ་འབྲིང་དང་། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་རེད། ཚོགས་ལམ་ཁྱུང་དུའི་སྐབས་སུ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་བྲུང་
 དགོས་ཤེ་ན། སྐབས་འདིར་བྱང་ཁྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚས་སོ་བདུན་ལ་བསྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཡོང་གི་ཡོད། དང་པོ་ཚོགས་ལམ་ལ་བསྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི། གཞི་ལ་མི་མཁས་
 ལེ་ལོ་དང་། །གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་འཛིན་ཉམས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ཚོགས་ལམ་ཁྱུང་དུའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ནི། གཞི་ལ་མི་མཁས་པ་རེད། དེ་ཡང་གཞི་ལུས་ཚོར་སེམས་ཚས་བཞི་ལ་གཙང་བདེ་
 ཏྲག་བདག་དུ་འཛིན་ནས། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་མི་གཙང་བ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་མི་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་གཞི་ལ་མི་མཁས་པའི་གཉེན་
 པོ་ལ་གང་དགོས་ཤེ་ན། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྒྲོམ་དགོས་རེད། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཚོས་རྣམས་མི་ཏྲག་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་
 པ་བསྒྲོམས་ནས་གཞི་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་གཞི་ལ་མི་མཁས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྒྲོམས་ནས་མ་རིག་པ་དང་རྫོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ང་རང་ཚོས་ཉམས་

༡༡། །སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་གཞི་ལ་མི་མཁས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དཀའ་བ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་སྒྲིམ་གནང་གི་ཡོད་རེད།
 དེ་ནས་གཉིས་པ་ཆོགས་ལམ་འབྲིང་གི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ནི་ལེ་ལོ་རེད། ལེ་ལོ་ཡིས་ཡང་དག་པ་སྦྱོང་བ་བཞི་ལ་སྦྱིབ་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་ཆོས་དག་བ་དང་མི་དག་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དག་བ་དེ་
 བསྐྱབས། མི་དག་བ་དེ་སྤང་དགོས་རེད། དེ་ཡང་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཤེ་ན། ཡང་དག་པ་སྦྱོང་བ་བཞི་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས་རེད། ཡང་དག་པ་སྦྱོང་བ་བཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མི་དག་བ་སྦྱེས་པ་སྦྱོང་བར་
 བྱེད་པ་དང་། མི་དག་བ་མ་སྦྱེས་པ་མི་བསྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དག་བ་མ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དག་བ་བསྐྱབས་ཡོད་ན་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ལོ། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་
 དག་པ་སྦྱོང་བ་བཞི་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ལ་གང་བྱེད་དགོས་རེད་ཅེ་ན། ཡང་དག་པ་སྦྱོང་བ་བཞི་ཉམས་སུ་སྤང་བ་སྟེ། དག་བ་བསྐྱབས་ནས་ལེ་ལོ་སྤང་དགོས་རེད། མི་དག་བ་སྤངས་
 ནས་ལེ་ལོ་སྤང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ནི། གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་འཛིན་ཉམས་པ་ཞེས་འགལ་རྒྱུན་བྱིང་རྟོན་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་འདུན་པ་དང་བརྩོན་

འགྲུམ་སོགས་མ་ཚང་བའོ། །དེ་ཡིས་རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞིའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད་པོ། དེས་ན་བྱིང་བ་དང་རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད་པོ། འདུན་པ་དང་བཙུན་འགྲུམ་བསྐྱེད་དགོས། རྩུ་མཚན་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། བྱིང་བ་དང་རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད་པོ། དེ་བཞིན་དུ་འདུན་པ་དང་བཙུན་འགྲུམ་མ་ཚང་ན་ཡང་དེ་ལ་བཙུན་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉམས་འགྲོ་གི་ཡོད། དེས་
ན་མཐུན་རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད་པོ། འགྲུམ་བྱིང་བ་དང་རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད་པོ། མདོར་ན་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་རྩུ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི་ཞེས་
པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་སྐྱེད་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་པོ། དེ་ཡང་། མི་སྐྱེད་པ་དང་ཉམ་ཆུང་དང་།
ལྟ་དང་གནས་ངན་ལེན་སྐྱོན་ཆགས། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་རྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་གྱིས་སྐྱེད་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་པོ། དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་སྐྱེད་ལམ་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་
པ་ནི། སྐྱེད་སྐྱེད་ལམ་ལ་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པོ། ཡིན་ན་ཡང་སྐྱེད་ལམ་འོག་མ་དང་གོང་མ་ཞེས་གཉིས་སུ་བྱེད་ནས། སྐྱེད་ལམ་འོག་མ་ལ་དབང་པོ་ལྡན་དང་། སྐྱེད་ལམ་གོང་མ་ལ་སྐྱེད་ལམ་ལྡན་

༡༡། །གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་དང་པོ་མི་སྐྱེད་པ་ཞེས་པས་དབང་པོ་ལྷ་ལ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེད་པ་བསྟན་ནོ། །དབང་པོ་ལྷ་མི་སྐྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། ང་རང་ཚོས་དམ་པའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་
 རྟགས་བརྒྱག་ཡག་དེ་གཙོ་བོ་གང་གིས་བརྒྱག་དགོས་པེད་ཅེ་ན། དབང་པོ་ལྷ་བསྟན་དགོས་པེད། དབང་པོ་ལྷ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་
 རབ་བཅས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དད་པ་ཡག་པོ་བསྐྱེད་ན་དམ་པའི་ཚོས་ལ་རྟགས་ཐེབས་བྱུང། དད་པ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ལ་གང་དགོས་ཤེ་ན། བརྩོན་འགྲུས་དགོས་པེད། བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་
 ཡོད། བརྩོན་འགྲུས་བྱས་ནས་དེ་ལ་གང་དགོས་ཤེ་ན། དེ་ལ་དྲན་པ་དགོས་པེད། དུས་རྒྱུན་དུ་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་དྲན་ཤེས་དང་བག་ཡོད་བསྟན་དགོས། དེ་ནས་བཞི་པ་གང་དགོས་ཤེ་ན། ཏིང་ངེ་
 འཛིན་ནམ་སེམས་དེ་བརྟན་པོ་དགོས་པེད། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡག་པོ་བསྐྱེད་དགོས། དེའི་རྗེས་སུ་གང་དགོས་ཤེ་ན། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡག་པོ་ཞིག་དགོས། ཚོས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཡག་པོ་
 ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་པེད། དེ་ལྟར་དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་བཅས་འདི་ལྷ་ལ་དབང་པོ་ལྷ་ཞེས་བརྗོད། དབང་པོ་ལྷ་དེ་ང་རང་ཚོས་བསྐྱེད་དགོས། དབང་པོ་ལྷ་དེ་

བསྐྱེད་ན་ང་རང་ཚོས་དགེ་བ་ཡང་དག་པ་ཞིག་བསྐྱབ་བྱུང་གི་ཡོད་རེད། དབང་པོ་ལྷ་མི་སྐྱེད་པ་དེས་སྦྱར་ལམ་འོག་མ་དབང་པོ་ལྷ་ལ་སྒྲིབ་གི་ཡོད་རེད། དེ་ནས་ཉམ་ཆུང་དང་ཞེས་པས་སྦྱར་ལམ་གོང་མ་
 སྟོབས་ལྷ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་བསྟན་ནོ། །སྟོབས་ལྷ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱར་ལམ་འོག་མའི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་ཤུགས་ཆེ་རུ་སོང་ནས། སྦྱར་ལམ་གོང་མའི་སྐབས་སུ་སྟོབས་ལྷ་ལ་འགྱུར་བ་ལ་དད་པའི་སྟོབས་
 དང་བཙུན་འགྱུས་གི་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་བརྗོད། དེས་ན་དབང་པོ་ལྷ་དེ་སྦྱར་ཡག་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་ཡོད་ན་ཡང་དེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་རེད། གལ་ཏེ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་པོ་དེ་ཉམ་
 ཆུང་ན་དེའི་རྣམ་པ་འཐོན་གི་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱར་ལམ་གོང་མ་ལ་སྒྲིབ་གི་ཡོད་རེད། དེ་ནས་ལྷ་དང་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་མཐོང་ལམ་ལ་བསྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་འཛིག་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་རེད་
 ལ། མཐོང་ལམ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་གི་ཡན་ལག་བདུན་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གི་ཡན་ལག་སྟེ་ལྷ་བའམ་ཤེས་རབ་རེད། དེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་གི་གནས་ལུགས་
 ཡང་དག་པ་ཤེས་པའི་ལྷ་བ་ལ་གོ་གི་ཡོད། ལྷ་བ་ཡང་དག་པ་མེད་པ་འཛིག་ལྷ་དང་མཐར་ལྷ་ལ་སོགས་པས་མཐོང་ལམ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་གནས་ངན་ལེན་སྟོན་ཆགས་ཞེས་པས་སྒྲོམ་

༡༡། །ལམ་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་རེད། སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྒྱོན་ཆགས་པ་དེ་ཡིས་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །སྒྱིར་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ། སྐྱབས་འགར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་དགོས་སྐྱུ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་པར། སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཏེ་སྒྱུད་ལམ་ངན་པ་དང་ཉམས་ལེན་ཡག་པོ་མེད་པའི་སྒྱོན་ཆགས་པ་དེས་སྒོམ་ལམ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པའི་སྒྱོར་དེ་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐྱབ་པ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟུ་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་རེད། སྒྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གསུང་གི་ཡོད། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་སྒྱིན་པ། རྩལ་བྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་བཅས་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟུ་ཞེས་པ་ནི། དེའི་སྟེང་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྒྱོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྐྱབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་བསྟན་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟུ་འོ། །འདིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟུ་ལ་འཇུག་མི་བྱུབ་པའི་སྐྱབ་པ་རྣམས་སྤང་དགོས་

གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་རྩ་བའི་ཚིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལྷག་པོ་དང་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་སྐྱབ་པ་དང་། །ཉེས་པ་དག་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས། །འབྲི་དང་འཕེལ་དང་འཇུང་པ་དང་། ༡༣ །གྲོལ་བར་བྱེད་དང་མི་
 ཟད་དང་། །དགེ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། །དེས་པར་བྱེད་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །ལོངས་པར་སྦྱོད་དང་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད། ༡༤ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ནི། སྦྱིན་པའི་ལྷོག་ཕྱོགས་སེར་
 ལྷ་རེད། སེར་ལྷས་གང་ལ་སྐྱབ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་སྐྱབ་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ལྷག་པོ་འགྲོ་བ་ལ་སྐྱབ་གྱི་ཡོད་རེད། གཉིས་པ་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 ནི། ཚུལ་བྲིམས་གྱི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཚུལ་འཆལ་ལམ་ཚུལ་བྲིམས་ཉམས་པ་རེད། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་ནས་ཉམས་སོང་ན་དེ་ཡིས་རྒྱ་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སྐྱབ་ཅིང་། འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོ་འཐོབ་པ་ལ་སྐྱབ་གྱི་ཡོད་
 རེད། གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། བཟོད་པའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཁོང་ཁྲོ་རེད། ཁོང་ཁྲོ་ཡོད་ན་དེ་ཡིས་བཟོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ལ་སྐྱབ་གྱི་ཡོད། བཞི་པ་བརྩོན་
 འགྲུས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། བརྩོན་འགྲུས་གྱི་ལྷོག་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་རེད། ལེ་ལོ་ཡོད་ན་ཉེས་པ་དག་བྲི་བ་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་སྐྱབ་གྱི་ཡོད། དངོས་གནས་བྱས་ན་བརྩོན་

༡༡། །འགྲུས་བརྩམས་ནས་སྒྲིག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་རྣམས་མར་ཆུང་དུ་གཏང་དགོས། རང་གི་ཤེས་རབ་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ཡར་འཕེལ་དགོས་རེད། ཡོན་ཏན་ཡང་ལེ་ལོས་ཉེས་པ་བྲི་བ་དང་
 ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད། ལྷ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ལྷོག་ཕྱོགས་རྣམ་གཡེང་རེད། རྣམ་གཡེང་མང་པོ་ཡོད་ན་དེ་ཡིས་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དང་
 སེམས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད། རྒྱག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རེད། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་དེ་ཡིས་ང་རང་ཆོའི་རྒྱད་ཉོན་
 མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། མི་ཤེས་པ་དང་མ་རིག་པ་སོགས་ལས་གྲོལ་བ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད། བདུན་པ་ཐབས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ནི། ཐབས་དང་བྲལ་བ་རེད། དེ་ཡིས་ཐབས་ལ་མཁས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱོ་བའམ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །དེས་ན་རང་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱོས་ན་ཇི་སྲིད་
 འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལ་འགོ་གི་ཡོད། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་ནས་བསྐྱོ་བ་མ་བྱས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕེལ་བ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད། བརྒྱད་པ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཕ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ནི། སྟོན་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །དེ་ཡིས་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོན་ས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་མི་འཆད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲིབ་གྱི་ཡོད། སྟོན་ལམ་ཡག་པོ་ཞིག་བཏབ་ན་དགེ་བ་རྒྱན་མི་
 ཆད་པ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དགྲུ་བ་སྟོབས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ནི། སྤང་བུ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་རུས་པ་རྩུང་བའམ་འབད་བརྩོན་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་མི་རུས་
 པའོ། །དེ་ཡིས་སྟོབས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་རྩུང་མི་ཟ་བར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །སྟོབས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོད་ན་དགེ་
 བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་བྱེད་གྱི་རེད། ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་ཡོད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་
 ཇི་བཞིན་ཤེས་བྱུང་བ་ཡིན། སྟོབས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་མ་བྱུང་ན་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ངེས་པར་བྱེད་བྱུང་གྱི་མ་རེད། བརྩུ་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ནི། གསུང་རབ་
 གྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རང་ཉིད་རྫོགས་པར་འོངས་སྟོན་པ་དང་། གཞན་ལ་

༡༡། །མ་ནོར་བར་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡོད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རང་ཉིད་རྫོགས་པར་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་དང་། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་བསྟན་ནས་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པ་བྱེད་བྱུང་གི་ཡོད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་མ་བྱུང་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩུ་ལ་བསྒྲིབས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཞུས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སའི་སྒྲིབ་པ་ནི། དེ་ནས་ས་བརྩུ་ལ་བསྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་རེད། སྤྱིར་ས་བརྩུ་ནི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་ས་བརྩུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལ་བྱུག་གི་བར་དུ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ས་བརྩུ་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ས་བརྩུ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྩུ་རྫོགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་རྫོགས་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་རྫོགས་པ་ནས་ས་བརྩུ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་རྫོགས་འགྲོ་གི་ཡོད། ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྩུ་པའི་བར་དུ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་སུ་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་། ས་བརྩུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་རྣམས་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་

མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱང་པར་ཡོད་ཚུལ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ནི། གུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན། །རྒྱ་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། །རྒྱད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང་། ༡༥ །ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མིན་དོན་དང་། །ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །བྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས།། ༡༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའམ་གུན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡིས་ས་དང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པའམ་མཆོག་ཏུ་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་གྱུར་པའོ། །ཡང་ན་ས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྫོགས་པའི་བྱིར་ན་དེའི་སྐབས་སུ་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བའི་སྐྱབ་པ་སྤངས་ཏེ་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པའོ། །ས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། ས་དེར་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྫོགས་པའི་བྱིར་ན། ཆོས་དབྱིངས་དེའི་རྒྱ་མཐུན་པ་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མཆོག་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་

༡༡། །བཅད་པ་གཅིག་གི་ཕྱིར་དུའང་སྟོང་གསུམ་མེ་ལྷེས་གང་བའི་འོབས་ལས་ཀྱང་བརྒལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རྟོགས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ལ། དེ་
 རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ས་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་གསུངས་པ་ནི། ས་དེར་
 བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་ཆོས་གང་ལའང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ས་དེར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་རྒྱུད་རྣམས་
 ཐ་དད་མེད་དོན་གསུངས་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའོ། །དེ་ཡང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བདག་ཐ་མི་དད་ཅིང་
 མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ས་དེར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དྲུག་པའི་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མིན་དོན་གསུངས་པ་ནི། ས་དེར་རྟེན་འབྲེལ་བྱ་མེད་
 དོན་མཐོང་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྤར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ཐ་དད་མིན་པའི་དོན་ཉིད་གསུངས་པ་ནི། ས་དེར་མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་རོ་གཅིག་པའི་དོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་ས་
 དེར་ཐབས་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྟོགས་པས་ན། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བསྟོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བའི་རྩ་བ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་བྱི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་
 དང་གསུངས་པ་ནི། ས་དེར་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ལས་བྱི་བ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དབང་ནི་རྣམ་པ་
 བཞི་ཡི་གནས་ཞེས་པས་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ནི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དེ་དབང་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས་སུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དབང་བཞི་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚོས་དབྱིངས་
 ལ་དབང་བ་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། ལས་ལ་དབང་བའོ། །དེ་ལྟར་དབང་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་།
 གཉིས་པ་ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བ་གཉིས་ནི་ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་འཐོབ་གྱི་རེད། གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི། ས་དགུ་པའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིས་ཚོས་རྟོན་

༡༡། །པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་འཕྲོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལས་ལ་དབང་བ་ནི། ས་བརྩུ་པའི་སྐབས་སུ་འཕྲོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བྱུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་དེ་དག་གི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་དབང་དེ་དག་གི་རྒྱུའམ་གནས་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཏུ་འགྲོ་
 བ་དང་བྱི་གང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲོང་པ་ཙམ་ཞིག་ནི་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་ཡི་གནས་སྐབས་སུ་འང་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་འདིར་གསུངས་པ་ནི་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 མངོན་སུམ་དུ་མཛུལ་བའི་རྗེས་ཐོབ་ན་སྦྱོང་སྦྱོབས་ཀྱི་ས་སྒོ་འདོགས་གཙོད་པའི་ངེས་ཤེས་བྱུང་པར་འབད་མེད་དུ་འཕྲོག་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ས་རིམ་བཞིན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕར་བའི་སྐབས་སུ་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་རེ་དག་རེ་དག་ཏུ་མཐོང་བའི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ས་བརྩུད་པ་ལ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པ་དང་། ས་དགུ་
 པ་ལ་སྦྱོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པ་དང་། ས་བརྩུ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ས་བརྩུའི་རྫོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་བསྟན་ནས། རྫོགས་པ་དེ་

དག་སྦྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་མཁན་དེ་ལ་སའི་སྦྱིབ་པའམ་སའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྦྱིབ་པ་བཅུ། །ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །
 གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། ། ༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་བཅུའི་སྤང་བྱ་སྦྱིབ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སམ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་དུ་གཟིགས་གནང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་རེ་གསལ་རེ་གསལ་དུ་གཟིགས་ནས་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། རྟོགས་པ་འཕེལ་རིམ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་དེ་ལ་སྦྱིབ་པའི་སྤང་བྱ་མ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་སྤང་གནང་གི་ཡོད་རེད། སྤང་བྱ་དེ་ལ་སྦྱིར་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་བཅས་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་
 ནས། སྐབས་འདིར་གསུངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྦྱིབ་པའམ་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱིབ་པ་བཅུའམ་ས་བཅུའི་མི་མཐུན་
 པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དག་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ས་བཅུའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་ས་བཅུ་ལ་སྦྱིབ་པའི་སྦྱིབ་པ་རྣམས་བསྟན་པ་རེད།

༡༡། །དེ་ལྟར་ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དགེ་སློགས་བརྒྱུ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། གཉེན་པོ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་བསྟན་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཤེས་
 བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཟད་ནས་ནི་གོལ་བར་འདོད། ། ༡༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་སྒྲིབ་པ་མང་པོ་གསུངས་པ་རྣམས་སྐབས་འདིར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་
 པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཏི་མུག །ང་རྒྱལ། སྤྱག་དོག་ལ་སློགས་པ་གཙོ་བོ་ཐར་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཅིང་འཁོར་བ་འགྲུབ་པའི་རྒྱལ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་མ་ཡིན་
 པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སློགས་པ་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་
 ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཡོད་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བུ་དེ་ལ་ཐར་པ་
 དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡོད་མ་རེད། དེ་གཉིས་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ནས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་

བསྐྱུ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ནས་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲིབ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ན་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ང་རང་ཚོས་གྲོལ་བ་འཐོབ་
 དགོས་ན་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་བསྒྲུམ་དགོས་རེད། མདོ་ལྟར་དུ་བྱས་ན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུམ་དགོས། དེ་བསྒྲུམས་ནས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 མདོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རིམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སྤང་དགོས་རེད། དེ་བཞིན་དུ་བཀའ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོའི་དགོངས་པ་ལྟར་དུ་བྱས་ན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་
 པོ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསལ་སྟོང་བྱུང་དུ་འཇུག་པ། སྟོང་པ་རྒྱང་པ་མ་ཡིན་པ་གསལ་ཆ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དེ་བསྒྲུམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་
 གྲོལ་བར་འདོད་དོ། །གསང་སྤྲགས་རྩོམ་ཐེག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྲ་མས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོ་སྤྲད། དེ་ནས་ཐད་ཀར་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་བསྒྲུམས་ནས་དང་པོ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉམས་སྦྱེ་བ་
 དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ལྟག་མཐོང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུ་ལ་སྦྱེ་བ་དང་། དེའི་གྲོགས་སུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྟུང་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་འབྲལ་

༡༡། །བར་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་ནས་ཐར་པ་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལེའུའི་མཆོན་ནི། བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། སྒྲིབ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ང་རང་ཆོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱིར་དུ་སྒྲིག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་མང་པོ་ཡོད་རེད། སྒྲིག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་དེ་རྣམས་བཤགས་སྦྱོང་བྱས་ནས་འདག་དགོས་རེད།
 ཉོན་མོངས་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་རྣམ་ཏྲོག་རགས་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་མཐར་ཐུན་པ་མི་ཡོང་བ་ཡིན། དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མར་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ངོས་བབུང་ནས་
 དེའི་རྗེས་སུ་གཉེན་པོ་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་སམ་སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་བསྒྲོམ་དགོས་རེད། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་དོན་བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་ལས་གྲོལ་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་
 ལེའུ་གཉིས་པའི་སྐབས་འདིར་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ངོས་བབུང་བ་རེད། དེས་ན་སྒྲིབ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་
 པ་ལ་གསུམ། མཆོམས་སྒྱུར་བ། མདོར་བསྟན་བ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལེའུ་གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལེའུ་རེད་ལ། ལེའུ་དང་པོས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཆོན་ཉིད་

བསྟན། དེ་ནས་ལེའུ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་ང་རང་ཚོ་ཐར་པ་མ་ཐོབ་པ་དང་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་སྟོན་དེ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་བསྟན་ནས། སྐྱབ་པ་ནམས་སྤང་དགོས་གསུངས་པ་རེད། གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྤང་དགོས་ཤེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་དགོས་རེད། དེ་ཡང་དཔེར་ན་མི་ལམ་འདྲ་པོ་ཞིག་མིས་ན། མི་ལམ་བཟང་པོ་ཡང་མི་གི་རེད་ལ། མི་ལམ་ངན་པ་ཡང་མི་གི་ཡོད། མི་ལམ་བཟང་པོ་ཤིན་ཏུ་སྐྱིད་པོ་ཞིག་མིས་ན་ཡང་བདེན་པ་ཡོད་མ་རེད། མི་ལམ་སྟུག་པོ་ཞིག་མིས་ན་ཡང་བདེན་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། གཉིད་སང་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གཉིས་ཀ་བདེན་ན་བདེན་མཉམ་དང་རྩོན་ན་རྩོན་མཉམ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དེས་ན་བཟང་ངན་ག་རེ་མིས་ན་ཡང་ཞེ་དྲག་བྱད་པར་ཡོད་མ་རེད། གཉིད་སང་པའི་གནས་སྐབས་དེ་གནས་ལུགས་ལྟ་བུ་མ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་དང་། གཉིད་མ་སང་པ་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་འབྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་གཉིད་སང་པ་དང་མ་སང་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་ནམས་འབྲུལ་པ་རེད། འབྲུལ་པ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ལ་གང་དགོས་ཤེ་ན། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་འབྲུལ་པ་དེ་རྟོགས་དགོས་རེད། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུང་གི་ཡོད། སྤྱིར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་བླ་པ་

༡༡། །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་ཡི་ནང་དུ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། གུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་དེ་རྟོགས་དགོས་རེད། སྐབས་འདིར་ཟབ་མོ་ལྟ་བུ་བརྒྱད་དང་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་བརྒྱད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱ་ཆེན་སྟོད་བརྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་དང་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་དུ་བྱས་ན། གུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་རེད། མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་མ་དག་པའི་ཆ་དེ་ལ་གུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་ཞེས་བརྗོད། དག་པའི་ཆ་དེ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་གསུངས་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་འདི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་གེས་པ་ལ་ཐོག་མར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་གེས་དགོས་པ་ཡིན་པས། དང་པོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུའི་སྟོན་ནས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཅུ་བ་མཆོན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཆོན་ཉིད་དང་། །འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་དེ་ཁོ་ན། །རགས་པ་དང་ནི་ཐ་བ་དང་། ༡ །གྲགས་དང་རྣམ་པར་དག་ཡུལ་

དང་། །བསྐྱ་དང་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། །མཁས་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་བཅུ་ནི། །བདག་རྩ་ལྟ་བུ་བའི་གཉེན་པོ་ལོ། ། ༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཀྱན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་
 ཤིང་། དེ་དག་གི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཤབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཡག་པོ་ཤེས་བྱུབ་ཀྱི་ཡོད་པེད། དང་པོ་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་
 ཏུ་འདུ་བ་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་མཁ་ཀྱན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་མཚོན་
 པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། ཀྱན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དམ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོ་བོ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། བཞི་པ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། ཀྱན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལ་
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ལྷ་པ་རགས་པ་དང་ཕྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། ཀྱན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་

༡༡། །ལ་རགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་ཕྱ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། རྒྱལ་པ་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། གྲུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། བདུན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། གྲུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་
 གང་འདྲ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། བརྒྱད་པ་བསྐྱུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། གྲུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དགུ་པ་དབྱེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། གྲུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལས་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་དུ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དང་། བཅུ་པ་མཁས་པའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། གྲུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཡང་དག་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས་བཅུ་པ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ལ་ཡང་ནང་གསེས་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་ཅིང་། མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་

བཙུ་པོ་འོག་ཏུ་བསྟན་ཡོད། བཙུ་པོ་དེ་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་འོ། །ཞེས་སྤང་བུ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཚུ་ལ་མི་འདྲ་བ་བཙུ་ཡི་གཉེན་པོར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཆོན་བྱ་ཙུ་བ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། དེ་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྟག་མེད་དང་། ཡོད་
གུང་ཁོ་ན་མ་ཡིན་དང་། ཡོད་དང་མེད་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་འདོད། ན ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གསུང་གི་ཡོད་རེད། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཤམ་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེ་གསུམ་ལ་ཙུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་དེ། སྦྱིར་དུ་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ནི། གྱུན་བཏགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ཡིན། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གྱུན་བཏགས་དེ་
གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། དང་པོ་ནས་མ་གྲུབ་པའམ་རྟག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་ཡོད་མ་སྟོང་བ་དེ་ལ་གྱུན་བཏགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེས་པ་འབྲུལ་པའི་སྒོས་བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཛིན་གྱི་ཡོད་རེད་
མ་གཏོགས་དོན་ལ་རང་གི་རོ་བོ་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། གཉིས་པ་གཞན་དབང་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱེ་བ་སྤྲ་མའི་ལས་དང་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དོར་གཟུང་

༡༡། །འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་བ་འཆར་གྱི་ཡོད། སྒྲུབ་བ་ཤར་ཡང་ངེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་འམ་བདེན་པ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་བ་ལྟར་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་རིག་ལ་གཞན་དབང་ཞེས་བརྗོད། གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོངས་གྲུབ་དེ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་རེད། གཉིས་སྟོང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡོད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟར། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་ཀྱན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་ནི། འདི་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་དང་། །གཟུང་བ་དག་དང་འཛིན་པ་དང་། །ཡོད་དང་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་དང་། །སྐྱར་བ་འདེབས་པར་ལྟ་བ་དག གང་ཤེས་ནས་ནི་མི་འབྱུང་བ། །དེ་དེ་ཁོ་ནའི་མཆན་ཉིད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་ཀྱན་བཏགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀྱན་བཏགས་གྱི་རང་བཞིན་ཡག་པོ་ཤེས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གྱི་བདག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཀྱན་བཏགས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་དབང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་ཡག་པོ་ཤེས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་
 དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་གཞན་དབང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེས་སྤྱིར་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་
 འཆར་གྱི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་གཟུང་བ་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འཛིན་པ་འཛིན་པ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་རེད། གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡོངས་གྲུབ་གྱི་གནས་ལུགས་ཡག་པོ་ཤེས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་གཏན་ནས་
 མེད་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་དག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་གཏན་
 ལ་ཕབ་ན། དེའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་དེ་འབྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་སྒྲོ་སྐྱར་དང་བྲལ་བའི་བློས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་

༡༡། །ཀྱན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་ལ་བརྒྱད། བདེན་དོན་དུ་
 བཞག་པ། རྒྱ་འབྲས་སུ་བཞག་པ། བྱ་རགས་སུ་བཞག་པ། གྲགས་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ། དག་ཡུལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ། བསྐྱ་བ་བཤད་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། མཁས་བུའི་གནས་བཅུ་བཤད་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། །སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ། ༥ །དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད་དོན་ཏེ། །རྩ་བའི་ཁོ་ནར་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་བདེན་པའི་དོན་བསྟན་པ་རེད། སྤྱིར་བཏགས་བཅས་
 འཁོར་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་པ་ནི་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདིར་ཀྱན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་
 བཅས་མཚན་ཉིད་གསུམ་དེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཚུལ་བསྟན་པ་རེད། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཀྱན་བཏགས་མི་རྟག་པའི་དོན་ཡིན་ཚུལ་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། ཀྱན་བཏགས་
 ཁོ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རྫས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མི་རྟག་པའོ། །རྟག་པ་ཡིན་ན་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་གྱི་བར་ན་

སུང་གསུམ་པའི་ཚྲི་གཞན་མེད་པས་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཀུན་བཏགས་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མི་རྟག་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་དབང་ཇི་ལྟར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 གཞན་དབང་དུ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་དང་པོར་སྐྱེ། བར་དུ་གནས། མཐར་འཇིག་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་གཞན་དབང་ནི་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མི་རྟག་
 པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དངོས་སུ་མི་རྟག་པའི་དོན་མེད་ཀྱང་། སྒྲུང་ཚུལ་ཙམ་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་སུ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་དྲི་མ་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་དྲི་བཅས་ཡིན་པ་ལ་བྱིས་སུ་དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དང་ལྡན་པ་ཙམ་ལ་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྟོད་
 སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྟོད་སྐྱར་བའི་རྒྱ་མཆན་གསུམ་འདི་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བཅས་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུམ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་སྐྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
 ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་དེ་སྟུག་བསྐྱེལ་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཡང་། སྟུག་བསྐྱེལ་ལེན་དང་མཆན་ཉིད་དང་། །འབྲེལ་བ་གཞན་དུ་འདོད་པ་ཡིན། ། ༄ ཞེས་གསུངས་ཏེ།

༡༡། །མཚན་ཉིད་གསུམ་ལས་དང་པོ་ཀུན་བཏགས་ཇི་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལེན་པ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་ལ་བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་གིང་དངོས་པོར་
 བཟུང་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྒྲ་ཚོགས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་དབང་ཇི་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་དབང་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་
 སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་འབྲེལ་བ་གང་འདྲ་ཡོད་ཅི་ན། འབྲེལ་བ་གཞན་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་ཡོངས་གྲུབ་ནི་
 སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་རེད། དེས་ན་འབྲེལ་བ་ནི་སྤྲུ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་དོན་དུ་འཛོག་ཚུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡིས་མི་
 ཏྲག་པའི་དོན་དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བའི་དོན་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་མེད་དེ་དངོས་མ་ཡིན་དང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གསུམ་པ་སྟོང་པའི་དོན་བསྟན་པ་ལ། མཚན་ཉིད་
 གསུམ་ལས་ཀུན་བཏགས་ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་མེད་དམ་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་དབང་ཇི་ལྟར་སྟོང་པ་

ཡིན་ཞེ་ན། གཞན་དབང་ནི་སྣང་བ་འཆར་གྱི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཤར་བ་ལྟར་དུ་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་འཇམ། ཇི་ལྟར་ཀུན་རྩ་བ་ཏགས་པ་དེ་ཡི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོང་པ་
 ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། སྟོང་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་མེད་པས་བདག་མེད་དང་། །དེ་དང་
 མི་མཐུན་མཚན་ཉིད་དང་། ལ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་བསྟན་པ་རེད། དང་པོ་ཀུན་བཏགས་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་མེད་པས་བདག་མེད་པའོ། །
 ཀུན་བཏགས་གྱི་ངོ་བོ་དེ་གདོད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞན་དབང་ནི། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འཇམ་ཀུན་རྩ་བ་ཏགས་པ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་དམ། དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་
 བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བསྟན་པ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་
 འབྲས་སུ་བཞག་པ་ནི། དེ་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱ་འབྲས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་ཆང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སྤྲུག་

༡༡། །བསྐྱེལ་བདེན་པར་འདོད། །བག་ཆགས་དང་ནི་ཀུན་ནས་འབྱུང་། །མ་བྲལ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ། ་ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་
 ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ན། ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་དེ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པར་འཛོག་པའི་
 ཚུལ་ནི། དང་པོ་ཀུན་བཏགས་དེ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་ལ་ཞེན་ནས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་གསོག་པར་བྱེད་པས་ན། ཀུན་བཏགས་དེ་ལ་བག་ཆགས་གྱི་ཀུན་འབྱུང་
 ཞེས་བརྗོད། གཉིས་པ་གཞན་དབང་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་གཞན་དབང་གི་སྒྲིབ་བ་དེ་འཆར། གཞན་དབང་གིས་འཁོར་བ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བར་བྱེད་པས་ན། གཞན་དབང་དེ་ལ་ཀུན་
 རས་འབྱུང་བའི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད། གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ནི། མ་བྲལ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་འབྱུང་བ་དེ་དང་མ་བྲལ་བའམ་དེའི་ཚོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལ་
 མ་བྲལ་བའི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཡིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་ཆང་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་

༡༡། །གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་འཇོག་པ་དང་། གཉིས་པ་གཞན་དབང་ནི། ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤང་བ་ཤར་བ་དེ་སྤངས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། གཉིན་
 བོ་ལམ་གྱི་མིང་སྤང་བྱ་གཞན་དབང་དེ་ལ་བཏགས་ནས་གཞན་དབང་ལམ་གྱི་བདེན་པར་འཇོག་པ་དང་། གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ནི། ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་
 བུ་འཐོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། འབྲས་བུའི་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་ནས་ཡོངས་གྲུབ་ལམ་གྱི་བདེན་པར་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཕྱ་རགས་སུ་བཞག་པ་ལ་གཉིས། རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་
 དང་། ཕྱ་བ་དོན་དམ་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། སྐབས་འགར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་སྐབས་འགར་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་
 གསུམ་ཡང་གསུང་གི་ཡོད་རེད། དོན་དུ་མིང་གདགས་ས་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་པ་གསུམ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དེ་ལ་གོང་དུ་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་དུ་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་གསུངས་པ་རེད་ལ། དེ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བོ་དེ་ལ་རགས་པ་དང་ཕྱ་བ་གང་འདྲ་ཡིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ཕྱ་བ་དོན་

དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱད་པར་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ནི། བཏགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་བརྗོད་པ་རགས་པ་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དེ་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ལ་གོ་གི་ཡོད། གཉིས་པ་
 ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ནི་གཞན་དབང་རེད། དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་པ་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་ནི། ཡོངས་གྲུབ་ལ་གོ་གི་ཡོད། སྤྱིར་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་རོ་བོ་དེ་ཕྱ་བ་དོན་དམ་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཆོས་
 ཉིད་དེ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དེ་དག་རགས་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་གཉིས་སྒྲུང་གི་
 ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱེར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱ་བ་དོན་དམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུའོ། ། ༡༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཕྱ་བ་དོན་དམ་གྱི་
 བདེན་པ་གསུངས་པ་རེད། ཕྱ་བ་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་དེ་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུའོ། །ཞེས་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་དེ་རགས་

༡༡། །པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་སྤྱ་བ་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 གཉིས་སྒྲུང་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ཡི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུང་ཚུལ་མཐུན་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་དབྱེ་བ་ནི། སྤྱ་བ་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལ་ནང་གསལ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་གང་འདྲ་ཡོད་ཅེ་ན། འདི་ལ་དོན་དམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་བཅས་རྣམ་པ་ལྷུ་གསུངས་པ་ནི།
 དོན་དང་ཐོབ་དང་སྐྱབ་པ་ནི། དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །འགྱུར་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས། ། ༡༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པ་དེའི་གངས་སུ་གཏོགས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། དོན་གྱི་དོན་དམ་པ་དང་། ཐོབ་པ་དོན་དམ་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དོན་དམ་པ་ཞེས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཡོད། དང་པོ་དོན་གྱི་དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐོབ་པ་དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་སྤུལ་

དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བོ་། །གསུམ་པ་སྐྱབ་པ་དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་ནི། ལམ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་མཆོག་མུང་འདས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱི་བོ་། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་
 གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིས་གཞི་འབྲས་ལམ་གསུམ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཞག་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་བརྟན་པའོ། །འོ་ན་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། སྤྱི་
 ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡེ་
 ཤེས་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བོ་། །གཉིས་པ་སྤྱི་བོ་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ནི། དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྤྱི་བོ་ཅི་མ་ལོག་པར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བོ་། །དེ་ལྟར་ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དོན་དམ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་གྲགས་པའི་དོན་
 དུ་བཞག་པ་ནི། གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་སྟེ། །གསུམ་གྱིས་རིགས་པའི་གྲགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྲགས་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་

༡༡། །གསུངས་པ་རེད་ལ། གྲགས་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་ལ་སྒྱིར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དང་། རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲགས་པའོ། །དང་པོ་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་ཞེས་པ་ནི།
 འཛིག་རྟེན་ཐུན་མོང་ལ་གང་མཐོང་བ་དང་གང་ཐོས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བདེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཐ་སྟོད་བཏགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་གོ་གི་ཡོད་
 རེད། གཉིས་པ་རིགས་པའི་གྲགས་པ་ཞེས་པ་ནི། གང་ཟག་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་ཚད་མ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ། ལུང་ཚད་མ་བཅས་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་།
 ཡང་ན་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་བཅས་རིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་གང་ཞིག་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་དེ་ལྟར་དུ་གྲགས་པ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད། སྒྱིར་
 རིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ་ལ་རྒྱ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། འབྲས་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་སྐྱབ་པ་ལ་འབྲས་བུ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བརྗོད།
 རོ་བོ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན་མེ་ཆ་བ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གཞན་གང་ཡང་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། མེ་ཆ་བ་ཡིན་པ་དེ་དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་

རིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། མདོར་ན་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། དཔེར་ན་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཀ་བ་ཞེས་མིང་ཐོགས་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་། ཀ་བ་དེ་སྟོང་
 ཉིད་ཡིན་པ་དེ་རིགས་པའི་གྲགས་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དང་པོ་འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པ་དེ་ལ་གཅིག་དང་། རིགས་པའི་གྲགས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་རེད། སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་
 གྲགས་པ་དེ་གཉིས་ལས་གང་གི་སྒྲོ་ནས་གྲགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་ཀྱན་བཏགས་གཅིག་ཕུ་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་གྲགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་
 གཉིས་ནི་ཚད་མ་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རིགས་པའི་གྲགས་པ་ཡིན་ལོ། །ལྷ་པ་དག་ཡུལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་ཀྱི་སྐྱར་བསྟན་པ་རེད།
 ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་དུ། རྣམ་དག་སྟོང་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། ། ༡༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་རྣམ་པར་དག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉོན་མྱེབ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་དང་། ཤེས་སྐྱབ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ལོ། །ཀྱན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་

༡༡། །གྲུབ་གསུམ་ལས་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནར་ཉོན་སྒྲིབ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། ཆོག་འདིའི་
 རྟགས་ལ་གང་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་པོ་དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་མིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་བསྐྱ་བ་བཤད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱས་པའི་སྒྲོམ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆོས་ལྡན་གསུང་གི་ཡོད། ཆོས་ལྡན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མིང་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་བཅས་སོ། །དང་པོ་མིང་ཞེས་པ་ནི། ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་སོ་སོའི་མིང་བརྒྱའི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་རྒྱ་མཚན་ནི། མིང་གི་གདགས་
 གཞི་གདུང་འདེགས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་དོ། །བཞི་པ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བམ་ཡེ་ཤེས་སོ། །ལྔ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། ཡེ་ཤེས་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལྡན་

དེ་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མིང་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱུ། །ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་རབ་ཁོ་ན། །གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནས་བསྐྱུས་པ་ཡིན། །^{༡༩}
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་དང་གཅིག་ །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་གཉིས། མིང་སྟེ་གསུམ་ནི། གཞན་དབང་དང་ཀུན་བཏགས་རྣམ་པ་གཉིས་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུ་གི་རེད། དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་གྱི་
 བདག་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ལྷ་ཚོགས་སུ་སྤང་བའི་ཚོས་མིང་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྒྱ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་དེ་གཉིས་ནི་གཞན་དབང་ཁོངས་སུ་བསྐྱུ་བ་དང་། མིང་ནི་ཀུན་བཏགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ན་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ནི། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ནས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་
 ཏེ། གོང་དུ་ཡུལ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཡུལ་ཅན་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉམས་
 ལེན་ལ་སྐྱུར་བའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་ཉམས་སུ་སྤང་བུ་དང་རྟོགས་བུ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོངས་གྲུབ་རེད། སྤང་བུ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་རྣམ་པ་གཉིས་རེད། དེའི་ནང་ནས་

༡༡། །ཀུན་བཏགས་དེ་ཐ་སྟོད་ཙམ་དུ་ཡང་འཆར་དུ་མི་རུང་བའི་སྒོ་བཏགས་ཡིན་པས་འབྲུལ་བ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་དབང་དེ་སྤངས་བྱ་ཡིན་ན་ཡང་འབྲུལ་ངོར་རང་བཞིན་གྱིས་འཆར་གྱི་
 ཡོད། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞན་དབང་དེ་ཡོད་པེད། འོན་ཀྱང་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞན་དབང་དེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་
 བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་དེ་མིང་དང་རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་ཏྲོག་གི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་གི་ཡོད། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་བ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་
 དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། འཇུག་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་གཉིས། །གནས་པ་དང་ནི་ངན་པར་ཞུགས། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་དང་དག །ཡང་དག་སྐྱབ་པ་གཅིག་པུ་འོ། ། ༡༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་
 བདུན་བསྟན་ཡོད། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འཇུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། གནས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ངན་པར་ཞུགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅས་བདུན་གསུངས་ཡོད། དེ་ལས་དང་པོ་འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལ་རྒྱན་

མི་འཆད་པར་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞིག་བྱང་ཆོས་མི་རྟག་པ་སོགས་བཞི་དང་ལྔན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། གསུམ་པ་ངན་པར་ཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྔན་པའོ། །བཞི་པ་མཆོན་ཉིད་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ལྔ་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །དུག་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། འགོག་པ་དང་ཞི་བ་སོགས་ཆོས་བཞི་དང་ལྔན་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །བདུན་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། ལམ་རིགས་པ་སྐྱབ་པ་ངེས་འབྱེན་གྱི་ཆོས་བཞི་དང་ལྔན་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བདུན་པོ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་དབྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་མ་དག་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ལོག་པར་སྐྱབ་པའམ་ངན་པར་ཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་

༡༡། །དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་འདི་དག་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་ནས་གཞན་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་སྤྱབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བཅས་བཞི་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུར་འདུ་བས་ན་ཡོངས་གྲུབ་ལས་
 དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་། རྣམ་དག་འགོག་བདེན་བཅས་གཉིས་ནི་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་
 དག་སྤྱབ་པ་ལམ་བདེན་བཅས་གཉིས་ནི་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ལས་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་བདག་ལྟ་བཅུ་བཤད་པ། སྤྲོད་བྱེད་
 མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་འོག་ནས་བསྟན་པ་འདི་དག་གི་ནང་དུ་ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་ཡིན་པས། གནས་བཅུ་པོ་ཐོས་བསམ་གྱིས་
 ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ན། གནས་བཅུ་པོ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡང་སྤྲོད་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིར་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་པོ་བསྟན་

དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཙོ་བོ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བཅུ་བརྒྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་ནི། སྤང་བོ་ལ་མཁས་པ། ཁམས་ལ་མཁས་པ། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ།
 རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ། དབང་བོ་ལ་མཁས་པ། ཏུས་ལ་མཁས་པ། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ། ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་
 པའོ། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བཅུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཅིག་དང་རྒྱ་དང་ཟ་བ་དང་། བྱེད་པ་དང་ནི་དབང་བསྐྱར་དང་། །བདག་པོའི་དོན་དང་རྟག་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་དང་དག་པའི་གནས། ༡༥ །རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་མ་གྲོལ་གྲོལ། །འདི་
 དག་ལ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བཅུ་ནི། བདག་གཅིག་སྤར་ལྟ་བ་དང་། བདག་རྒྱར་ལྟ་བ་དང་། བདག་ཟ་བ་པོར་ལྟ་བ་དང་། བདག་བྱེད་པ་པོར་ལྟ་བ་དང་། བདག་དབང་སྐྱར་བ་
 པོར་ལྟ་བ་དང་། བདག་བདག་པོའི་དོན་དུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། བདག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་ལྟ་བ་དང་།
 བདག་མ་གྲོལ་བ་ཞིག་གྲོལ་བར་ལྟ་བ་བཅས་སོ། །དེ་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་བསྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དང་བོ་སྤང་བོ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་

༣༡། །དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདག་གཅིག་པུ་ཞིག་ཡོད་བསམ་པ་དེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་རེད། སྤང་པོ་ལ་མཁའ་ན་བདག་གི་གདགས་གཞི་ནི་སྤང་པོ་ལྔ་པོ་ཡིན་ལ། སྤང་པོ་ལ་ཆ་
 ཤས་མང་པོ་དབྱེ་རུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས། སྤང་པོ་ལ་བདག་ས་པའི་བདག་དེ་ཡང་གཅིག་པུ་ཆ་མེད་དུ་གྱུ་བ་པ་མེད་པར་རྟོགས་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁམས་བཙུང་བརྒྱད་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ནི། འཛིག་རྟེན་གྱི་བདེ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བཟོས་པ་རེད། བདག་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་བསམ་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་རེད། ཁམས་ལ་མཁའ་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཁམས་བཙུང་བརྒྱད་དུ་འདུ་གི་ཡོད་པ་དང་། ཁམས་བཙུང་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་སོ་སོའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 བདག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདག་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འོངས་སྤྱོད་པ་པོ་འམ་བ་བ་པོ་རེད་བསམ་
 པ་དེ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་རེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ལ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལ་མཁའ་ན་པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། འོངས་སྤྱོད་བྱ་བྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་

རྒྱལ་ལ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཟ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 བདག་དེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་བསམ་པའི་འཛིན་པ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་རེད། རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ཆོགས་ན་སྐྱེ་ལ། མ་ཆོགས་ན་མི་
 སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས། བདག་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདག་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྐྱུར་བ་
 པོ་ཡིན་བསམ་པ་དེ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་རེད། གནས་དང་གནས་མིན་ལ་མཁས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སོ་སོའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ། ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་
 པ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྐྱར་བ་ཡིན་གྱི། བདག་དེ་ཡིས་དབང་བསྐྱུར་ནས་ཅི་ཡང་བྱ་མི་རུས་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་པ་དབང་པོ་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདག་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདག་པོ་འཕམ་གཙོ་པོ་
 ཡིན་བསམ་པ་དེ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་རེད། དབང་པོ་ལ་མཁས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་མཁན་ནི་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་

༡༡། །ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་སྐྱུར་བ་པོ་གཞན་གང་ཡང་མེད་པར་ཤེས་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདག་སྤྱི་ཕྱིར་
 མི་འཕོ་མི་འགྱུར་བའི་རྟག་པར་འཛིན་པ་བསྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་རེད། དུས་ལ་མཁས་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེ་འགག་གི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། སྐྱེ་འགག་དང་དུས་གསུམ་གྱི་
 འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདག་ཅེས་པ་ཞིག་མི་སྤིང་པར་རྟོགས་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གནས་སུ་ལྟ་
 བ་དེ་བསྟོག་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་རེད། བདེན་པ་བཞིའི་དོན་ལ་མཁས་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། བདག་དེ་ཀྱན་ཉོན་དང་རྣམ་
 བྱང་གི་གཞིའམ་ལོངས་སྟོན་པ་པོ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དགུ་པ་ཐེག་པ་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདག་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་
 ཞེན་པ་དེ་བསྟོག་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་རེད། ཐེག་པའི་དོན་ལ་མཁས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས། རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་དངོས་

པོ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པར་ཤེས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུ་བ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་ན། འདུས་བྱས་ཟག་པ་
 རྣམས་ཟད་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འདུས་མ་བྱས་ལ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་སྤར་མ་དག་པ་ཕྱིས་སུ་དག་པར་གྱུར་པ་ཞིག་ཚད་མས་མ་
 དམིགས་པར་རྟོགས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བཙུ་བོ་དེ་དག་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཙུ་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་སྔོང་བྱེད་མཁས་བྱའི་གནས་བཙུ་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས། གནས་བཙུ་བོ་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་དང་། གནས་སོ་སོར་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཙུ་བ་དེ་ཀྱན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་
 ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཇི་ལྟར་འདུ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཀྱན་ཏུ་རྟོག་དང་རྣམ་རྟོག་དོན། །ཆོས་ཉིད་དོན་གྱིས་དེ་དག་དེས། །^{༡༥} ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉིས་སུ་སྤྱང་བ་ལ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པས་དེ་དང་དེར་བརྟགས་པའི་ཆ་རྣམས་ནི་ཀྱན་
 བཏགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞན་དབང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྔོང་གི་ཆོས་ཉིད་ཅན་དུ་གྱུབ་པའི་

༡༡། །དོན་གྱིས་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེར་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་མདོར་བསྡུས་ཅམ་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གནས་སོ་སོར་མཁའ་པར་བྱ་བ་ལ་བརྟུ། སྤང་བོ་ལ་མཁའ་པ། ཁམས་ལ་མཁའ་པ། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁའ་པ། རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁའ་པ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁའ་པ།
 དབང་བོ་ལ་མཁའ་པ། ཏུས་ལ་མཁའ་པ། བདེན་པ་ལ་མཁའ་པ། ཐེག་པ་ལ་མཁའ་པ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁའ་པའོ། །དང་བོ་ནི། དེ་ནས་མཁའ་པར་བྱ་བའི་གནས་བརྟུ་བོ་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་བསྟན་གནང་བ་རེད། མཁའ་པར་བྱ་བའི་གནས་བརྟུའི་ནང་ནས་དང་བོ་སྤང་བོ་ལ་མཁའ་པ་རེད། སྤང་བོ་ལ་མཁའ་པའི་སྐྱབས་སྤང་བོ་ལྟ་བུ་གནང་ཡོད། སྤང་བོ་ལྟ་བུ་གསུམ་པོ་ལྟ་
 མཆན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མ་དུ་མ་ཉིད་དང་ནི། །བསྡུས་དང་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བའི་དོན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ང་རང་ཆོ་ལ་སྤང་སོགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྟོག་རྟོག་གཅིག་ཡིན་བསམ་པའི་ཞེན་པ་ཡོད་རེད། གཅིག་ཕྱར་ལྟ་
 བ་དེ་བསྐྱོག་པའི་སྤྱིར་དུ། ཐོག་མར་སྤང་བོ་ཞེས་པ་དེ་གཅིག་ཕྱི་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མ་མེད་པའི་བར་དུ་ཏུས་གྱི་འགྱུར་བ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལོ་དང་ལྷ་བ། ཞག་དང་ཟ་མ།

དེ་འདྲ་བྱས་ནས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལ་འགྱུར་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལྷ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་བྱ་ལ་མཆོན་ན། གཟུགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་རེད། དཔེར་ན་ཆེན་པོ་ཆུང་དུ་རི་རྩ་བ་
ཁང་བ་ལྷ་བྱ་དང་། ལུས་པོ་ལ་ཡིན་ན་ཡང་མགོ། ལག་པ། ཀླུང་བ་ལྷ་བྱ་དང་། ལག་པ་ལྷ་བྱ་ལ་ཡིན་ན་ཡང་སྐྱོ་མོ། སྐྱོ་མོའི་ནང་གི་ཤ་དང་ཆེགས་དང་རུས་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་སྤྲུངས་པའི་དངོས་པོ་
ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱས་དང་ཞེས་པ་ནི། དུ་མའི་ཆོས་དེ་དག་རིགས་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་དུ་
མའི་ཆོས་དེ་དག་རིགས་མཐུན་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྲུངས་པའི་ཆོས་ལ་སྤང་པོ་ཞེས་བརྗོད། ཡོངས་སུ་སྤྱེ་བའི་དོན་ཞེས་པ་ནི། སྤང་པོ་དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྤྱེ་བའི་སྒྲོ་
ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཆོར་བའི་སྤང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོའོ། །དེ་ལྟར་བདག་
གཅིག་ལྟར་འཛིན་པ་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་གདགས་གཞི་སྤང་པོའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དུ་མར་སྤྱེ་ནས་གཅིག་ལྟར་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྤང་པོ་ལ་མཁའ་པའི་གནས་བསྐྱར་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༡། །གཉིས་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བདག་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་བྱེད་པ་པོ་རྒྱ་གཞན་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་སོགས་
 རྒྱ་མ་ཡིན་པ་རྒྱར་ལྟ་བུ་དེ་བསྟོགས་པའི་ཆེད་དུ། ཁམས་བཙུག་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་རེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁམས་བཙུག་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ཁམས་བཙུག་དེ་ངེས་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
 འཇིན་དང་གཟུང་དང་དེ་འཇིན་པ། །ས་བོན་དོན་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད། ། ༡༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཇིན་དང་ཞེས་པས་རྟེན་དབང་པོའི་ཁམས་ཀྱི་བསྟན་པ་རེད། རྟེན་དབང་པོ་ཀྱི་ནི། མིག་གི་ཁམས། རྣ་བའི་ཁམས།
 སྒྲའི་ཁམས། ལྕའི་ཁམས། ལུས་ཀྱི་ཁམས། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་བཙུགས་སོ། །གཟུང་དང་ཞེས་པས་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བསྟན་པ་རེད། ཡུལ་ཀྱི་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས། སྒྲའི་ཁམས། དྲིའི་
 ཁམས། རོའི་ཁམས། དེག་བྱའི་ཁམས། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་བཙུགས་སོ། །དེ་འཇིན་པ་ཞེས་པས་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་གཤམ་པའི་ཁམས་ཀྱི་བསྟན་པ་རེད། རྣམ་གཤམ་ཀྱི་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་གཤམ་པའི་ཁམས་
 རས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཤམ་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱའི་ཁམས་བཙུག་ཡོད་རེད། ས་བོན་དོན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི། ཁམས་ཞེས་པ་རྒྱུ་ལམ་གཞི་ལམ་ས་བོན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེས་ན་དང་པོ་རྟེན་

དབང་པོའི་ཁམས་དུག་ནི། རང་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རུས་པའམ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་མུ་གུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རུས་པ་གང་ལ་ཡོད་
 པ་ལ་མུ་གུའི་ས་བོན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དུག་ནི། ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་གྱི་གཟུང་བའི་གཞིའམ་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །
 བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དུག་ནི། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཤེས་ཤིང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཤེས་ཤིང་འཛིན་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ། །
 གཞན་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་མཁས་བྱའི་གནས་དང་པོ་ལས་གཞན་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པའི་གནས་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྣང་བ་སྣ་
 ཚོགས་པ་འདི་ནི། ཕྱིའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཁམས་བཙུང་བ་བརྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་རེད། ཁམས་ལ་མཁས་པའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རྒྱ་གཞན་དག་
 བདག་ལྟ་བུ་དང་ལྟ་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར། རང་རང་གི་རྒྱ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་

༡༡། །བསྟན་པ་རེད། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྤང་བྱ་བདག་ལྟ་བུའི་ནང་ནས་བདག་ཟ་བ་པོ་འམ་ལོངས་སྟོང་པ་པོར་ལྟ་བའི་བདག་ལྟ་བུ་སྟོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པའོ། །ང་རང་ཚོས་ལོངས་སྟོང་པ་པོ་དེ་བདག་ཡིན་བསམ་པ་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ལོངས་སྟོང་པ་པོ་དེ་བདག་མ་རེད། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཚོགས་ནས་ཤེས་པ་སྟེ་ཞིང་། དེ་དང་དེ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོང་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོང་པ་དེ་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོར་དང་དོན་རྣམས་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི། །ཉེར་སྟོང་འབྲུང་སྒོ་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིག་སོགས་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་དུག་གིས་ཡུལ་དུག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོང་ནས་བདེ་སྤྱད་སོགས་ཀྱི་ཚོར་བ་མ་འདྲ་བ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ན། མིག་སོགས་དུག་ནི་ཚོར་བ་ཉེ་བར་སྟོང་པའི་འབྲུང་སྒོ་འམ་སྟེ་སྒོ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་ཡི་སྟེ་མཆེད་དུག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དང་དེར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཉེ་བར་སྟོང་པ་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་རྣམས་ནི་སོ་སོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཉེ་བར་སྟོང་པའི་འབྲུང་སྒོ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་སྟེ་མཆེད་ཅེས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཉེ་བར་སྟེ་བའི་སྒོ་ཞིག་ལ་གོ་བ་ཡིན། ཕྱི་དང་ནང་གི་སྒོ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་སྟེ་ཞིང་

བཞི་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་ནི། མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུའི་ནང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་ནི། བདག་ལྟ་བུའི་ནང་ནས་བདག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་ལྟ་བ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པའོ། །རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་ནང་གི་ཚས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་རིག་པ་ནས་རྒྱ་གཤིའི་བར་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱིའི་ཚས་ཐམས་ཅད་ནི་ས་པོན་ལས་ཐུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱེན་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་མེད་པ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་བདག་དང་དུས་དང་དབང་ལྷན་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཤི་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཅོལ་བ་ལ། སྒྲོ་འདོགས་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་འདེབས་མེད། ། ༡༥

༡༡། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། རང་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་ཡིས་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཟུངས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་ཅིང་
 སྐྱར་བ་འདེབས་པ་མེད་པར། ཇི་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱར་འདོགས་པ་ནི། བདག་དང་དུས་དང་དབང་ལྷག་སོགས་
 སེམས་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱ་མིན་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 འབྲས་བུ་ཡིན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་དག་དབང་ལྷག་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ནི། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་
 པ་མེད་པའམ། ཆོ་བྱི་མ་མེད་པའམ། འགོག་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཟུངས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི། ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་དང་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་
 བྱེད་འབྲུང་བ་ལྟ་བུ་ལ། ས་བོན་ལྷ་བུ་རྒྱ་དེས་འབྲས་བུ་ལྷ་གྲུ་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསམ་པ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་བཟུངས་བྱེད་པ་ལ་སྐྱར་

བ་འདེབས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྒྱ་འགག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱ་དེས་འབྲས་བུ་དེ་བྱེད་པར་མི་རྣམས་པ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་ལ་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཡི་དུས་ན་འབྲས་བུ་མེད་ཅིང་། འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྒྱ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་བསྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་
 འདི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་། འབྲས་བུ་ལ་བདག་རྒྱ་འདི་ཡིས་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེ་མེད་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་བྲལ་ནས་ཡང་དག་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །ལྷ་པ་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་ལྷ་པ་དེ་
 གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་རེད། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བཅུའི་ནང་ནས་ལྷ་པ་བདག་དབང་སྐྱར་བ་པོར་ལྟ་བ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པའོ། །གནས་དང་གནས་
 མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གིན་ཏུ་བྱབ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་བྱུང་བ་དེ་གནས་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་མི་འབྱུང་བ་དེ་གནས་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་སྒོ་

༡༡། །ནས་སྤང་དོར་གྱི་བྱ་བ་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་དགོས་རེད། དེས་ན་སྐབས་འདིར་གཞན་དབང་རྣམ་པ་བདུན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་
 མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། མི་འདོད་འདོད་དང་རྣམ་དག་དང་། །མཉམ་དུ་འབྱུང་དང་དབང་བྱེད་དང་། །འཕྲོབ་དང་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དག །གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་གཞན། །^{༡༥} ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེས་གཞན་དབང་རྣམ་པ་བདུན་བསྟན་པ་ལས། དང་པོ་མི་འདོད་པ་གཞན་དབང་ནི། རང་གིས་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བ་བསགས་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རང་ལ་སྦྱིན་ཡོང་བ་
 ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་འདོད་པ་གཞན་དབང་ནི། རང་གིས་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྡན་པ་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་སུ་སྦྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་དབང་
 ནི། རང་གིས་ལམ་ལ་མ་བརྩོན་ཞིང་སྦྱིབ་པ་མ་སྤངས་ན་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ཕྱོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་གཞན་དབང་ནི། འགྲན་ལྷ་མེད་པའི་ལས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་
 ཀྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་པོ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་དབང་བྱེད་པ་གཞན་དབང་ནི། དུད་འགོ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་རྟེན་ལ་

༡༡། །བདག་ཞེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྐྱར་བ་པོའི་བདག་པོའམ་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་སྤང་བྱ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བཅུའི་ནང་ནས་དུག་པ་བདག་བདག་
 པོའི་དོན་ཏུ་ལྟ་བ་བསྒྲེག་པའི་ཕྱིར་དུ་དབང་པོ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་ཉི་ལྔ་རྩ་གཉིས་
 གསུངས་ཡོད། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྟ་དང་། ཡིད་དབང་དང་། སྒོག་གི་དབང་པོ་དང་། ལོ་དབང་དང་། མོ་དབང་དང་། ཆོར་
 བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅས་ལྟ་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྱུས་དང་། དུན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་བཅས་ལྟ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྟན་པའི་དབང་པོ་བཅས་དེ་རྣམས་བསྟོམས་པས་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་
 སོ། །འོ་ན་དབང་པོ་དེ་དག་གིས་གང་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན། འཛིན་དང་གནས་དང་རྒྱུན་མི་འཆད། །སྦྱོད་དང་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་ནས་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་དུག་གིས་

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་ཡུལ་དུག་འཛིན་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །སློག་གི་དབང་པོས་རིས་མཐུན་པར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །ཕོ་མོའི་དབང་པོས་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་པོས་དགོ་སློག་གི་འབྲས་བུ་ལ་འོངས་སྦྱོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །དད་སོགས་ལྷ་དང་ཀུན་ཤེས་བྱེད་སོགས་གསུམ་གྱིས་དག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྷས་འཛིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་སོགས་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་རྣམས་ལ་དབང་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་བདག་ལྟ་བུ་དང་། ལྟ་ལྟ་བུ་དབང་རྒྱུར་བ་པོའི་བདག་པོ་ཞིག་གང་ཡང་མེད་དོ། །བདུན་པ་དུས་ལ་མཁས་པ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བདུན་པ་ནི་དུས་ལ་མཁས་པ་འོ། །དུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་ཆ་ལས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་ལ་མཁས་པ་དེ་བརྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་རང་ཉིད་སྤྱི་ཕྱིར་མི་འཕོ་བའི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་བསམ་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྟག་འཛིན་དེ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་

༡༡། །དུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། འགྱུར་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ། རྟག་པ་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འདི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་
 ན་དུས་གསུམ་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲས་བུ་རྒྱ་རྣམས་སྤྱད་ཟིན་དང་། །དེ་བཞིན་མ་སྤྱད་གཞན་ཡིན་ནོ། ། ༡༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚོས་གང་ཞིག་འབྲས་བུ་སྤྱད་ཟིན་པ་
 གྱེ། འོངས་སྤྱད་པའམ་རང་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་གོ་གི་རེད། འབྲས་བུ་སྤྱད་ཟིན་ན་དེའི་རྒྱ་སྒོན་དུ་འགགས་ཟིན་པ་དོན་གྱིས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྒོན་རང་གི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་
 གྱུར་། ད་ལྟ་མེད་པ་ལ་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་ད་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་རྣམས་སྤྱད་ཟིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྤྱད་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་གི་རྒྱ་འགགས་ཟིན་ན་ཡང་།
 འབྲས་བུ་ད་ལྟ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་འགག་པར་མ་གྱུར་པའི་ཆ་ལ་ད་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་མ་སྤྱད་པ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མཛོན་དུ་མ་
 གྱུར་པའོ། །དེས་ན་མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་གྱུར་། ད་ལྟ་རྒྱའི་ཚོགས་པ་མ་ཚང་ཞིང་དངོས་རྒྱ་བྱས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་མ་གྱུར་པས་རྒྱ་ཡང་སྤྱད་མ་ཟིན་པ་དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་

ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དུས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ་བསྐྱེལ་བ་ཆེན་པོའི་བར་དུ་བདག་ས་ནས་འཛོག་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དུས་ལ་
 མཁས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བརྒྱད་པ་དེ་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་རེད། དེ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བརྩའི་ནང་ནས་བདག་
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་གནས་སམ་གཞི་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་བསྐྱོག་པའི་བྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་
 གཟིགས་པའི་ངོར་བདེན་ཞིང་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་འབྲས་
 གཉིས་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སོ། །དེས་ན་ང་རང་ཆོས་བསམས་ན་བདག་དེ་དང་པོ་མ་དག་པ་འཁོར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
 རྣམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བདག་དེ་དག་པ་ལ་འགྱུར་འགྲོ་གི་ཡོད་བསམ་གྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་མ་རེད། དེ་འདྲ་བསམ་པ་དེ་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་སྟངས་ཡག་པོ་མ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་

༡༡། །གི་ཡོད། འོ་ན་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་སྟངས་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོར་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་དོན། །དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བ་དང་གཉིན་པོའི་དོན། །ལྟན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དུ་འདོད། ༡༡ །དེ་ཡི་རྒྱ་
 ནི་རྒྱུ་བ་པ་ཡིན། །ཀུན་འབྱུང་བ་ཡི་བདེན་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདེ་བའི་ཚོར་བ་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་ཚོར་བ་སོགས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་གང་ཞིག །སྟུག་
 བསྐྱེལ་གསུམ་དང་ཅི་རིགས་པར་ལྟན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུའམ་གཞི་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལུང་པོ་ལྟས་བསྐྱེལ་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟུག་བསྐྱེལ་དེ་ཡི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི། འཁོར་བའི་ཡང་སྤྱིད་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའམ་རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་
 རོ། །དེ་ཡང་ང་རང་ཚོའི་བདེ་སྟུག་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ལས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད་ཅིང་། ལས་དེ་ཡང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད་ཅི་ན། ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འབྱུང་བ་ཅིང་། དེས་ན་ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་འཁོར་བ་འདི་འགྲུབ་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེས་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་

བའམ་འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚས་དེ་ལ་སྐྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱག་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དེ་གཉིས་གཏན་དུ་ཞི་བའི་བྱང་འདས་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་འཕྲོག་པ་ལ་གང་དགོས་ཤེ་ན། བཞི་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྟེན་དགོས་རེད། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚས་དེ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ནི། མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལས་གཞན་བདེན་པ་ལ་མཁས་པའི་གནས་སམ་སྐབས་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྩ་བར། དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན། །ཀུན་འབྱུང་བ་ཡི་བདེན་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་འདི་འབྲུ་སྟོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ས་རེད་བསམས་སོང་། དེ་ཡིས་བདེན་པ་ལ་མཁས་པའི་གནས་བསྟན་ཅིན་པ་ཡིན་ནོ། །དགུ་པ་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་ནི། དེ་ནས་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་ལས་དགུ་པ་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་རེད། ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་རེད་ཅེ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་མམ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས།

༡༡། །ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བཅུའི་ནང་ནས་དགུ་པ་བདག་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་ལྟ་
 བ་དེ་བརློག་པར་འགྱུར་གྱི་ཡོད། སྦྱིར་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་གང་ཞིག་ཞུགས་པའམ་བཞོན་ན། གང་འཕྲོབ་
 པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུའི་ཕྱོགས་སུ་འདེགས་ཤིང་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས། ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདིས་འདེགས་པར་བྱེད་པའི་
 དོན་གྱིས་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། གང་འཕྲོབ་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་འདིར་འདེགས་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་
 རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་བཅས་གསུམ་གསུངས་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་བསྟུས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ནི། ཡོན་ཏན་སྦྱོན་དང་རྣམ་
 མི་རྟོག་ །ཤེས་པས་གཞན་ལས་བདག་གིས་ནི། ༢༩ །ངེས་པར་འབྱུང་ཕྱིར་གཞན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།

འཁོར་བའི་སྒྲིན་དང་འདི་གཉིས་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་ལས་ཐོས་ཤིང་། དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་དང་། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ནི་བའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་
 ས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ནི། འཁོར་བ་དང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་བཟླས་པར། བདག་གིས་ནི་མངོན་
 པར་ཤེས་ནས་ནི་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་ལ་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་པ་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས། སྤྱིད་པ་དང་ནི་བའི་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཞེས་བྱ་ཞེས་པ་ནི་གོང་
 དུ་བཤད་པ་ལས་གཞན་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་གསུངས་པའོ། །བརྩ་པ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བརྩ་པ་ནི་འདུས་བྱས་དང་
 འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་རེད། འདུས་བྱས་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། ང་རང་ཆོ་འཁོར་བ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དང་གྲོལ་བའི་གནས་

༡༡། །གང་འདྲ་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པའི་གནས་འདི་བསྟན་པ་རེད། དེ་ཡང་། བཏགས་བཅས་རྒྱུ་བཅས་རྒྱ་མཚན་དང་། །རབ་རྩ་ཞི་བ་དོན་བཅས་ནི། །
 ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །^{༢༩} ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཏགས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ལ་གོ་བ་ཡིན། རྒྱ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རབ་རྩ་སྟེ་བ་ནི་གཞན་དབང་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་
 བཅས་པའམ། རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་འགག་དང་བཅས་པའི་ཚོས་ལ་བཟྃ་ད། དེ་དག་ནི་ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་ཤིང་། སྐྱེ་འགག་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་
 འདུས་མ་བྱས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རབ་རྩ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། དོན་ཞེས་པ་ནི་ལམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་ཞི་བ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་བཅས་ནི་ལས་ཉོན་གྱིས་མ་
 བྱས་ཤིང་། སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་ན་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལམ་ནི། ཞི་བར་བྱེད་པས་ན་ཞི་བར་གཏོགས་ཤིང་། ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་འདུས་
 མ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ན་འདུས་མ་བྱས་མཚན་ཉིད་པར་འཛོག་རྩ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་

བྱས་ལ་མཁས་པ་འདི་ནི་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུའི་ནང་གི་ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ལེའུའི་མཚན་ནི། བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། དེ་ཁོ་ནའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་ལེའུ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན། ལེའུ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་བསྟན། སྒྲིབ་པ་སྤང་བ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་པས། ལེའུ་གསུམ་པའི་ནང་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་རེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་གང་འདྲ་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་བསྟན་པ་རེད། དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པ། གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་སྤང་བྱ་ཡིན་པ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་འཐོབ་བྱ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་པོ་ཇི་ལྟར་འདུ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ནས། བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། ལེའུ་གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལམ་གྱི་ཚོས།

༡༡། །ལམ་གྱི་གནས་སྐབས། ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལམ་ལྷ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སོ་བདུན་རྣམ་པར་བཞག་པ། དེ་དག་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། ཆོགས་ལམ་ཆུང་དུར་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་བཤད་པ། འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྦྲང་བ་བཞི། ཆེན་པོར་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི། སྦྱར་ལམ་
 གྲོང་ཆེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྷ། བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྷ། མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། སྒྲོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་ལེའུ་བཞི་པ་
 གཉེན་པོ་བསྒྲོམ་པའི་ལེའུ་བསྟན་པ་རེད། གཉེན་པོ་བསྒྲོམ་པའི་ལེའུ་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲིག་པས་དེ་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས། ཇི་ལྟར་ཉམས་
 སུ་སྤང་དགོས་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་དེ་སྦྱིར་གོང་དུ་ལེའུ་གཉིས་པ་སྒྲིབ་པའི་ལེའུར་ཆོགས་
 སུ་བཅད་པ་བཅུ་གསུམ་པ། གཞི་ལ་མི་མཁས་ལེ་ལོ་དང་། །གཉིས་གྱིས་ཉིང་འཛིན་ཉམས་པ་དང་། །མི་སྦྱིད་པ་དང་ཉམ་ཆུང་དང་། །ལྟ་དང་གནས་ངན་ལེན་སྦྱོན་ཆགས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་

ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བསྟུས་པ་ཞིག་དང་། དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གང་འདྲ་ཡོད་པའི་ཚུལ་བསྟུན་པ་རེད། དེ་ནས་སྐབས་འདིར་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་སྤངས་ནས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད། གོང་དུ་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་དང་། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་
 རེད། སྐབས་འདིར་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་རྣམས་ང་རང་ཚོས་ཉམས་སུ་བྲུང་རྒྱ་གཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཡང་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལམ་ལྷ་
 ཡི་སྐབས་སུ་རིམ་པས་ཉམས་སུ་བྲུང་དགོས་རེད། ལམ་ལྷའི་ནང་ནས་དང་པོ་གང་ལ་གཞུག་དགོས་ཤི་ན། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གཞུག་དགོས། ཚོགས་ལམ་ལ་དབྱེ་ན། ཚོགས་ལམ་ཆུང་དུ་དང་། ཚོགས་
 ལམ་འབྲིང་དང་། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་དུའི་སྐབས་སུ་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན་པས། དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྒྲོམ་
 པའི་ཚུལ་བསྟུན་པ་ནི། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྤེད་རྒྱུའི་ཕྱིར། །གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་སྤོངས་ཕྱིར། །བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། །དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྒྲོམ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་ལས།

༣༡། །དང་པོ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་འདི་ནི། གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ལུས་གྱི་དོན་དུ་དཀའ་ལས་བརྒྱབ། མི་དགེ་བ་བསགས། ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་
 དེ་འདྲ་འབྱུང་གི་ཡོད། གནས་ངན་ལེན་ཞེས་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གོ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་ལུས་དེའི་དོན་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒྲོམས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་དགོས་རེད། ལུས་འདི་ཡི་རང་བཞིན་དང་གནས་སྟངས་ཡག་པོ་ཤེས་ན་ཆགས་ཞེན་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རེད། དེ་ནས་སྟོན་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་ཚབ་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་། འཆི་བ་མི་རྟག་པར་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་
 རྣམས་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད་རེད། གཉིས་པ་ཆོར་བ་ནི། ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་པ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཆོར་བ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒྲོམས་ནས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་
 དགོས། ཆོར་བ་ལ་ཆགས་ཞེན་སྦྱེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་བྱུགས་ཆེན་པོ་འཕེལ་ནས་འཁོར་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་གྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་ཆོར་བ་དེའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་

གཉེན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒྲུལ་དགོས། གསུམ་པ་སེམས་ནི། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སེམས་དེ་ལ་བརྟགས་ཏེ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་
 བསྒྲུལ་ནས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་དགོས། དེ་ལྟར་འཇུག་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་གྱུབ་པ་མེད་པ་རྣམ་རིག་ཅམ་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བསྒྲུག་པའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒྲུལ་དགོས། བཞི་བ་ཚོས་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་དང་། རྣམ་
 བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་སྒྲོངས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒྲུལ་ནས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་དགོས། དེ་ལྟར་འཇུག་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་བཏགས་པ་
 ཅམ་བདག་ཏུ་གྱུབ་པ་མེད་པར་རིམ་པས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བསྒྲུལ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་
 ནོ། །ང་རང་ཚོ་ལས་དང་པོ་པས་ཚོས་ལ་དགའ་བ་དང་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དལ་འབྱོར་རྟེན་པར་དགའ་བ་བསྒྲུལ་པ་དང་། ཚོས་ལ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་ཐུབ་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་སུ་བསྐྱེལ་བའི་ཆེད་དུ་མི་

༡༡། །ཏྲག་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་སྒྲིག་སྤང་དོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་བསྒྲོམ་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ལོག་ནས་ཐར་པ་འཐོབ་འདོད་གྱི་ངེས་འབྱུང་གི་སྒོ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒྲོམ་པ་སྟེ། ཐུན་མོང་སྟོན་འགྲོའི་ཉམས་ལེན་སྟོ་ལྷོག་རྣམ་པ་བཞིའི་དོན་བསྒྲོམས་ནས་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས་རེད། དེ་ཡིས་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུའི་སྐྱབས་གྱི་ཉམས་སུ་སྤང་བྱ་བ་སྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྟོང་བ་བཞི་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཤེས་ན། །དེ་དག་སྟོང་ཕྱིར་བཙོན་འགྱུས་ནི། །རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་རྩ་འབྱུང་། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་གི་སྐྱབས་སུ་ཡང་དག་པའི་སྟོང་བ་བཞི་གསུང་གི་ཡོད་རེད། ཡང་དག་པའི་སྟོང་བ་བཞི་ནི་བཙོན་འགྱུས་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒྲོམས་པས་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་བྱེད་གཉེན་པོ་རྣམས་གང་ཡིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་དག་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཉེན་པོ་བཙོན་འགྱུས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་རྩ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བཙོན་འགྱུས་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མི་དགོ་བའི་ཚེས་རང་གིས་སྤར་མ་

བྱས་པའམ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། རང་གིས་བྱས་ཡོད་པའམ་སྐྱེས་པ་ནམས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཉིན་པོ་དགེ་བ་ནམས་སྤར་བསྐྱབས་མེད་པའམ་མ་
 སྐྱེས་པ་ནམས་སྐྱེ་བའམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤར་བསྐྱབས་ཡོད་པའམ་སྐྱེས་པ་ནམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པ་བཅས་ནམ་པ་བཞི་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་དེ་ལ་
 ཡང་དག་པའི་སྤོང་བ་བཞི་གསུང་གི་ཡོད། གསུམ་པ་ཆེན་པོར་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྩ་འཁྱུལ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་
 བར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་རེད། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་སུ་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི་གསུངས་ཡོད། རྩ་འཁྱུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི་ནི། འདུན་པ་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་རྒྱུ་
 བ། བརྩོན་འགྲུས་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ། སེམས་པ་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ། དཔྱོད་པ་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་རྒྱུ་ལའོ། །དེ་ལ་རྩ་འཁྱུལ་ཞེས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སྣ་ཆོགས་སུ་བརྩུ་ཞིང་སྦྱུལ་བར་
 བྱེད་པའི་དོན་དང་། རྩ་འཁྱུལ་དེའི་རྒྱར་གྱུར་པས་ན་འདུན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་རྒྱུ་ལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དེས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་

༡༡། །ཡིན་པས་ན། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་ནི་དམ་པའི་ཚས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་བ་ལྷ་བྱ་ཞིག་རེད། སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡག་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་
 བསྐྱེད་དགོས། དེས་ན་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འགྱུར། །ཉེས་པ་ལྷ་སྒྲོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་འོ། ། ༣
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་དག་སྒྲོང་བ་བཞིའི་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་དེར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་
 བྱི་མདོན་གེས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བར་འགྱུར་ལོ། །དེ་ལྷ་བྱའི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་དེ་གང་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཕྱོང་ཅེ་ན། ཉེས་པ་ལྷ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤང་
 བྱ་ཉེས་པ་ལྷ། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་ཁྱོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྷར་འདོད་དོ། ། ༤ ཞེས་གསུངས་ཏེ།

ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲུབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ལྷ་པོ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། ཉེས་པ་དང་པོ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྩོན་པར་མི་རྒྱས་པའི་ལེ་ལོའོ། །ལེ་ལོ་ཡོད་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུལ་མི་བྱུང་པ་ཡིན་པས་ལེ་
 ལོ་དེ་སྤང་དགོས་རེད། ཉེས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་བརྟེན་པའོ། །དེས་ན་གདམས་ངག་རྣམས་དྲན་ནས་ཡག་པོ་བསྒྲུལ་དགོས། གདམས་ངག་རྣམས་བརྟེན་ངེས་གྱི་དབང་
 ཏུ་ཤོར་སོང་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུལ་གེས་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་ལེ་ལོ་དང་གདམས་ངག་བརྟེན་པ་གཉིས་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱིབ་པོ། །ཉེས་པ་གསུམ་པ་ནི། སེམས་ནང་
 ཏུ་རྒྱགས་ཏེ་བྱིང་བ་དང་། བྱི་རོལ་ཏུ་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་འབྲོ་བའི་རྟོན་པ་བཅས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པའོ། །དེ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྦྱིབ་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་པ་བཞི་པ་ནི། འདྲ་
 མི་བྱེད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུལ་པའི་སྐབས་སུ་བྱིང་རྟོན་གྱི་སྦྱོན་དང་། ལེ་ལོ་དང་། གདམས་ངག་བརྟེན་པ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཆོ། སོ་སོའི་གཉེན་པོ་ཚུ་ལ་བཞིན་དུ་འདྲ་བྱེད་པའམ་གཉེན་པོ་དེ་
 ཐབས་གེས་བྱས་ནས་བསྟེན་དགོས་རེད། དེ་ལྟར་གཉེན་པོ་གང་ཡང་འདྲ་མི་བྱེད་པ་ནི་སྦྱིབ་པའམ་ཉེས་པ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་པ་ལྷ་པ་ནི། གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་བྱིང་རྟོན་གྱི་སྦྱོན་དེ་ཞི་བའམ་ཡག་པོ་

༣༡། །འབྲུང་བའི་སྐབས་ལ། སྐར་ཡང་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་བྱུགས་ཆེ་དྲགས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲིན་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟར་ན་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་འདུ་བྱེད་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱེད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིས་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ལྡ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟན་པ་ནི། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་
 པ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡིས་ཉེས་པ་ལྡ་པོ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟན་དགོས་གསུངས་པ་རེད། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དད་པ།
 འདུན་པ། ཚུལ་བ། ཤིན་སྦྱངས། དྲན་པ། ཤེས་བཞིན། སེམས་པ། བཏང་སྟོམས་དང་བརྒྱད་དོ། །བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་བཞི་ནི་ལེ་ལོ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་རེད། ཤིན་སྦྱངས་གྲུབ་ན་ལེ་ལོ་མི་འབྲུང་
 ལ། ཤིན་སྦྱངས་དེ་ནི་ཚུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་ཅིང་། ཚུལ་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདུན་པའི་སྒྲི་ནས་འགྲུབ་ལ། འདུན་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་རྩ་བའི་
 ནང་དུ་གནས་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟོམ་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པའི་མོས་པ་དང་འདུན་པ་དེ་བྱུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བ་འཕམ་བཅུན་འགྲུས་ཡག་པོ་བྱུང་ནས་

༡༡། །བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཉེས་པ་གཉིས་པ་གདམས་ངག་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་དྲན་པ་བསྟེན་དགོས། དྲན་པ་ཡག་པོ་བསྟེན་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་གདམས་
 ངག་ནམས་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད། ཉེས་པ་གསུམ་པ་བྱིང་ཚོད་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་དགོས་རེད། ཤེས་བཞིན་གྱིས་གང་བྱེད་གྱི་འདུག །གང་དྲན་གྱི་འདུག །གང་སྒྲུལ་
 གྱི་འདུག་ཡག་པོ་བལྟས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་གང་བྱུང་བ་ཡག་པོ་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པར་གྱུར་ནས་བྱིང་ཚོད་མི་འབྱུང་བ་ལ་ཡན་གྱི་རེད། དེས་ན་བྱིང་བ་དང་ཚོད་པ་སྟོང་བའི་ཐབས་
 ལ་ཤེས་བཞིན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བཞིན་དེ་ཡང་རྩ་བ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་རེད། ཉེས་པ་བཞི་པ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་གང་བསྟེན་དགོས་
 ཤེ་ན། སེམས་པ་སྟེ་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་བསྟེན་དགོས་རེད། སེམས་པ་ཞེས་པ་ནི་རིག་པ་བསྒྲིམས་ནས་བྱིང་ཚོད་དེ་དག་སྟོང་བའི་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་འདུ་མི་བྱེད་
 པའི་གཉེན་པོ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་པ་ལྔ་པ་འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་གང་བསྟེན་དགོས་ཤེ་ན། ཞི་ཆེ་ནལ་དུ་འཇུག་པ་འོ། །ཞེས་བཏང་སྟོམས་བསྟེན་དགོས་རེད།

༡༡། །ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲུང་བ་ཅུང་ཟད་ཐོབ་ཡོད་རེད། སྒྱུར་ལམ་དེ་ལ་ཡང་དྲོད་ཅེ་མོ་བཟོད་བ་ཆོས་མཆོག་བཅས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད། དང་
 བོ་དྲོད་ཅེས་པ་ནི། ཉམས་སྦྱང་ཅུང་ཟད་སྐྱེས་པ་མེ་འབར་གྲབས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གོ་གི་རེད། གཉིས་པ་ཅེ་མོ་ནི། དྲོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡར་མཆེད་ནས་ཅུང་ཟད་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་གྱུར་པ་ལ་
 བརྗོད། གསུམ་པ་བཟོད་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་སྒྲུར་ལས་ཀྱང་བརྟན་པོར་གྱུར་པ་ལོ། །བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཀྱན་ལས་མཆོག་གམ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ལ་གོ་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྱུར་ལམ་ལ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དྲོད་དང་ཅེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་དབང་པོ་ལྟ། བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་སྒྲོབས་ལྟ་སྐྱེ་གི་ཡོད་རེད། དབང་པོ་ལྟ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་དུ། དད་པ། བརྟོན་འགྲུས། དུན་པ། ཏིང་འཛིན། ཤེས་རབ་བཅས་རྣམ་པ་ལྟ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་པོ་ལྟ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱབས་འདིར། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བསྐྱེད་
 ནས། །འདུན་དང་སྒྱུར་བ་དབང་བྱེད་དང་། ༤ །དམིགས་པ་བརྗོད་པར་མ་གྱུར་དང་། །མི་འཕྲོ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོགས་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་

༡༡། །གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྡན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྦྱར་ལམ་དང་དབང་སྟོབས་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་སྤང་བའི་བྱིར། །སྟོབས་ལྡན་འབྲས་བུ་བྱི་མ་
 ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོབས་ལྡན་རེད། སྟོབས་ལྡན་ནི་གོང་དུ་དབང་པོ་ལྡན་བསྟན་པ་ལྟར། དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཏིང་འཛིན། ཤེས་རབ་བཅས་ལྡན་ལ་ཁུ་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་
 དབང་པོ་ལྡན་པོ་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྦྱར་ལམ་གྱང་སྟོབས་དང་རྣམས་པ་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགོ་བའམ་བརྟན་དུ་འགོ་བའ་གོ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དད་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལྡན་པོ་དེའི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་སྤང་བའམ་ཉམས་པར་གྱུར་བའི་བྱིར་ན། དད་སོགས་ལྡན་པོ་དེ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱིས་བརྗེ་མི་རྣམས་
 པར་གྱུར་པ་ལ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་སུ་བརྗེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་དད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་པའི་རྣམས་པ་ཆུང་དུ་འགོ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་ཆུང་དུ་འགོ་བ་
 དང་། དྲན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བརྗེད་རེས་ཆུང་དུ་འགོ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་གཡང་ཆུང་དུ་འགོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒོངས་པའམ་ཤེས་འཆལ་ཆུང་དུ་འགོ་

བའོ། །འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དབང་པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་ལྔ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲ་མ་སྒྲ་མའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པའི་དབང་གིས་བརྩོན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྲན་པ་དང་། དེ་
 ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ལས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་དང་དབང་སྟོབས་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། དབང་པོ་རྣམས་དང་
 སྟོབས་རྣམས་ལ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་དབང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་དང་། སྟོབས་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཞེས་སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་གཉིས་
 གཉིས་སུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་འོག་མ་དྲོད་དང་ཅེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྦྱོར་ལམ་གོང་མ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ན་སྟོབས་ལྔ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྦྱོར་
 ལམ་དེ་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་ཡེ་ཤེས་དང་ཆ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ངེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཞེས་བརྗོད། དཔེར་ན་ཆོགས་ལམ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དབང་པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་ལྔ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དགོས་པ་དང་། དེའི་རུས་པ་རིམ་

༡༡། །གྲིས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས་པའོ། །དུག་པ་མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་བཤད་པ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་མཐོང་ལམ་བསྟན་པ་རེད་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་
 ཆུབ་ཕྱོགས་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་འཐོབ་གྱི་ཡོད། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་གང་རེད་ཅེ་ན། དུན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 ཤེས་རབ་བམ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་འབྱེད་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་བཅས་སོ། །བདུན་པོ་དེ་དག་
 བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག་ །གསུམ་པ་རེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། ༥ །བཞི་པ་ཕན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། །རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག་ །འདི་ལ་གཞི་དང་
 གནས་དང་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ། ༧ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་དེ་ནི་ཆོས་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་ངོ་བོ་འམ་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ཞུ་གི་ཡོད་རེད། ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་

ཡོད་ཅེ་ན། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ཡོད། དྲན་པ་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བརྗོད། གསུམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནི།
 མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའམ། བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་རྗེ་བཟང་རྗེ་བཟང་དུ་འཕེལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ངེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག་གོ། །བཞི་པ་དགའ་བ་ནི། ས་དང་པོ་
 རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དགའ་བ་དང་སྟོབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། འབྲས་བུ་ཕན་ཡོན་དང་ཡོན་ཏན་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ན་དགའ་བ་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བརྗོད། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་གོ། །རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཤིན་སྦྱངས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་
 བཅས་སོ། །དེ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དང་པོ་ཤིན་སྦྱངས་ནི། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གཞི་དང་། གཉིས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། ཉོན་མོངས་མེད་
 པའི་གནས་དང་། གསུམ་པ་བཏང་སྟོམས་ནི། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །བདུན་པ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་གྲུའི་ནང་ནས་

༡༡། །སྒྲོམ་ལམ་རེད། །སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་པ་ནི། སྤར་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲོམས་ནས་བགྲོད་གྱི་ཡོད། དེས་ན་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་
 དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན། མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། །སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡང་
 དག་པའི་ལྟ་བ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་བ། ཡང་དག་པའི་ངག །ཡང་དག་པའི་ལས་གྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ། ཡང་དག་པའི་བྲན་བ། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཅས་
 བརྒྱད་དོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གིས་བྱ་བ་གང་འདྲ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོངས་སུ་གཙོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། །རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་
 དོ། ། ༡° ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་རེད། །ལྟ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ལ་གོ་གི་ཡོད། མཐོང་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་

དག་པའི་རྟོག་པ་དང་དག་གཉིས་ནི་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེ་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་རྣམས་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཀུན་སྟོང་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེས་ཀུན་
 རས་བསྐྱངས་ཏེ་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་དག་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ། རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་དག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཆོ་བ་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་
 ནི། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་སྒྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ན། ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་
 པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་ལས་མཐའ་ནི། མི་དགོ་བའི་ཆོས་ཀུན་ཏུ་མི་སྟོད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་བྱིམས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་
 ལ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ལོག་པའི་འཆོ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པའམ་འདོད་ཆུང་
 ཆོག་གེས་དང་ལྡན་པ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ནི།

༡༡། །ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བས་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་བྱན་
 པས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བྱིང་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྤྱན་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དབང་འབྱུང་བའི་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 བ་བརྒྱད་པོ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་དང་རྩོལ་བྱིམས་ཡོ་བྱེད་བསྐྱུངས། །གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་འོ། ། ༡༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡིས་གོང་དུ་བསྟན་པའི་
 གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ངག་གིས་ལྟ་བུ་རྣམས་པར་དག་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་
 པའི་ལས་ཀྱི་མཐས་རྩོལ་བྱིམས་རྣམས་པར་དག་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བས་ཡོ་བྱེད་བསྐྱུངས་པའམ་ཆོག་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ། གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པའམ་ཡིད་

ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞིག་རེད་བསམ་པའི་དད་པ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་གྱི་རེད། དེ་ནས་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བས་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་བྲན་པས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བྱིང་རྒྱུ་སོགས་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཡོན་ཏན་བྱེད་པར་ཅན་ལ་དབང་འཕྲོག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་གྱིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྟན་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ལམ་ལུང་ནང་ནས་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་རེད། སྐབས་འདིར་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲོར་གང་ཡང་གསུངས་མེད། དང་པོར་ཚོགས་གྱི་ལམ་བསྟན། དེ་ནས་གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ། གསུམ་པ་མཐོང་བའི་ལམ། བཞི་པ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ལམ་བཞི་པོ་དེ་ལམ་དངོས་གནས་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་དེ་ལམ་བཏགས་པ་བ་རེད། ལམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་དུ་འགྲོ་དགོས་ས་དེ་ལ་སྐྱེབས་ཚར་བ་རེད། དེས་ན་ལམ་ཞེས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས། དེ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ན། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་ཞེས་ཞུ་གི་ཡོད། དེའི་བྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་གྱི་ཚས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་གྱི་ནང་ན་མི་སྒྲོབ་

༡༡། །པའི་ལམ་དེ་ཡོད་མ་རེད། གཉིས་པ་དེ་དག་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལམ་ལ་རྣམ་པ་ལྷ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་པོ་དེ་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་
 ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་པོ་དེ་འཕགས་པའི་ལམ་རེད། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་དེ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལྷ་པོ་དེ་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་འམ་གནས་སྐབས་
 གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པར་མཛད་པ་ནི། རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་སྦྱིན་ཅི་ལོག །རྗེས་སུ་འབྲེལ་བཅས་བསྒྲོག་པ་དང་། སྦྱིན་ཅི་མ་ལོག་སྦྱིན་ཅི་ལོག །རྗེས་སུ་འབྲེལ་མེད་བསྒྲོམ་པ་འོ། ། ༡༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་ལམ་དང་
 སྦྱོར་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལམ་བསྒྲོམ་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོས་པས་སྦྱོད་པ་འམ་སེམས་ཀྱིས་མོས་པ་གནང་བ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་ན། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གཞལ་བའི་ཆ་ནས་སྦྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་སྦྱི་ཙམ་མཐོང་བ་མ་གཏོགས། ཚོས་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བའི་ཆ་ནས་
 སྦྱིན་ཅི་ལོག་ཀྱང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་ནི། སྦྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་སྦྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྷན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་

ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲིབ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཚེས་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བསྐྱོག་པའང་ཡིན་གསུངས་
 པ་རེད། དེས་ན་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལྟན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །སྒྲོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་ནི། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པར་གཟིགས་ཤིང་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཅིང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅུ་བ་ནས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་ལམ་ལྷ་པོ་གནས་སྐབས་ནམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི། །དམིགས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 དང་། །འཕྱོབ་པས་དེ་ནི་བྱུང་པར་འཕགས།³ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ནི་བྱུང་པར་གསུམ་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རེད། དང་པོ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་
 པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་ནི། དམིགས་པ་རང་ག་ཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་དམིགས་ནས་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བས་ན་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་

༡༡། །དང་། ཉན་རང་རྣམས་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ན་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སེམས་
 བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི། རང་ཉིད་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དམིགས་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་
 པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་དོན་ནམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚེ། ཏྲག་མི་ཏྲག་སོགས་སྟོ་སྐྱར་
 ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཏྲག་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱུལ་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ན་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
 པ་འཕྲོབ་པས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཉན་རང་ལྟར་གནས་སྐབས་ཀྱི་མྱང་འདས་ལྟག་བཅས་དང་ལྟག་མེད་དག་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཙམ་མ་ཡིན་པར།
 མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པས་ན། འབྲས་བུ་འཕྲོབ་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བྱུང་པར་

དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིས་ལེན་དང་པོའི་སྐབས་སུ། མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དེ་ཁོ་ན། །གཉེན་པོ་དག་ནི་བསྐྱོམ་པ་དང་། །དེ་ཡི་གནས་དང་འབྲས་བུ་འཕྲོབ། །ཐེག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །ཞེས་དོན་ཚན་
 རྣམ་པ་བདུན་གསུངས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། བཞི་པ་གཉེན་པོ་དག་ནི་བསྐྱོམ་པ་བསྟན་པ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་དགུར་བཞག་པ་དང་། གསུམ་དུ་
 བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ། དེ་ཡི་གནས་དང་འབྲས་བུ་འཕྲོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་གནས་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་བསྟན་
 གྱི་ཡོད། དང་པོ་དེ་ཡི་གནས་དང་ཞེས་པ་ནི། ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོར་གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཞེས་བརྗོད། དེས་ན་
 ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། གོ་རིམ་རྣམ་པ་དགུ་བསྟན་ཡོད། གོ་རིམ་རྣམ་པ་དགུ་བསྟན་ཚུལ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཡི་གནས་དང་ལྷགས་པ་དང་། །
 སྒྲོར་དང་འབྲས་བུ་བརྗོད་པ་དང་། ༡༩ །བྱ་དང་བྱ་མེད་བྱད་པར་དང་། །དེ་ནི་སྒྲ་མ་སྒྲ་ན་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་རྣམ་པ་དགུས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་རྒྱ་ཡི་གནས་ནི། རིགས་ལ་

༡༡། །གནས་པའི་གང་ཟག་དང་། གཉིས་པ་ཞུགས་པ་ནི། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ནས་ས་དང་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱི་
 བར་དུ་དང་། བཞི་པ་འབྲས་བུ་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པའམ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་དང་། ལྷ་པ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ནི། ལམ་ལ་འབད་ཚུལ་གྱི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་
 ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དང་། དུག་པ་བྱ་བ་མེད་པ་ནི། འབད་ཚུལ་གྱི་བྱ་བ་མེད་པ་ས་བརྒྱད་པ་དང་། བདུན་པ་བྱུང་བར་ཞེས་པ་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་བྱུང་བར་ཅན་དང་ལྷན་པ་ས་དགུ་པ་དང་། བརྒྱད་པ་སྒྲ་མ་ཞེས་པ་ནི། སློབ་པའི་ས་ཀུན་ལས་སྒྲ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའམ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ས་བརྒྱ་པ་དང་། དགུ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི།
 མི་སློབ་པའི་ལམ་ས་བརྒྱ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དགུས་ས་དང་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་དེའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ནི། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་གཞན་པའི་གོ་རིམ་བཞག་ཚུལ་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྟན་གནང་ཡོད། སྦྱིར་གོང་དུ་བསྟན་པ་དང་དོན་དག་

གཅིག་པ་ཡིན་པ་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་བྱང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། མོས་པ་དང་ནི་འཇུག་པ་དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་དང་ལུང་བསྟན་དང་། ༡༧ །བརྗོད་པ་དང་ནི་དབང་བསྐྱར་དང་། །ཕྱིན་པ་དང་
 ནི་ཕན་ཡོན་དང་། །བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པ་ལོ། ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་མོས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཆོགས་ལམ་དང་སྒྱུར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་མོས་པས་སྒྱུད་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གཉིས་པ་འཇུག་པ་ཞེས་
 པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པ་ས་དང་པོ་རབ་རྩ་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །གསུམ་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་
 རྩ་འབད་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་བྱ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་སོ། །བཞི་པ་ལུང་བསྟན་ཞེས་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ལུང་བསྟན་འཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་འཐོབ་པའི་
 ཆེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། མ་འོངས་པར་བྱོད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆེ་མཆན་དང་ཞིང་དང་གདུལ་བྱ་སོགས་གསུངས་ནས་ལུང་བསྟན་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་པ་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་ནི།
 ས་དགུ་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་ཤེས་རབ་ཤིན་རྩ་བཟང་པོ་ཡོད་པས། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བྱུང་པར་ཅན་བརྗོད་པའོ། །དུག་པ་དབང་བསྐྱར་བ་ཞེས་པ་ནི།

༡༡། །ས་བརྩ་པ་འཕྲོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བའོ། །བདུན་པ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་
 ལ་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྐུ་ལ་སྐུ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཕྱིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཕྱིན་པའམ་སྤེབས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ཕན་ཡོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕན་
 ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་སངས་རྒྱས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དགུ་པ་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཆོག་གི་སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་ལ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ནས། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དགུར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་
 གཉིས་ཀ་ལ་རྣམ་གྲངས་དགུ་རེ་དགུ་རེ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་བསྟན་ཡོད། རྣམ་བཞག་དེ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་བཞག་དང་པོའི་གནས་སྐབས་སུ། རྒྱ་ཡི་གནས་དང་ཞུགས་པ་དང་། །
 སྦྱོར་དང་ཞེས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ་ཞིབ་པར་བྱེ་ནས་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བཞག་ནས་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་བཞག་གཉིས་པའི་གནས་སྐབས་སུ། ཕྱིན་པ་དང་ནི་

ཕན་ཡོན་དང་། །བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་བསྟན་པ་ལོ། །ཞེས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ལ་ཞིབ་པར་བྱེ་ནས་ཆོས་སྐུ་ལོངས་སྐུ་སྐུ་ལ་སྐུ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། རྣམ་བཞག་དེ་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་ལ་
བྱད་པར་བྱང་བྱང་ཟད་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། ༡༥ །མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་དག་པར་ཅི་རིགས་སྐྱར། །འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ། །གང་ཟག་རྣམ་
པར་གཞག་པར་འདོད། ། ༡༦ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡིས་གནས་སྐྱབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་རེད། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་གནས་སྐྱབས་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་དྲི་མས་མ་དག་པ་
སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐྱབས་དང་། གཉིས་པ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་མ་དག་ལ་ཅི་རིགས་དག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐྱབས་དང་། སྒྲིབ་པ་གིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་
ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཅི་རིགས་པ་ཞེས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྐྱར་རོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་གནས་སྐྱབས་དགུ་ཆོན་གཉིས་པོ་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ་གནས་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་
གསུམ་པོ་ལ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་དང་ཞུགས་པ་དང་སྦྱོར་བ་དང་མོས་པའི་གནས་སྐྱབས་ལ་གནས་པ་ནི། མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐྱབས་སོ། །

༣༡། །འབྲས་བུ་ནས་སྒྲ་མའི་བར་ལྡ་དང་། །འཇུག་པ་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་བར་གྱི་ལྡ་བཅས་བཅུ་པོ་ནི། མ་དག་ལ་དག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེའི་ལྷག་མ་སྒྲ་མེད་
 དང་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ་བཞི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིས་གོང་དུ་སྒྲོམ་མམ་དོན་ཚན་རྣམ་པ་བདུན་བཞག་པའི་ནང་ནས། ལྡ་པ་དེ་ཡི་གནས་དང་
 ཞེས་པ་དེ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གཉིས། འབྲས་བུ་ལྡ་སྦྱིར་བསྟན་པ། ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་
 འཕྲོབ་ཀྱི་ཡོད། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྦྱིར་བསྒྲོམས་ན་རྣམ་པ་ལྡ་ཡི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ལྡ་དེ་གང་རེད་ཅེ་ན། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་
 འབྲས་བུ་དང་། སྦྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་བཅས་ལྟའོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོན་གྱུར་རྣམ་པར་སྒྲིན་བརྗོད་དང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་སྟོབས་དང་ནི། །འདོད་དང་འཕེལ་དང་རྣམ་
 དག་སྟེ། །དེ་དག་འབྲས་བུ་གོ་རིམ་བཞིན། །^{༡༧} ཞེས་གསུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་ལྡ་ཡི་ནང་ནས་དང་པོ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཆོ་རབས་སྒྲ་མ་རྣམས་སུ་དགོ་བ་སྦྱད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཆོ་རབས་བྱི་མ་རྣམས་

སུ་དམ་པའི་ཚས་སྐྱབ་པའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་བཟང་པོ་ཐོབ་པའོ། །དཔེར་ན་དགེ་བའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་དལ་འབྱོར་བཙོ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་བདག་པོའི་
 འབྲས་བུ་ནི། དགེ་བའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་དེའི་དབང་གིས་དག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོབས་དང་ལྷན་པར་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། དགེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སྒོ་སྒྲེ་བའོ། །
 བཞི་པ་སྒྲེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཚོ་འདིར་དགེ་བ་སྒྲ་མ་གོམས་པའི་མཐུ་ལས་སྒྲར་མེད་པའི་དགེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པའོ། །ལྔ་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི། དེ་ལྟར་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་
 པར་བྱས་ནས་སྒྲར་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ནི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་
 ཕྱི་མ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་ནི། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཐོག་མ་དང་། དེ་གོམས་བྱས་དང་རྫོགས་པའོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །བྲལ་བ་དང་ནི་
 བྱེད་པར་དང་། ༡༥ །སྒྲ་མ་དང་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །འབྲས་བུ་གཞན་ཏེ་མདོར་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཞེས་པ་ནི། རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བྱུང་བས་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་རྒྱ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་

༣༡། །མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོག་མ་ལམ་དང་སྒྲོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱུང་བའོ། །ཐོག་མ་ཞེས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་པོར་གྱུར་པ་མཐོང་ལམ་མོ། །དེ་གོམས་
 བྱས་ཞེས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་ཟེན་པའི་དོན་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒྲོམ་ལམ་མོ། །རྫོགས་པ་ཞེས་པ་ནི། གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་མོས་སྒྲོད་གྱི་ལམ་
 དང་། མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་སྟེ་ལམ་བཞིར་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་ཡིན་ལོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་ཞེས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལམ་བཞི་ལས། བྱི་མ་བྱི་མ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་
 པའི་མོས་པས་སྒྲོད་པའི་ལམ་ནི། འདིར་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་དུག་གི་ནང་ནས། དང་པོ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤྲེལ་སྤྲེལ་དང་ཆོས་མཐུན་པའམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཐུན་པར་འཇུག་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ནི། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་
 ལོ། །གསུམ་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི། རང་སའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་སྟེ། གོམས་པར་བྱས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་གཉིས་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ། །བཞི་པ་བྱུང་བར་གྱི་

འབྲས་བུ་ནི། མདོན་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྡེ་པ་སྒྲ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཉན་རང་ལས་སྒྲ་མར་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། འབྲས་བུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་རྣམ་གྲངས་དུག་བསྟན་པ་འདི་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་སྟོན་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གོང་འོག་དུ་བཤད་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གྲངས་འདི་དག་གིས་ལམ་མཐའ་དག་གི་འབྲས་བུ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས་པའོ། །ལེའུའི་མཚན་ནི། བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས། གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་ལེའུ་ལྡེ་ཡོད་པ་ལས། བཞི་པ་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ཉིས་པ་ཐུན་མིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལེའུའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞུང་འདི་ལ་ལེའུ་ལྡེ་ཡོད་པ་ལས་ལེའུ་ལྡེ་པ་དང་། སྟོམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདུན་པ་ཐེག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །

༡༡། སྤྱིར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེས་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ལམ་གང་ལ་བརྩོན་ན་ཡང་བྱད་པར་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བརྩོན་པ་དེ་རང་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་པའི་ཐབས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དགའ་བ་དང་སྟོབ་བསྐྱེད་པ་དང་། མོས་པ་དང་དད་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་དུ། སྐབས་འདིར་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་ལམ་དེ་དམིགས་བསལ་དུ་བསྟན་པ་རེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དེ་ལམ་གཞན་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོམ་གྱི་སྟོན་ས་བསྟན་ན། སྤྱི་མེད་ཉིད་ནི་
 སྐྱབ་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ། བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་འོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་སྤྱི་ན་མེད་པའམ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རེད། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་སྐྱབ་པ་སྤྱི་ན་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་དམིགས་པ་སྤྱི་ན་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། གསུམ་པ་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་སྤྱི་ན་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ། དེ་ལྟར་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འདི་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་འོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྐྱབ་པ་སྤྱི་ན་མེད་པ། དམིགས་པ་སྤྱི་ན་མེད་པ། ཡང་དག་འགྲུབ་

བ་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མདོར་
 བསྐྱས་ཙམ་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དོན་གསུམ་པོ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལས། དང་པོ་སྐྱབ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའི་སྐབས་རེད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་
 མདོར་བསྐྱས་ཙམ་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་རིམ་བཞིན་རྒྱས་པར་བསྟན་ཡོང་གི་ཡོད། དང་པོ་མདོར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། སྐབ་པ་དག་ནི་རྣམ་དུག་སྟེ། །ཕ་རོལ་སྤྱིན་པ་དེ་དག་ལའོ།⁴ ག །དམ་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་
 དང་། །རྗེས་སུ་མཐུན་ཆོས་མཐའ་སྤངས་དང་། །བྱང་པར་ཅན་དང་བྱང་པར་མེད།། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་སྐྱབ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐབ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་དུག་ཡོད། རྣམ་པ་དུག་པོ་
 དེ་དག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ནི་གཙོ་བོ་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དུག་གམ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལ་གོ་གི་ཡོད། འོ་ན་སྐྱབ་པ་དུག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་དམ་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དང་། གསུམ་པ་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དང་། བཞི་པ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷ་པ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། དུག་པ་བྱང་པར་མེད་པའི་སྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པཤད་ལ་དུག །

༡༡། །དམ་པའི་སྐྱབ་པ། ཡིད་བྱེད་གྱི་སྐྱབ་པ། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱབ་པ། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྐྱབ་པ། བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པ། བྱད་པར་མེད་པའི་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་
 ཚུལ་དམ་པ་བརྩ་གཉིས། བསྐྱབ་བྱ་ཡར་ཕྱིན་བརྩའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་འཇུག་ཅིང་སྐྱབ་པ་ནི། ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རེད། དེ་
 ཡང་དམ་པའི་སྐྱབ་པ་སོགས་སྐྱབ་པ་རྣམ་པ་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྐྱབ་པ་དང་པོ་དམ་པའི་སྐྱབ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད་ཅི་
 ན། དམ་པ་བརྩ་གཉིས་བདག་ཉིད་དེ། ༡ །རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཡུན་རིང་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་ཟད་དང་། །རྒྱུ་མི་འཆད་དང་ཆོགས་མེད་དང་། །དབང་འབྱོར་བ་དང་ཡོངས་གཟུང་དང་། ༢ །ཚུམ་དང་འཕྲོལ་དང་རྒྱ་མཐུན་དང་། །འགྲུབ་པ་དམ་
 པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམ་པ་དེ་ལ་རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་གྱི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་པས། །འདིར་དམ་པ་བརྩ་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་ཡོད།
 དང་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ་དམ་པ་ནི། གནས་སྐྱབས་འཛིག་རྟེན་གྱི་སྤུན་ཆོགས་མི་འདོད་པར། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ཡུན་རིང་བ་དམ་པ་ནི།

བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ལམ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་ནི། ནམ་མཁའ་འཇམ་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱབ་པའོ། །བཞི་པ་མི་ཟད་པ་དམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་པས་དག་བའི་རྩ་བ་རྣམས་མི་ཟད་པར་བྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དམ་པ་ནི། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མོས་པས་དག་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །དུག་པ་ཆོགས་མེད་པ་དམ་པ་ནི། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སོགས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །བདུན་པ་དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་ནི། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའོ། །བརྒྱད་པ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དམ་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའོ། །དེ་ལྟར་དམ་པ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་འོག་མའི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དམ་པ་ཕྱི་མ་བཞི་ཡིས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐྱབ་པ་དེ་དག་ས་མཆམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་

༡༡། རྩིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དགུ་པ་ཚུམ་པ་དམ་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱོར་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་སྒྲག་པའི་བཟོད་པ་ཆེར་འཕེལ་བར་
 བྱེད་པའོ། །བཅུ་པ་འཕྲོག་པ་དམ་པ་ནི། ས་དང་པོར་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་རྒྱ་མཐུན་པ་དམ་པ་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 དུག་གི་རྒྱ་མཐུན་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའོ། །བཅུ་གཉིས་པ་འགྲུབ་པ་དམ་པ་ནི། ས་བཅུ་པ་ལ་བྱང་སེམས་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ས་བཅུ་གཅིག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་
 འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིས་དམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྦྱབ་པ་དམ་པ་སྦྱབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་རྩིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྦྱབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ།
 རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་གྱིས་ནི། ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུར་འདོད་དོ། ། ༤ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྩིས་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། དམ་པ་འམ་མཆོག་
 གི་དོན་གྱིས་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་སྦྱིང་དུ། ཐབས། སྦྱོན་ལམ། སྦྱོབས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་བསྟན་པའོ། །རྩིས་ལ་དམ་པ་མིན་པ་དམན་

པའི་ས་ལས་འདས་པས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོན་དང་ཚུལ་བྲིམས་བཟོད་བཙུན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་
དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། །སྤྱོན་ལམ་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །འདི་དག་ཕ་རོལ་སྤྱོན་བཙུ་ལོ། ། ༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་བཙུ་དེ་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། སྤྱོན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་
བྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་དང་། སྤྱོན་ལམ་དང་། སྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་བཙུ་པོ་འདི་དག་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་
སྤྱོན་པ་བཙུ་ལོ། །གཉིས་པ་བྱེད་ལས་ནི། ལས་ནི་རྗེས་སུ་འཛིན་བྱེད་དང་། །གཞོད་མི་བྱེད་དང་དེ་ལ་བཟོད། །ཡོན་ཏན་འཕེལ་དང་འཇུང་རུས་དང་། །རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ། ༦ །མི་ཟད་པ་དང་རྟག་འཇུག་དང་། །ངེས་པར་
ལོངས་སྤྱོད་སྤྱོན་པར་བྱེད། །ཅས་གསུངས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་བཙུ་པོ་དེའི་བྱེད་ལས་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱོན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པའི་བྱེད་ལས་ནི། སེམས་ཅན་ཆོས་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་
དང་། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པའི་བྱེད་ལས་ནི། གཞན་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པའི་བྱེད་ལས་ནི། གཞོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁོང་བློ་མི་བྱེད་པར་དེ་ལ་

༡༡། །བཟོད་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བྱེད་ལས་ནི། ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བྱེད་ལས་ནི། མངོན་
 ཤེས་དང་རྩུ་འཕྱུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཞན་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་ཀྱིས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བྱེད་ལས་ནི། རང་གི་རྒྱུད་གྲོལ་བ་ཙམ་དུ་མ་བཟོད་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་ཡང་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བྱེད་ལས་ནི། བསྐྱོ་བ་སོགས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོ་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་བཟོད་པར་བྱེད་པ་དང་།
 སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བྱེད་ལས་ནི། སྐྱེ་བའམ་ལུས་ཏེན་ཡག་པོ་བླངས་ནས་སྐྱིན་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བྱེད་ལས་ནི།
 མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་དགེ་རྩ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བྱེད་ལས་ནི། སྐྱིན་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རང་ཉིད་ལོངས་སྟོང་ཅིང་།
 སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་ཚུལ་ངེས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟུས་པ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དང་། རྒྱས་པར་ཆོས་སྟོང་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་

ལ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་གྱི་སྒྲོམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དམ་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་།
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། བྱད་པར་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་སྟེ། སྐྱབ་པ་དུག་གསུངས་ཡོད་པ་ལས། དམ་པའི་སྐྱབ་པ་དེ་གོང་དུ་
 བསྟན་ཟིན་ནས། འདི་ནས་གཉིས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པ་བསྟན་པ་རེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལའང་། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་།
 ཆོས་སྟོད་བཙུའི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཅས་གཉིས་བསྟན་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཇི་ལྟ་བུར། །ཆོས་རྣམས་བཏགས་པར་
 མཛད་པ་དག ༥ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་པར་ཡང་། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱ་དགོས་ཤེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཆོས་རྣམས་
 ཇི་ལྟ་བུར་བཏགས་པར་མཛད་པ་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱ་དགོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་གི་ནང་དུ་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་བཞག་པའམ་བཏགས་པ་ནི། རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་དང་། ཨར་བྱིན་བཙུ་དང་། ས་བཙུ་

༡༡། །ལམ་ལྔ་དང་། གཟུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་བསྟན་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་ནོར་བར་ཡིད་ལ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཚུལ་
 ཇི་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅི་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དུས་རྟག་པར་ཡང་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་
 ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྦྱིར་ང་རང་ཆོས་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གནང་དགོས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཡང་ཐོས་པ་རྒྱུད་པ་དང་། བསམ་པ་རྒྱུད་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་རྒྱུད་པས་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། ཐོས་
 བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བ་ཞིག་གནང་དགོས། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གང་ཟག་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་ཚུལ་ནི། སངས་
 རྒྱལ་བཙུན་པ་ཅོམ་ལྔ་ན་འདས་ནས་བཟུང་སྟེ། རང་གི་སྒྲ་མ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བར་དུ། སྒྲ་མ་གཅིག་གི་ཞལ་ནས་སྒྲ་མ་གཞན་གྱི་སྟོན་དུ་བརྒྱད་དེ་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བའི་མན་ངག་གི་བརྒྱད་པ་མ་

ཉམས་པར་བཞུགས་ཡོད་པ་རྣམས་རང་གིས་ཉན། དེ་ཐོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་བདེ་གཤེགས་བཀའ་ཡི་བླ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་
 སྐྱེ་ཚུ་ལ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟོས་ལྟོས་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་མདོ་དང་། རྗེས་འཇུག་མཁས་པ་པའྱེ་ཏ་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བསྟན་བཙུང་དང་གདམས་ངག་བྱུང་པར་ཅན་མང་པོ་
 བཞུགས་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་བལྟས་ན། རང་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་བྱིར་ན། དཔེ་ཆ་དེ་རྣམས་བླ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱུང་པར་ཅན་ཞིག་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པེད། དཔེ་ཆ་དེ་གང་ཟག་གི་བླ་མ་ལས་ཀྱང་སྟབས་བདེ་བ་ཡོད། གང་ཟག་གི་བླ་མ་ཞིག་ཡིན་ན་སྐབས་འགར་དུས་ཆོད་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་འགར་དུས་ཆོད་མེད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་པེད།
 ཡིན་ན་ཡང་བདེ་གཤེགས་བཀའ་ཡི་བླ་མ་འམ་དཔེ་ཆ་ལ་སྐབས་འགར་དུས་ཆོད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་ཡོད་མ་པེད། རང་ལ་དུས་ཆོད་ཡོད་ན་དཔེ་ཆ་དེ་ག་དུས་བལྟས་ན་འང་འགྲིག་གི་ཡོད་
 པེད། དུས་ཆོད་མེད་ན་ཕར་བཞག་ན་ཡང་འགྲིག་གི་ཡོད་པེད། དཔེ་ཆ་དེ་ཁོང་ཁྱོད་མེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་པེད། དེས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྟོན་

༡༡། །པའི་དཔེ་དཔ་དེ་དག་ལ་མིག་གིས་བཟླ། དག་གིས་འདོན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཐོས་པ་བྱས་ན་ཕན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ང་རང་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལོར་རྒྱབ་ཕྱོགས་ལ་ཐོག་
 མར་སླེབས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་། དེའི་ནང་ནས་དམིགས་བསལ་དུ་གསང་སྟགས་དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་ཆོས་དེ་གསར་དུ་དར་བ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་ནང་པ་སངས་
 རྒྱས་པའི་དཔ་དང་དཔེ་ཆ་དེ་དག་གི་ན་ཏུ་དགོན་པོ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེང་སང་གི་སྐབས་སུ་ལོ་ཙཱ་བ་མང་པོ་བྱོན། དེ་དག་གི་ལྷག་བསམ། དཀའ་སྤྱད། སྤྱིང་རུས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་དང་མདོ་ལ་
 སོགས་པ་མང་པོ་བསྐྱར་གནང་བ་རེད། དེའི་འབྲས་བུ་དེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ལ་ཞུགས་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ལ་གིན་ཏུ་སྐལ་བ་བབང་པོ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་དཔེ་ཆ་རྣམས་འདོན་ཆོག་ཆོག་དང་། བཟླ་ཆོག་
 ཆོག་བྱུང་བ་རེད། སྐལ་བ་བབང་པོ་བྱུང་བ་དེ་ལ་བཅུ་སྟོད་ཡག་པོ་བཏང་ནས་སློབ་སྦྱོང་གནང་ན་གིན་ཏུ་ཕན་ཐོགས་དང་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་བྱེད་
 པའོ། །ཞེས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་གིས་བྱེད་རྣམས་ལ་འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ནི། དེ་སྔོན་ལོ་ཙཱ་བ་སྦྱོང་མཁན་དེ་དག་གིན་ཏུ་

སྐྱུ་ལས་ཁག་པོ་བྱང་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་དེ་ད་ལྟ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འོངས་སྟོན་མཁན་ནམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱང་ཡོད་རེད། སྦྱིར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་སྐད་ཡིག་མང་པོའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་ཡོད་རེད། བོད་སྐད་སྟེང་དུ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས། རྒྱ་ནག་ལ་དར་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས། དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ར་སྤྱང་ལ་དར་བའི་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་བཅས་ཡོད་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་ལྟ་བུ་དེ་བོད་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་ནམས་བྱང་ཡོད། དེང་སང་སྦྱིར་བཏང་ལོ་རྩ་བ་མང་པོ་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་འདྲ་གི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་སྤྱང་འདོད་ཡོད་པ་སྟེང་སྟོབས་ཅན་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་མ་འོངས་པ་ལ་བོད་སྐད་སྟེང་སྟོབས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད། དེ་དག་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་དུ་བསྐྱར་བྱུང་ན་མ་འོངས་པ་ལ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འགྲོ་བའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་བྱེད་ནམ་པ་སྟེང་སྟོབས་ཅན་དེ་ཆོས་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིན་ལས་བསྐྱབ་གནང་རྒྱ་དེ་ཤིན་དུ་གཤམ་ཆེན་པོ་འདུག། སྦྱིར་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ལོ་རྩ་བ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱལ་

༡༡། །བའི་བཀའ་འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། དེ་བཞིན་དུ་བོད་ལ་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་གྱི་
 སྒྲ་མ་བྱུང་པར་ཅན་མང་པོ་བྱོན། སྒྲ་མ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གདམས་ངག་གལ་ཆེན་མང་པོ་ཕྱག་བྲིས་གནང་ནས་གསར་དུ་བརྩམས་གནང་བ་རེད། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གི་ཆེད་དུ་བརྩམས་གནང་བ་རེད་ཅེ་ན།
 དེའི་སྐབས་སུ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཞིག་བརྩམས། གདམས་ངག་མང་པོ་ཞིག་བྲིས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བབ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ཁོང་རྣམ་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་
 དང་སྐྱེ་ལས་གནང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མ་འོངས་པ་ལ་སློབ་མ་དེ་དག་གི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ཕན་ཐོགས་ན་དགོངས་ནས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་སྤྱད་གནང་བ་རེད། དཀའ་བ་སྤྱད་པའི་སྐབས་སུ་
 ཡང་དེང་སང་ལྟར་སློག་གྲུང་ལ་གནན་ཆོག་ཆོག་དེ་འདྲ་ཡོད་མ་རེད། མཇུག་གྱུ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་སྐྱུ་གྱུ་ཟིན་ནས་འབྲི་དགོས་ཤིང་། པོ་ཏི་ནས་པོ་ཏི་རྫོགས་དགོས་པ་དེ་འདྲའི་དཀའ་བ་མང་པོ་སྤྱད། ཁོང་
 རྣམས་ཀྱིས་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ལྟར་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་དུ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལོ་རྩ་བ་སྤྱད་ནས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གདམས་ངག་རྣམས་

མ་འོངས་པ་ལ་བསྐྱར་བྱ་བ་ན་གིན་ཏུ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེབ་དེ་དག་ལ་སྒྱིར་བཏང་གི་དེབ་ཕལ་པ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པ་གཟིགས་རྟོག་ཡག་པོ་གནང་དགོས། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེབ་ཕལ་པ་ཡིན་ན་དེའི་ནང་དུ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་པ་ཙམ་བསྟན་གྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེབ་རྣམས་ང་རང་ཆོ་ལ་ལམ་བཟང་པོ་སྟོན་མཁན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། སྒྱིར་བཏང་གི་དེབ་དང་འདྲ་གི་ཡོད་མ་རེད། དེབ་དགུས་མ་ཞིག་ཡིན་ན་འོག་ལ་བཏིང་བ་དང་། དམའ་ས་ལ་བཞག་ན་ཡང་བྱང་པར་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དེབ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་སྟོན་མཁན་ཞིག་ཡིན་བསམས་ནས། དེ་ལ་གྲུས་བརྒྱར་དང་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་གནང་རྒྱ་དེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ང་རང་གིས་ཞར་ལ་འཕྲོས་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། དེས་ན་སྒྱིར་ཐོས་པ་གནང་དགོས་རེད། ཐོས་པ་གནང་ནས་ཐོས་པ་ཙམ་ལ་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར། གང་ཐོས་པའི་དོན་དེ་ལ་བརྟག་དབྱེད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཟེར། དེ་ཡང་དངོས་གནས་ཕན་འདོགས་མཁན་ཞིག་རེད་འདུག་གམ། ཡང་ན་གང་འདྲ་རེད་འདུག་རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་ནས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་ལ་ངེས་ཤེས་བྱང་

༡༡། །པར་ཅན་ཞིག་སྒྲེ་བྱུང་པ་གནང་རྒྱ་དེ་ལ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་གཉིས་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་པར། བསམ་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་པའི་དོན་དེ་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲེང་དུ་ཉམས་སུ་བྱངས་ནས་བསྒྲོམ་དགོས། སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་གདམས་ངག་བྱུང་པར་ཅན་མང་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྒོ་སྒྲོང་གི་མན་ངག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་བསྒྲོམ་རྒྱ་ཡོད་རེད། དེ་དག་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་བཞིན་བསྒྲོམས་ནས་ཉམས་སུ་བྱངས་ན། རང་གི་སེམས་ལ་
 འགྱུར་བ་ཐེབས་ནས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཞི་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་ནས་མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཕྲོག་པ་ཡིན་པའི་
 བྱུང་ན། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་བྱེད་ལས་ནི། ཁམས་བརྟས་བྱེད་དང་འཇུག་བྱེད་དང་། །དེ་ནི་དོན་རྣམས་འགྱུར་པར་འགྱུར། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་
 སྒྲོམ་གསུམ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་དགོས་པ་དང་ཕན་ཐོགས་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི། ཁམས་བརྟས་བྱེད་དང་ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་

༡༡། །དེ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་འཇུག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་བསམ་པས་སྒྲོ་འདོགས་ཡག་པོ་བཅད་ནས་དམ་པའི་ཆོས་འདི་དངོས་གནས་ཕན་ཐོགས་ཅན་ཞིག་རེད། ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་
 ཞིག་རེད་བསམས་ནས་འཇུག་དགོས། ད་ལྟ་བྱེད་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་སྐལ་བ་བཟང་པོ་བྱུང་ནས་ཆོས་ལ་ཞུགས། ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ཡང་སྒྲོངས་དད་ཅམ་མ་ཡིན་པར། རྒྱ་མཚན་ཤེས་པའི་ཤེས་
 རབ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་འདི་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་བསམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞུགས་པ་རེད་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཞུགས་པ་དེ་ཡང་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲོམ་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི། དེ་ནི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དམ་པའི་ཆོས་དེ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་བསྒྲོམས་ན། སྦྱིར་ང་རང་ཆོའི་མི་ཆོལ་སྐབས་འགར་སྦྱིད་པོ་དང་སྐབས་འགར་སྦྱུག་
 པོ་ཡོང་གི་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དུས་རྒྱན་དུ་ང་སྦྱུག་པོ་ཞིག་ཆགས་མི་ཡོང་ངམ་བསམ་པའི་འཇིགས་སྒྲག་དང་། ང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་ས་མ་རེད་བསམ་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡིས་ང་རང་གི་
 ལུས་དང་སེམས་ལ་ཉྱག་པར་བདེ་པོ་དང་སྦྱིད་པོ་མེད་པ་བཟོ་གི་ཡོད། དེས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཤིག་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ངལ་དེ་མི་འབྱུང་བར་སེམས་ལ་བདེ་བ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན།

༡༡། །ཆོས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱས་པར་བྱེ་བའམ་རུང་ཟད་ཞིབ་ཆ་བྱས་ན་ཆོས་སྟོན་རྣམ་པ་བརྩུ་དང་ཡང་དག་པ་ལྷན་པར་ཤེས་པར་བྱ་གསུངས་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས། ཆོས་སྟོན་བརྩུའི་ངོ་བོ་ཡན་ཡོན་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོན་གྱི་ཡན་ཡོན་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་བྲིས་མཆོད་སྦྱོར་པ་དང་། །ཉན་དང་གྲོག་དང་ལེན་པ་དང་། །
 །འཆད་དང་ཁ་ཏྲོན་བྱེད་པ་དང་། །དེ་སེམས་པ་དང་བསྒྲུམ་པའོ། །སྟོན་པ་དེ་བརྩུའི་བདག་ཉིད་ནི། །བསོད་ནམས་ལུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད། ། ༡༠ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའམ་སྟོན་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་
 བསྐྱས་ན་ཆོས་སྟོན་རྣམ་པ་བརྩུའི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པས། ཆོས་སྟོན་རྣམ་པ་བརྩུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་བསྐྱས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་རྟེན་ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང་། ཡར་དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་
 པ་འབུལ་བ་དང་། མར་ངན་སྟོང་ལ་སྦྱོར་བ་གཏོང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་། གོང་དུ་བདེ་གཤེགས་བཀའ་ཡི་སྒྲ་མ་ཞུས་པ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གྲོག་པ་དང་། དེ་སེམས་
 ལ་བབྱང་ནས་ཆོག་སྟོ་ལ་ལེན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡན་པའི་བྱིར་དུ་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་ཆོག་དོན་འཆད་པ་དང་། སྟོ་ལ་སྐྱངས་ཟིན་པ་རྣམས་ཁ་ཏྲོན་བྱེད་པ་དང་། དེའི་དོན་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། དེའི་དོན་

ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲོམ་པ་བཅས་སོ། །བཅུ་པོ་འདིའི་ནང་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་འདུ་བས་ན་ཆོས་སྟོན་བཅུ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཆོས་སྟོན་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི་རེ་རེ་
 ལ་བརྩོན་ནའང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལུང་པོ་དཔག་དུ་མེད་པ་འཕྲོབ་ཀྱི་ཡོད། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་ཙམ་ཡི་གོ་ལ་བྲིས་པའི་ཕན་ཡོན་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པའི་དགོ་ཅུ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་
 པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཕན་བདེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་ལ་ཡང་ཕན་པ། གཞན་
 ལ་ཡང་ཕན་པ། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་མི་རབས་ནས་མི་རབས་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོན་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པ་
 ནི། བྱུང་པར་ཕྱིར་དང་མི་ཟད་ཕྱིར། །གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་མ་ཞིའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོ་རྣམས་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོན་བཅུ་རྣམས་ལ་བྱུང་པར་དུ་བསྐྲགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོན་བཅུ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་ཆོས་སྟོན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་

༡༡། བྱིར་དང་། འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡུང་པོ་ལྷག་མེད་གྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་མི་བད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ལས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་དོན་སྤངས་ཏོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཙམ་དུ་མ་བད། གཞན་ལ་ཡན་འདོགས་པའི་མཛད་པའམ་ཕྱིན་ལས་གྱི་འཇུག་པ་ཇི་སྤྱིད་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་
 བར་དུ་མ་ཞི་བར་རྒྱན་མི་འཆད་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྟོན་བཙུ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཕྱིན་ལས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་
 པ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ལ་
 འཇུག་པའི་སྐྱབས་སུ་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱབ་པའི་ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྐྱབ་དགོས། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་
 ཅེ་ན། མི་གཡང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར། བྱུར་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས། ༡༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ནི་གནས་གྱིས་སེམས་རྣམ་ཏོག་གི་ཕྱོགས་སུ་མི་གཡང་བ་བྱས་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྷག་

མཐོང་གིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་སྟོན་ཅི་མ་ལོག་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་སྟོན་ན། ཤེས་རབ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྐྱབ་དགོས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རིམ་བུ་བཞིན་རྟོགས་ནས་པའི་སྟོན་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་རིམ་བུ་གཏན་ལ་ཐབ་
 པའི་དོན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མི་གཡེང་བ་ཞི་གནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ལྷང་དང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་རོ་མུང་བྱིང་དང་རྟོན། །ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་བསམ་པ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ངར་འཛིན་དང་། ༡༢ །རྒྱང་དུའི་སེམས་ནི་གཡེང་བ་སྟེ། །སྒྲོ་ལུན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་
 སུ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་པོ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རེད། དང་པོ་ཞི་གནས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ། མི་གཡེང་བ་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཡེང་བ་རྣམ་པ་དུག་དང་བྲལ་བའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ལ་གོ་བ་ཡིན་གསུངས། གཡེང་བ་རྣམ་པ་དུག་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཡེང་བ། བྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ། ནང་གི་གཡེང་བ། མཚན་མའི་གཡེང་བ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་

༡༡། །བཅས་སོ། །དང་པོ་ངོ་པོ་ཉིད་གྱི་གཡེང་བ་ནི། ལྷང་དང་ཞེས་མིག་གཟུགས་ལ་གཡེང་བ། རྩ་བ་སྒྲ་ལ་གཡེང་བ། སྒྲ་བྲི་ལ་གཡེང་བ། ལྷུ་རོ་ལ་གཡེང་བ། ལུས་རེག་བྱ་ལ་གཡེང་བ་བཅས་
 སྒོ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་བྱིར་བལྟས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྷང་བ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་བྱི་རོ་ལ་དུ་གཡེང་བ་ནི། ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་དུག་པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་
 ཡུལ་ལ་འཇུག་ནས་རྣམ་ཏོག་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་འཕྲོས་པའོ། །གསུམ་པ་ནང་གི་གཡེང་བ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་བྱང་བ་དང་། བྱིང་བ་དང་གློད་པ་བྱུང་བའོ། །བཞི་པ་མཆོན་མའི་གཡེང་བ་ནི། ཡིད་
 ཆེས་པའི་བསམ་པ་ཞེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་འདག་གོལ་གྱི་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་བསམ་པས་མཆོན་མར་བཟུང་ཞིང་ཞེན་པའོ། །སྟེར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་ངང་དུ་གནས་པ་དེ་ཡག་པོ་
 རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཆོན་མར་བཟུང་ནས་ཞེན་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་ན་དེ་ཙམ་ཡག་པོ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེ་ལ་གཡེང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་ནི། ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་ངར་འཛིན་དང་། །ཞེས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ང་རྒྱལ་བྱུགས་ཆེན་པོ་སྟེས་ནས་བདག་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་སྟུམ་པ་ལྟ་བུ་ངར་འཛིན་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

ཐུག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་ནི། རྩུང་དུའི་སེམས་ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་མི་བྱུང་པར། རྒྱ་རྩུང་དུའི་སེམས་སམ་རང་ཉིད་གཅིག་པུའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་གཡེང་
 བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཡེང་བ་རྣམ་པ་ཐུག་པོ་སྒྲོ་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། གཡེང་བ་རྣམ་པ་ཐུག་སྤང་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པ་ལྟག་མཐོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། མི་འཕྲོ་བ་དང་མཆོན་ཉིད་གཉིས། ༡༣ །མ་དག་དག་དང་སྒྲོ་བྱར་དང་། །
 མི་སྤང་བ་དང་ཁེངས་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ལྟག་མཐོང་བསྟན་པ་རེད། ལྟག་མཐོང་ནི། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་དོན་མ་ཞོར་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་སྒྲོམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྡེ་ཆོན་
 རྣམ་པ་བཅུ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། ཡི་གེ་དང་། དོན་དང་། ཡིད་བྱེད་དང་། མི་འཕྲོ་བ་དང་། རང་མཆོན་དང་། སྒྲི་མཆོན་དང་། མ་དག་དག་དང་། སྒྲོ་བྱར་བ་དང་། མི་སྤངས་པ་དང་། ཁེངས་པ་མེད་པ་
 དང་བཅུ་པོ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཅུ། རྗོད་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀུན་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། གཉིས་སྤང་

༡༡། །གི་རྒྱ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འཕྲོ་བ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ།
 ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་མཆོན་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་ཀྱན་མི་འདའ་བར་ཤེས་པ་ཆོས་སྒྱི་ཡི་མཆོན་ཉིད་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་
 རྟོགས་ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། རང་བཞིན་དག་པར་གནས་པའི་བྱིར་དག་མ་དག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཡང་སྟོ་བུར་བར་ཤེས་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། གདོད་ནས་དག་པས་ཀྱན་ཉོན་
 ཕྱོགས་ལ་སྒྲུངས་པ་མེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། རྣམ་བྱང་འཕེལ་བ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ལྟག་པས་ང་རྒྱལ་བ་མེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྟག་མཐོང་གི་དོན་དེ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་
 སྐབས་སུ་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་ལྟར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ལས། དང་པོར་རྫོད་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྐོར་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་། འབྲེལ་པའི་བྱིར་དང་འདྲིས་
 བྱིར་དང་། །མ་འབྲེལ་བྱིར་དང་མ་འདྲིས་བྱིར། ༡༢ །དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་ཡི་གེ་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྫོད་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་འདི་དག་ནི་གོ་རིམ་མ་ནོར་བར་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའི་བྱིར་

དང་། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཀ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཀ་སྒྲོན་དང་། བ་རྗེས་སུ་བཞག་ནས་འབྲེལ་བར་བརྗོད་ཆེ་གསུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་གོ་བར་བྱེད་ཀྱི། བ་སྒྲོན་དང་། ཀ་རྗེས་སུ་བཞག་
 པའམ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པར་སོ་སོར་ཕྱལ་ཏེ་བརྗོད་ན་དོན་དེ་གོ་བར་མི་རྣམས་པ་བཞིན་ནོ། །འདྲིས་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། ཡི་གེ་ལས་བཞག་པའི་བར་དེ་ལ་དོན་གང་གི་བར་ཡིན་པར་སྒྲོ་ལ་འདྲིས་པའི་
 ཕྱིར་དོན་ཡོད་པའོ། །དཔེར་ན་ཀ་བ་ཞེས་པའི་བར་དེ་གསུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་བར་ཡིན་པར་སྒྲུར་ནས་འདྲིས་པའི་བོད་ཀྱི་མི་རྣམས་ལ་བར་དེས་དེའི་དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཡུལ་
 གཞན་པའི་མིས་དེ་ལྟར་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲེལ་འདྲིས་གཉིས་ཡོད་ན་བར་དེ་དོན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་ཡི་གེ་སྒྲུ་ཕྱི་གོ་རིམ་མ་འབྲེལ་བ་དང་། བར་དོན་ལ་སྒྲུར་མ་འདྲིས་པ་ཡིན་
 ན་ཡི་གེ་དོན་མེད་པའམ་བར་ཡིས་དོན་དེ་གོ་བར་མི་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་རྟགས་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བར་ལས་དོན་གོ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྲུས་བུའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པས་འབྲེལ་བ་གསར་དུ་བཟོས་ནས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མིང་དོན་གཉིས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཡི་གེ་ལས་དོན་རྟོགས་ཚུལ་བྱིན་ཅི་

༡༡། །མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀྱན་བཏགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། དེ་ནས་བརྗོད་བྱ་དོན་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ནས་གསུངས་པ་ལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀྱན་བཏགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལས་དང་པོ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ནི། གཉིས་སུ་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་ནི། །དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ༡༥ །དེ་ནི་དོན་ལ་མ་ལོག་པ། །ཡོད་དང་མེད་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་
 གཉིས་སུ་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་ཡང་མི་བདེན་པ་དོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པ་
 དེ་ནི་དོན་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཡོད་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུང་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མེད་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་དོན་
 རྣམ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཀྱན་བཏགས་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །གསུམ་པ་གཉིས་སྒྲུང་

གི་རྒྱ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་ཡིས་བསྐྱོས་པ་ཡི། རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་ནི། ༡༤ ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ལོག་པ། གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ལ་འོ། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་གཞན་དབང་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རེད། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་དེ་ཡིས་བསྐྱོས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བྱི་མ་བྱི་མ་གནས་དོན་
 ལུས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་ནི་གང་ཡིན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ནི། གཞན་དབང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་
 རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་སམ་གཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱུར་ཤེས་པ་འོ། རི་ལྟ་རྒྱུན་
 གཞི་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྒྱ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་འོ། བཞི་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་
 མི་འཕྲོ་བ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། དོན་གྱིས་མེད་དང་ཡོད་པ་སྟེ། སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་བཞིན་དུ་འདོད། ༡༥ རི་ནི་མི་འཕྲོ་མ་ལོག་སྟེ། ཡོད་དང་མེད་པ་མི་འཕྲོ་བྱིར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་

༣༡། །ཆོས་འདི་དག་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སམ་དོན་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའམ་མ་གྲུབ་པ་དང་། འོན་ཀྱང་སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་
 དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་མི་འཕྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཅིག་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་སྒྱུང་བའམ་མི་འཕྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཉིས་སྣང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་
 མེད་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པ་ནི་མི་འཕྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་མཆོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི།
 རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཁོ་ན་སྟེ། ༡༥ །རང་གི་མཆོན་ཉིད་མ་ལོག་པའོ། །དོན་དམ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ལ་ནི། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་
 པའི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་སྣ་ཆོགས་པ་མེད་ཅིང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་སུ་གང་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པར་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་

མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མིང་ཙམ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གཤམ་པ་ནི། དོན་དམ་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །འདིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་ཀྱན་མི་འདའ་བར་གཤམ་པ་ཆོས་སྐྱེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། ༡༩ །
 དེ་ཕྱིར་སྐྱེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་དེར། །དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ལས་ནི་མ་གཏོགས་པའམ། ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱིས་མ་བྱུང་པའི་འདི་ལྟར་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པའི་སྐྱེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེར་དེ་ལྟར་གཤམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ལ་

༡༡། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །བདུན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་དེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལ་ལྷུང་ཞིང་། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་མ་རྟོགས་གྱི་བྱུང་པར་ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད། །མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས། ༡༠ །
 དེ་ནི་མ་དག་རྣམ་དག་སྟེ། །དེ་ཡང་དེ་ལ་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ང་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་རྣམ་པར་མ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་སྟེང་ན་དོན་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་
 ནི་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། རང་རྒྱུད་གྱི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས། གང་ཟག་དེ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དོན་དེ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱུད་པ་རང་བཞིན་དག་པར་གནས་པའི་བྱིར་དག་མ་དག་ཏུ་སྤང་བ་ཡང་སྟོ་

བུར་བར་ཤེས་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །རྣམ་པར་དག་བྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན། ། ༡༡ །གཉིས་ནི་སྟོ་བུར་བུང་བ་སྟེ། །དེ་ཡང་དེ་ལ་མ་ལོག་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་
རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར་ན། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་རེད། །དེ་ནི་གནས་ལུགས་གཞུག་མའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྤར་མ་དག་པ་དང་བྱིས་སུ་དག་པ་སྤང་བ་
གཉིས་ནི་སྤང་ཚུལ་ཙམ་གྱི་དོར་སྟོ་བུར་དུ་བུང་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ང་རང་ཚོ་ལ་དག་མ་དག་དུ་སྤང་བ་དེ་སྟོ་བུར་བར་ཤེས་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དགུ་པ་གདོད་
ནས་དག་པས་ཀྱུན་ཉོན་ཕྱོགས་ལ་སྤངས་པ་མེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། །བཅུ་པ་རྣམ་བུང་འཕེལ་བ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པས་ང་རྒྱལ་བ་མེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དུ་བསྟན་
པ་ནི། ཚེས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི། །ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མེད། ། ༡༢ །མེད་བྱིར་དེ་བས་སྒྲག་དང་ང་། །མེད་དེ་དེ་འདིར་མ་ལོག་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དེ་ཡིས་དགུ་པ་མི་སྤངས་པའམ་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
ལ་སྒྲག་པ་མེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། །བཅུ་པ་ཁེངས་པ་མེད་པའམ་རྣམ་བུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ང་རྒྱལ་བ་མེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྟན་པ་རེད། །དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་

༡༡། །གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚེས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཚེས་དང་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པ་དང་། དེ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་མེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཚེས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་དང་རྣམ་བྱང་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན། ཆགས་སོགས་ཀུན་ཉོན་སྤྱོད་ལ་འཕེལ་བ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པ་དང་། དད་སོགས་རྣམ་བྱང་གི་སྤྱོད་ལ་འཕེལ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་མེད་དེ། སྒྲག་པར་བྱ་བ་དང་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པའི་གཞི་ཚེས་དང་གང་ཟག་གང་ཡང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་སྤྱོད་ལ་པ་དེ་ནི་སྒྲབས་འདིར་སྒྲངས་པ་མེད་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྟག་མཐོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་པོ་དག་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། དེ་ལ་ཐོག་མར་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། གང་ལ་གང་ཞིག་གང་ལས་འབྱུལ། །མ་འབྱུལ་གང་ཞིག་གང་ལ་དང་། ༡༩ །འབྱུལ་དང་མ་འབྱུལ་འབྲས་བུ་ཉིད། །དེ་

གཉིས་ཀྱི་ནི་མཐའ་མ་འོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ལ་འབྲུལ་ན། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཅན། མཚན་མའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་འབྲུལ། གང་ཞིག་འབྲུལ་པའི་ངོ་བོ་ནི་གཉིས་སུ་
 མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྒྱུའམ་གནས་གང་ལས་འབྲུལ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུལ་པའོ། །མ་འབྲུལ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། སྒྲུང་
 བ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངེས་པ་དང་། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བཅས་གཉིས་ནི་མ་འབྲུལ་པའི་ངོ་བོ་འམ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་སོ་སོར་བརྩི་དགོས། གང་ལ་མ་
 འབྲུལ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་ལའོ། །འབྲུལ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་། མ་
 འབྲུལ་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་གཉིས་སོ་སོར་བརྩི་དགོས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་མ་ཞེས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་མའམ་
 དེ་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་གདོད་ནས་དག་པ་ཡིན་པས་བསལ་བྱར་གྲུབ་པ་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་

༡༡། །པས་གཞག་པར་བྱ་བ་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པ་བཅས་ཅོ་རྗེའི་ཚིག་གི་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དོན་བཅུ་པོ་རྣམས་སྟོ་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་བཅུ་
 པོ་དེས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རི་ལྟ་བུ་མཁའ་ཕྱིན་པ་དང་རི་
 སྟེང་པ་མཁའ་ཕྱིན་པའི་ལྟ་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དོན་བཅུ་པོ་འདི་རྣམས་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་པཱྌ་ཏ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲེལ་སྟངས་མ་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་ཤིག་
 འགྲེལ་པའི་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད་པ་ལས། འཇམ་མགོན་མི་ཙམ་རིན་པོ་ཆེས་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་གོས་བརྟན་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་དུ་བཀྲལ་བ་ཡིན་གསུངས་ཡོད། དོན་བཅུ་པོ་དེ་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པ་བཅུ་དང་སྟུར་ནས་བསྟན་ཡོད་རེད། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་དང་སྟུར་ལུགས་དེ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཐད་ཀར་གོ་བདེ་བར་སྟུར་ནས་ཞུས་ན། ཅོ་རྗེའི་ཚིག་གི་ལུས་རྣམ་
 པར་གཞག་པའི་དོན་དང་པོ་གང་ལ་འབྲུལ་བ་ཞེས་པ་དེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་ཡི་ནང་ནས་དང་པོ་རྫོད་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྟུར་གནང་ཡོད། དོན་ཚན་གཉིས་པ་གང་ཞིག་འབྲུལ་བ་དེ།

བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གཉིས་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀྱན་བཏགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྦྱར་གནང་ཡོད། དོན་ཆོན་གསུམ་པ་གང་ལས་འབྲུལ་པ་དེ། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསུམ་པ་གཉིས་
 སྒྲང་གི་རྒྱ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྦྱར་གནང་ཡོད། དོན་ཆོན་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་མ་འབྲུལ་པའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དེ། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཞི་པ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འཕྲོ་བ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྔ་པ་ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་མཆོན་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྦྱར་
 གནང་ཡོད། དོན་ཆོན་དུག་པ་གང་ལ་མ་འབྲུལ་པ་དེ། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དུག་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མི་འདའ་བར་གཤམ་པ་ཆོས་སྦྱི་ཡི་མཆོན་ཉིད་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྦྱར་གནང་
 ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་དོན་ཆོན་བདུན་པ་འབྲུལ་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དོན་ཆོན་བརྒྱད་པ་མ་འབྲུལ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདུན་པ་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པ་དང་། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བརྒྱད་པ་དག་མ་དག་ཏུ་སྒྲང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་བུར་བར་གཤམ་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྦྱར་གནང་ཡོད། དེ་ནས་དོན་ཆོན་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་

༡༡། །རྣམ་པར་བྱང་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་མའམ་མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་པ་གཉིས་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དགྲ་པ་མི་སྤངས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་པ་
 ཁེངས་པའམ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྐྱར་གནང་ཡོད། དེ་ཡིས་གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཆོས་བཅུ་དང་དེ་ཡི་ལུས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དོན་ཚན་བཅུ་པོ་སྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །
 དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་པོ་ལ་དོ་རྗེའི་ཆོག་བཅུ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་དང་། །གནས་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད། ༡༣ །མི་རྟོག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །
 རྟག་པར་འོད་གསལ་ཉིད་དང་ནི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བུ་དང་། །དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད། ༡༤ །འགྲིབ་པ་མེད་དང་ལྷག་མེད་པ། །དོ་རྗེའི་ཆོག་ནི་བཅུ་ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་
 པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱར་བ་ནི། དང་པོ་ཡོད་མེད་ཅེས་པ་དེ། གོང་གི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུའི་ནང་ནས་དང་པོ་རྗོད་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྐྱར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 གཉིས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་པ་དེ། གོང་གི་གཉིས་པ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྐྱར་རོ། །གསུམ་པ་གནས་དང་ཞེས་པ་དེ། གོང་གི་གསུམ་པ་རྒྱ་གཞན་དབང་གི་

དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྦྱར་རོ། །བཞི་པ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ། གོང་གི་བཞི་པ་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འབྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྦྱར་རོ། །ལྔ་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་པ་དེ།
 གོང་གི་ལྔ་པ་རང་མཆོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྦྱར་རོ། །དུག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པ་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ། གོང་གི་དུག་པ་སྦྱི་ཡི་མཆོན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྦྱར་རོ། །བདུན་པ་
 གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ། གོང་གི་བདུན་པ་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་
 དག་པ་ལ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པས་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་པ་ལ་འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། །བརྒྱད་པ་དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ། གོང་གི་བརྒྱད་པ་སྟོ་བར་བར་གཤམ་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པ་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། དག་མ་དག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ནི་སྟོ་བར་བར་གཤམ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དགུ་
 པ་འགྲིབ་པ་མེད་ཅེས་པ་དེ། གོང་གི་དགུ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་མ་སྤངས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྦྱར་རོ། །དེ་ཡང་གྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་

༡༡། །བཞིན་ཡིན་པས། གནས་ལུགས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་ན། དེ་ལ་སྤངས་པའམ་སྒྲག་པར་བྱ་བའི་གཞི་གང་ཡང་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བཅུ་པ་ལྷག་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་
 དེ། གོང་གི་བཅུ་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་ང་རྒྱལ་བའམ་ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་སྒྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ལ་རྣམ་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སྤར་མེད་གསར་
 ཏུ་ལྷག་པའམ་འཕེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་ན། དད་སོགས་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་འཕེལ་བས་ང་རྒྱལ་བའམ་ཁེངས་པར་བྱེད་པའི་གཞི་གང་ཡང་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་པོ་དེ་
 དག་ཏྟག་གའི་རིགས་པས་ཤེས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། རོ་རྩེ་ཆོག་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིས་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོར་བསྟན་པ་རེད། དེ་ལྟར་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞི་གནས་
 དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དུག་དང་བྲལ་དགོས་པའི་ཚུལ་དང་། ལྷག་མཐོང་དེ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་པོ་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟེན་པ་
 ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས། བདུན་ཆོན་དང་པོ་དང་། བདུན་ཆོན་གཉིས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་རྩེས་སུ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྒྲུབ་པ་གསུངས་པ་རེད། ཐེག་པ་ཆེན་

པོའི་ལམ་ནི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱིར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། མཐའ་བཞི་དང་། སྦྱོས་པ་བརྒྱད་དང་
 བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་ལ་གསུང་གི་ཡོད། སྐབས་འདིར་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་མཐའ་དང་། །མུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་གཉི་ག་དང་། ༡༥ །གང་ཟག་ཆོས་ལ་སྦྱོ་འདོགས་
 དང་། །སྦྱར་འདེབས་མཐའ་རྣམས་གཉིས་གཉིས་དང་། །མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོའི་མཐའ། །རྟག་དང་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་དང་། ༡༦ །གཟུང་དང་འཛིན་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། །རྣམ་པར་བྱང་ལ་གཉིས་དང་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྦྱབ་པ་དེ་སྦྱིར་བདུན་ཚན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་ཡོད། བདུན་ཚན་དང་པོ་ལ་བདུན་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་ནི། ད་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 བདག་གི་བདགས་གཞི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ། བདག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་སྦྱོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ལུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པ་ཅུམ་ལས་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྱུབ་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། བདག་མེད་པས་བདག་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གང་ཟག་དང་སྦྱེས་བྱ་སོགས་ཀྱང་གྱུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་ན། བདག་དེ་

༡༡། །མུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། བདག་མེད་པ་ནས་ཤེད་བུ་མེད་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།^༥ །གཉིས་པ་རྟག་མི་རྟག་གི་མཐའ་གཉིས་
 སྤངས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་རྟག་པར་འཛིན་པ་མུ་སྟེགས་པས་འདོད་པའི་མཐའ་དང་། གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདོད་པའི་མཐའ་ཡིན་ལ། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀ་སྤངས་པ་
 དབུ་མའི་ལམ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རྟག་པར་ཡང་མི་འཛིན་ཞིང་། མི་རྟག་པར་ཡང་མི་འཛིན་པར་སྟོས་བྲལ་དུ་བསྟོམ་པའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། གཟུགས་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།^༦ །གསུམ་པ་གང་ཟག་ལ་སྟོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་ནི། གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་སྟོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྟོད་སྟོད་ཙམ་དུ་མེད་པར་སྐྱར་
 བ་འདེབས་པའི་མཐའ་གཉིས་ནི་གང་ཟག་ལ་སྟོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་ལ་སྟོ་སྐྱར་སྟོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། མདོ་ལས། གང་བདག་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་
 ཀྱི་དབུས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།^༧ །བཞི་པ་ཆོས་ལ་སྟོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་ནི། གང་ཟག་ལས་གཞན་པའི་སེམས་སོགས་ཆོས་རྣམས་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་སྟོ་

འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་སྙང་ཙམ་དུ་མེད་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་གཉིས་ནི་ཆོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ཡིན་ལ། སེམས་སོགས་ཆོས་ལ་སྒྲོ་སྐྱར་སྒྲོང་བྱེད་དབུ་མའི་
 ལམ་ནི། མདོ་ལས། གང་ལ་སེམས་མེད་པ་དང་སེམས་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའོ།⁸ །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་མཐའ་གཉིས་
 སྤངས་པ་ནི། མི་དག་བ་སོགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། དག་བ་དང་རྣམ་བྱང་གིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་
 ནི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །མཐའ་དེ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་དབུ་མའི་ལམ་ནི། མདོ་ལས། གང་མཐའ་དེ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་མི་བརྗོད་མི་སྤྲོ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།⁹ །དུག་པ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་
 ནི། ཆོས་དང་གང་ཟག་ཡོད་ཅིང་རྟག་པར་ལྟ་བ་ནི་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་མེད་པའམ་རྒྱན་ཆད་དེ་མཆོམས་མི་སྐྱོར་བར་ལྟ་བ་ནི་ཆད་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་
 གཉིས་སྒྲོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། མདོ་ལས། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པའི་དབུས་སུ་བསྟེན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།¹⁰ །བདུན་པ་ཀྱན་ཉོན་རྣམ་བྱང་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ལྟ་བའི་

༡༡། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་ནི། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་ལྟ་བའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བར་ལྟ་བའི་གུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གཉིས་
 ཀྱི་མཐའ་བཅས་བསྟན་ཡོད། དེ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་ནས་རྒྱ་གཞི་བར་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པ་དང་། མ་རིག་པ་འགགས་པ་ནས་རྒྱ་གཞི་བར་འགགས་
 པའི་རྣམ་བྱང་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གུན་ཉོན་རྣམ་བྱང་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། མདོ་ལས། རིག་པ་དང་མ་རིག་པ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་
 རོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།¹¹ །དེའི་རྗེས་སུ། རྣམ་པར་བྱང་ལ་གཉིས་དང་གསུམ། །ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གི་ཐ་མ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་
 མོངས་པའི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྒྱུ་བའི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །དེའི་དང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ལྟ་
 བ་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཡང་སྤྱིད་པ་ལ་སྒྲོན་པའོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ནི། སྤོང་བ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་གུན་

ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི། དག་བ་དང་མི་དག་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ནི་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཤེས་པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི། ཡང་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་མ་གྱི་བར་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་སྤྱིད་པའི་རྒྱན་ཏེ། བར་སྤྱིད་དང་སྐྱེ་སྤྱིད་དང་འཆི་སྤྱིད་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། འབྱུང་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ནི། རྣམ་པར་བྱང་བའོ། །མདོར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པའམ། རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པའོ་སྟུམ་དུ་ཞེན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དེ་དག་གིས་སྤང་བུ་དེ་དག་བསལ་ལོ་སྟུམ་དུ་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པ་དེ་ནི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བའི་དབུ་མའི་ལམ་ནི། མདོ་ལས། གང་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་

༡༡། །ལྷ་བུའོ།¹² །དེ་ལྷ་ར་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་དག་གིས་བསྟན་དོན་གཙོ་བོ་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་། སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་དང་། སྟོང་པ་
 དང་མི་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པར་ཞེན་པའི་མཐའ་ཡོད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་དབྱིངས་དོན་དམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དེ་དག་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་འང་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། གང་
 གིས་ཀྱང་སྟོང་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། གདོད་ནས་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བདུན་ཆོན་བྱི་མ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད། ། ༡༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བདུན་ཆོན་དང་པོ་དེ་གཙོ་བོ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་དང་། བདུན་ཆོན་གཉིས་
 པ་འདི་ཡི་ནང་དུ་གཙོ་བོ་ནང་གི་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་འཇམ། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད་དོ། །ཅེས་གསུངས་
 པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་ཞི་བྱ་དང་། །ཞི་བྱེད་སྐྱེག་བྱ་དེ་ལ་འཇིགས། །གཟུང་དང་འཇོན་དང་ཡང་དག་ཉིད། །ལོག་པ་ཉིད་དང་བྱེད་དང་མིན། ། ༡༦ །སྐྱེ་བ་མེད་དང་མཉམ་པའི་དུས། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་

གཉིས་ཀྱི་མཐའ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་བྱང་དུ་སྐྱར་བ་བདུན་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་དུ་རྟོག་པའི་མཐའ་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་འོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། མདོ་ལས། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་བྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་སྟོང་པ་དང་། བྱི་མའི་མཐའ་སྟོང་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།¹³ །གཉིས་པ་ནི་བྱ་ནི་བྱེད་དུ་རྟོག་པའི་མཐའ་ནི། ཞི་བར་བྱ་བ་སྤང་བྱར་རྟོག་པའི་མཐའ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་གཉེན་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་འོ། །དེའི་གཉེན་པོར་དབུ་མའི་ལམ་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། མདོ་ལས། འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ལ་ལ་ནམ་མཁས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་ནས་དུས་ཏེ་ནམ་མཁའ་འདི་སོལ་ཞེས་ཟེར་ན། འོད་སྤང་འདི་ཅི་སྟུམ་དུ་སེམས། ནམ་མཁའ་འདི་བསལ་བར་རྒྱས་སམ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།¹⁴ །དོན་ནི་ཉན་ཐོས་པས་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ནས། ཚོས་རྣམས་སྤང་བྱ་དང་སྟོང་ཉིད་སྟོང་བྱེད་ལྟ་བུར་བསམ་ཞིང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་བཤིག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བབྱང་

༡༡། །ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲག་པ་སྒྲེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྒྲག་པ་དེ་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ནམ་མཁའ་བསལ་བར་མི་རུས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་ཉིད་ཚས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་བསལ་
 བྱ་དང་སེལ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲག་བྱ་དང་སྒྲག་པའི་རྟོག་པའི་མཐའ་ནི། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལ་སྒྲག་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པའི་མཐའ་ལོ། །མཐའ་དེ་དག་སྟོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། མདོ་ལས། འོད་སྤང་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རི་མོ་མཁན་ཞིག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་སྦྱོན་གྱི་གཟུགས་འཛིགས་འཛིགས་ལྟ་ཞིག་བྲིས་
 ནས། དེས་འཛིགས་སྒྲག་སྟེ། །ཐ་སྤྱབ་ཏུ་འབྱེལ་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།¹⁵ །དོན་ནི་རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྱལ་པའི་འཁོར་བ་ལ་སྒྲག་པའང་དཔེ་དེ་ལྟར་
 ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱས་ནས་མཐའ་དེ་གཉིས་སྤང་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་མི་སྟོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པའོ། །བཞི་
 པ་གཟུང་འཛིན་དུ་རྟོག་པའི་མཐའ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་གཟུང་བར་རྟོག་པ་དང་། མིག་སོགས་ལ་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་ལོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་སྟོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི།

མདོ་ལས། འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་བྱེད་པའི་མི་ཞིག་གིས་སྐྱུ་མ་སྐྱུ་ལ་བ་དེས་སྐྱུ་མ་བྱེད་པ་ཉིད་ཟོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།¹⁶ །དོན་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་
 ཡང་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་མ་གྱུབ་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མི་གྱུབ་པ་ཡིན་པས། དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མ་གྱུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ཡང་དག་དང་
 ལོག་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པའི་མཐའ་ནི། ཟག་མེད་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ལ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པའི་མཐའ་འོ། །དེ་གཉིས་སྤྲོད་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། མདོ་ལས། འོད་
 སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གཉིས་རྒྱུད་གིས་དུད་པ་ལས་མེ་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་གཤིང་དེ་གཉིས་ཚིག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།¹⁷ །དོན་ནི་ཡང་དག་མིན་པའམ་ཟག་
 པ་དང་བཅས་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཤིང་ལྟ་བུ་ལས། ཡང་དག་པ་ཟག་མེད་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་འབྱུང་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་ཚིག་པའམ་འཛིག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་
 ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་ཞེས་རང་གི་ངོ་བོ་སོ་སོར་མ་གྱུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤྲོད་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའམ་བྱེད་

༡༡། །པ་མིན་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་ནི། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བུ་སྤོང་ངོ་སྤྲུམ་དུ་སྤོ་སྤོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པར་སྤོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བུ་
 སྤོང་བའི་བུ་བ་བྱེད་པ་མིན་པར་རྟོག་པའི་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ལོ། །སྤོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་དེ་སེལ་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། མདོ་ལས། འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མར་མེ་བྱང་ན་མུན་པ་
 མུན་ནག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ཡང་། འོད་སྤང་མར་མེ་དེ་འདི་ལྟར་བདག་གིས་མུན་པ་མུན་ནག་གང་དག་བསལ་ལོ་སྤྲུམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱང་། མར་མེ་ལ་བརྟེན་ནས་མུན་པ་མུན་ནག་མེད་པར་
 གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།¹⁸ །དོན་ནི་མར་མེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་མུན་པ་སེལ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱིབ་པ་སེལ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 བདུན་པ་གཉེན་པོ་སྤྱེ་བ་མེད་པ་དང་། སྤང་གཉེན་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིབ་པ་འདི་དག་སྤོང་དཀའ་བས་ན། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྤྱེ་བའི་གོ་
 སྐབས་མེད་དོ་སྤྲུམ་དུ་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བ་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྤྱེས་ཀྱང་སྤང་བུ་དེ་མ་ཐག་དུ་འགག་མི་རུས་པས་སྤོང་གཉེན་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་

མཐའ་ལོ། །དེ་དག་སྒྲིང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། མདོ་ལས། འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། བྱིམ་མམ། ཁང་པའམ། ཁང་ཕྱན་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་འདས་པར་སྤྱས་ཀྱང་མར་མེ་མ་བྱས་པ་དེར་མི་ལ་ལ་
 ཞིག་གིས་མར་མེ་དེ་བྱས་ན། འོད་སྤང་འདི་ཅི་སྟམ་དུ་སེམས། བྱན་པ་བྱན་ནག་དེ་འདི་ལྟར་བདག་ནི་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་བདག་ནི་འདི་ནས་མི་འགྲོའོ་སྟམ་དུ་སེམས་སམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུའོ།¹⁹ །དོན་ནི་སྤང་བ་སྦྱེས་ན་བྱན་པ་ངས་པར་འགག་པ་དང་། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་མི་འགྲོགས་པ་དང་། བྱན་པ་ཡུན་ཇི་ལྟར་རིང་ཡང་དེར་མར་མེ་སྤར་བ་མི་བྲིད་པ་མིན་པའི་དཔེ་དེའི་སྒྲོ་
 ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་དེ་དག་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་རྟོག་བྱང་རེ་སྤྱར་བ་བདུན་ཚན་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་གང་ཞིག །སྒྲོ་སྤྱར་གང་རུང་གི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བ་ཡིན་པས་ན་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་མཐའ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པ་ནི་བྱང་
 རྟུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྒྲིང་བའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། དུག་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དུ་བསྟན་པ་ནི།

༡༡། སྤྱིར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་མེད་པ་གསུམ་བཞུག་ཡོད། དེ་ཡང་སྐྱབ་པ་སྤྱོད་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་སྤྱོད་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་འགྲུབ་པ་སྤྱོད་མེད་པ་བཅས་སོ། །དེའི་ནང་ནས་སྐྱབ་པ་སྤྱོད་མེད་པ་དེ་རྣམ་པ་དུག་གི་སྒོ་ནས་བཞུག་ཡོད། དེ་ཡང་དམ་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། བྱད་པར་ཅན་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དང་། བྱད་པར་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་བཅས་སོ། །དེ་དག་གི་ནང་ནས་བཞི་པའི་བར་དུ་ཞུས་ཟིན་ནས། ལྷ་པ་བྱད་པར་ཅན་དང་དུག་པ་བྱད་པར་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་འདིར་ཆོག་རྒྱུ་དང་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་བཞུག་པ་ནི། བྱད་པར་ཅན་དང་བྱད་མེད་ནི། ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱད་པར་ཅན་ཀྱི་སྐྱབ་པ་དང་། བྱད་པར་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་ནི་ས་བཅུ་པོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ས་རྣམས་རིམ་གྱིས་བགོད་པའི་སྐབས་སུ། ས་དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཤས་ཆེར་སྐྱབ་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལྟག་པར་སྐྱབ་པ་དང་། ས་གསུམ་པ་ལ་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཆེས་ལྟག་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ས་བཞི་པ་ལ་བཙོན་འགྲུས། ས་ལྷ་པ་ལ་བསམ་གཏན།

ས་དྲུག་པ་ལ་ཤེས་རབ། ས་བདུན་པ་ལ་ཐབས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྟོན་ལམ། ས་དགུ་པ་ལ་སྟོབས། ས་བརྩ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེས་ལྷག་པར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐྱབ་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཡང་བྱད་པར་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ས་བརྩ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆ་ནས་བྱད་པར་མེད་པའི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
 བོ། །དེ་དག་གིས་སྐྱབ་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་སྟོན་ས་ལམ་སྐྱབ་པ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་སྟོར་ལྷས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་སྤྲ་ན་མེད་པ་ནི། གོང་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་ཅིང་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་ལམ་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྟོན་ས་སྐྱབ་པ་སྤྲ་ན་མེད་པ་དེ་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྲ་ན་མེད་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཉིས་པ་དམིགས་པ་སྤྲ་ན་མེད་པ་བསྟན་པ་རེད།
 དམིགས་པ་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་ཉི་ཆེ་བ་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་མཐའ་དག་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའི་དོན་
 ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་ལ་ངོ་བོའི་སྟོན་ས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི། ས་མཆམས་ཀྱི་སྟོན་ས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་བཅས་བརྩ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རྣམ་པར་གཞག་དང་དེ་

༡༡། །བཞིན་དབྱིངས། །བསྐྱབ་དང་སྐྱབ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་རྣམ་པར་གཞག་དང་ཞེས་པ་ནི། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟུ་དང་ས་དང་ལམ་དང་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
 པར་གཞག་པའི་དོན་ཇི་སྟེད་པའི་གནས་རྣམས་ལ་མ་ནོར་བར་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་བཞིན་དབྱིངས་ཞེས་པ་ནི། གནས་ལྷགས་དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དབྱིངས་ཟབ་མོའི་དོན་
 ལ་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་དམིགས་པའོ། །དེ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་པ་
 ནི། གོང་དུ་ཇི་སྟེ་བ་ཤད་པའི་རྒྱ་ཆེ་བ་ས་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུས་ན། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟུ་ཡི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟུ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཉམས་
 སུ་ལེན་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ནི། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་བམ་ཆོས་
 གྱི་དབྱིངས་གྱི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་ནས་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་པའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་

ཡིན་པའི་བྱིར་ན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་བཅས་ཚུལ་བཞི་དང་ལྔ་ན་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་
 པ་བྲེ་ན་མེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ས་མཆམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ནི། འཛིན་པ་དང་། །ངེས་པར་འཛིན་དང་རབ་རྩ་འཛིན། ༣༡ །རབ་རྩ་རྟོགས་དང་རབ་རྒྱས་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྣལ་
 འདུག་དང་། །ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་སྦྱིན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ནི། བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་སྦྱིན་སོགས་ལ་དམིགས་ཤིང་དོན་རྟོགས་པའོ། །གསུམ་པ་
 ཡང་དག་པར་རབ་རྩ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་ནི། སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པའོ། །བཞི་པ་རབ་རྩ་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་ནི། ས་དང་པོ་རབ་
 རྩ་དགའ་བ་འཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའམ་རབ་རྩ་རྟོགས་པའོ། །ལྔ་པ་རབ་རྩ་རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་ནི། ས་གཉིས་པ་ནས་

༡༡། །ས་བདུན་པའི་བར་དུ་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་རབ་དུ་རྒྱས་པའོ། །དུག་པ་མཆན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དམིགས་པ་ནི། ས་བདུན་པ་ལ་སྤྲིད་ཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 མཆན་མ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །བདུན་པ་རྣལ་དུ་འདུག་པའི་དམིགས་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ལ་འབད་ཚུལ་དང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཉིད་
 རྣལ་མའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའོ། །བརྒྱད་པ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་ནི། ས་དགུ་པ་ལ་སོ་སོར་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས་ཡེ་ཤེས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་
 པ་དང་། ས་བརྒྱ་པ་ལ་སྤྲིན་ལས་ལ་དབང་བ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས་སྤྲིན་ལས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བརྒྱ་གཅིག་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་རྣམ་པར་དག་པ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས།
 རྣམ་པར་དག་པ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་བཅས་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ཡིས་ས་མཆོམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་
 པ་བྲུ་ན་མེད་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་དམིགས་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ས་བརྒྱ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས། སྒྲུབ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་གཉིས་བསྟན་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གང་འདྲ་ཞིག་འཐོབ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཡང་དག་འགྲུབ་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞེས་ཉན་རང་གི་འཐོབ་བྱ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་
 པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་འཐོབ་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པའི་བར་ཡང་
 དག་འགྲུབ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གསལ་པོར་བསྟན་ཡོད། ཡང་དག་འགྲུབ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མ་ཚང་མེད་དང་མི་སྤྱོད་དང་། ༣༢ །མི་གཡེང་བ་དང་རབ་རྫོགས་དང་། །ཡང་དག་སྦྱེད་དང་འཕེལ་བ་དང་། །ལས་སུ་རུང་
 དང་མི་གནས་དང་། །སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་དེ། ༣༣ །རྒྱན་མི་གཅོད་པ་ཡང་དག་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་རིགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི། མ་ཚང་མེད་དང་ཞེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉན་
 དང་ལྟན་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སང་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སང་པའོ། །གཉིས་པ་མོས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི། མི་སྤྱོད་

༡༡། །དང་ཞེས་སྒྱིར་ལམ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ལམ་གཞན་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་
 ལམ་མི་སྤོང་བའོ། །གསུམ་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི། མི་གཡེང་བ་དང་ཞེས་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་མི་གཡེང་བར། གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །བཞི་པ་སྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི། རབ་རྫོགས་དང་ཞེས་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་ལམ་ལ་བརྩོན་ནས་རབ་ཏུ་རྫོགས་
 པར་བྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་སྦྱོན་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི། ཡང་དག་སྦྱེད་དང་ཞེས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་འཕྱོང་བའི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 བ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཟག་མེད་འཕགས་པའི་ལམ་རྒྱད་ལ་སྦྱེད་པའོ། །དུག་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི། འཕེལ་དང་ཞེས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་
 དགའ་བ་ཕྱོང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། ས་བདུན་པའི་བར་དུ་དགོ་བའི་རྩ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའོ། །བདུན་པ་ཞིང་དག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི།

ལས་སུ་རུང་དང་ཞེས་ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་པ་ཕལ་ཆེ་བ་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཡིན་པས། སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ལུང་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པ་ནི། མི་གནས་དང་ཞེས་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་ཞིང་། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་ལ་ལུང་བསྟན་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པ་འོ། །དགུ་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་བྱང་པས་སྒྲིབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པ་འོ། །བཅུ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཉུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པ་ནི། དེ་རྒྱན་མི་གཙོ་བོ་པ་ཞེས་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཞིང་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་མཛུང་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པ་འོ། །དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་འགྱུབ་པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་བསྟན་

༡༡། །པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་མཐུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། གཞུང་འདི་རྟོགས་དགའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་བསྟན་པ། གཞུང་དེའི་མཛད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་སྟོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུས་རྣམ་འབྱེད་
 པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། རྟོགས་པར་དགའ་དང་སྟོང་པོའི་དོན། །དོན་ཆེན་དེ་བཞིན་ཀུན་གྱི་དོན། །དོན་མེད་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་འོ། ། ༣༤ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབུས་ཞེས་པ་ནི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་ལམ་ལ་གོ་བ་ཡིན་ལ།
 དེས་ན་དབུས་གང་ཡིན་པ་དང་མཐའ་གང་ཡིན་པ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་འདི་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། བརྗོད་བྱའི་དོན་
 ཤིན་ཏུ་ཟབ་པོ་ཡོད་པས་ན་རྟོག་གོ་བ་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་སྟོས་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་སྟོང་པོའི་དོན་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་
 གསུམ་གྱིས་ཞུགས་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སྟོན་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་
 གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་དོན་མེད་པ་ཞེས་

༡༡། །གཞུང་འདི་ལ་འཇུག་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ཡིས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་བར་ཆད་མེད་པར་ཆ་ཚང་བ་ཞུས་གྲུབ་པ་རེད། སྤྱིར་གཞུང་འདི་བརྗེད་པོ་ཡོད་
 རེད། ཡིན་ན་ཡང་འདི་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཡག་པོ་གནང་ན་དོན་ཟབ་པོ་དེ་ཏྲོགས་ཐུབ་པ་ཡོད་གི་ཡོད། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡི་དགོངས་དོན་རྣམས་གདུལ་བྱ་
 སློབ་མ་རྣམས་གྱིས་ཏྲོགས་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་དུ། རྗེས་འཇུག་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་གསར་དུ་བརྩམས་གནང་ཡོད། དེ་རྣམས་གྱིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་དགོངས་པ་
 བཀའ་ལ་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་བྱུང་བཅད་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་གང་འདྲ་ཡོད་ཅེ་ན། ཟབ་མོ་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཟབ་མོ་རྣམས་ཚུར་བཏོན་བཞག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། རྒྱ་ཆེན་སྤྱད་
 པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བརྗོད་བྱ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཚུར་བྱུང་དུར་བསྐྱས་ཏེ་གསུངས་བཞག་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། འཕྲོར་བ་སྤྱད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མདོ་སིལ་
 ཐུར་གསུངས་པ་རྣམས་ཚུར་སྤྲོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ནས་སྤྱད་པར་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་རེད། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་གཞུང་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་

ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཚུར་བསྐྱུས་ཏེ་གསུངས་པར་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། རྒྱ་ཆེན་སྤྱད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་ན་གཞུང་འདི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཟབ་པོ་དང་བརྗོད་པོ་དང་རྟོགས་དགའ་བ་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ང་རང་ཆོས་ག་རེ་གནང་དགོས་ཤེ་ན། ངས་ཤེས་ས་མ་རེད་བསམས་ནས་སྟོབས་པ་ཞུམ་བསྐྱད་པ་མ་ཡིན་པར། སྟོབས་པ་བསྐྱེད་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའི་བྱིར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཡག་པོ་བརྩམ་དགོས། བརྩོན་འགྲུས་ཡག་པོ་གནང་བྱུང་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་འདི་ཤེས་བྱུང་བ་དང་རྟོགས་བྱུང་བ་ཡོད་གི་རེད། སྐབས་འགར་ང་རང་ཆོ་ལ་སྐྱིད་ལུག་པའམ་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་རེད། སྐྱིད་ལུག་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་ཞེ་ན། ང་རང་གིས་ཤེས་བྱུང་གྱི་མ་རེད་བསམས་ནས་སྟོབས་པ་ཞུམ་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེས་ན་སྟོབས་པ་ཞུམ་ནས་ལེ་ལོ་བྱེད་ཉན་གྱི་མ་རེད། བརྩོན་འགྲུས་བྱས་ན་ཤེས་མི་བྱུང་བ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། སྟོན་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་བྱུང་པར་ཅན་དང་པརྟེ་ཏ་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དང་པོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད། ང་རང་ཆོས་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་འཐོབ་མི་བྱུང་བ་

༡༡། །གང་ཡང་མེད། དེའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ལ་སྟོབས་པ་བསྐྱེད་ནས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་གནང་རོགས་གྱིས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་པ་འདི་ཡང་ཨ་རི་བཟོ་བྱ་བྱེད་ཁང་གི་སྤྱོད་རྩམས་གྱིས་རེ་
 བསྐྱེད་བྱས་པ་ལྟར། (སྤྱི་ལོ་༢༠༡༠ ཟླ་བ་༦) རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལུགས་སྟག་ལོར་ཟླ་བ་ལྷ་པའི་ནང་དུ། (Vajra Vidya Retreat Center, Crestone, Colorado, US)ཨ་རི་གོ་ལོ་ར་གོ་བཟོ་བཟོ་
 བྱེད་ཁང་གི་ཉི་འདབས་སུ། དད་ལྡན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྟོབ་མ་རྩམས་ལ་གཞུང་འདི་ཉིད་ཆོས་བྲིད་བྱས་པ་སྒྲ་སྒྲམ་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་དེ། རང་དགོན་གྱི་གྲ་སྒྲུབ་སྟོད་པ་ཀམ་ལོ་ར་རྒྱས་ནས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་
 སབ་འདུག་པ་དེ་ལ། སྟོན་རང་གིས་ཆོས་བྲིད་བྱེད་སྐབས་བྲེལ་བྱིང་གིས་དེ་ཙམ་ཡག་པོ་མ་བྱུང་མོད། འོན་ཀྱང་མ་འོངས་པར་སྟོབ་སྟོང་གནང་མཁན་རྩམས་ལ་སུ་པའི་སྟོས་འགྲེལ་ཆོག་རྩམས་ཅུང་
 ཟད་གོ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་འཇུ་མི་སུ་ཤིས་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པའི་དགོངས་དོན་ལྟར་ཁ་སྐོང་དང་བཅོས་བསྐྱར་བྱས་ཤིང་དེ་ལ་ཙུ་བ་དང་ས་བཅད་བཅས་སྐྱར་ནས་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་འདི་ཡིས་
 བསྟན་འགྲོ་ལ་སུ་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བའི་སྟོན་འདུན་བཅས། གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྐྱེན་བཀྲ་ཤིས་ཡང་ཅེ་དགོན་དུ་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ ཟླ་བ་༩ ཆོས་༡༥ ཉིན་ཁ་འགྲུ་སྐྱེལ་མིང་པས་བྲིས་པ་དགོ་ལེགས་

འཕེལ།། །། (དབུས་མཐའ་ནམ་འབྱེད་པལ་རྒྱད་དུ་བཀྲལ་བ་བྱམས་པའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ལྟུངས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགྲུང་གྲངས་དགྲུ་བཅུ་ལ་ཐེབས་པའི་རྒྱབས་སུ་མགོན་པོ་གང་གི་ཞལ་སྤྲ་ནས། གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན་ཁྱ་འགྲུ་བཀྲ་གིས་ཡང་ཅེ་དགོན་དུ། སྦྱི་ལོ་༡༠༡༡ ལོར། སྦྱི་ཟླ་༥ ཆོས་༡༤ ནས། ཆོས་༡༩ བར། ཆོས་བྱུན་ཐེངས་བཞི་གསུངས་ནས་བྲིད་ལུང་བཀའ་དྲིན་བསྩལ་བའོ། །དེ་ཡང་རེས་གཟའ་མིག་དམར་དང་ཕུར་བུ་དང་སྦྱིན་པ་དང་མིག་དམར་བཅས་ལའོ།།)

ཡུལ་མཁའ་ལྷོ་	<p>བྱུང་མཆན།</p> <p>1. སློབ་དཔོན་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུས་དང་མཐའ་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། གནས་པ་བརྟེན་དང་། ཞེས་གསལ།</p> <p>2. སློབ་དཔོན་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུས་དང་མཐའ་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། ཡིད་ཆེས་གོ་བྱེད། ཅེས་གསལ།</p> <p>3. རྒྱ་དཔེར་རྒྱུ་པ་གཉིས་འདུག་ཀྱང་བོད་འགྱུར་རྒྱུ་པ་གསུམ་གསལ།</p> <p>4. རྒྱ་དཔེར་སློག་གཅིག་ལ་བོད་འགྱུར་ཆོག་རྒྱུ་པ་ལྔ་པ་བསྟུན།</p>	<p>5. སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར། མདོ་སྡེ། ལ། ཤོག་གྲངས་༡༥༥ མདུན། འཕགས་པ་ཡང་དག་པར་སྦྱོད་པའི་ཚུལ་ནམ་མཁའི་མདོག་གིས་འདུལ་བའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། དེ་དག་ནི་བདག་མེད་པ་ནས་གང་ཟག་གི་བར་དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། སྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར། མདོ་འགྲེལ། ཅི། ཤོག་གྲངས་༡༥༥ མདུན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་སློབ་གྲོས་མི་བཟང་པས་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་དག་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་</p>	<p>ན་བདག་མེད་པ་ནས་གང་ཟག་གི་བར་དུ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།</p> <p>6. (སྡེ། བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ ༡༡༩ བ།) འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་ནི་གཟུགས་རྟག་པ་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། (སྡེ། བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཆ། ༡༢༩ བ། - ༡༣༩ བ།) སློབ་དཔོན་སངས་ཀྱི་བཟང་པོས་མཛད་</p>	431
ཡུལ་མཁའ་ལྷོ་				
ཡུལ་མཁའ་ལྷོ་				
ཡུལ་མཁའ་ལྷོ་				

<p>འཇུག་པ་ལྟར་ བཞུགས་པ་ལྟར་ རྒྱུ་ལྟར་</p>	<p>པ་མཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། (མེ། བསྟན། མདོ་འགྲེལ། རི། ༡༣༡ བ།) སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་རྟོན་གྱིས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བརྟེགས་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལེའུ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལས་འོད་སྤངས་ཀྱི་ལེའུ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ལ་སེམས་མེད་པ་དང་། ཡིད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གཤེས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་འོད་སྤངས་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། (མེ། བསྟན། སེམས་ཙམ། བི།</p>	<p>༡༤ ན།) སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ལ་སེམས་མེད་པ་དང་། སེམས་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གཤེས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས།</p> <p>9. (མེ། བཀའ། དགོན་བརྟེགས། ཆ། ༡༣༡ ན།) འཕགས་པ་འོད་སྤང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། མཐའ་དེ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་མི་རྫོང་མི་སྤྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འོད་སྤང་དབུ་མའི་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་འོ། །ཞེས་གསུངས།</p>	<p>(མེ། བསྟན། སེམས་ཙམ། བི། ༡༤ ན།) སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་ལས། གང་མཐའ་དེ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་མི་བརྫོང་ཅིང་མི་སྤྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས།</p> <p>10. (མེ། བཀའ། མདོ་སྟེ། ལ། ༡༥༤ ན། - ༡༥༤ བ།) འཕགས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོད་པའི་ཚུལ་ནམ་མཁའི་མདོག་གིས་འདུལ་བའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོད་</p>	<p>433</p>
---	---	---	---	------------

<p>པ་འདི་དག་མཉན་ནས་རབ་རྟུ་གསོལ་བ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་ནི། ཏྲག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པའི་ལམ་མོ། །ཞེས་གསུངས།</p> <p>II. (སྟེ། བཀའ། དཀོན་བརྟེན་གས། ཆ། ༡༣༡ བ - ༡༣༢ བ།) འཕགས་པ་འོད་སྤང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འོད་སྤང་རིག་པ་དང་མ་རིག་པ་དེ་དག་གཉིས་མ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས།</p>	<p>12. (སྟེ། བཀའ། དཀོན་བརྟེན་གས། ཆ། ༡༣༢ བ།) འཕགས་པ་འོད་སྤང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འོད་སྤང་གཞན་ཡང་དབྱེར་མེད་ལམ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། ཞེས་གསུངས།</p> <p>13. (སྟེ། བཀའ། དཀོན་བརྟེན་གས། ཆ། ༡༣༢ བ། - ༡༣༣ བ།) འཕགས་པ་འོད་སྤང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས།</p>	<p>ཡང་འོད་སྤང་གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་བྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པའོ། །འོད་སྤང་སྟོན་གྱི་མཐའ་སྟོང་པ་བྱི་མའི་མཐའ་སྟོང་པ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་སྟོང་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྟོན་པར་བྱའི་གང་ཟག་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།</p> <p>14. (སྟེ། བཀའ། དཀོན་བརྟེན་གས། ཆ། ༡༣༣ བ།) འཕགས་པ་འོད་སྤང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་ནམ་མཁས་འཇིགས་སྐྱག་ནས་བྱང་རྟུང་ཞིང་།</p>	<p>434</p>
--	--	--	------------

འཇམ་མཁའ་	དུ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་འདི་སོལ། རྣམ་མཁའ་འདི་སོལ་ཞེས་དེ་སྐད་ཅེས་ ཟེར་ན་འོད་སྤང་འདི་ཇི་སྟུམ་དུ་སེམས། རྣམ་མཁའ་དེ་བསལ་བར་རུས་ སམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་རྩོམ་ཐོག་ལགས་སོ། །ཞེས་ གསུངས།	འཇིགས་འཇིགས་ལྟ་ཞིག་བྱིས་ནས་དེ་འཇིགས་སྐྱག་སྟེ་ཁས་བུབ་དུ་ འགྲེལ་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་འོད་སྤང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་ སྟེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་གཟུགས་དང་། སྐྱ་དང་། བྲི་དང་། རོ་དང་། དེག་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ལའོར་བ་ན་ལའོར་ཡང་ཆོས་དེ་ དག་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་མོ་མཁན་ཞིག་གིས། །གནོད་སྦྱིན་འཇིགས་པའི་ གཟུགས་བྱས་ནས། །དེ་ཡིས་འཇིགས་ཏེ་ཁས་བུབ་ཏུ། །འགྲེལ་ནས་	བརྒྱལ་བར་གྱུར་བ་ལྟར། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་ཀུན། །བདག་ཉིད་ ཀྱིས་ནི་བྱས་པ་ཡི། །གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་སྒོངས་གྱུར་པས། །འགྲོ་བ་ དུག་ཏུ་འབྱམ་བར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས།	435
བརྒྱ་སྒྲུབ་	15. (སྟེ། བཀའ། དཀོན་བརྟེན་གས། ཆ། ༡༣༣ ན།) འཕགས་པ་འོད་ སྤང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ་ དཔེར་ན་རི་མོ་མཁན་ཞིག་གིས་བདག་ཉིད་ཀྱི་གནོད་སྦྱིན་གྱི་གཟུགས་		16. (སྟེ། བཀའ། དཀོན་བརྟེན་གས། ཆ། ༡༣༣ ན།) འཕགས་པ་འོད་སྤང་གི་ ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འོད་སྤང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ ན་མི་སྐྱུ་མ་མཁན་ཞིག་གིས་སྐྱུ་མ་སྐྱུལ་བ་སྐྱུལ་ནས་སྐྱུལ་བ་དེས་སྐྱུ་ མ་མཁན་དེ་ཉིད་ཟོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འོད་སྤང་དག་སྦྱང་ནལ་འབྱོར་སྦྱོད་	

པ་ཡང་གང་དང་གང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་གསོག་ཏུ་སྒྲུང་
 རོ། །གསོབ་དང་། སྟོང་པ་དང་། སྟིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་སྒྲུང་རོ། །ཞེས་
 གསུངས།

17. (སྟེ། བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཆ། 133 ན། - 133 བ།) འཕགས་
 པ་འོད་སྤང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འོད་སྤང་འདི་
 ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་གཤེད་གཉིས་རྒྱུད་གིས་དུད་པ། དེ་ལས་མེ་བྱུང་ནས་གཤེད་
 དེ་གཉིས་སྟེག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འོད་སྤང་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་

ཡོད་ན་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་སྟེ། དེ་སྟེས་པས་ཡང་དག་
 པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྟེག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྒྲུང་ཅེས་བྱ་
 སྟེ། དཔེར་ན་གཤེད་གཉིས་རྒྱུད་གིས་དུད་པ་ལས། །མེ་བྱུང་ནས་ནི་དེ་ཉིད་
 སྟེག་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་དབང་པོ་སྟེས་ནས་ཀྱང་། །སོ་སོར་
 རྟོག་པ་དེ་ཉིད་སྟེག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས།

18. (སྟེ། བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཆ། 133 བ།) འཕགས་པ་འོད་
 སྤང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འོད་སྤང་འདི་ལྷ་

སྟེ་དཔེར་ན། མར་མེ་བྱས་ན་མུན་པ་མུན་གནག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་
 འགྱུར་ཡང་མུན་པ་མུན་གནག་དེ་གང་ནས་ཀྱང་འོང་བ་འམ་འགོ་བ་མེད་
 དེ་གར་ཕྱོགས་དང་། ལྷོ་དང་། རུབ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡང་འགོ་བ་
 འམ་འོང་བ་མེད་དོ། །ཡང་འོད་སྤང་མར་མེ་དེ་འདི་སྒྲུལ་དུ་བདག་གིས་
 མུན་པ་མུན་གནག་བསལ་ལོ་སྒྲུལ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་མར་
 མེ་ལ་བརྟེན་ནས་མུན་པ་མུན་གནག་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

19. (སྟེ། བཀའ། དཀོན་བརྩེགས། ཆ། ༡༣༩ བ། - ༡༣༩ ན།) འཕགས་
 བ་འོད་སྤྱང་གི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་བ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འོད་སྤྱང་འདི་
 ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱིམ་དང་། ཁང་བ་དང་། ཁང་ཕྱན་ལོ་འབུམ་འདས་པར་
 སྤྱས་ཀྱང་ལན་འགའ་ཡང་མར་མེ་མ་བྱས་བ་དེར་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་
 མར་མེ་དེ་བྱས་ན་འོད་སྤྱང་འདི་རི་སྒྲུམ་དུ་སེམས། ཕྱན་བ་ཕྱན་གནག་དེ་
 འདི་ལྟར་བདག་ནི་ལོ་འབུམ་དུ་བསགས་བ་ཡིན་ཏེ། བདག་ནི་འདི་ནས་
 མི་འགོའོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་སམ། གསོལ་བ། བཙུམ་ལྟན་འདས་དེ་ནི་མ་

ལགས་ཏེ། མར་མེ་བྱས་ན་ཕྱན་བ་ཕྱན་གནག་ལ་མི་འཆི་བའི་མཐུ་མ་
 མཆིས་ཀྱི་གདོན་མི་འཆའ་བར་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས།

༡༡། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡལ་སྐད་དུ་བཀྲལ་བ་བྱམས་པའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱགས་སོ།།

༣༭ །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རིགས་དང་དགེལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་བྱབ་བདག་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད་པ་
 དཔལ་ལྷན་སྤྲེལ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་རྩལ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་མགོ་བོས་རབ་རྩ་གཏུགས་ཏེ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཆལ་ཞིང་སྐྱབས་
 སུ་མཆིའོ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ན། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །
 རང་སེམས་ཆོས་སྐྱུ་མངོན་སུམ་སྟོན་མཛད་པ། །ཅུ་བའི་སྤྲེལ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་

༡༡། །ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་
 དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་གསན་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བསྐྱོའོ་སྒྲམ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་བྱགས་བསྐྱེད་ནས་
 གསན་པར་བྱ། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལལ་སྐྱད་དུ་བཀྲལ་
 བ་བྱམས་པའི་ཞལ་ལུང་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ་གསུམ། ཐོག་མར་གཞུང་འདི་ཡི་ངོ་སྤྱོད་མདོར་བསྟན་པ། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་དངོས་

འཆད་པ། གཞུང་འདི་ཉམས་ལེན་དང་ཉ་ཅང་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྟའི་ཆོས་ཐུན་འདི་ལ་ང་རང་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་སྒྲོར་ལྷ་གི་
 ཡིན། དེ་ཡང་སྦྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་འདི་སྤྱི་ཡིས་གསུངས་པ་རེད་ཅེ་ན། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་གསུངས་པ་རེད། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་གསུངས་པའི་བྱམས་
 ཆོས་སྡེ་ལྔ་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ད་ལྟ་ལྟར་དེ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་འདི་རེད། སྦྱིར་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་པོ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་གསུངས་པ་ཡིན་མིན་ལ་མཁས་པ་མང་པོའི་
 རྩོད་པ་ཡོད་རེད། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་མའི་ལུས་ཏེན་ལ་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བཏེན་ནས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་གསུང་ཡིན་ན། འཇམ་
 ཐུའི་གྲིང་ལ་དར་བུབ་ཀྱི་མ་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་རྩོད་པ་གནང་གི་ཡོད། དེང་སང་གི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་པོ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཅུ་བ་ནས་གསུངས་
 པ་མ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་པཱླེ་ཏ་བྱམས་པ་ཞེས་པ་ཞིག་རྒྱ་གར་ལ་བྱོན་པ་ཡིན་པ་འདྲ། དེས་བརྩམས་པ་རེད། དེ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཇལ་ནས་ལྷས་པ་རེད་ཅེས་བྲིས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་

རྩམ་ཉིད་	<p>༡༡། །འདྲ་ཟེར་བ་དེ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་ཐེབས་པ་ཡིན་པ་དང་། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་སྐུ་མདུན་ནས་བྱམས་ཚས་སྡེ་ལྔ་</p>	
གསུང་	<p>ཞུས་པ་རེད་གསུངས་པ་འདི་ལ་ཁོང་རང་ཡིད་ཆེས་ཞེ་དྲག་མ་བྱུང་ནས་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི་རེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱམས་ཚས་སྡེ་ལྔ་པོ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་རང་གིས་གསུངས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསན་ནས་མི་ཡུལ་དུ་དར་བར་མཛད་པ་ཡིན་པ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་མང་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རེད། དེ་ཡང་མཁས་པ་མང་པོས་གསུང་ཚུམ་གྱི་ནང་དུ་རིགས་པའི་སྒྲི་ནས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ཡོད་པ་དང་། གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་གཤམ་གྱི་སྒྲི་ནས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་གསུངས་པའི་བྱམས་ཚས་སྡེ་ལྔ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་ཐེབས་ནས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་སྐུ་མདུན་ནས་ཞུས་གནང་བ་རེད། ཁོང་གིས་དེ་འདྲ་གནང་</p>	
རྩམ་འབྲིད་།	<p>དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྡོན་རྒྱ་གར་ལ་དམ་པའི་ཚས་དར་ཆེ་བའི་གནས་གཙོ་བོ་དེ་ནུ་ལྟུ་རེད། ནུ་ལྟུ་འི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་མེ་ཤོར་ནས་སྦྱིར་དམ་པའི་ཚས་མང་པོ་ཉམས།</p>	

དམིགས་བསལ་དུ་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོན་ལ་ཉམས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་བྱག་ལ་ཉམས་པ་གསོ་དགོས་ན་གསོ་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་དགེ་སློང་མ་གསལ་བའི་ཚུལ་
 བྱིས་མ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། མོ་རང་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོན་ཉམས་སོང་བ་ལ་བྱགས་ཁལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་རེད། མོ་རང་གི་བྱགས་དགོངས་ལ་ང་རང་གཅིག་གིས་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོན་དེ་སྡེལ་བྱུང་གི་མ་རེད། རྒྱ་
 མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་གིས་དགེ་སློང་མའི་སྡེམ་པ་དེ་ལུ། ལུ་གཅིག་སྐྱེས་ན་ལུ་དེ་ལ་སློབ་སློང་ཡག་པོ་ཞིག་སྤྱད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོན་གི་བསྟན་པ་དེ་སྡེལ་བྱུང་གི་རེད་བསམས་
 ནས། མོ་རང་གིས་རྒྱལ་རིགས་ཤིག་དང་འགྲོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་འབྱུངས་པ་དང་། ཡང་བྲམ་ཟེ་རིགས་ཤིག་དང་འགྲོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
 བཅས་སྐྱེ་འབྱུངས་ནས། བསྟན་པ་སྐྱེ་དང་བྱེ་བྲག་དུ་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོན་སྡེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལུ་གཉིས་དམ་པའི་ཆོས་གི་སྒོ་ལ་བཅུག་གནང་བ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་གར་ལ་ལུ་ཡིས་ཕ་ཡི་ལས་ཀ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་བྱས་ནས་འཆོ་བ་བསྐྱལ་དགོས་པའི་ལུགས་སྟོལ་ཡོད། ལུགས་སྟོལ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ལུ་གཉིས་གིས་ཨ་མ་ལ་ང་གཉིས་གི་ཕ་ཡི་ལས་ཀ་གང་འདྲ་ཡོད། ང་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་གི་ཡིན་ཞེས་ཨ་

༡༡། །མ་ལ་སྐད་ཆ་དྲིས་པ་རེད། །ཨ་མས་བུ་ལ་བྲེད་རང་གཉིས་པ་ཡི་ལས་ཀ་བྱས་ནས་རང་གི་འཆོ་བ་བསྐྱུལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲེས་པ་མ་རེད། །བྲེད་རང་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་སྤངས་ནས་
 འཇམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་སྤྲར་ཉམས་ཆག་བྱང་བ་རྣམས་ཡར་གསོ་བ་དང་སྤེལ་བྱབ་པའི་དོན་དུ་སྒྲེས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། །སྤྱིར་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལའང་ཐེག་པ་ཆུང་
 བུའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་བཅས་གཉིས་ཡོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ། བུ་ཆུན་པ་ཐོགས་མེད་ལ་བྲེད་རང་གིས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་
 པ་མགོན་པོ་བསྐྱབས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་སྤེལ་བྱབ་པ་བྲེད་དགོས། ཐེག་པ་ཆུང་བུའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ། བུ་གཞོན་པ་དབྱིག་གཉེན་ལ་བྲེད་རང་གིས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་
 གྱི་སློབ་དཔོན་དག་འདུན་བཟང་པོ་བསྟེན་ནས་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་སྤེལ་བྱབ་པ་བྲེད་དགོས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ནས་ཁོང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་ཁས་སྤངས་ནས། བུ་ཆུན་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
 རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་སྐྱབ། དེ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབས་སུ་ཁོང་ལ་སྐྱུ་ལས་མང་པོ་བྱུང་ནས་སློབས་པ་ལྷུ་དགོས་པ་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། །ཡིན་ན་ཡང་རིམ་གྱིས་སློབས་པ་བསྐྱེད་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་

རིང་ལ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་བསྐྱབས། དེ་བསྐྱབས་ནས་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མངལ། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་དང་ལྷན་དུ་དགའ་ལྷན་གྱི་གནས་སུ་ཕེབས་ནས་གདམས་ངག་
 དེ་རྣམས་གསན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྡེ་ལྷ་བྱང་བ་རེད། དེའི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་འདི་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། སྤྱིར་བོད་དུ་དམ་
 པའི་ཆོས་དར་བ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་གསང་སྤྲགས་རྩོམ་ཐེག་པའི་ཆོས་གསུང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གསང་སྤྲགས་རྩོམ་ཐེག་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་མ་རེད། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་གསང་སྤྲགས་རྩོམ་ཐེག་པའི་
 ཆོས་གཉིས་ཀ་དར་ཡོད། དེས་ན་བོད་དུ་གསང་སྤྲགས་རྩོམ་ཐེག་པའི་ཆོས་དར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་གྱི་ཡོད། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྫོགས་
 པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བ་དོ་སྤྱད་ནས་སྒྲོམ་རྒྱག་གནང་གི་ཡོད། ཕྱག་རྫོགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་གཞི་ལྷ་བུ་དེ་གང་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད་ཅི་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་བརྟན་བཙུགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསུངས་
 ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བའི་སྒྲོར་ལ། རང་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཆོད་པ་དང་། གེགས་དང་གོལ་ས་མེད་པ་ལ་གང་གིས་ཡན་གྱི་ཡོད་རེད་ཅི་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ཐོས་

༡༡། །བསམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་གྱི་ཡོད་རེད། འོ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ཁོ་ནས་འགྲིག་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཏྲོག་ཙམ་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། ང་རང་
 ཆོས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་འདི་ཤེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དེ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་དགོས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཟུར་དུ་འཐོབ་དགོས་རེད། དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྫོགས་
 པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བུ་དེ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ངོ་མ་སྤྱད་ན། ཉམས་དང་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་ཟུར་དུ་སྦྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཟུར་དུ་འཐོབ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བུ་ངོ་སྤྱོད་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་དུ་བྱུང་བའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་ཉམས་
 ལེན་དེ་གསང་སྤྲགས་རྩོམ་ཐེག་པའི་ཆོས་ལ་གནང་། ཐོས་བསམ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་དགོས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་མཁས་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་བོད་དུ་བྱོན་པའི་མཁས་པ་དང་

གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། གཙོ་བོ་བསྟན་བཙུག་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལ་འཛམ་གྲུ་གླིང་གི་མཁས་པ་མང་པོས་ཏྲོག་ཙམ་ནོར་བ་འདྲ་པོ་ལ་བྱགས་
 བསམ་བཞེས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་གཙོ་ཆེ་ཤོས་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་རེད། དེས་ན་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་དགོས་རེད་མ་
 གཏོགས། བསྟན་བཙུག་ལ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད་གསུང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དངོས་གནས་བྱས་ན་གཙོ་བོ་བསྟན་བཙུག་ལ་ཐོས་བསམ་གནང་བ་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡག་པོ་ཡོད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་
 ཞེ་ན། རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དེ་ནང་པའི་ཆོས་ཐོག་མར་གསུང་བ་པོ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ལ་སློབ་མ་གཅིག་གིས་འདྲི་བ་ཞུས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལན་གསུངས། སློབ་མ་དེ་ལ་ཡང་རིགས་
 མི་འདྲ་བ་ཡོད། འགའ་ཞིག་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དད་པ་དང་མོས་གུས་ཡོད་པ། ཉམས་ལེན་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་ཡིད་
 ཆེས་མེད་པའི་ཐོག་ནས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལན་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ། འགའ་ཞིག་ལ་ངེས་དོན་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་དྲང་དོན་གྱི་ཚུལ་

རྩམ་ཉིད་		
དྲུག་	<p> ༡༡། །དུ་གསུངས་བཞག་པ་ཡོད། དེས་དོན་ཞེས་པ་ནི། དངོས་གནས་དོན་དག་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐད་ཀར་བདེན་པར་གསུངས་བཞག་པ་དང་། དྲང་དོན་ཞེས་པ་ནི། འགའ་ཞིག་ལ་དངོས་གནས་བདེན་པ་གསུངས་ན་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་མི་བྱུང་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། གདུལ་བྱ་དེ་དྲངས་པའི་དོན་དུ་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་དེས་དོན་དང་དྲང་དོན་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་གས་པ་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ཆོས་ཐད་ཀར་བཀའ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ན། དེས་དོན་དེ་དྲང་དོན་ལ་ནོར། དྲང་དོན་དེ་དེས་དོན་ལ་ནོར་བའི་ཉིན་ཁ་ཡོད་རེད། དེས་ན་མཁས་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་མང་པོས་རང་གི་ཤེས་རབ་དང་ཉམས་སྦྱོང་ལ་བརྟེན་ནས། འདི་དེས་དོན་རེད། འདི་དྲང་དོན་རེད་གསུངས་ནས་དྲང་དེས་གཉིས་པོ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ནང་དུ་གསལ་པོར་གསུངས་ཡོད་པའི་བྱིར་ན། ང་རང་ཆོ་ལས་དང་པོ་བས་ཐོག་མར་བསྟན་བཅོས་ལ་གལ་ཆེ་བ་དང་གཙོ་ཆེ་བ་གནང་ནས་ཐོས་བསམ་གནང་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་གཞུང་དང་གདམས་ངག་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། གཞུང་ཞེས་པ་ནི། རིགས་པས་མཐའ་དབྱེད་ནས་སྤང་པོ་ལྟ་བུ་ལམས་བཅོ་བརྒྱད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་བསྟན་བཞག་ </p>	449
རྩམ་འབྲུག་		

༡༡། །འདྲ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་གི་ཡོད་པ་དང་། གང་འདྲ་བྱས་ནས་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། གཙུ་བོ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཡག་པོ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཡོང་གི་ཡོད། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡག་པོ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡག་པོ་ངོ་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་མདོའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་།
 སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གསུང་གི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ང་རང་ཆོས་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་ངེས་པར་དུ་ཤེས་བྱུང་པ་དགོས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་མ་བྱུང་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིང་བས་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་མ་རྟོགས་པ་རེད།
 ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་ན་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འབྲུལ་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲུལ་གྱི་ཡོད། དེས་ན་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིང་བ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་
 གྱི་གནས་ལུགས་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས། ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་དང་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ནུམ་པར་

༡༡། །རྣམ་བཞག་གསལ་པོར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཁྱེད་རྣམ་པ་སྒྲོམ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ན་སྒྲོམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞེ་དྲག་ཕན་གྱི་ཡོད། །སྒྲོམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་
 གྱོང་མཁན་ཡིན་ན་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། །ཡིད་ཆེས་བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཕན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་ཡོད། །སྒྲོམ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱུང་པར་ཅན་དང་། །ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་ཡོད་
 མཁན་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྲོམ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཞེ་དྲག་ཕན་གྱི་ཡོད། །རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་གཞུང་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་དངོས་འཆད་པ་ལ་བཞི། །མཚན་གྱི་དོན། །འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ །གཞུང་གི་དོན། །མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། །རྒྱ་གར་རྣམ་དུ། །རྣམ་རྣམ་ཏུ་བི་རྩྱ་ག་ཀཱ་རི་ཀཱ། །བོད་རྣམ་དུ།
 །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཆོག་ལེན་པུས་པ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་པའི་མཚན་བཏགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་གང་ཡིན་
 པ་རྣམས་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི། །མགོན་པོ་བྱམས་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དེ་ཡིས་སྦྱིར་དུ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་རེད། །དེ་

ཡང་བསྟན་པ་སྒྲ་དར་གྱི་སྐབས་སུ། མདོ་སྡེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོད་གྱི་ཁོངས་
 སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་གསུངས་པ་དང་། མདོན་པའི་སྡེ་སྟོད་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་
 ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་སྡེ་སྟོད་གསུམ་གང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལོ་ཙྰ་བ་རྣམས་གྱིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཕྱག་མཛད་གྱི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་གཞུང་འདི་བྱིས་སུ་བསྟན་པ་བྱི་དར་གྱི་སྐབས་
 སུ་འགྱུར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། རྒྱལ་པོས་བཀས་བཅད་གྱི་ཕྱག་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་མ་ཡིན་པར་མགོན་པོ་བྱམས་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་རང་གི་འདོད་པའི་ལྟ་ལ་འགྱུར་ཕྱག་མཛད་པ་
 རེད། འོན་གཞུང་འདི་བསྟན་པ་སྒྲ་དར་གྱི་སྐབས་སུ་མ་འགྱུར་ཞིང་། བྱིས་སུ་འགྱུར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱིར་སྡོན་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཡབ་སྲས་རྣམས་གྱི་སྐབས་སུ་བྱམས་པའི་
 ཆོས་སྡེ་ལྷ་ཀ་བྱུང་བ་རེད། འོན་ཀྱང་བྱིས་སུ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་འདི་དང་། རྒྱད་སྟུང་མའི་རྩ་བ་དང་། རྒྱད་སྟུང་མའི་འགྲེལ་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས་གསུངས་པ་བཅས་དེ་གསུམ་པོ་གིན་ཏུ་

༡༡། །དོན་ཟབ་པོ་ཡིན་པ་དང་། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དེ་གང་ཟག་པལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོར་ཤོང་དཀའ་བ་ཡིན་པས། སྒྲོབ་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་བརྒྱད་ཀྱི་
 ཚུལ་དུ་སྤྲེལ་བར་མཛད་ནས་གསང་བྱ་དམ་པོ་གནང་ཞིང་གནས་སྐབས་དུས་ལ་མ་བབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་གཏེར་དུ་སྤྲས་བཞག་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་སྤྲ་དར་གྱི་དུས་སུ་བྱམས་ཆོས་
 སྤྲ་མ་གསུམ་པོ་མ་གཏོགས་བརྒྱུར་བྱུང་ཡོད་མ་རེད། དུས་ཕྱིས་མངའ་བདག་མི་ཏི་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་གིས་མཆོད་རྟེན་གཅིག་གི་བར་ནས་འོད་འཕྲོ་བ་ཞིག་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁོང་གིས་དེར་
 དངོས་པོ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་དགོངས་ནས་གཟིགས་པས། དེའི་ནང་དུ་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་སྤྲ་མའི་རྩ་བ་དང་། རྒྱུད་སྤྲ་མའི་འགྲེལ་པ་བཅས་ཀྱི་སྒྲུགས་
 བམ་རྣམས་མཛུལ། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བྱམས་པའི་སྐྱེ་མདུན་ནས་གཞུང་འདི་དག་གསན་ནས་དར་བར་མཛད་པ་རེད། རྒྱ་མཆོན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་དེ་
 གསུམ་ཕྱིས་སུ་མ་གཏོགས་བོད་ལ་འགྱུར་བྱུང་ཡོད་མ་རེད། གསུམ་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག །བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི།

ཤེས་ནས་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤང་བྱ་ཞིང་། །གཞན་འགའ་ཞིག་ནི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བྱ། །དེས་ན་དེ་དག་མཚན་ཉིད་རྣམ་དབྱེ་བ། །བྱེད་པར་འདོད་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་སོ། ། ༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་རང་གིས་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་ཡོད། སྤྱིར་དུ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་འདི་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྤང་རེད། དེས་ན་ཆོས་ཅན་འབྲུལ་པ་དེ་སྤང་དགོས་པ་དང་། འབྲུལ་པ་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གང་དགོས་ཤེ་ན། དེ་མ་འབྲུལ་པའི་གནས་སྤངས་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས། མ་འབྲུལ་པའི་གནས་ལྷགས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་འབྲུལ་སྤང་དེ་སྤང་བ་དང་། མ་འབྲུལ་པའི་གནས་ལྷགས་དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ག་རེ་དགོས་ཤེ་ན། དང་པོ་ཆོས་ཅན་འབྲུལ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་གནས་ལྷགས་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས། དེས་ན་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་ནས། ཆོས་ཅན་འབྲུལ་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་རྒྱ་མཚན་དང་གནས་ལྷགས་འདི་འདྲ་ཡོད་རེད། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་ལ་གནས་ལྷགས་དང་མཚན་ཉིད་འདི་འདྲ་ཡོད་རེད་ཅེས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དེ་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས་རེད། དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་

༡༡། །པོ་ཁོང་གིས་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། མཆོན་པའི་
 དཔེས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རོ་བོ་ངོས་བཟུང་། དེའི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད། དེ་དག་རྒྱབ་པའི་ཚུལ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་དག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟུ་ན། །
 རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཆོས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། །ཐམས་ཅད་བསྟུས་པ་ཉིད་སྦྱར་རོ། ༡ །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱིས་སྦྱེ་བ་ནི། །འཁོར་བ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས། །རབ་ཏུ་སྦྱེ་བ་ཐེག་གསུམ་གྱི། །ཟུང་ན་ལས་ནི་འདས་པ་འོ། ༢ །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། སྦྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ཞེ་དྲག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཡང་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་སམ་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་དེ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོའི་
 གནས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ཡོད། དེས་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་མ་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཤིག་ཅུ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་
 ན། འཇིག་རྟེན་འཁོར་བའི་སྣང་ཚུལ་དང་། རོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདྲུབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་བཞག་ནས་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱུལ་དུ་འབྱུལ་པ་བཞིན་ཞེས། དཔེར་ན་མུན་པ་ཚབ་ཚུབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཐག་པ་ཁྲ་བོ་ཞིག་ཡོད་ན། ཐག་པ་ཁྲ་བོ་དེ་ལ་མིག་མི་
གསལ་བ་དང་འོད་ཀྱི་སྒྲིང་བ་གསལ་བོ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་སྐྱུལ་རེད་བསམས་ནས་འབྱུལ་ན། དེའི་སྐྱབས་སུ་ང་རང་ལ་འཛིགས་སྒྲག་ཡོད་གི་རེད། སྐྱུལ་དེ་ཡིས་སོ་བརྒྱབ་ན་ང་རང་
ལ་དུག་ཕོག་གི་རེད་བསམས་ནས་འཛིགས་སྒྲག་ཆེན་པོ་ཡོད་གི་རེད། འོན་ཀྱང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ལ་འཛིགས་སྒྲག་སྐྱེ་དགོས་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་
འབྱུལ་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་སྐྱུལ་དངོས་གནས་ཡོད་མ་རེད། སྐྱུལ་དངོས་གནས་མེད་ན་ཡང་ང་རང་གིས་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་མ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་སྐྱབས་སུ་ང་རང་ལ་འཛིགས་སྒྲག་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
ཡོད་གི་ཡོད། འོ་ན་འཛིགས་སྒྲག་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་དེ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གང་དགོས་ཤེ་ན། མཚོན་ཆ་དང་སྒྲན་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་གང་བྱས་ན་ཡང་དངོས་གནས་གནད་ལ་ཕན་པའི་
ཐབས་མ་རེད། འོ་ན་ཐབས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡག་པོ་བརྟག་དབྱུད་བྱས་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དེ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་སྐྱུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཐག་པ་ཡིན་པ་གསལ་བོར་རྟགོ་ན། དེ་ལ་

༡༡། །བཏེན་ནས་འཛིགས་སྒྲག་དང་སྒྲག་བསྐལ་སྒྲེ་གི་ཡོད་མ་རེད། འཛིགས་སྒྲག་དང་སྒྲག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་བསལ་བྱལ་གྱི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་འཁོར་བ་རེད། འཁོར་བ་འདི་ལ་སྐབས་འགར་བདེ་སྦྱིད་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སྐབས་འགར་སྒྲག་བསྐལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་རེད། དཔེར་ན་ལུས་ལྟ་བུ་ལ་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱས་འགྲོ་བ་དང་ན་ཚ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པ་དང་སྒྲག་བསྐལ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཡོད་གི་ཡོད། སེམས་ལ་ཡིན་ན་ཡང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྒྲག་བསྐལ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ང་རང་གིས་སྒྲག་བསྐལ་དེ་མེད་པ་བྱེད་གྱི་ཡིན། མི་རྟག་པ་དེ་མེད་པ་བྱེད་གྱི་ཡིན་བསམ་ན་ཐབས་དེ་ཡང་དག་པ་མ་རེད། འོ་ན་ཐབས་ཁུད་པར་དུ་འཕགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲག་བསྐལ་དང་འབྲུལ་སྒྲུང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་དུ་འབྲུལ་པ་བཞིན་དུ་འབྲུལ་པ་རེད། ཆོས་ཅན་འབྲུལ་པ་དེའི་ངོ་བོ་བསལ་བ་ལ་གང་དགོས་ཤེ་ན། ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །གཉིས་དང་ཇི་ལྟར་མངོན་བརྗོད་པར། །སྒྲུང་བ་ཡང་དག་

མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྟོག་པ་སྟེ་མེད་སྣང་སྤྱིར། ལ །དེས་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ཅིང་། །རྟོག་ཙམ་ཡིན་པས་ཀུན་རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ལ་མཆོན་ཉིད་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། སྤྱིར་འཁོར་བའི་གནས་འདི་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་དགའ་ངལ་དང་འབྲུལ་པ་མང་པོ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་འཁོར་བའི་སྣང་ཚུལ་འདི་ལ་བཟོ་བཅོས་བརྒྱག་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། སྤང་དུ་རུང་བ་དང་། འབྲུལ་པ་འམ་ཞོར་བ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་བདེན་པ་ཡོད་མ་རེད། བདེན་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་དེའི་གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་རེད། འབྲུལ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བྱ་དེ་དག་སྤོང་བྱལ་གྱི་ཡོད། རྒྱ་མཆོན་དེའི་སྤྱིར་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད་འདི་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡོད་པ། དག་གིས་བརྗོད་དུ་ཡོད་པ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་པ་ལ་འཆར་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་བརྗོད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དེ་ང་རང་ཚོ་ལ་མཐོང་གི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་མཐོང་བ་ལྟར་དུ་ཡང་དག་པར་གྱུབ་ཡོད་མ་རེད། རང་གི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ཞིག་གམ་དོན་ལ་གྱུབ་པ་མེད་བཞིན་དུ་སེམས་ལ་སྣང་བ་ཙམ་ཞིག་རེད། དེས་ན་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐབས་

༡༡། །སྤྱའང་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་གནང་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཙུམ་ཀྱི་ནང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐབས་སྤྱའང་རིམ་
 པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་བཞི་བསྟན་ཡོད། དེ་ཡང་། ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་དུ་སྟོབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 བཅས་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད། ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཆོས་ཀྱང་གཏན་ལ་ཕབ་ན། སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱང་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་
 ཉོགས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། གྲུབ་མཐའ་སྟོབ་པ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན་སྐྱས་འཛིག་དང་པོ་ནས་གཉིས་པ་སོགས་ཡར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཛིགས་ན་མ་
 གཏོགས། ཐད་ཀར་ཁང་པའི་སྟེང་དུ་མཆོངས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ལས་དང་པོ་པ་ལ་དང་པོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་རེད་ཅེས་བསྟན་ན་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་དང་
 པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་རེད་གསུངས་ན་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་སྟེ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དང་པོ་ནས་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་རེད་གསུངས་ན་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་སྟེ་ཐུབ་

གྱི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོ་ཡུང་པོ་ཞེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རགས་པ་དུ་མ་འདུས་པའི་གོང་ཐུ་རེད་མ་གཏོགས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་གྱུ་བ་ཡོད་མ་རེད། བྱི་ཡི་གཟུང་བའི་ཡུལ་
 ཐམས་ཅད་རྩལ་ཕྱ་རབ་མང་པོ་བརྩམས་ནས་རགས་པར་གྱུ་བ་བསྐྱད་པ་གཅིག་དང་། ནང་གི་སེམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱ་དེ་ཅིག་མ་མང་པོ་ཚོགས་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ལ་མཐོང་བསྐྱད་པ་ཞིག་རེད་
 མ་གཏོགས། གཅིག་ཤུར་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་ཞིག་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་ག་རེ་གྱུ་བ་ཡོད་ཅི་ན། བྱི་ཡི་གཟུང་བ་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་དང་། ནང་གི་ཤེས་པ་རྒྱ་དེ་ཅིག་ཆ་མེད་གཉིས་པོ་དེ་བདེན་པར་གྱུ་བ་
 ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་ཡི་གཟུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་དངོས་པོ་རགས་པ་ལ་མཐོང་གི་ཡོད། ནང་གི་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ཡང་དུས་ཡུན་རིང་པོ་བསྐྱལ་པ་དང་ལོ་དང་ཟླ་བ་ལ་མཐོང་གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས།
 དོན་དུ་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་ནས་ཐོག་མར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་མདོ་སྒྲེ་པའི་གྱུ་བ་མཐའ་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །སྒྱིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་མདོ་སྒྲེ་པ་གཉིས་ལ་ནང་གསེས་
 བྱུང་པར་བུང་བཅད་ཡོད་རེད། འོ་ན་ཀྱང་ལྟ་བའི་ཆ་ནས་བྱི་གཟུང་བ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ནང་ཤེས་པ་རྒྱ་དེ་ཅིག་ཆ་མེད་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཅིག་པ་རེད། དེ་ཡིས་གང་ལ་ཕན་གྱི་ཡོད་ཅི་ན།

རྩམ་ཉིད་	<p> ༡༡། སྦྱིར་ང་རང་ཚོས་རགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་གཅིག་པུ་དང་རྟག་པ་ལྟ་བུར་འཛིན་གྱི་ཡོད། རགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུལ་སྤང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ རགས་པ་ལ་གཅིག་པུར་འཛིན་པ་དེ་སྤངས་ནས། རགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཕྱ་བ་རྩལ་ཕྱན་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་ན། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བདེན་པའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཐག་ཉེ་པོ་ཆགས་གྱི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐས་འཛིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལྟ་བ་བརྟན་ གནང་བ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་གྱི་ལྟ་བ་དེ་ཡག་པོ་ཤེས། དེ་ཡག་པོ་བསྒྲམས། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོན་མང་པོ་སྟོང་བྱུང་གྱི་ཡོད། ཡོན་ཏན་མང་པོ་འཐོབ་བྱུང་ གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་གོང་དུ་འགྲོ་དགོས་གྱི་ཡོད། དེས་ན་བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྐས་འཛིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་དེ་སྤང་བ་སེམས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སེམས་ཙམ་གྱི་ ལྟ་བ་དེ་བརྟན་གནང་བ་རེད། སྦྱིར་སངས་རྒྱས་གྱིས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་གསུངས་པ་དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ། རིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ </p>	463
བརྟན་གསུམ་		
རྩམ་འབྲིད།		

གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་གྱི་ཡོད། རིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། བྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། སྣང་བ་སེམས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འོ། །རིགས་པ་དང་པོ་ནི། སྦྱིར་དུ་རགས་
 པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྩལ་ཕྱན་མང་པོ་ཆོགས་ཡོད། རྩལ་ཕྱན་དེ་ཡང་རྩལ་ཕྱན་གིན་ཏུ་སྤྲ་བ་སྤྲ་བ་ནས་འཆོགས་དགོས་པེད་མ་གཏོགས། དང་པོ་ནས་རྩལ་ཕྱན་མང་པོ་འདུས་པའི་རྩལ་ཕྱན་རགས་པ་
 ཞིག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་པེད། རགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྩལ་སྤྲ་བ་དུ་མ་འདུས་པའི་གོང་བུ་པེད། གལ་སྲིད་རྩལ་ཕྱན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཤེ་
 ཅ། ཞིབ་ཏུ་བལྟས་པའི་ཆེ་ཆ་གས་མང་པོ་རྩ་བ་ནས་སྤྱེ་རྒྱ་མེད་པའི་གཅིག་པུར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས། འོན་ཀྱང་ཆ་གས་སྤྱེ་རྒྱ་མེད་པའི་གཅིག་པུར་གྲུབ་པ་ཞིག་རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱེད་
 པའི་ཆེ་རྩ་བ་ནས་གྲུབ་བྱུབ་གྱི་ཡོད་མ་པེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་རྩལ་ཕྱན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མང་པོས་བརྩམས་བཞག་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་པེད། འོ་ན་གང་འདྲ་པེད་
 ཅེ་ན། རང་རང་གི་སེམས་ལ་གར་ནས་སྣང་བ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གསུངས་པ་པེད། གཉིས་པ་སྣང་བ་སེམས་སུ་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི། དེ་ནས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་

༡༡། །རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གསལ་ཞིང་རིགས་པའི་རྟགས་ནི། ང་རང་ཚོས་སྤྱི་ཡི་དངོས་པོ་འདི་ཚོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་མཚོན་ན་རགས་པ་
 ཚེན་པོ་རི་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་སྤྱི་བ་དངོས་པོ་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོ་གསལ་པ་མཐོང་གི་ཡོད། མཐོང་བ་བཞིན་དུ་དངོས་གནས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་ཡོད་ཅེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དངོས་གནས་བྱས་ན་རང་གི་སེམས་ལ་
 མཐོང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུབ་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཅེད། དེ་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུབ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་རིགས་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཅེད། དཔེར་ན་མདུན་གྱི་རི་འདི་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་
 ན། ང་རང་གིས་མཐོང་གི་འདུག་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཕ་གི་ལ་མཚོད་རྟོན་ཡོད་ཅེད། མཚོད་རྟོན་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་གིས་མཐོང་གི་འདུག །ང་རང་གི་སེམས་ལ་ཤར་གྱི་འདུག་
 ཟེར་གྱི་ཡོད། སེམས་ལ་མ་ཤར་པའི་མཚོད་རྟོན་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མ་ཅེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་ན་མཚོད་རྟོན་དང་སེམས་གཉིས་པོ་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་ཐམས་
 ཅད་སེམས་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཞིག་ཐོས་ན་ཡང་སྤྱི་དེ་ཡོད་ཅེད་བསམ་གྱི་ཡོད། ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་གིས་ཐོས་གྱི་འདུག་ཟེར་བ་མ་གཏོགས། མི་ཐོས་པའི་སྤྱི་

ཞིག་འདི་ན་འདུག་ཟེར་བ་ཞིག་བཤད་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས། ན་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ། སྒྲ་ཡི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དྲི། ལྷེ་ཡི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རོ། ལུས་ཀྱི་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་བཅས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ལ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་བ་བཤད། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྱུབ་
 པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ཞིག་དང་། རང་གི་སེམས་ལ་ཤར་བ་ཙམ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་བདེན་པར་གྱུབ་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་ནས་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་
 སྒྲ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་གནང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་དབུ་མ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཟུང་བཟད་དམན་པ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཙམ་པས་སེམས་བདེན་གྱུབ་
 ཏུ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་བ་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཐབ་བྱབ་པ་དེ་གིན་ཏུ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད། དམིགས་བསལ་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་མཁན་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་མཁན་ཡིན་ན། དེ་ཡིས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་དགོས། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་

༡༡། །ལ་དང་པོ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་པར་ཐག་མ་བཅད་ན། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཞེས་སྒྲོམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཞེ་དྲག་ཕན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ལ་གིན་ཏུ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྣང་བ་སེམས་སྣང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པ་ལ་ཞེ་དྲག་ཕན་གྱི་ཡོད། དེ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་སྒྲོམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྣང་བ་སེམས་སྣང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཞེ་དྲག་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གལ་ཏེ་སེམས་འདི་གལ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པར། སེམས་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་ན། སེམས་ལ་བལྟས་ནས་སྒྲོམ་བརྒྱབ་ན་ཞེ་དྲག་ཕན་འདོགས་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད། དཔེར་ན་ཐག་པ་བྲ་བོ་ལ་སྐྱུ་ལ་དུ་འབྱུ་ལ་བ་དེ་རྩ་བ་ཆོད་ནས་དེ་སྐྱུ་ལ་མ་ཡིན་པར་ཐག་པ་ཡིན་པར་ཉ་གོ་ན་ཕན་པ་ཡོད། གལ་ཏེ་སྐྱུ་ལ་ཞིག་ཡོད་ན་འདི་ཐག་པ་ཡིན་བསམས་ནས་བསྒྲོམས་བསྐྱད་ན་གང་ཡང་ཕན་གྱི་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་བ་སེམས་སྣང་ཡིན་པར་བསྒྲོམས་ན་འབྲས་བུ་འཕྲོབ་རྒྱུ་ཡོད་རེད། གལ་ཏེ་སྣང་བ་འདི་དག་སེམས་སྣང་མ་ཡིན་ན་དེ་བསྒྲོམས་ན་ཡང་ཕན་འདོགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

གོང་དུ་ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ཚོས་འཁོར་བའི་སྣང་བ་འམ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་དག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་ནས། སྤྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ལ་གཟུང་བ་དུལ་ཕྱན་ཆ་
 མེད་དང་། ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་བདེན་གྲུབ་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཚུལ་དང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ལ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུལ་ཡིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཚུལ་ཞུས་པ་རེད།
 དེའི་རྗེས་སུ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཚོས་ཉིད་མཚན་ཉིད་ནི། ༥ །གཟུང་བ་དང་ནི་འཛིན་པ་དང་། །བརྗོད་པར་བྱ་དང་རྗོད་པར་བྱེད། །བྱད་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་ཉིད་ཅེས་
 པ་ནི། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དབྱེར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚོས་
 ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་སྤྱི་ཡུལ་གྱི་སྟངས་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ནང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་ཤར་གྱི་ཡོད། འོ་ན་ནང་སེམས་འདི་བདེན་པར་གྲུབ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། སེམས་ཞེས་པ་འདི་ཡང་སྤྱི་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་
 ན་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད། སྤྱི་ཡུལ་ཞིག་མེད་ན་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་གི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་སྤྱི་ཡུལ་ལ་སྟོན་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། ནང་གི་སེམས་ལ་སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཞིག་

༡༡། །ཡོང་གི་ཡོད། བྱི་ཡུལ་ལ་སྒྲོན་པོ་དེ་གྲུབ་མེད་ན། སྒྲོན་པོ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཡོང་གི་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། བྱི་ཡི་གཟུགས་མེད་ན། ནང་གི་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡོང་གི་མ་རེད། བྱི་ཡི་སྐྱ་མེད་ན་སྐྱ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡོང་གི་མ་རེད། དེའི་བྱིར་བྱི་དོན་མ་གྲུབ་ན་ནང་གི་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བཏེན་ནས་བྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། བྱི་ཡི་ཡུལ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་ལ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ན་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱ་དང་ཆིག་སོགས་ཀྱང་མེད་པ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བྱད་པར་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་འོ། །དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་བཞིའི་ནང་ནས་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རེད། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་(དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་འཐད་པ་ཉི་བར་བསྐྱབ་པ་)དེ་དག་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། མེད་པ་སྤང་བྱིར་འབྱུལ་པ་ནི། ༤ །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱ་

ཡིན་ཏེ། །སྤྱི་མའི་སྤྱང་ཆེན་སོགས་སྤྱང་ཞིང་། །ཡོད་པ་འང་སྤྱང་བ་མིན་སྤྱིར་རོ། །མེད་སྤྱང་དག་ལས་གང་རུང་ཞིག ། །མེད་ན་འབྲུལ་དང་མ་འབྲུལ་དང་། །དེ་བཞིན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་འཐད་དོ། ། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་ནས། །སྤྱང་བ་འདི་རྣམས་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། །མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས། །རྩ་
 བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ། །སྤྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དྲི་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན། །ད་ལྟ་ང་རང་ཆོ་ལ་སྤྱང་བ་ཤར་གྱི་ཡོད། །འོན་ཀྱང་སྤྱང་བ་དེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱང་
 གི་ཡོད་མ་རེད། །མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་གི་ཡོད། །མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། །ད་ལྟ་འདི་འབྲུལ་པ་རེད། །འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་འགྱུར་བ་ཡོང་གི་ཡོད། །དེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུལ་པའི་སྤྱང་བ་རྣམ་པ་སྤྱི་ཆོགས་པ་འཆར་ཡོང་གི་ཡོད། །དེའི་སྤྱིར་ན་མེད་པ་སྤྱང་བའི་འབྲུལ་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འམ་སྤྱད་བསྐྱེལ་རྣམ་པ་སྤྱི་ཆོགས་པ་སྤྱི་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །
 །དེ་ལྟར་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་དེ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟོན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་མདོའི་ནང་དུ། །གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །ཞེས་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་

༡༡། །ཡིན་པ་དང་། མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ནས་མི་སྣང་བ་ཆགས་འགྲོ་གི་ཡོད་མ་རེད། སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་འཆར་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་འདིར་དཔེའི་སྒོ་
 རས་བསྟན་པ་ནི། སྐྱུ་མའི་སྤྲང་པོ་ཆེ་དང་མི་ལམ་གྱི་སྤྲང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་འཆར་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་འཆར་གྱི་ཡོད། འཆར་བཞིན་དུ་སྤྲང་པོ་ཆེ་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྐྱུ་དྲི་རོ་
 རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ་འཆར་གྱི་ཡོད། མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་དང་། འབྲུལ་པའི་
 སྣང་བ་དེ་ལས་གྲོལ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་གྱི་ཡོད། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ཡང་དག་པ་རྟོགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ལམ་བསྒྲམས་པ་ལ་བརྟེན་
 རས་འབྲས་བུ་འཕྲོབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་འབྲུལ་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཁོར་བ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཡོང་
 བེས་གྱི་མ་རེད། མ་འབྲུལ་པ་ཡིན་ན་དེ་སྤང་དགོས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་ཆོས་འདི་མ་འབྲུལ་པ་བདེན་པ་

ཡིན་ན་རྣམ་བྱང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དང་དབྱ་བཙུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་གནས་
 ལུགས་རྟོགས་ཡོང་རྒྱ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་རྒྱ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་འདི་རྣམ་པ་ཀྱན་རྟེ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་
 རོ། །བཞི་པ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་བརྟག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་པོ་དག་ནི་གཅིག་ཉིད་དང་། ༥ །སོ་སོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་དང་
 ནི་མེད་པ་དག །བྱད་པར་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་ངོ་
 བོ་གཅིག་གྲུང་མ་རེད། ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་སོ་སོ་བ་ཡང་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་རྫུན་པ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་
 ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་མི་འཐད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དེ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཆོས་

༡༡། །ཉིད་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། ཚཱ་ཅན་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཚཱ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞིག་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཚཱ་ཅན་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཚཱ་ཉིད་
 དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བསྟན་སྐྱེ་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་ན་ཚཱ་ཅན་དང་ཚཱ་ཉིད་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་ན་ཚཱ་ཅན་དང་ཚཱ་ཉིད་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་
 དད་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་རེད། དེ་ཡི་སྒྲོ་ནས་ཚཱ་ཅན་དང་ཚཱ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་མཚན་ཉིད་དང་། ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
 ཞར་བྱུང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར་བསྟན་པ་ནི། ཡང་གཞུང་གཞན་ཁ་ཅིག་དྲུ། ལམ་བསྟན་ཚུལ་ལ། ཚཱ་ཅན་དང་ཚཱ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མ་བསྟན་པར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཚཱ་
 ཀྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་བསྟན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཞུང་འདིར་ཚཱ་ཅན་དང་ཚཱ་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། གཞུང་གཞན་དུ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་དེ་དག་
 དོན་དག་གཅིག་པ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། བདག་མེད་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐེག་པ་འོག་མའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་ཚཱ་ཀྱི་བདག་མེད་པ་

༡༡། །རྒྱལ་གྱིས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཁོ་རང་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་དང་། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་གཟིགས་ཡོད། གལ་ཏེ་བདག་དེ་ཡོད་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་སྤོང་བྱ་བ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གཟིགས་དུས་བདག་དེ་ཡོད་མ་རེད། ང་རང་ཆོས་བདག་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཛིན་ནས་འབྲུལ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདག་དེ་ལ་རིགས་པས་བརྟག་ཅིང་དབྱུང་པ་དང་། སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་མེད་པ་ལ་མེད་པར་གཤེས་བྱ་བ་ཀྱི་ཡོད། མེད་པ་ལ་མེད་པར་གཤེས་བྱ་བ་ན་བདག་འཛིན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བསྒྲོག་འགྲོ་གི་ཡོད། རྒྱུ་མཆན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ལ་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་ལ་དེ་ཙམ་གལ་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པས་བདག་མེད་པ་དེ་ཞེ་དྲག་གལ་ཆེན་པོ་གནང་བ་རེད། ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གསུངས་པའི་ནང་ནས་གཅིག་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཡིན། བདག་མེད་པ་དེ་གཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ང་རང་ཆོའི་སེམས་འདི་དང་པོ་མ་ཞི་བ་དང་རགས་པར་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཞི་བ་དང་དུལ་བར་འགྱུར་འགྲོ་གི་ཡོད། དེས་ན་

༡༡། །ཞེས་ལུས་ལ་བདག་གིར་འཛིན་གྱི་ཡོད། སྐབས་འགར་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱ་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་ངའི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ངའི་ཁང་པ་དང་། ངའི་ས་ཆ་ཞེས་དེ་རྣམས་ལ་བདག་གིར་འཛིན་གྱི་
 ཡོད། ཡང་སྐབས་འགར་ངའི་ལུང་པ་དང་རྒྱ་ལ་ཁབ་ལྟ་བུ་གིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཡོང་གི་ཡོད། ཡང་སྐབས་འགར་ང་ཡི་མིན་པ་གཞན་གྱི་ཡིན་པ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས། བདག་
 གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ངོ་མ་འདི་རེད། བདག་གིར་འཛིན་པའི་གཞི་ངོ་མ་འདི་རེད་ཟེར་ནས་གཏན་གཏན་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་ང་ཆོ་བོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 ཡིན་ན། བོད་ཀྱི་ལུང་པ་དེ་ལ་དབང་ཆ་ལྟ་བུ་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ངའི་ལུང་པ་ཟེར་ནས་བདག་གིར་འཛིན་གྱི་ཡོད། ཉ་ཉ་ཉ། དེ་ལྟར་ངའི་ཡིན་སྒྲུལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་དཀའ་
 ངལ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་གོར་ལ་རྩོ་རྩེ་དང་དྲིལ་བུ་མང་པོ་བཙོང་རྒྱ་ཡོད་རེད། རྩོ་རྩེ་དྲིལ་བུ་བཙོང་སའི་ཆོང་ཁང་གཅིག་གི་ནང་ལ་སོང་ནས་ལྟ་དུས། ཆོང་ཁང་འདིའི་ནང་དུ་རྩོ་རྩེ་
 དྲིལ་བུ་མང་པོ་བཙོང་རྒྱ་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ནས་མི་གཅིག་གིས་རྩོ་རྩེ་དྲིལ་བུ་ཞིག་ས་ལ་གོར་ནས་ཆག་སོང་ན། ཆོང་ཁང་ནང་གི་དྲིལ་བུ་གཅིག་ཆག་སོང་བསམ་པ་ལྟ་བུ་སྒྲུང་བ་ཤར་གྱི་རེད།

འོན་ཀྱང་ང་རང་ལ་ཡོད་པའི་ངོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དེ་ངོ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཟག་ནས་ཆག་སོང་ན་ངའི་ངོ་རྗེ་དྲིལ་བུ་དེ་ཆག་སོང་བསམས་ནས་དེ་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་དྲིལ་བུ་གཅིག་ཆག་ན་སྒྲུག་བསྐྱེལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཅིག་ལ་ངའི་ཡིན་སྟམ་དུ་འཛིན་གྱི་ཡོད། གཅིག་ལ་དེ་ལྟར་འཛིན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ངའི་ཡིན་སྟམ་དུ་མ་འཛིན་ན་སྒྲུག་བསྐྱེལ་མེད་པ་དང་། ངའི་ཡིན་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་ང་རང་གི་ཡིན་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་ཞིག་གི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས། དངོས་གནས་བལྟས་ན་ངའི་ཡིན་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་དྲིལ་བུ་དེ་དང་། ཚོང་ཁང་ནང་གི་དྲིལ་བུ་དེ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཞེ་དག་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་རང་གིས་འབྲུལ་ནས་ངའི་ཡིན་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དེ་སྐྱེ་གི་ཡོད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུག་བསྐྱེལ་དེ་མི་འབྱུང་བ་དང་། འབྲུལ་པ་དེ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ག་རེ་ཤེས་དགོས་རེད་ཅེ་ན། ང་ཞེས་པ་དེ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། ངའམ་བདག་དེ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ན་ངའི་ཡིན་སྟམ་པའི་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ཤུགས་ཆུང་དུ་འགོ་གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེལ་ཆུང་དུ་འགོ་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ངར་འཛིན་པའི་སྒྲོའི་ཡུལ་ཀྱང་

༡༡། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་དགོས། སྤྱིར་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་དེ་ཞེ་དྲག་བརྟན་པོ་ཡོད་མ་རེད། སྐབས་འགར་སེམས་ལ་ངར་འཛིན་གྱི་ཡོད། སྐབས་འགར་ལུས་ལ་ངར་འཛིན་གྱི་
 ཡོད། སེམས་ལ་ངར་འཛིན་པའི་སྐབས་སུའང་། སྐབས་འགར་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དྲུག་ཀ་ལ་ངར་འཛིན་གྱི་ཡོད། སྐབས་འགར་དྲུག་པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ངར་འཛིན་གྱི་ཡོད།
 རྒྱ་མཚན་དེའི་སྤྱིར་ན་ངར་འཛིན་སའི་ཡུལ་དེ་བརྟན་པོ་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད། ངར་འཛིན་སའི་ཡུལ་དེ་ལ་ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ལུས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོ་བཅུ་པོའི་རྣམ་པ་མང་པོ་ཞིག་
 འཛོམས་བསྐྱད་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལ་དངོས་གནས་ངར་འཛིན་ས་འདི་རེད་བསམ་པ་ཞིག་རིལ་བྱ་དང་གཅིག་བྱར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ནང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། སེམས་དེ་དུ་མ་
 འདུས་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ངར་འཛིན་སའི་སེམས་གཅིག་བྱར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། འདས་པ། མ་འོངས་པ། ད་ལྟ་བ། ཁ་རྩང་འདི་
 རིང་སང་ཉིན་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མང་པོ་འཛོམས་བསྐྱད་པ་ཞིག་མ་གཏོགས། ཁ་རྩང་འདི་རིང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུའདི་རེད་ཟེར་ནས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ང་ཞིག་གཏན་ནས་ཡོད་མ་

རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ང་ཞེས་པ་དེ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ན་ང་ལ་ཆགས་པ་དང་ང་ལ་ང་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཚོ་འབྲུལ་བ་ཡིན་པ་དང་། དྲི་མ་ཡིན་པ་དང་། གྲོ་བུར་བ་ཡིན་པར་ཤེས་
 གྱི་ཡོད། དེས་ན་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཤེས། བར་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒྲོམ། ཐ་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་དགོས། དེས་ན་ང་རང་ཚོས་དང་པོ་གཞུང་
 ལུགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ནམས་ལ་བསམ་སྒོ་ཡག་པོ་བཏང་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ས་རེད་བསམས་
 ནས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲལ་གས་གྱི་སྐབས་སུ་འང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སོགས་པས་སྒྲོམ་པའི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་སྒོ་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་འདི་འདྲ་རེད་འདུག་བསམས་ནས་ལྟ་
 བ་གཏན་ལ་འབེབས་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་དང་པོ་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ལ་ངེས་ཤེས་ཡག་པོ་སྐྱེ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ལྟ་བ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་ལྟ་ཐོག་ནས་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་སྐྱོད་བ་དེ་
 མཁའ་ལྡིང་གིས་གནམ་འཕང་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་གིན་ཏུ་ཡག་པོ་འབྱུང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ང་ལམ་ཁ་དེ་ནོར་འགོ་གི་རེད། སྒྲོམ་དེ་གོ་ལ་འགོ་གི་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ། གང་ལའང་ཉམ་ང་བ་དང་། བག་ཚ་བ་མེད་

༡༡། །པ་ཡག་པོ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་བདག་འཛིན་སྤོང་བྱུང་བ་དང་། བདག་འཛིན་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་
 དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། དེ་ཡིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིར་ཆོས་
 ཞེས་པ་དེ་ལེགས་སྤྱད་ཀྱི་སྐད་དུ་རྟམ་ཞེས་བརྗོད། རྟམ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དེ་འཇུག་ཡུལ་མང་པོ་ལ་འཇུག་གི་ཡོད། སྐབས་འགར་ཆོས་ཞེས་པ་དེ་ཉམས་སུ་བྱང་རྒྱའི་ཆོས་ལ་གོ་གི་ཡོད། སྐབས་འགར་ཆོས་
 ཞེས་པ་དེ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་གི་ཡོད། དེས་ན་ཆོག་དེ་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་གི་ཡོད་རེད། འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཤེས་བྱའི་ཁོངས་ན་
 དངོས་པོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ། སྤྱི་ཡི་ཡུལ་དང་། རང་གི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅེས་བརྗོད། དེས་
 ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བདག་འཛིན་སྤོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ཐབས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་བར་ཆད་དང་དཀའ་ངལ་ལ་སོགས་པ་

གང་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་བར་ཆད་དང་དཀའ་ངལ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །
 དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པ་བདེན་པ་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དེ་མདོ་ཡི་དགོངས་པ་ལྟར་བྱས་ན། སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་པས་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་རིགས་པས་ཡུལ་མེད་ན་སེམས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས།
 སེམས་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱི་ཡོད། དབུ་མའི་རིགས་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་ལ་བརྟག་ཅིང་དབྱད་པ་དོ་རྩེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆིགས་དང་། འབྲས་བུ་ལ་བརྟག་ཅིང་དབྱད་
 པ་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཆིགས་དང་། ངོ་བོ་ལ་བརྟག་ཅིང་དབྱད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལྟ་བུ་རྩེས་
 དཔག་གི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ངེས་ཤེས་སྟེ་གནང་གི་ཡོད། གསང་སྤྱགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ལྟ་བུ་རྩེས་དཔག་གི་ལམ་མ་ཡིན་པར། མདོན་སུམ་དུ་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་བྱོང་ཞིང་།

༡༡། །སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་བལྟས་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་འཕ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་འི་ཐབས་གནང་གི་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་རང་སར་ཞི་བ་དང་རང་གྲོལ་དུ་གྱུར་པ་འི་ཐབས་གནང་གི་ཡོད་རེད། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཆོས་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་དུག་གིས་ཆོས་དག་ལ། ༩ །འཇུག་པ་སྒྲ་ན་
 མེད་པ་སྟེ། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་གྲུབ་པ་དང་། །གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་། །གནས་ནི་ཐུན་མོང་ཐུན་མོང་མིན། ༡༠ །གཟུང་དང་འཛིན་པར་སྒྲུང་བ་ནི། །མེད་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་
 དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་གནང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་དོན་རྣམ་པ་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་གནང་ཡོད། དོན་རྣམ་པ་དུག་ནི། འཁོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་
 ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་དག་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དང་། འཁོར་བའི་གནས་ལས་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཚུལ་

དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་དང་། གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲུང་བ་ནི་མེད་པའི་དོན་ལ་རབ་རྒྱ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཤམ་པ་བཅས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་རྣམ་པ་དུག་པོ་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་སོ་སོའི་མིང་ཙམ་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྡེ་མ་གྱི་དོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དང་པོ་གསུམ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ། བྱི་མ་གསུམ་སྐབས་འདིར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གྲུབ་པ་དང་། །གཅིག་
 དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ། ༡༡ །དེ་ལྟར་མདོར་བསྟན་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་རྗེས་རྒྱས་བཤད་གྱི་སྐབས་སུ་དོན་རྣམ་པ་དུག་ལས་དང་པོ་མཚན་ཉིད་དང་། གཉིས་པ་དོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་འབྲུལ་
 པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྲུབ་པ་དང་། གསུམ་པ་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་གཉིས་པོ་དོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་རྣམས་གོང་དུ་ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་གཉིས་པོ་མདོར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་
 བསྟན་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་གསུངས་ནས་དམིགས་བསལ་འགྲེལ་བཤད་གསུངས་མེད། དོན་བྱི་མ་གསུམ་པོ་འོག་རྒྱ་རིམ་བཞིན་རྒྱས་པར་གསུང་གནང་གི་ཡོད། གཉིས་པ་བྱི་མ་གསུམ་སྐབས་འདིར་བཤད་
 པ་ལ་གཉིས། གནས་གཉིས་པོ་བཤད་པ། གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་དུ་མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་

༡༡། །གང་དུ་འཁོར་བ་ན། །དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ཁམས་དང་སྟོན་གྱི་ཁམས། ༡༢ །སྟོན་གྱི་ཁམས་ནི་སྤུངས་མོང་ལྟར། །རྣམ་པར་རིག་པ་སྤུངས་མོང་ཡིན། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་སྤུངས་མོང་དང་། །ཡང་ན་སྤུངས་མོང་
 མ་ཡིན་པའོ། ༡༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སེམས་ཅན་གང་ཞིག་འཁོར་བའི་གནས་གང་དུ་འཁོར་བའམ་གནས་པའི་སྐབས་སུ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། །སྟོན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། །སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་པ་ནི། །ནང་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམ་གང་ཟག་ལ་གོ་གི་ཡོད། །སྟོན་གྱི་ཁམས་ཞེས་པ་ནི། །གནས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྤང་སའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་གོ་གི་ཡོད། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གྱི་
 ཁམས་དང་། །སྟོན་གྱི་ཁམས་གཉིས་ཀ་སྦྱར་གང་ཟག་སོ་སོའི་སེམས་གྱི་སྤྲང་བ་རེད། །འོན་ཀྱང་དེའི་ནང་ནས་སྟོན་གྱི་ཁམས་ནི། །བག་ཆགས་མཐུན་པར་སད་པའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་
 སྤུངས་མོང་དུ་སྤྲང་གི་ཡོད། །དཔེར་ན་རི་དང་ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་སྤུངས་མོང་ལྟར་སྤྲང་བ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་འགའ་ཞིག་སྤུངས་མོང་ལྟར་སྤྲང་བར་གྱུར་པ་དང་།
 འགའ་ཞིག་སྤུངས་མོང་མ་ཡིན་པར་སྤྲང་བར་གྱུར་པའང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། །གནས་སྤུངས་མོང་བ་བཤད་པ། །སྤུངས་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དེ་ཡང་སྐྱེ་དང་ཐ་སྐྱད་དང་། །རྗེས་སུ་གཟུང་དང་ཚར་བཅད་དང་། །ཕན་པ་དང་ནི་གནོད་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་སྐྱོན་ནི་ཕན་ཚུན་དུ། ༡༥ །བདག་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕན་ཚུན་རྒྱ། །ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུན་མོང་བའོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་འགའ་ཞིག་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཐུན་མོང་དུ་སྒྲུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ང་རང་ཆོ་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། ཐ་སྐྱད་ཅེས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ལུས་ཀྱིས་ལས་ཀ་བྱས་པ་དང་། ངག་གི་ཐ་སྐྱད་ངག་གིས་སྐྱད་ཆ་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བླ་མས་སྟོབ་མ་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། གཞན་ཕ་རོལ་པོ་ནི་བ་དང་དྲག་པོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཚར་བཅད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། གནོད་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་ང་རང་གཅིག་པུའི་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་པར། རང་གཞན་ཐུན་མོང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲུང་གྱུར་ཐུན་མོང་བ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། ཕ་དང་མའི་ས་བོན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པ་དང་། གཙོ་བོ་རང་གིས་སྟོན་བསགས་པའི་ལས་དེ་ཡིས་རྒྱ་བྱས་པ་སྟེ། རང་གཞན་ཐུན་མོང་གིས་རྒྱ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ལུས་ཀྱིས་

༡༡། །འགྲོ་འདུག་ལ་སོགས་པ་དང་མིག་གིས་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། གཙོ་བོ་རང་གིས་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་གི་ཡོད་པ་དང་། རང་གཅིག་ཕུ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱིས་རྒྱེན་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་སྤང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། རང་གཞན་གྱུན་མོང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བའི་སྤང་གྱུར་གྱུན་མོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངག་གིས་སྤང་ཆ་
 བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ནའང་། འཆད་པ་བོ་རང་གི་སྤང་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། ཉན་པ་བོ་གཞན་གྱི་སྤང་བ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་སྤང་གྱུར་གྱུན་མོང་བ་ཞེས་བརྗོད། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་ཚུན་གཅིག་
 གིས་གཅིག་ལ་གྲོགས་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། བཟོ་བཟོ་བོ་རིགས་པས་ཆར་བཅད་པ་དང་། ཡང་ན་དམག་ལ་སོགས་པ་བརྒྱབ་ནས་ཆར་བཅད་པ་དང་། གཞན་ལ་སྤང་འདོགས་པ་དང་། བརྒྱུ་
 བརྒྱུ་སོགས་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྦྱེད་པ་དང་། སྦྱོན་གྱི་ཆ་ཆགས་སྤང་སྤོངས་གསུམ་སོགས་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་སོགས་གང་འདྲ་བྱས་ན་ཡང་། དེ་ཐམས་ཅད་
 རང་ཉིད་གཅིག་ཕུའི་སྤང་བ་མ་ཡིན་པར། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་རྒྱེན་འཛོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་གྱུན་མོང་གི་སྤང་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་སྤང་གྱུར་གྱུན་མོང་བ་

ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ་ནི། གནས་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། །བདེ་སྤྱད་ལས་དང་འཆི་འཕོ་དང་། ༡༥ །སྐྱེ་བ་དང་ནི་བཅིངས་པ་དང་། །གྲོལ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་གནས་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གནས་ཞེས་པ་ནི། ང་རང་ཆོའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཤར་བའི་གཞི་ཀྱན་གཞིའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གསུང་གི་ཡོད། སྤྱིར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སྣང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྐབས་སུ། ང་རང་ཆོའི་མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། ད་ལྟ་མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་འགྱུར་
 བཞིན་པའི་ཁང་པ་འདི་ཡི་ནང་དུ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་སྤྱི་རོལ་དུ་མཐོང་གི་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་དུ་དངོས་པོ་གཞན་གཏན་ནས་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཞན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དངོས་
 པོ་རྣམས་གཏན་ནས་སྣང་དུ་མི་རུང་བ་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྣང་དུ་རུང་བའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད། དེ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཁང་པ་འདིའི་ནང་ནས་སྤྱིར་འདོན་ན། ཡང་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་དེ་རྣམས་འཆར་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་འཆར་རུང་བའི་རྒྱ་ནི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟེང་དུ་ཡོད། དེས་ན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འཆར་དུ་རུང་

༡༡། །བའི་བག་ཆགས་འཛོག་སའི་གནས་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུང་གི་ཡོད། རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་པ་ནི། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་དུས། སེམས་དེ་གང་འདྲ་
 ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། སྦྱིར་སེམས་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ཡོད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་གང་དུ་སྣང་བའི་གཞི་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ནི་གོང་དུ་
 བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་སྟེང་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ཡོད། དེ་ཡང་སྒོ་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་བཅས་སོ། །བདུན་པོ་དེ་
 རྣམས་ལ་སྐབས་འདིར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལས་དབང་པོའི་སྒོ་ལྟ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཟུགས་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་དུ་ཁ་
 དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་འོ། །དེ་མཐོང་བ་པོ་ལ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད། མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པས་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་དུ་སོགས་སྒྲ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་གིས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རྣ་བའི་དབང་པོ་ལ་

བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཐོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་དྲི་བཟང་པོ་དང་དྲི་ངན་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་གང་གིས་ཚོར་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷ་ཡི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ལྷ་འི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཚོར་གྱི་ཡོད། རོ་མངར་བ་དང་སྐྱར་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྷེ་ཡི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ལྷེ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྐྱོང་གི་ཡོད། རེག་བྱ་འཇམ་པ་དང་རྩྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྐྱོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་སྒྲོ་ལྷ་འི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ལྷ་འི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་གཞུང་གི་ནང་དུ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གསུང་གི་ཡོད། རྟོག་མེད་ཅེས་པ་ནི། དཔེར་ན་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་འདས་པ་མཐོང་གི་ཡོད་མ་རེད། མ་འོངས་པ་མཐོང་གི་ཡོད་མ་རེད། ད་ལྟ་ག་རེ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བཟང་པོ་དང་ངན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་པར་གསལ་པོར་མཐོང་བ་ཙམ་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྷེ་དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམས་ལ་བསམ་སྒྲོ་གཏང་བྱབ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ད་ལྟ་ག་རེ་ཡིན་པ་དེ་པར་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་གསལ་པོར་འཆར་གྱི་ཡོད། དེའི་བྱིར་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུང་

༡༡། །གི་ཡོད། འོན་འབྲུལ་པ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་གིས་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱག་པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བྱེད་གྱི་ཡོད། སྤྱག་པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡིས་འདས་པ་ལ་
 བསམ་སྒོ་བཏང་། མ་འོངས་པ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་། ད་ལྟ་བུ་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་། འདི་ཡག་པོ་རེད། འདི་སྤྱག་པོ་རེད་བསམ་པ་དང་། རོན་བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ལ་བཏགས་པའི་མིང་ངམ་ཐ་
 སྟད་གཉིས་པོ་དེ་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྤྱག་པ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་ཅེས་བརྗོད། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་དྲག་བྱགས་ཆེན་པོ་ཡོད་མ་རེད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཞེ་དྲག་གསལ་པོ་ཡོད་མ་
 རེད། སྦྱིར་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཡོད། དེ་ཡང་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སྦྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཡོད། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་
 བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། བདུན་པ་ཉོན་ཡིད་གྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །དང་པོ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ངའོ་སྟམ་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཆོ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་བརྟན་པོ་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་

༡༡། །སྤྱལ་བསྐལ་དང་། བཏང་སྟོམས་བཅས་ནམ་པ་གསུམ་ཡོད། དེ་ལས་བདེ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཡིད་དགའ་ཞིང་སྟོབ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་གསུང་གི་ཡོད། ཚོར་བ་སྤྱལ་བསྐལ་ཞེས་པ་ནི། ཡིད་
 དུ་མི་འོང་བའི་ནམ་པ་བྱུང་བ་ལ་གོ་བ་ཡིན། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཞེས་པ་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར། རང་བཞིན་གྱིས་བར་མར་གནས་པ་དེ་ལ་གོ་བ་ཡིན།
 ཡང་ཚོར་བ་ལ་ལྡར་དབྱེ་ན། ལུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདེ་བ་སྟོང་བ་དེ་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ལུས་ལ་ན་ཚ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཚོར་བ་སྤྱལ་བསྐལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགའ་བ་དང་
 སྟོབ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཚོར་བ་ཡིད་བདེ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡིད་མི་བདེ་བ་བྱུང་ནས་སྤྱལ་བསྐལ་དང་མི་དགའ་བ་བྱུང་བ་དེ་ལ་ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཡི་སྟེང་དུ་ཚོར་བ་བཏང་
 སྟོམས་བཅས་ནམ་པ་ལྔ་གསུངས་ཡོད། བཏང་སྟོམས་ཞེས་པ་ནི། ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྟེང་དུ་བདེ་སྤྱལ་གང་ཡང་མ་སྟོང་བ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོར་བ་དེ་དག་ཀྱང་རང་རང་སོ་སོས་
 སྟོང་གི་ཡོད་པེད་མ་གཏོགས། དེ་ཐུན་མོང་དུ་སྟོང་རྒྱ་གང་ཡང་ཡོད་མ་པེད། དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་གིས་ལས་བསགས་པ་དང་། རང་

ཉིད་གཅིག་ཕུ་འཆི་བ་དང་། གནས་གཞན་དུ་འཕྱོ་བ་དང་། ཡང་སྤིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། འཁོར་བའི་གནས་སུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་ནས་གནས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་
 པ་སྤངས་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་རྣམས་ནི། གང་ཟག་རང་རང་གི་རྒྱད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། རང་རང་སོ་སོས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་མ་གཏོགས། གང་ཟག་གཞན་དང་ཐུན་མོང་
 དུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བརྗོད། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན་པ་
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྤྲང་བ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྤྲང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྲང་བ་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུང་
 འཛིན་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བསྟན་པ། དེ་ལས་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
 འཛིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་མ་ངེས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་ཐུན་མོང་བར། ༡༤ །སྤྲང་བ་འཛིན་པའི་རྣམ་རིག་པའོ། །རྣམ་པར་གཤམ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ། །གྱུར་པའི་དོན་ཡོད་

༡༡། །མ་ཡིན་ཏེ། །ཐུན་མོང་བ་ཉིད་ཡིན་སྟེར་རོ། ། ༡༧ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣང་བ་རང་གི་
 བདེ་སྤྱད་དང་། རྣམ་པར་གཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་རྣམས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་སྒྲིབ་པ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཐུན་མོང་གི་སྣང་བ་རི་དང་ཁང་བྱིམ་དང་སྒོ་དེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟེ་རོལ་ཏུ་
 དངོས་པོར་གྲུབ་པ་ཡོད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་རེད། འོན་ཀྱང་གཟུང་བ་སྟེ་རོལ་གྱི་དོན་ཐུན་མོང་དུ་སྣང་བའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ནང་གི་རྣམ་པར་གཤེས་པ་ཙམ་ལས་སྟེ་རོལ་ཏུ་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་
 མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟེར་བ་ལྟ་བུ་ཐུན་མོང་བའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་མཐོང་དུས་མཐོང་རྒྱ་གཅིག་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཞིབ་པར་མཐོང་ཚུལ་ལ་བསྟན་ན་དེ་ཐམས་ཅད་སོ་སོའི་སེམས་
 ལ་ཤར་བའི་སྟེར་ན་མཐོང་རྒྱའི་དངོས་པོ་ཐུན་མོང་བ་སྟེ་རོལ་ཏུ་གྲུབ་བསྐྱད་པ་ཞིག་ཅུ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། ང་རང་གི་སེམས་ལ་ཤར་བ་དང་། གཞན་དག་གི་སེམས་ལ་ཤར་བ་གཉིས་འདྲ་པོ་ལྟ་བུ་ཡོད་
 རེད་མ་གཏོགས་དེ་གཉིས་གཅིག་པ་ཅུ་བ་ནས་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་སེམས་ལ་ཤར་བ་དེ་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་ཤར་གྱི་ཡོད་མ་རེད། གཞན་གྱི་སེམས་ལ་ཤར་བ་དེ་རང་གི་སེམས་ལ་ཤར་གྱི་

ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་གཅིག་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་སེམས་ལ་བྱན་མོང་དུ་ཤར་མི་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། བྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བཟྭ་བྱ་བྱན་མོང་བ་ཞིག་རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་མི་འབད་པ་ཡིན་ནོ། །
 འོན་ཀྱང་འདིར་བྱན་མོང་བའི་སྣང་བ་ཞེས་པ་ནི་ང་རང་ཆོ་ཤེས་རྒྱུད་མི་གཅིག་པའི་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་བྱན་མོང་དུ་སྣང་བའི་དོན་རེད་མ་གཏོགས། བྱན་མོང་དུ་སྣང་བྱའི་དངོས་པོ་ཞིག་གྲུབ་པའི་དོན་མ་
 རེད། བྱན་མོང་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡང་གང་ཟག་སོ་སོའི་རྒྱུད་གྱི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ན། བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མིན་པ་ག་རེ་སྣང་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན་པར་ངེས་པ་ཡིན་
 ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ནི། ཅིག་ཤོས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི། །གཟུང་བ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དོན། །གཞན་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ནི། །མཉམ་པར་མ་བཞག་མཉམ་གཞག་པའི། ༡༥ །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ། །
 བན་རྒྱུན་ཡུལ་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་དག་ལ་ནི། །རང་གི་རྣམ་རྟོག་སྣང་བྱིར་དང་། ༡༦ །མཉམ་པར་གཞག་པ་དག་ལ་ནི། །ཏིང་འཛིན་དེ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་དའི། །གཟུགས་བརྟན་རབ་ཏུ་སྣང་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་
 བྱིར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་གྱི་སྣང་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཡང་བྱན་མོང་གི་སྣང་བ་དང་། བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣང་བ་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་རེད། བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣང་བའི་སྒྲོར་

༡༡། །ལ་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ་ཞེ་དྲག་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཐུན་མོང་གི་སྣང་བའི་སྒྲོར་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་གི་ཡོད། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ལམ་སང་སྐྱེ་མ་ཐུབ་པ་དང་། དོན་ཉ་གོ་མ་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་
 ཡོང་གི་ཡོད། སྒྲོན་མ་ང་རང་དཔེ་ཆ་བལྟས་པའི་སྐབས་སུ་འང་དེའི་སྒྲོར་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་དཀའ་ལས་ཁག་པོ་བྱུང་སོང་། དེས་ན་སྦྱིར་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་དང་། སེམས་ཙམ་
 བ་དང་། དབུ་མ་པའི་ལྟ་བའི་སྒྲོར་ཅུང་ཟད་བཤད་ན་གོ་བདེ་བ་དང་ཡན་འདོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རྩལ་ཕྱན་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་གྲུབ་པར་ཁས་
 ལེན་གྱི་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཙམ་པས་རྩལ་ཕྱན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་བཀག་ནས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སྣང་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པར་མཛད། དེའི་རྗེས་སུ་དབུ་མ་པས་སེམས་དེ་ཡང་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་གཏན་ལ་འབེབས་གནང་གི་ཡོད། འོ་ན་དེ་དག་ལ་བྱུང་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དང་པོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྱ་བས་སྦྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ནི་རྩལ་ཕྱན་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་
 རས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་རེད། རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཙོ་བོ་བདག་སྐྱེན་ནང་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གི་ཡོད། རང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡིས་སྦྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཐད་ཀར་མཐོང་བའི་སྦྱིར་ན།

ང་རང་ཚོ་བྱམ་མོང་གི་མཐོང་ཚུལ་ལྟར་ཤེས་པས་ཡུལ་མཐོང་བའི་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་སོ་སོར་ཐད་ཀར་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 གྱི་ཡོད། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པས་དགོངས་ན། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་ཤེས་པས་ཡུལ་མཐོང་སྲིད་གྱི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ནང་གི་ཤེས་པ་ནི་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་རེད། བྱི་ཡི་དངོས་པོ་ནི་བཅ་
 པོ་རུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་གྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཤེས་པས་ཡུལ་ཐད་ཀར་མཐོང་སྲིད་གྱི་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་བྱི་ཡི་ཡུལ་གྱིས་ནང་གི་ཤེས་
 པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བྱེད་གྱི་ཡོད། ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡུལ་མཐོང་བ་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་རེད། ཡུལ་དང་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྒྱ་དེ་སྡོན་ལ་སོང་
 ཞིང་། འབྲས་བུ་དེ་རྗེས་ལ་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཐད་ཀར་ཡོད་པ་དང་། མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དེ་འཐད་གྱི་ཡོད་
 མ་རེད། འོ་ན་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམས་མཉམ་དུ་འཛོམས། དེའི་རྗེས་སུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཤེས་པ་

༡༡། །དེ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྐྱེས་ནས་མཐོང་གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། ཤེས་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ་དེ་ཐད་ཀར་མཐོང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་བྱིར་ན་མདོ་སྤེལ་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲུང་བ་དེ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རེད་
 མ་གཏོགས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་དངོས་སུ་མི་མཐོང་ཡང་སྒྲོག་ཏུ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་སེམས་ཅམ་
 བས་དགོངས་ན། དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུང་བ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲོག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྩལ་དེ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། དེ་མེད་ནའང་འགྲིག་གི་འདུག །རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ད་ལྟ་ང་རང་ཚོ་ལ་སྒྲུང་
 བ་གང་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཅམ་རེད་མ་གཏོགས་བྱི་རོལ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆར་ཡོང་བ་མ་རེད་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་
 ཀྱི་བར་ལ་མདོ་སྤེལ་པའི་ལྟ་བུ་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་དུས། ཅུང་ཟད་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་སྤྲོ་བ་དང་གོ་བདེ་བ་ཡོད། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་སྒྲུང་བ་སེམས་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ཅུང་ཟད་དོགས་པ་བསྐྱེད་ས་ནས།
 དོགས་པ་དེ་སྤོང་གི་ཡོད། དོགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བྱི་ཡི་དངོས་པོ་འདི་དག་ནང་གི་སེམས་ལ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱི་ཡི་དངོས་པོ་འདི་དག་ནང་གི་སེམས་ལས་རྩ་ས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་

༡༡། ཁྱིམ་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་པ་རོལ་པོའི་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད་པེད་མ་གཏོགས། དངོས་སུ་གཞན་གྱི་སེམས་དེ་རང་གི་སྟོ་ཡི་ཡུལ་དུ་ཤར་གྱི་ཡོད་མ་
 རེད། དེ་ཡིས་རང་གི་སེམས་ལས་རྫས་ཐ་དད་པའི་སྤྱི་ཡི་གཟུང་བ་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་དུ་མ་བྱེད། ཐུན་མོང་གི་སྒྲུང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུང་བ་ག་རེ་སྒྲུང་ན་ཡང་རང་གི་སེམས་ལས་རྫས་གཞན་
 དུ་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལས་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ནི། གཟུང་བར་སྒྲུང་བ་མེད་གྲུབ་ན། ༡༠ །འཛིན་པར་སྒྲུང་བ་མེད་གྲུབ་པོ། །དེ་ལས་ཀྱང་ནི་གཟུང་བ་དང་། །འཛིན་པར་སྒྲུང་
 བ་མེད་པ་ལ། །འཇུག་པ་གྲུབ་སྟེ་ཐོག་མེད་པའི། ༡༡ །ཀུན་ནས་ལྷང་བ་གྲུབ་པས་སོ། །གཉིས་སུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པར། །རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་སྟེ་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གཟུང་བར་སྒྲུང་བ་དེ་དག་མེད་པར་གྲུབ་པ་ན།
 འཛིན་པར་སྒྲུང་བ་ཡང་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། དཔེར་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྟོན་པོ་ཡོད་ན། སྟོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་སྟེ་གི་རེད། སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྟོན་པོ་མེད་ན། དེ་འཛིན་
 པའི་སྟོ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་སྟེ་གི་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཡི་གཟུང་བ་མེད་ན། ནང་གི་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཡི་གཟུང་བ་དང་ནང་གི་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་

རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་གནས་ལུགས་སམ་ཆོས་ཉིད་དེ་རྟོགས་བྱུང་བ་ཡོང་གི་རེད། དེ་ཡིས་གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གཞུང་གཞན་དག་གི་ནང་དུ། གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་དོན་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་ནས་བསྟན་ཡོད། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་བསྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་འབྱུང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་བྱི་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཛིན་པ་དང་ཞེན་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་ན། དེ་ལ་ཡག་པོ་རེད་བསམ་པའི་ཞེན་ཆགས་དང་། སྤྱག་པོ་རེད་བསམ་པའི་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་མང་པོ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཡོང་གི་རེད། དེའི་བྱིར་ན་མདོ་ལས། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། སྟོང་ཉིད་བཞི་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་གསུངས་ཡོད། ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་ནང་དུ། གཟུགས་མེད། གླ་མེད། དྲི་མེད། རོ་མེད། རེག་བྱ་མེད་ཅེས་དང་། མིག་མེད། རྩ་བ་མེད། རྣ་མེད། བྱེ་མེད། ལུས་མེད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་

༡༡། །གྲི་བར་གྱི་ཚུལ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་གནང་ཡོད། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་ཡི་ནང་དུ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། འོན་
 གུང་རྗེས་དཔག་གི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསུངས་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ཚོ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་ལམ་སང་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བྱུང་གི་མེད། དེའི་རྗེས་སུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་
 མང་པོ་བརྩམས། དེའི་ནང་དུ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་རིགས་པས་བསྟན་ནས་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བྱུང་པ་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བསྟན་
 ཡོད། དེའི་ནང་ནས་རིགས་པ་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་ནི། འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱུང་གྱིས་གསུངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བརྟེན་
 ནས་སྒྲིང་བ་དེ་ཤར་གྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། དོན་ལ་དངོས་གནས་གྲུབ་བསྐྱད་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་དེ་དཔེའི་སྒོ་ནས་ལུ་ན།
 སྒྲོས་གཉིས་ཡོད་པ་འདི་ལ་བལྟས་ན། སྒྲོས་འདི་ལ་རིང་པོ་ཟེར་གྱི་ཡོད། སྒྲོས་འདི་ལ་བྱང་དུ་ཟེར་གྱི་ཡོད། རིང་པོ་དང་བྱང་དུ་ཟེར་བ་ལྟར་དངོས་གནས་རིང་པོ་དང་བྱང་དུ་ལྟར་ཡོད་རེད། དེ་ལ་ང་རང་

ཚོས་བསམས་ན་དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་སྟེང་དུ་རིང་པོ་ཡང་ཡོད། ཐུང་དུ་ཡང་ཡོད་བསམ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནས་སྟོས་ཐུང་བ་དེ་ཡར་བཞག་ནས། སྟོས་རིང་པོ་དེ་དང་མཉམ་དུ་དེ་ལས་ཀྱང་རིང་བ་ཞིག་
བཞག་ན། གོང་གི་སྟོས་རིང་བ་དེ་ཐུང་དུར་ཆགས་འགྲོ་གི་ཡོད། ད་ཅི་སྟོས་འདི་རིང་པོ་རེད་དེ། ད་ལྟ་ཐུང་དུ་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོས་འདི་ཁོ་རང་དངོས་གནས་རིང་པོར་གྱུབ་ཡོད་
མ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཚོའི་ངོ་ལ་སྟོས་འདི་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཅིག་རིང་པོ་རེད། གཅིག་ཐུང་དུ་རེད། གཅིག་བར་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རིང་པོ་དང་ཐུང་དུ་ཞེས་པ་འདི་སྟོ་ཡིས་བཏགས་པ་ཙམ་
རེད་མ་གཏོགས། དོན་ལ་དངོས་པོ་འདི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རིང་པོ་རེད། དངོས་པོ་འདི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐུང་དུ་རེད་ཟེར་བ་ཞིག་གྱུབ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་དུ། ཡག་པོ་དང་སྡག་
པོ། མཛེས་པ་དང་མི་མཛེས་པ། སྟེང་དང་འོག །ཤར་སྟོ་རུབ་བྱང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོ་ཡིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། དོན་དུ་འདི་དངོས་གནས་ཤར་རེད། འདི་དངོས་གནས་
རུབ་རེད་ཅེས་པ་ཞིག་གྱུབ་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཨེ་ཤ་ལ་ཤར་སྟོགས་དང་། ཨེ་རི་ལ་རུབ་སྟོགས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་ཤར་སྟོགས་དང་རུབ་སྟོགས་ཞེས་པ་དེ་ཡང་།

༡༡། །ཡན་ཚུན་བཟློས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས། དངོས་གནས་ལ་འདི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཤར་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དང་། འདི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་བུ་གང་ཡང་
 ཡོད་མ་རེད། རང་གི་སྒོ་ཡིས་འདི་ཤར་ཡིན། འདི་རྒྱབ་ཡིན་བསམས་ནས་བཏགས་བཞག་པ་རེད། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒོ་ཡིས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་
 གིས་བསམས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རིང་པོ་དང་བྱང་དུ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་ཚོས་རྣམས་སྒོ་ཡིས་བཏགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་དངོས་པོར་གྱུབ་བསྐྱད་པ་ཡོད། དཔེར་ན་ཁང་པ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ཡི་ལུས་
 པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་དངོས་པོ་འམ་རྩལ་གྱི་རྩ་ས་སུ་གྱུབ་བསྐྱད་ཡོད། དེ་རྣམས་སྒོས་བཏགས་བཞག་པ་ཙམ་ཞིག་མ་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་རེད། དེ་ལ་དཔེར་ན་ང་རང་ཚོའི་ལུས་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚན་
 ན། འདི་ལ་ལག་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད། ལག་པ་འདི་ལ་སྦྱར་རང་གིས་ཀྱང་ལག་པ་ལ་མཐོང་གི་ཡོད། གཞན་གྱིས་ཀྱང་ལག་པ་ལ་མཐོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ལག་པ་གང་དུ་འདུག་ཡག་པོ་བལྟས་ན། རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་མཐེ་བོང་མཛུབ་མོ་གྱང་མོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་ཤ་དང་པགས་པ་དང་རུས་པ་ལ་སོགས་པར་དབྱེ་ན། ལག་པ་གང་དུ་འདུག་རྟོད་གྱི་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་ལག་པ་དེ་གང་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

མཐེ་བོང་དང་མཚུབ་མོ་དང་གྲང་མོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཤ་དང་པགས་པ་དང་རུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལག་པ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལག་པ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བ་ཤར་བ་མ་གཏོགས། དངོས་གནས་ལག་པ་ཞེས་པ་ཞིག་དངོས་པོའི་རྫས་སུ་གྱུབ་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་པ་དང་མགོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་ཅིང་དབྱེད་ན། དངོས་པོ་དུ་མ་འཛོམས་བསྐྱད་པ་ཞིག་ལ་རང་གིས་དངོས་པོར་གྱུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བསམས་ནས་འཛིན་བཞག་པ་རེད་མ་གཏོགས། དངོས་གནས་དངོས་པོར་བདེན་པར་གྱུབ་བསྐྱད་པ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། རང་གིས་སློ་ཡིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། བྱི་སྟོང་པ་ཉིད། རང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱི་ཡི་དངོས་པོ་དང་། རང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སློ་ཡིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་དོན་ལ་གྱུབ་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རེད་གསུངས་པ་དང་། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གང་ཡང་མི་མཐོང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་མཐོང་བ་མ་རེད། སྒྲུང་བ་འདི་རྩ་བ་ནས་འགག་གི་ཡོད་མ་རེད། དཔེར་ན་རིང་པོ་གྱུབ་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་བྱང་དུ་ལ་བརྟེན་ནས་རིང་པོ་ཞིག་

༡༡། །ཡོང་གི་ཡོད། ཐུང་དུ་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་རིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུང་དུ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་གཞན་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། བདག་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། གཞན་ཟེར་བ་ཞིག་ཀྱང་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་བདག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རི་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། སར་རི་དང་ཚུར་རི་ཞེས་སར་རི་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུར་རི་དང་། ཚུར་རི་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སར་རི་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། རོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོག་ས་པ་ཅིར་ཡང་འཆར་དུ་རུང་བ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་། དོན་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་མཉམ་དུ་ཡོང་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་པ་ཡིན་ན་སྒྲུང་བ་འཆར་དུ་མི་རུང་བ་ལྟ་བུ་འགལ་ལྷན་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་ཡི་གཟུང་བ་དང་ནང་གི་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ད་ལྟའི་སྒྲུང་བ་འདི་འགག་མེད་དུ་གར་གྱི་ཡོད། ནང་

གི་སེམས་གི་སྒྲུང་བ་ཡང་ཤར་གྱི་ཡོད། བྱི་ཡི་ཡུལ་གི་སྒྲུང་བ་ཡང་ཤར་གྱི་ཡོད། འདིར་རྩ་བའི་ནང་དུ། ཀུན་ནས་ལྷང་བ་གྲུབ་པས་སོ། །ཞེས་རང་གི་སེམས་ལ་གཉིས་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་ལུགས་ཆེན་པོ་
 ཡོད་པ་དེ་ཀུན་ནས་ལྷང་བ་འམ་སད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲུང་བ་མཐའ་དག་འཆར་གྱི་ཡོད་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུང་བ་ཤར་བ་དེ་ཡང་ཉམས་སྦྱང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། དཔེར་ན་མི་ལམ་
 ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། མི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲུང་བ་ཤར་གྱི་རེད། སྒྲུང་བ་ཤར་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་མཐའ་དག་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་
 པོར་གྲུབ་བསྐྱད་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུང་བ་འགག་མེད་དུ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དང་པོ་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་ཤེས། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་
 ལུགས་བསྒྲེལ། མཐར་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་མངོན་དུ་གྱུར་ན། སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་དང་། རྒྱུན་པར་དང་བར་ཆད་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། བྱི་ཡི་གཟུང་བ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ནང་གི་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་དགོས་པ་ཞེ་དྲག་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་ཡིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་འདིའི་ནང་དུ་ཆོས་ཅན་

༡༡། །གྲི་ཚཱ་དང་ཚཱ་ཉིད་གྲི་ཚཱ་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཚཱ་ཅན་གྲི་སྒྲོར་རྣམས་ཞུས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཚཱ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
 ཚཱ་ཉིད་གྲི་སྒྲོར་སྒྲིར་བསྟན་པ། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་ཚཱ་ཉིད་གྲི་སྒྲོར་ཞུ་གི་ཡིན། སྒྲིར་ཚཱ་དང་ཚཱ་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་གོང་དུ་བཤད་པ་སྟར་ངོ་བོ་གཅིག་
 དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། ཚཱ་ཉིད་ལ་ཡང་མདོ་ཡི་ལམ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚཱ་ཉིད་དང་། གསང་སྒྲགས་གྲི་ལམ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚཱ་
 ཉིད་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་མདོ་ཡི་ལམ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚཱ་ཉིད་ནི། ང་རང་ཚོ་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་དངོས་འཛིན་གྲི་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་བྱགས་
 ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་སྤང་བའི་སྒྲིར་དུ། སྟོང་ཉིད་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་ལ་གོ་བ་ཡིན། གཉིས་པ་གསང་སྒྲགས་གྲི་ལམ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚཱ་ཉིད་ནི། ཚཱ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་པ་སྟོང་
 རྒྱུད་གི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པར་གསལ་བ་ཡེ་ཤེས་གྲི་ཆ་གཙོ་བོར་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ཏེ་གསུངས་པའོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲི་ཡི་གཟུང་བ་དང་ནང་གི་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་

ཉིད་དམ། ཡང་ན་དབུ་མའི་རིགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་གཏན་ཆོགས་དང་། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་འམ། གང་ལྟར་ཡིན་རུང་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དངོས་པོ་དང་ནང་གི་སེམས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ལ་མཁས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་དབུ་མ་རང་སྟོང་ཞེས་མཆན་གསོལ་བ་རེད། དབུ་
 མ་རང་སྟོང་གི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་བྱབ་པ་དང་། གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་རྣོན་པོ་ཡོད་པ་དང་། རིགས་པ་རྣོན་པོ་ཡོད་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ངེས་ཤེས་སྟེ་བྱབ་པ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་རང་སྟོང་གི་ལྟ་བ་དེ་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད་
 ཅེ་ན། ཐོག་མར་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ངེས་ཤེས་སྟེས། ངེས་ཤེས་དེའི་སྟེང་དུ་བསྒྲོམས་ནས་རིམ་པས་ངེས་ཤེས་དེ་ཇི་གསལ་ཇི་གསལ་དུ་བཏང་ནས་མཐར་སྟོང་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བྱབ་པའི་སྒྲོམ་བརྒྱབ་གནང་གི་ཡོད། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་སྒྲོམ་རྒྱག་དུས་ལྟ་བ་དེ་ཡག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་སྒྲོམ་པ་དེ་ཏོག་ཙམ་ཐག་རིང་པོ་འདྲ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དབུ་

༡༡། །མ་གཞན་སྟོང་གི་ལྷ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྦྱིར་མ་དག་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་རེད། འོན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོང་ཉིད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པ་བཅུ་པོས་སྟོང་
 པ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར། སྟོང་པ་དེའི་ངོ་བོ་གསལ་བ་ཡིན་པ་དང་། གསལ་བ་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་གཞི། ཐམས་ཅད་འཆར་དུ་རུང་བ། ཐམས་
 ཅད་ཉོགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ཞེས་པ་ནི། ཐམས་
 ཅད་འཆར་དུ་རུང་བ། དེ་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་མཆོག་གི་རྣམ་པ་ལ་འཆར་དུ་རུང་བ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ལ་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཉོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་
 དང་། སེམས་ཅན་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་བསྟན་པར་མཛད་ཡོད། དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་
 ཞེས་མཆོན་གསོལ་བར་མཛད། དེ་ལྷ་བུའི་གསལ་བ་ཡེ་ཤེས་དེ་སྒྲོམ་རྒྱལ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་པ་སྒྲོམ་པ་ལས་ཏོག་ཙམ་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྡེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་གསུངས་

༡༡། །ཅད་མཐོང་གི་ཡོད། བཟང་པོ་དང་ངན་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་མཐོང་མཁན་མིག་གི་ཤེས་པ་དེ་གང་དུ་འདུག། །ནང་གི་དབང་པོ་ལ་འདུག་གམ། བྱི་ཡི་གཟུགས་ལ་འདུག་གམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་འདུག་གམ། གནས་གང་དུ་འདུག། །ཡོད་ན་གང་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཡག་པོ་བལྟས་ན་རྩ་བ་ནས་རྟོན་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། དེ་ང་རང་ཚོས་འཚོལ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རྟོན་པ་མ་རེད། མིག་གི་ཤེས་པ་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་དེ་མཐོང་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་གསལ་བའི་ཆ་ནས་རྣམ་རྟོག་བཟང་ངན་དང་། དག་འཇུག་མང་པོ་སྟེ་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་དེ་ལུས་ཀྱི་ནང་དང་། ལུས་ཀྱི་བར་དང་། ལུས་ཀྱི་བྱི་དང་། ལུས་ཁོ་རང་གི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་འདུག་བལྟས་ན། རྣམ་རྟོག་གི་ངོ་བོ་དེ་དངོས་གནས་དེ་འདྲ་ཞིག་འདུག་བསམ་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། རྣམ་རྟོག་དེ་རྟོན་རྒྱ་དང་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། མ་མཐོང་བ་དང་མ་རྟོན་པ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་ཚོས་བལྟ་མ་བྱུང་ནས་མ་མཐོང་བ་དང་། བལྟ་མ་ཤེས་ནས་མ་མཐོང་བ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། འོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་རྟོག་རང་གི་ངོ་བོ་མ་བྱུང་བ་དང་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། རྣམ་རྟོག་དེ་རྟོན་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད།

མ་རྟེན་ན་ཡང་སེམས་དེ་རྒྱན་ཆད་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་དེ་རྩོམ་པོ་ཆགས་འགྲོ་བ་དང་། བག་ཁུང་འདྲ་པོ་ཆགས་འགྲོ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་མ་རེད། རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་སུ་རུང་བ་དང་རྟོགས་སུ་
 རུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིད། དེ་ལ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་སྟོང་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ཞེས་བརྗོད། དེའི་སྤྱིར་ན་མདོ་ཡི་ནང་དུ་རྗེས་དཔག་གི་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་གྱི་ཡིད། སྒྲགས་གྱི་ནང་དུ་མདོན་
 སུམ་དུ་བལྟས་ནས་སྟོང་ཉིད་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་གྱི་དོ་བོ་གསལ་བ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་བྱངས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་གྱི་ཡིད། དེའི་སྤྱིར་ན་མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་ལྟ་རྗེས། ལྟ་
 བ་ཡིན་པར་ངེས་གྱི་རང་གི་སེམས་ལ་བལྟོས། །ཞེས་ལྟ་བ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། ང་རང་གི་སེམས་ལ་བལྟ་དགོས་རེད། སེམས་ལས་གཞན་དུ་ལྟ་བ་བཙལ་བ་ན། །ཞེས་སེམས་ལས་གཞན་
 དུ་ལྟ་བ་བཙལ་ན་རྟེན་གྱི་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་སེམས་ལ་བལྟ་དགོས་གསུངས་ནས། གསལ་བ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། སྟོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། གནས་ལུགས་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། ཞི་བ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་།
 ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་འདི་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་ཡིད། དེ་ཡིས་སྤྱིར་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་གྱི་ལྟ་བའི་སྐོར་མདོར་བསྐྱས་ཞུས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོམ་གྱིས་

༡༡། །མདོར་བསྟན་པ། རྣོ་མ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཆོས་ཉིད་ལ། ༡༢ །འཇུག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟེ། །མཆོན་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་གནས་པ་དང་། །ངེས་པར་འབྱེད་དང་རེག་པ་དང་། །རྗེས་
 སྒྱུ་དན་དང་དེའི་བདག་ཉིད། ༡༣ །ཉེ་བར་སོན་ལ་འཇུག་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕ་བའི་ཆོག་གི་ནང་དུ་དོན་རྣམ་པ་དྲུག་གི་རྣོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟན་ཤིག་བསྟན་ཡོད། དོན་རྣམ་པ་
 དྲུག་པོ་དེ་ཡག་པོ་ཤེས་ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་མ་ལུས་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དོན་རྣམ་པ་དྲུག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སྟེ་བའི་གནས་སམ་གཞི་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ངེས་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རེག་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྗེས་སྒྱུ་དན་ནས་
 བསྒྲོམས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སོན་པའམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་འཇུག་པ་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་རྣོ་མ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཆོས་ཉིད་
 རྣམ་བྱང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི། མཆོན་ཉིད་མདོ་ནི་རི་ལྷ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཆོས་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་དོན་རྣམ་པ་དྲུག་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཡོད། རྣམ་པ་དྲུག་གི་ནང་ནས་

དང་པོ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གོང་དུ་མདོར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚེས་ཅན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་ཡོད་པས་དེ་རིམ་ལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་གསུངས་པ་རེད། འོ་ན་གོང་དུ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་ལ་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། བྱི་གཟུང་བ་དང་ནང་འཛིན་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྔན་པ་བསྟན་ཡོད། རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་རིམ་ལ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཚེས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པས་བསྐྱུས་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། འོ་ན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་གསལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ཁོ་ན་ཡིས་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་མཚན་བྱུང་བམ་ཞེ་ན། མཚན་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་འགར་ཚེས་ཉིད་དེའི་བྱད་ཚེས་བརྗོད་ཡོད་དུས། གསལ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་གསུང་གི་ཡོད། འོ་ན་སྟོང་པ་དང་གསལ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་དག་ཁོ་

༡༡། །ནས་ཚས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཚོན་བྱབ་བམ་ཞེ་ན། མཚོན་བྱབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ། མདོ་ཡི་ནང་དུ། སྤྲ་བསམ་
 བརྗོད་མེད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །ཞེས་ངག་གིས་སྤྲས་ན་ཡང་ཆ་ཚང་བ་གསལ་པོར་བསྟན་མི་བྱབ་པ་ཞིག་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་སྒོ་ཡིས་བསམས་ན་ཡང་ཆ་ཚང་བ་བསམ་མི་བྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་
 གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤྲ་བརྗོད་དང་བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། སྐབས་འགར་གཞུང་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ། སྒོ་ཡི་སྒྱུད་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་
 དུ་མདོ་གཞན་དག་གི་ནང་དུ། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་ལ་ཚས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། མེད་པ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་
 འདྲི་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལན་གང་ཡང་མ་གསུངས་པར་བཞུགས་པ་རེད། དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ཡོད་དུས། རྗོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 ཅང་མ་གསུངས། །མ་གསུངས་པ་དེ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མ་གསུངས་པ་དེ་ཡིས་ཚས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ངག་གིས་བརྗོད་མི་རུས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་ལན་ཡང་ངག་པ་ཞིག་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ལན་བརྒྱུ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་མདོ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བསྟན་ཡོད། ཡང་དེ་བཞིན་དུ། སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡུལ་བ། །ཞེས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། རང་རིག་གམ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བལྟས་ན་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཉམས་སུ་སྒྲིབ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་གཞན་ཆོག་གིས་འདི་འདྲ་རེད་ཟེར་ནས་བསྟན་རྒྱ་མེད་པ་གཅིག་ཤུ་ལ་གོ་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཡང་སོ་སོ་རང་རིག་ཅེས་པ་ནི། རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་རང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། མི་གཞན་ཞིག་གིས་འདི་འདྲ་རེད་ཟེར་ནས་བསྟན་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་དང་། སོ་སོའི་ཉམས་སུ་གིས་རང་རིག་པའམ་རང་གི་སེམས་ལས་ཐ་མི་དད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། རང་གི་སེམས་ལས་ཐ་དད་པའི་སེམས་གཞན་ཞིག་གིས་རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་འདིར་ཡང་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བྱི་གཟུང་བ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ནང་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་དང་བྲལ་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གནས་ནི། གནས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་། །གསུང་རབ་

༡༡། །མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་དོ། ། ༡༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉིས་པ་གནས་ནི་སྒྱིར་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་
 དེ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་གཉིས་སྡེ་ཡོད་དུས། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་དེ་ཡིས་
 འཁོར་བ་ལ་ཡང་བྱབ་ཡོད། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་ཡང་བྱབ་ཡོད་པ་ཡིན། དེའི་སྒྱིར་ན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱབ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིར་གནས་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་སྡེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་
 སྟོང་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། བསྐྱུས་ན་བཀའ་འཁོར་ལོ་དང་པོ། འཁོར་ལོ་བར་པ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་སྟེ་ཚོས་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་གསུང་གི་ཡོད། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་འཁོར་ལོ་
 དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྒྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བརྟན་པ་རེད། དེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་བརྟན་པ་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་

བསྟན་པ་རེད། དེ་ཡང་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་བསྟན་པ་
 རེད། དེ་ཡང་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དངོས་དང་བརྒྱད་ནས་རིམ་གྱིས་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
 གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིས་ཚེས་ཉིད་ལ་དོན་རྣམ་པ་དུག་གསུངས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཉིས་པ་གནས་ཀྱི་སྐོར་ཞུས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དོན་དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལ་
 ངེས་པར་འབྱེད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལ། །བརྟེན་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་པས། །བསྐྱས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཐམས་ཅད་དོ། ། ༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ང་རང་ཚེས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་
 ལ་རྣམ་པ་ལྷ་གསུངས་ཡོད། ལམ་ལྷ་ཡི་ནང་ནས་དང་པོ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་རེད། ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཐོས་པ་དང་བསམ་
 པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་གཙོ་བོ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ཉམས་ལེན་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ལམ་གཉིས་པ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་གམ་སྦྱོར་ལམ་

༡༡། །གསུང་གི་ཡོད། སྦྱོར་ལམ་ལ་ཅིའི་བྱིར་ངེས་འབྱེད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་དོན་རྣམས་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱས་པས། ཚོས་ཉིད་གྱི་གནས་
 ལྷགས་པལ་ཆེར་རྟོགས་ཡོང་བའམ་ཚོས་ཉིད་གྱི་དོན་ངོས་ཟིན་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རེག་པ་ཡང་དག་ལྟ་ཐོབ་ཕྱིར། །མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱི། །
 ཚུལ་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་། །ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། ། ༡༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་དོན་ཚན་བཞི་པ་དེ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་ཚོས་ཉིད་གྱི་དོན་སྒྲོམ་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྦྱོར་ལམ་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བའམ་རྗེ་གསལ་དུ་སོང་ནས། རེག་པ་ཡང་དག་ལྟ་ཐོབ་ཕྱིར། །ཞེས་ཚོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལྷགས་པལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་རེག་གི་ཡོད།
 མདོ་ལྟར་དུ་བྱས་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་ལ་རྗེས་དཔག་གི་རེགས་པས་ངེས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་སྟེས། དེའི་སྟེང་དུ་ཡུན་རིང་པོ་བསྒྲོམས་ནས་ཚོས་ཉིད་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཐོང་
 ལམ་ཐོབ་པ་ཞིག་དང་། རྒྲགས་ལྟར་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཐད་ཀར་ངོ་སྤྲད་ནས་ཚོས་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་ངོ་འཕྲོད་པའམ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་

མངོན་སུམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཚས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཚས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་རིག་པའམ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཐོབ་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་རྗེས་སུ་དྭན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྗེས་སུ་དྭན་པ་རིག་པས་ནི། །མཐོང་བའི་དོན་ལ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དྲི་མ་སེལ་བའི་བྱིར། །^{༡༧} ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནས་ལྷ་པ་སྒྲོམ་ལམ་བསྐྱུན་གྱི་ཡོད། མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཚས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་སྒྱུང་དགོས་ཤེ་ན། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཉམས་སུ་སྒྱུང་དགོས། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་དྭན་པ་ཞེས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཚས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་ལྷང་ནས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྗེས་སུ་དྭན་པའི་སྒྲོ་ནས་རིག་པའམ་ཉོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་ལ་དྭན་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲོམས། ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བཞོད་ནས་སྤང་བྱ་དྲི་མ་ནམས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བའམ་སེལ་བར་བྱས་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཚས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་གནས་

༡༡། །ཡོངས་སུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་མ་དག་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་དག་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་ཉེ་བར་སོན་པ་ལ་གཉིས། མཐར་
 ཐུག་གི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། དེའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ། ཉེ་བར་སོན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད། །དྲི་མ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། །ཐམས་
 ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅུམ་དུ། ༥༥ །སྤང་བ་དེ་ཡང་གནས་གྱུར་པ། །གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སོན་པ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་དང་པོ་མཐོང་། དེ་ནས་བསྐྱོམས་
 ནས་མཐར་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པར་གྱུར་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་དུ་དབྱེར་མེད་པར་སོང་བའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནས་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ་དབྱེར་
 མེད་དུ་རྟོགས་ནས་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སོང་བའམ་དེ་ལ་ཉེ་བར་སོན་པའམ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་། རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་ནང་དུ། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འོན་ཀྱང་སྟོ་བུར་དྲི་མས་བསྐྱེད་ས། །དྲི་མ་དེ་བས་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་དང་། །འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་

སྟོ་བྱར་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མས་བསྐྱབས་ནས་བསྐྱད་ཡོད། དེས་ན་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་མ་མཐའ་དག་བསལ་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་ལ་དྲི་མས་བསྐྱབས་ཡོད་པ་དེ་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲི་མ་མཐའ་དག་མེད་པར་གྱུར་པ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངང་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་མཐར་ཐུག་གི་གོ་འཕང་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིས་སྦྱིར་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་འོ། །གཉིས་པ་དེའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་བཅུ་ས། །གནས་ཡོངས་གྱུར་ལ་འཇུག་པ་ནི། །སྤྱོད་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ༢༩ །ངོ་བོ་རྫས་དང་གང་ཟག་དང་། །བྱད་པར་དགོས་པ་གནས་དང་ནི། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་སྦྱིར་བ་དང་། །ཉིས་དམིགས་ཕན་ཡོན་འཇུག་པས་སོ། ། ༣༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་ཡི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ཡོད། དོན་རྣམ་པ་བཅུ་ཡི་སྒྲོ་ནས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་གཤམ་གིང་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་ནི་སྦྱབ་པ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

༡༡། །རོ་བོ་དང་། དངོས་པོ་འམ་རྫས་དང་། གང་ཟག་དང་། བྱད་པར་དང་། དགོས་པ་དང་། གནས་སམ་རྟེན་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། དེ་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། ཡོད་
 པའི་ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པ་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་བརྩམས་པ་ལས། དང་པོ་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དེ་ལ་ངོ་བོར་འཇུག་པ་
 ནི། སྟོ་བྱར་བ་ཡི་བྱི་མ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྣང་བ་དང་། །སྣང་བའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད། ༣༡ །བྱི་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ཚན་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་གསུངས་
 ཡོད། ངོ་བོ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་ནང་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འོན་ཀྱང་སྟོ་བྱར་བྱི་མས་བསྐྱབས། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་
 ད་ལྟ་ང་རང་ཚོ་ལ་མདོན་དུ་གྱུར་ཡོད་མ་རེད། མདོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོ་བྱར་གྱི་བྱི་མ་མ་རིག་པ་དང་། རྫོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱབས་ཡོད་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་
 དུ་རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་ནང་དུ། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེ་

བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་དེ་ལ་གནས་སྐབས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཡོད། རྣམ་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་དང་། སངས་
 རྒྱས་གྱི་གནས་སྐབས་བཅས་སོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མས་བསྐྱབས་བསྐྱད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སེམས་ཅན་ཞེས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། དྲི་མ་ཅུང་ཟད་དག་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མ་དག་
 པའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། དྲི་མ་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་རང་གི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་སོང་བའི་གནས་སྐབས་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ་གནས་སྐབས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཉི་མ་སྒྲིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་སྐབས་ལ་ཉི་མ་རྩ་བ་ནས་མཐོང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲིན་པ་དེ་ཅུང་
 ཟད་སྤང་བྱ་སོང་ན་ཉི་མ་དེ་ཏྲོག་ཙམ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད། དེ་ནས་སྒྲིན་པ་དེ་ཆ་ཆང་བ་མེད་པར་སོང་ན་ཉི་མ་ཡང་ཆ་ཆང་བ་འོད་དང་ལྗན་པ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 སམ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་གནས་ལུགས་འདི་ཡང་དང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མི་མཐོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་སུ་ཅུང་ཟད་མཐོང་བ་དང་། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་

༡༡། །དག་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་གིན་དུ་གསལ་པོར་མཐོང་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་རེད། དེ་ཡིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་བཟུང་ནའང་རུང་། སྐབས་འདིར་
 བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་གསུངས་ནའང་རུང་། ཆོས་ཉིད་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་སྟོ་བར་གྱི་དྲི་མ་རིམ་གྱིས་དག་པའམ་མི་སྒྲིང་བར་གྱུར་པ་ལས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་
 ཞིང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་ཇི་ལྟར་གནས་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེའི་དངོས་པོའམ་རྩ་ས་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི། དངོས་པོ་རྩ་ས་ལ་
 འཇུག་པ་ནི། །བྱམ་མོང་སྟོང་གི་རྣམ་རིག་པ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། ༣༢ །མདོ་སྡེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཀྱི། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། །བྱམ་མོང་མིན་པ་སེམས་ཅན་གྱི། །ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཡི། ༣༣ །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྩེས་སུ་གཉིས་པ་གང་ཞིག་གནས་གྱུར་པའི་དངོས་པོའམ་རྩ་ས་གང་འདྲ་ཡིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་རེད། སྐབས་འདིར་དངོས་པོ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དང་
 པོ་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྒྲིང་བའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། གཉིས་པ་མིང་དང་ཆོག་གི་རྣམ་པ་ལ་སྒྲིང་བའི་རྫོང་བྱེད་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་

གྱུར་པ་དང་། གསུམ་པ་ནང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཚོགས་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྱིར་དངོས་པོ་ལ་བྱམ་མོང་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་བྱམ་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱི་ཡི་སྣོད་རི་དང་ཁང་པ་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་བྱམ་མོང་ལ་སྒྲུང་བའི་བྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་རྣམས་སློ་མ་རིག་པའི་འབྲུལ་ངོར་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རེད། འོན་ཀྱང་ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དེའི་གནས་ལུགས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་དུ་རྟམ་རྟུ་ཏུ་ཞེས་པ་ནི། བོད་སྐད་དུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བརྗོད། དབྱིངས་ཞེས་པ་ནི། སྒྲོ་བྱེ་བ་ལྟ་བུ་འགོག་མཁན་སུ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ང་རང་ཚོ་ལ་མ་དག་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་ཡོད་ན་ག་དུས་ཡིན་ན་ཡང་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་གནས་ལ་འགོ་མི་བྱུབ་པ་ལྟ་བུ་གོགས་དང་འགོག་མཁན་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད། ཚོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་དུས་འགོག་

༡༡། །མཁན་སུ་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་དེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། གང་དུ་འགྲོ་ནའང་འགྲོ་ཆོག་པ་དང་། གང་དུ་འཕྱར་ནའང་འཕྱར་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ག་ཚོད་སྟེ་ནའང་སྟེ་བྱུང་པ་དང་། སྟོན་ག་ཚོད་སྟོང་ནའང་སྟོང་བྱུང་པ་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ཡང་མ་དག་པའི་དབྱིངས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་ལ་འགྱུར་བའི་དབྱིངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཡིས་ཕྱི་སྟོན་གྱི་འཛིག་ཏེན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྐབས་སུ་མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་གོ་གི་ཡོད། མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྫོང་བྱེད་ཐ་སྙད་དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྫོང་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དངོས་པོ་ལ་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་

༡༡། །འཕང་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཡོད། རྣམ་པ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། སངས་རྒྱལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སངས་རྒྱལ་སྤྱལ་པའི་སྐུ་
 བཅས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་རགས་པ་འདྲ་བོ་དང་། སྤྱལ་པའི་སྐུ་ནི། གདུལ་བྱ་
 ལས་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཐུན་མོང་གི་ངོ་ལ་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྣམ་པ་གསུམ་དེ་གནས་གྱུར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་གསུམ་ཐོབ་
 པའི་ཚུལ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དང་པོ་ཐུན་མོང་གི་དངོས་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་མཐར་ཐུག་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱབས་སུ་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གྱུར་པ་
 དང་། གཉིས་པ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱབས་སུ་སངས་རྒྱལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་གྱུར་པ་དང་། གསུམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་
 སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསལ་རིག་གི་རྣམ་པ་དེ་གནས་ལོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་མཐར་ཐུག་མངོན་

༡༡། །རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་དོན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་གི་ཡོད་
 དམ་ཞེ་ན། འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་དགོས། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བསྟན་དགོས་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་
 ལ་བརྟེན་ནས་འོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྐུ་ལ་པའི་སྐུའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བསྟན་ཀྱི་ཡོད། དེ་གཉིས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་
 ལས། གདུལ་བྱ་ལས་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་ལ་སངས་རྒྱས་འོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐུའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱིས་མཇལ་གྱི་ཡོད། འོ་ན་དག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཁོ་ནས་འགྲིག་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། མ་དག་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཡང་འགྲུབ་པར་
 མཛད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འོ་ན་གྲང་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དག་པ་འོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་མཇལ་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཇལ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་

དུ་མ་དག་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྣམ་པ་ལ་སྐྱུལ་ནས་བསྟན་པར་མཛད་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་ལ་པའི་སྐྱེ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། འོ་ན་མ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་གང་འདྲ་བསྟན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དམ་པའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཞིག་བསྟན་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོ་དྲང་དོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་གྱི་ཡོད། དེ་བསྐྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་གང་འདུལ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། གཙོ་བོ་ཐེག་པ་ཆུང་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་འདུལ་བར་བྱེད་གྱི་ཡོད། ཉན་རང་རྣམས་འདུལ་བའི་ཐབས་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱུ་ལ་པའི་སྐྱེ་དེ་བསྟན་གནང་གི་ཡོད། དེ་ཡིས་གང་ཟག་གང་གིས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པ་ནི། བྱུང་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པ་ནི། ༣༥ །སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། །ཞིང་ཡོངས་དག་པའི་བྱུང་པར་དང་། །ཆོས་སྐྱེ་ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པ་དང་། །སྐྱུལ་སྐྱེ་ཐོབ་པས་གཟིགས་པ་དང་། ༣༦ །འདོམས་པ་དང་ནི་དབང་འབྱོར་ཉིད། །ཐོབ་པའི་བྱུང་པར་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བདག་མེད་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

༡༡། །པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོང་གི་ཡོད། མ་དག་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དག་པ་སྐྱེ་དང་ཞིང་ཁམས་ལ་
 གནས་འགྱུར་གྱི་ཡོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ན་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཞིང་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བྱུང་པར་ལ་
 འགོ་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ཡོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། སྐུ་ལ་པའི་སྐྱེ་ཐོབ་པས་རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྟན་པ་དང་།
 གདུལ་བྱ་བྱུང་པར་ཅན་རྣམས་ལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དམ་པའི་ཆོས་འདོམས་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རི་ལྟར་ཐུགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་བཞིན་དབང་འབྱོར་ནས་གདུལ་བྱ་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་འགྲུབ་པར་མཛད་པའི་རྣམ་པ་ལྟན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྟན་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ལྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱུང་པར་ལ་བརྟེན་ནས་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་གནས་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་དག་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ལ་དགོས་པའམ་མཁོ་བའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་རྟོགས་པའམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལ་

འཇུག་པ་ནི། དགོས་པ་རྟོགས་ལ་འཇུག་པ་ནི། རྩོན་གྱི་རྩོན་ལམ་བྱང་པར་དང་། ༣༧ བཤེག་པ་ཆེན་པོ་རྩོན་པ་ཡི། དམིགས་པའི་བྱང་པར་ས་བཅུ་ལ། རབ་ཏུ་སྦྱར་བའི་བྱང་པར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ལྷ་པ་གནས་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་མཁོ་བའམ་དགོས་པའི་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་གྱི་ཡོད། དེས་ན་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལ་དགོས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་
བྱང་པར་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་ནི། རྩོན་གྱི་རྩོན་ལམ་བྱང་པར་ཅན་ཞེས་རང་དོན་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་སྟན་སུམ་ཆོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པར་འདོད་ནས། དེའི་དོན་དུ་
རྩོན་ལམ་བྱང་པར་ཅན་བཏབ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བཤེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྩོན་པའི་གསུང་རབ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་པར་དང་།
གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པའམ་སྦྱར་བའི་བྱང་པར་ཏེ་བྱང་པར་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱང་པར་
གསུམ་དང་ལྷན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། རང་ཉིད་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མ་ཟད་གདུལ་བྱ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱོད་

༡༡། །ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ས་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དམ་པའི་
 ཆོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟན་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་བྱིར་ན་བྱུང་པར་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་དོན་ཡིན་ན་ཡང་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྐྱབ་བྱུང་བ་དང་།
 གཞན་དོན་ཡིན་ན་ཡང་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྐྱབ་བྱུང་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡིས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དགོས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་རྟེན་ལ་
 འཇུག་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་སམ་རྟེན་ལ་འཇུག་པ་ནི། ༣༥ །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ། །འཇུག་པ་རྣམ་པ་དུག་གིས་ཏེ། །དམིགས་དང་མཆོན་མ་སྤངས་པ་དང་། །ཡང་དག་
 པ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། ༣༦ །མཆོན་ཉིད་དང་ནི་ཡན་ཡོན་དང་། །ཡོངས་སུ་ཤེས་ལ་འཇུག་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་གནས་གྱུར་མཐར་བུག་པ་དེའི་གནས་སམ་རྟེན་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསུང་གི་ཡོད།
 འོ་ན་གནས་གྱུར་གྱི་རྟེན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤང་བྱ་སྦྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་

ན་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་པའི་རྟེན་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་དུག་གི་སྒོ་ནས་
བརྟན་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་དང་པོ་སྒྲིམ་འདྲ་པོ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བརྟན། དེའི་རྗེས་སུ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད། དང་པོ་མདོར་བརྟན་པའི་སྒྲིམ་དེ་ལྷན་། དམིགས་
པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཚན་མ་སྤངས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱེད་ལས་སམ་སྦྱོད་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་
ལ་བརྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་བཅས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་མདོར་བརྟན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་དུག་ཡོད་པ་
ལས། དང་པོ་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དེ་ལ་དང་པོ་དམིགས་པ་ལ། །འཇུག་པ་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། ༤༠ །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་། །དེ་ལ་མོས་དང་ངེས་པ་དང་། །ཚོགས་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དེ་ལ་དང་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་དམིགས་པ་དེ་བརྟན་ཡོད། དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྐབས་འདིར་གང་འདྲ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། དོན་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་ཡོད། དོན་རྣམ་པ་བཞི་པོ་

རྩམ་ཉིད་	<p>༡༡། །གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚལ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་དམིགས་དགོས། དེ་ཡང་སྤྱི་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བྱུང་པར་ཅན་བསྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚལ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་</p>	
རྒྱུ་ཉིད་	<p>རྣམས་ཉན་པ་དང་། མཉན་ནས་དེ་དག་གི་དོན་མ་ཞོར་བར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་ལ་འཇུག་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་དམིགས་པའམ་དེ་</p>	
རྩམ་འབྲུག་	<p>རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་སྦྱར་བཀའ་ལས་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་གདམས་ངག་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བལྟས་ན་བཀའ་གལ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་བསྟན་བཅོས་གལ་ཆེ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་དངོས་སུ་ང་རང་གིས་ལག་དྲུ་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་བཀའ་ལས་</p>	539

བསྟན་བཅོས་གལ་ཆེ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་ཀྱང་གདམས་ངག་གལ་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསན་བསམ་གནང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ང་རང་ཆོས་ཤེས་དགོས། དེས་ན་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་དེ་ཡང་སྒྱིར་བཏང་གི་ཤེས་བྱ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཤེས་དགོས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་རྒྱ་བྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་མོས་པ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་མོས་པ་བྱས་པ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་དེའི་དོན་ལ་རིགས་པས་བྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་དགོས། སྒྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁོང་གིས་གསུངས་པའི་ཆོས་རྣམས་གསེར་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་གསེར་ལ་དཔེ་བཞག་ཡོད། དཔེར་ན་གསེར་ཞིག་ལ་མི་གཅིག་གིས་འདི་གསེར་རེད་ཟེར་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ང་རང་ཆོས་

༡༡། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གསེར་དངོས་གནས་ཡིན་པ་དང་། གསེར་རྩྭ་ན་མ་འདྲ་པོ་ཡང་ཡོད་གི་རེད། དེས་ན་དང་པོ་དེ་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱས། མེ་ལ་བསྐྱེད་དེ་འདྲ་གནང་གི་ཡོད། མེ་ལ་བསྐྱེད་ནས་མདོག་མ་གྱུར་པའི་སྐྱབས་སུ་གསེར་དངོས་གནས་ཡིན་ས་རེད་བསམ་པ་འབྱུང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཡང་དག་པ་ཞིག་སྐྱེ་བྱུང་གི་མ་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་གསེར་དེ་བཅད་ནས་ནང་ལ་སྒྲོན་ཨེ་འདུག་བལྟས། དེའི་ནང་ན་གསེར་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་གང་འདྲ་འདུག་བརྟར་ནས་བལྟས་པ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ནས་ལན་གངས་མང་པོ་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ནས། གསེར་ངོ་མ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བྱུང་པ་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ངེས་ཤེས་ཡག་པོ་སྐྱེས་ནས་གསེར་དེ་ང་རང་གིས་བཅད་སྒྲོད་བྱེད་དགོས་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་ན་ཡང་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ཟེར་ནས་དད་པ་བྱེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ངེས་དོན་དང་དྲང་དོན་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་ལ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པས་བརྟག་དབྱེད་ཡག་པོ་བྱས་ནས། དངོས་གནས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྟངས་ནས་ངེས་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་ཞིག་སྐྱེ་བྱུང་པ་གནང་དགོས། དེའི་ཕྱིར་ན་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་

༡༡། །པའི་མཚན་མ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་དང་། རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་འོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་འཛིན་བཞི་པོ་ནི། ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྗོངས་དང་། དེས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྗོངས་གང་ཡིན་
 བ་རྣམས་ཡག་པོ་ངོ་ཤེས་པ་བྱས་ནས་སྤང་དགོས། དང་པོ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་ནི། སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་ཚུལ་ཉིད་དང་མི་མཐུན་
 པའི་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་སྤོངས་པ་དངོས་པོའི་ཚུལ་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའམ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་ཡིན་པས་སྤང་དགོས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་ནི། དེ་ལྟར་དང་པོ་སྤང་བྱ་ལ་ཡང་ཞེན་ཉན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་
 པའི་སྐྱབས་སུ་སྤང་བྱ་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ལ་ཡང་ཞེན་ཉན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། རང་བཞིན་གྱིས་མ་བཙོས་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་དགོས་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ན། གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པ་དེ་ཡང་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སྤང་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་ནི། དེ་ལྟར་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་
 བ་ཙམ་དུ་མ་བྱེད། གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་ཞེན་པ་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྟོགས་པའི་
 ཆོས་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དེ་སྤང་དགོས་པ་མ་བྱེད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་རིམ་བཞིན་གོང་
 འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཡང་ཞེན་པ་དང་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྤང་དགོས་པ་འོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་འཛིན་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་སྤངས་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་
 དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན། །རགས་དང་འབྲིང་དང་སྤོང་དང་། །རིང་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡི། །མཚན་མ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན། །༥༩ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་འཛིན་བཞི་པོ་དེ་
 སྤངས་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོད། རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་སྤོང་ཚུལ་སྐྱབས་འདིར་གང་འདྲ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། གོང་དུ་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དང་པོ་རགས་པ་དང་དེའི་

རྩམ་ཉིད་	<p>༡༡། །རྩམ་སྤྱི་མཁའ་ཁྱིམ་ཕྱ་བ་ཕྱ་བ་རྩམས་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་དང་པོ་མཚན་འཛིན་རགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྩམས་ལ་སྦྱོན་དུ་ལྟ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མའོ། །དེ་རྩམས་སྤང་བྱ་ཡིན་པ་ཤེས་སྟེ་བ་ཡོད། དེ་རྩམས་ལ་ཡིད་བྱུང་ནས་སྤངས་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་རགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མཚན་འཛིན་འབྲིང་པོ་ནི། གོང་གི་སྤང་བྱ་དེ་ལ་བསྟོས་ན་གཉིན་པོ་ལ་ཞེན་པ་དེ་ཉོག་ཙམ་སྤངས་དགའ་བ་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིན་པོ་དེ་སྦྱོན་མ་རེད་ཡོན་ཏན་རེད། གཉིན་པོ་དེ་རྩ་ཆེན་པོ་ཡིན་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་ཞེན་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅུང་ཟད་སྤངས་དགའ་བ་ཡོད། དའི་བྱིར་ན་མཚན་མར་འཛིན་པ་འབྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཚན་འཛིན་ཕྱ་མོ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཞེན་པའོ། །གཉིན་པོ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཞེན་པ་དེ་སྤངས་དགའ་བ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སྤང་བྱ་ཀྱན་གྱི་གཉིན་པོ་སྤྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། རྩམ་པར་མི་ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉོགས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། གཉིན་པོའི་མཚན་འཛིན་དེ་སྤངས་པའི་རྩམ་སྤྱི་སྤྲོད་གི་ཡོད། དའི་བྱིར་ན་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཕྱ་མོ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཡུན་རིང་པོར་རང་གི་རྒྱུད་དང་</p>	
ར་བཞུ་		
རྩམ་འབྱུང་།		

རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་མཚན་འཛིན་ནི། ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་ལམ་ལྟ་བུ་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མར་འཛིན་པའོ། །དེ་ནི་གོང་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཞེན་པའི་མཚན་མ་ལས་ཀྱང་སྤངས་དགའ་བ་ཡོད། མཚན་མར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་བཞི་ཡི་ནང་ནས་རྟོག་པ་སྤྱ་ཤོས་ཡིན་པས་མཚན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤོང་གི་ཡོད། དེ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ས་གོང་མ་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་པའི་ཆེ་ས་གོང་མ་གོང་མའི་རྟོགས་པ་འཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་སྤྱ་མོ་རང་གི་རྒྱད་ལ་ཡུན་རིང་པོར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ལ་གོ་གི་ཡོད་པས། རི་སྤྱིད་དག་སའི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་རྟོག་པ་སྤྱ་མོའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་དང་པོ་མཚན་མར་འཛིན་པ་རགས་པ་སྤངས། དེ་ནས་འབྲིང་པོ། དེ་ནས་སྤྱ་མོ། དེའི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་དགའ་བའི་རྟོག་པ་སྤྱ་མོ་རྣམས་རིམ་བུ་བཞིན་དུ་སྤངས་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡང་དག་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཡང་དག་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་ལ། །འཇུག་པ་ཡང་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། །དམིགས་པ་ཡི་ནི་སྦྱོར་བ་དང་། །མི་དམིགས་པ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། །མི་དམིགས་དམིགས་པའི་སྦྱོར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་གསུམ་པ་རྣམ་པར་

༡༡། །མི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད། རྣམ་པ་བཞི་ནི། དམིགས་པ་ཡི་སྒྱུར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་ཡི་སྒྱུར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
 དམིགས་པ་མི་དམིགས་པ་ཡི་སྒྱུར་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མི་དམིགས་པ་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་འཇུག་པ་བཅས་སོ། །དེ་ཡང་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་དམིགས་པ་ཡི་སྒྱུར་
 བ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ནི། ལས་དང་པོ་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རང་ལ་ཐད་ཀར་འཇུག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་དུ་དམིགས་ནས་
 རྒྱང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ལབ་པའི་སྒྲོ་ནས་དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་དུ་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་དམིགས་པ་ཡི་སྒྱུར་བ་ལ་
 འཇུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་དུ་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་འཇུག་ནས་དེ་ཁོ་ནས་འགྲིག་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་པ་མི་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་
 འཇུག་དགོས། མི་དམིགས་པའི་སྒྱུར་བ་ཞེས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཟུང་བ་མི་དམིགས་པའམ་གཟུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༡། །ཤེས་བྱ་སྟེ། ༥༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་བཞི་པ་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་གསུང་གི་ཡོད། མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འདི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚེས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་སྒྲུང་མེད་དུ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲུང་བཅས་སུ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་བཅས་སོ། །དང་པོ་ཚེས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པ་ཞེས་པ་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མ་བཅོས་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་སྒྲུང་མེད་དུ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚེས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལ་གཉིས་འཛིན་འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་བྲལ་ནས་སྒྲུང་མེད་དུ་བཞག་པའོ། །གསུམ་པ་སྒྲུང་བཅས་སུ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྦྱར་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་ལས་དང་པོ་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཡོད་མ་རེད། སྟོང་ཉིད་ལ་གཙོ་བོ་མཉམ་པར་འཛོག་གི་ཡོད། དེས་ན་སྒྲུང་མེད་དུ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱང་། མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒྲུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་ཡལ་འགྱེ་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་མ་རེད། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་། རང་གི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཤར་གྱི་ཡོད། དེས་ན་སྒྲུང་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་བྱུང་འཇུག་

ཏུ་ཤར་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྣང་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཡོད། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་མདོར་བསྟན་ལྟར་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཚེས་ཉིད་
 རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཚེས་ཉིད་གནས་པ་ཉིད་ལས་ནི། །གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་བརྗོད་མེད་པའི། །ཚེས་ཉིད་རབ་ཏུ་གནས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚེས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་
 དེ་སྒྱིར་མདོ་དང་སྒྲགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་མདོ་ཡི་སྐབས་སུ་བསྟན་གྱི་ཡོད། མདོ་ཡི་སྐབས་སུ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད་
 འདུག་བསམས་ནས་སེམས་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས། ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ནས་དེའི་སྟངས་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་ལ་སོགས་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་
 བདེན་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། ངག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་སེམས་མ་བཅོས་པར་མཉམ་པར་བཞག་ནས་རབ་ཏུ་གནས་པ་དེ་ལ་ཚེས་ཉིད་རང་
 གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྣང་མེད་དུ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྣང་བ་མེད་ལས་གཉིས་དང་ནི། ༤༦ །རི་ལྟར་མདོན་པར་བརྗོད་པ་དང་། །དབང་པོ་ཡུལ་དང་རྣམ་རིག་དང་། །

རྩམ་ཉིད་	<p> ༡༡། །སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྣང་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉིས་པ་མི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་མེད་དུ་བཞག་པའི་སྐབས་འདིར་དོན་རྣམ་པ་དུག་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་གནང་ཡོད། དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་མེད་པའོ། །དེ་ཡང་ནང་གི་དབང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་མཐའ་དག་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ཡིས་སྒོ་ལྟའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ནི། གཉིས་སྣང་དེ་ལ་རྟོག་བཅས་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་ལྟར་དེ་དང་དེར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་མེད་པ་སྟེ། ཡིད་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་དུ་རྟོག་པའི་སྣང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་པ་ནི། ནང་གི་དབང་པོ་སྟེ། མིག་ན་བ་སྒྲ་ལྟེ་ལུས་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟའི་སྣང་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། དབང་པོ་དེ་དག་གི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལྟ་ཡི་སྣང་བ་མེད་པའམ་རྒྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་སྣང་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ནི། ཕྱི་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དུ་སྣང་བའི་སྣང་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ་ </p>	551
རབ་བྱུང་		
རྩམ་འབྱུང་།		

སྒྲུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་དབྱེར་མེད་པའམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པར་གཟིགས་ནས་དེ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་སྒྲུང་
མཐའ་དག་རྒྱབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་རྟག་མེད་པ། ༥༧ །བསྟན་དུ་མེད་པ་གནས་མེད་པ། །སྒྲུང་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །གནས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ༥༨ །མཚན་ཉིད་མདོ་བཞིན་
བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དུག་པོ་འདི་ཡིས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དང་པོ་དབང་ཤེས་ལྡན་ཡི་གཟུང་འཛིན་
དུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་གཟུང་འཛིན་སྟོ་ཡིས་སྟོ་བཏགས་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་རྟོག་བཅས་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་ལ་ངག་གི་
སྟོ་ནས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྟན་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་དུག་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པས་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་གནས་སམ་རྟེན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡུལ་ལྡན་མ་
གྲུབ་པར་བསྟན་པས་ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཡུལ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བསྟན་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མ་

རྩམ་ཉིད་	<p>༡༡། གྲུབ་པར་བསྟན་པས་གནས་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པར་གཟིགས་པ་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རེད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་</p>	
ར་བརྟན་	<p>པའི་མདོ་བཞིན་དུ་ཁོང་གིས་འདིར་བརྗོད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྣང་བཅས་སུ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྣང་བ་ལས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད། །ནམ་མཁའི་དགྱིལ་མཉམ་སྣང་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་</p>	
རྩམ་འབྱེད་	<p>ཅད་སྐྱུ་མ་སོགས། ༤༧ །ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྣང་བཅས་བསྟན་པ་རེད། ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབས་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་</p>	<p>553</p>

མཉམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་དབྱེར་མེད་པར་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟ་བུ་མཐོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལྡང་བའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་མི་

ལམ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་མ་འགགས་པར་ཤར་བ་ཡིན་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིར་ལས་དང་པོ་པའི་གང་ཟག་དང་། ས་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་གཟུང་འཛིན་ཀྱི་སྣང་བ་ཤར་གྱི་ཡོད། ལྟག་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོང་ཉིད་དུ་

གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་འབྱུང་གི་ཡོད། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཞིག་དག་པའི་ས་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འབྱུང་གི་རེད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་ལ་གང་སྒྲུང་བ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངང་ནས་གཟིགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་སྒྲུང་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་སྒྲུང་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འགལ་བར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཕན་ཡོན་འཇུག་པ་རྣམ་བཞི་སྟེ། ཆོས་སྐྱོད་གས་པར་ཐོབ་པ་དང་། ཁོང་ན་མེད་པའི་བདེ་ཐོབ་དང་། ༥༠ གཟིགས་པ་དབང་འབྱོར་ཐོབ་པ་དང་། རྟོན་ལ་དབང་འབྱོར་ཐོབ་པ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ལྷ་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་ཡོད། རྣམ་པ་བཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཕན་ཡོན་དང་པོ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་ལོ། ། སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སྤངས་

རྩམ་ཉིད་	<p> ༡༡། །རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤང་བུ་སྟོན་གྱི་ཆ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་ སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་དང་། རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཇི་ལྟ་བ་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཇི་སྟེད་པ་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའོ། །ཡན་ཡོན་ གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའོ། །འདིར་གོང་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། སྦྱིར་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡིན་ན་བདེ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་བདེ་བ་དེ་འགྱུར་འགྲོ་གི་ཡོད་ པས་བདེ་བ་དེ་བརྟན་པོ་ཡོད་མ་རེད། ད་ལྟ་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བ་དེ་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་ན་གོང་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ཡོན་གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟ་ བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་མ་ཞོར་བ་མ་འདྲེས་པར་གསལ་པོར་གཟིགས་པའོ། །ཡན་ཡོན་བཞི་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ ཀྱི་གཟིགས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་སྦྱིར་ན་གདུལ་བུ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐྱབས་སུ། དམ་པའི་ཆོས་ག་ཆོད་བསྟན་ཀྱང་བཅད་པ་མེད་པར་སྟོན་བྱུང་བ་དང་། དེ་ཡང་མ་ཞོར་བར་སྟོན་བྱུང་བ་ </p>	555
----------	---	-----

༡༡། །ཟག་འཛིན་པ་དང་། །ཡོངས་གྱུར་པ་དང་ཐ་དད་དང་། ༥༩ །སྐྱུར་པ་འདེབས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །མེད་པ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ལྟའི། །གཉེན་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིས་སྤང་བྱ་རྣམས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱེད་གྱི་རེད་ཅེ་ན། སྐྱུར་ང་རང་ཆོ་ལ་སྟུག་བསྟུལ་དང་ལས་ངན་པ་གསོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། མྱོངས་པ་མ་རིག་པ་
 མང་པོ་ཡོད་རེད། ཉོན་མོངས་པ་དང་མ་རིག་པ་དེ་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རེད་གསུངས་ནས་དང་པོ་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་
 བོ། །འོ་ན་སྤང་བྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤང་བྱ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་ནི། སྐྱུར་འཁོར་བའི་སྤང་བ་འདི་དག་འབྱུལ་སྤང་ཡིན་པ་དང་། འབྱུལ་སྤང་ཞེས་པ་ནི་མེད་བཞིན་དུ་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤང་བ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་འཆར་གྱི་ཡོད། འོ་ན་ཀྱང་སྤང་བ་ལྟར་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ལ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་མ་བྱུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་དུ་སྤང་བའི་ཆོས་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་
 པའམ་ཆོས་གྱི་བདག་དུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དང་དེ་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་པའམ་ཆོས་སུ་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ནི། ནང་གི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སུ་འཛིན་པ་
 དང་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་དགོས་པའི་སྤྱིར་ན། ཆོས་སུ་འཛིན་པ་དང་གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེའི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྟག་པ་ལ་འཛིན་ན་དེ་ནོར་འབྲུལ་ཆེན་པོ་ལ་ཤོར་གྱི་
 ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་རྟག་པ་ལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོ་རྣམས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དང་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་ན་སྤྱིར་གནས་སྐབས་ཙམ་དུ་རྟག་པར་འཛིན་པའི་འབྲུལ་པ་
 ལས་ལོག་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་ཡག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་། འགག་པ་ཡོད་པ་དང་། མི་རྟག་པར་འཛིན་
 པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ཡང་འབྲུལ་པ་རེད། དེས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱེ་

༡༡། །བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཚཱ་ཉིད་དང་ཚཱ་ཉིད་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་
 དངོས་པོར་འཛིན་པ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ཚཱ་ཉིད་ཐ་དད་དང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་འཛིན་ན་ཡང་ཚཱ་ཉིད་ཀྱན་རྫོང་ཅེས་པ་དེ་ཡོད་པ་དང་། ཚཱ་ཉིད་དོན་དམ་ཞེས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་
 པ་དང་། ཚཱ་ཉིད་ཀྱན་རྫོང་ཡིན་ན་ཚཱ་ཉིད་སྟོང་པ་ཡིན་མི་རུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཚཱ་ཉིད་སྟོང་པ་ཡིན་ན་ཚཱ་ཉིད་ཀྱན་རྫོང་ཡིན་མི་རུང་བ་ལྟ་བུ་ཚཱ་ཉིད་དང་ཚཱ་ཉིད་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་
 པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཛིན་པ་དེ་ཡང་སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་དུ་བསམ་སྟོབ་གཏོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཏོག་ཙམ་ནོར་བ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡིས་ཚཱ་ཉིད་དང་ཚཱ་ཉིད་གཉིས་པོ་འགལ་བླ་ལྟ་བུ་ལ་འཛིན་
 པའི་ཕྱིར་ན། ཚཱ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པ་ཞིག་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་ན་ཚཱ་ཉིད་དང་ཚཱ་ཉིད་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་ནོ། །
 ལྟ་བུ་མེད་པར་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་ཚཱ་ཉིད་ཐ་དད་དང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་པ་དང་། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཀྱན་རྫོང་ཀྱི་སྤང་བ་ཡང་མེད་པ། དོན་དམ་ཀྱི་སྤང་བ་ཡང་མེད་པ། གང་ཡང་མེད་པ་དེ་འདྲ་

ཞིག་མ་རེད། ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་འཆར་དུ་རུང་བ་དང་། རོན་དམ་པའི་ཚེས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་ཀྱང་རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་
མ་གཏོགས། གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ལ་འཛིན་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་འམ་མེད་པར་འཛིན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་གྱི་སྒྲུང་བྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚེས་སུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་གྱུར་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཚེས་ཅན་
དང་ཚེས་ཉིད་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཚེས་ཅན་དང་ཚེས་ཉིད་གང་ཡང་མ་གྱུབ་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་གཉེན་པོ་བཅས་སྒྲུང་བྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ལྟའི་གཉེན་པོ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་
རེད། དེ་ཡིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉེན་པོ་ལ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ༥༤ །ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
ཡང་དག་འདས། །ཉེ་བར་ཞི་དང་ངོ་བོའི་དོན། །མངོན་རྟགས་འཛིན་པ་རྣམ་པ་ལྟ། །སྤངས་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་དོ། ། ༥༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་

༡༡། །བསྟན་གྱི་ཡོད། མཚན་ཉིད་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་དགོས་པེད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེ་ལ་མང་པོ་ཡོད། དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མ་རེད། སྐབས་འདིར་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་ལྷ་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དེ་ལྷ་བྱའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་རྣམ་པ་ལྷ་མ་ཡིན་པའམ་དེ་ལྷ་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་མེད་པ་རྣམ་པ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡོད་པེད། འོན་ཀྱང་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་རེད། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་དོན་འདྲེས་པར་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་རགས་པ་མེད་པ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མིང་དང་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་འཇིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་མེད་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ལྷ་བྱའི་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་ནི་དཔེར་ན་སྤྱ་གུ་སྤྱེས་མ་ཐག་པ་ལྷ་བྱ་ལ་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་དེ་ལ་སྐྱེ་དོན་འདྲེས་འཇིན་གྱི་རྟོག་པ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། སྐྱེ་ཞེས་པ་ནི་མིང་དང་། དོན་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་གཉིས་བསྐྱེས་ནས་འཇིན་པ་དེ་ལ་

སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་ཆུང་ཆུང་ལ་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ལྟ་བུ་ཆུང་ཆུང་གྱི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་
 མ་རེད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡང་དག་འདས་ཞེས་པ་ནི། ཕྱིང་ཞིབ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་དབྱེད་ལས་འདས་པའི་
 དོན་ཡིན། དེ་ཡང་སྦྱར་ང་རང་ཆོས་ཞི་གནས་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད། ཞི་གནས་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་བཅས་བསམ་གཏན་བཞི་རིམ་བཞིན་སྒྲོམ་
 གྱི་ཡོད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་སོགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རགས་པར་རྟོག་པ་དང་ཞིབ་མོར་དབྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྦྱར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་དང་
 བཅས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རེད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་པོ་དེ་ཞི་བའམ་རྟོག་དབྱེད་གཉིས་ལས་འདས་འགྲོ་གི་ཡོད། དེས་ན་བསམ་གཏན་གོང་མ་གསུམ་པོ་རྟོག་
 དབྱེད་གཉིས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་རེད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་དབྱེད་ལས་ཡང་དག་པར་

༡༡། །འདས་པའི་བསམ་གཏན་གོང་མ་གསུམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་འགགས་ནས་ཞི་སོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་
 གི་ཡོད། དཔེར་ན་ང་རང་ཚོ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཉ་ཅང་གི་གཉིད་མཐུག་པོ་ཁུག་པའི་སྐབས་སུ་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་རེད། ཡང་སྒྲོམ་རྒྱག་པའི་
 སྐབས་སུ་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཅེས་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་གང་ཡང་མེད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཕར་འགགས་སོང་བ་ལྟ་བུའི་འགོག་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་གི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ཞིག་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད། དེ་སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་དེའི་སྐབས་སུ་རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་སྐབས་སུ་ཚས་
 ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ངོ་བོའི་དོན་ཞེས་པ་
 ནི། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་མེད་པའི་ངོ་བོ་བཅའ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཕྱི་ཡི་གཟུགས་སྒྲིབ་པ་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བཅའ་པོ་ཡིན་པས་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ངོ་བོ་རེད།

༡༡། །ང་རང་ཚོས་སྒྲོམ་རྒྱུ་པའི་སྐབས་སུ་དགེ་བའི་རྣམ་རྟོག་ཡོད་ན་ཡང་བར་ཆད་རེད། མི་དགེ་བའི་རྣམ་རྟོག་ཡོད་ན་ཡང་བར་ཆད་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་
 ཅད་སྤང་དགོས། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དགག་དགོས། དེས་ན་ང་རང་གིས་དགེ་མི་དགེའི་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་མེད་སྟུང་དུ་འཛིན་ནས་བསྒྲོམ་དགོས་གསུངས་པ་རེད། སྤྱིར་ཞི་གནས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲོམ་དེ་ཡག་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲོམ་དེ་ཡག་པོ་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་ནས་ང་རང་གི་རྣམ་རྟོག་འདི་མེད་དགོས་
 བསམ་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་རེད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་མངོན་རྟགས་སུ་འཛིན་པ་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་རེད་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལྷ་སྤངས་པའམ་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིག་སྟེ་དགོས། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པ་ཅུང་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་

ཤེས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ལས་འདས་པ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། རྣམ་རྟོག་བཀག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་མེད་རེད་སོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། བྱད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཉི་ཆེ་བ་ནི་མ་ཡིན་དང་། གནས་མེད་པ་དང་གཏན་དུ་དང་། ༥༦ ཞོང་ན་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། །བྱད་པར་རྣམ་པ་ལྟ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་ལས་བྱད་པར་འཕགས་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་ལྟ་གསུང་གི་ཡོད། དང་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནི། འཁོར་བ་ལ་སྤང་བྱ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་སྤང་བྱར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཞན་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་གསུངས་པ་ནི། སྤང་བྱ་ཆུང་དུ་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་ཆུང་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་ལ་འབྱུལ་པའི་མ་རིག་པ་དང་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་སྤངས་པའོ། །དེ་ནི་གཞན་ལས་བྱད་པར་དུ་

༡༡། །འཕགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གནས་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་གང་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་པ་སྟེ། འཁོར་བ་ལ་འབྱུལ་ནས་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་འཁོར་བ་ལ་སྒྲག་ནས་དེ་ལས་བྲོས་ཏེ་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་འོ། །རང་ཉིད་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་སྒྲིན་གྱིས་མ་གོས་པ་དང་། དེའི་སྒྲིན་གྱིས་མ་གོས་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་པ་སྒྱབ་པར་མཛད་ནས་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་ནི་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་གཏན་དུ་བ་ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེ་རང་གི་སྒྲོ་ཡིས་བཟོས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་དེ་གནས་སྐབས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཡང་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྒྲུ་ཡོང་གི་ཡོད། ད་ལྟ་ཚས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཚས་ཉིད་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་དེ་དང་པོ་མ་རྟོགས་ནས་འབྱུལ་སོང་བ་ཡིན་པ་ལ། རྗེས་མར་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེ་ལ་སྒྲུར་ཡང་འབྱུལ་པ་ཡོང་གི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་

བརྟེན་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱའི་ངོ་བོ་དེ་གཏན་དུ་བ་ཡིན་པ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱའི་འབྲས་བུ་དེ་ངོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཡང་གསུང་གི་ཡོད། ངོ་བོ་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེ་ལས་ཚུར་ལོག་ནས་འགྱུར་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་གཏན་དུ་བ་ཡིན་པ་ནི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་གོང་ན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ནས་རྟོགས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་བེན་པ་རེད། ཡང་བསྐྱར་དེའི་སྟེང་དུ་རྟོགས་རྒྱ་དང་འཕྲོབ་རྒྱ་དང་བགྲོད་ས་ལྟ་བུ་དེ་ལས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཉན་རང་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམ་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱེད་ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ཐ་མ་ལས་ཡོངས་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་རིང་དུ་བྱེད་པ་དང་། ༥༡ །སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བདེ་སྟོང་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཡི། རླུང་པ་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡི། ༥༢ །ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ལ་ནི་འཇུག་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་སྦྱོང་བ་དང་། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་བྱེད་དང་། ༥༣ །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད། །གཏོད་ཅིང་སྟོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་ལྷ་ལས་ཀྱི་བྱད་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞིའི་ཐ་མ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་

༡༡། །ལས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གསུངས་པ་རེད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་བྱེད་ལས་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ཡེ་ཤེས་དེའི་བྱེད་ལས་ལ་རྣམ་པ་ལྟ་གསུངས་ཡོད། བྱེད་ལས་དང་པོ་རྣམ་རྟོག་རིང་
 ཏུ་བྱེད་པ་ནི། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་འབྱུལ་པ་ཐམས་ཅད་རིང་ཏུ་སོང་བའམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བྱེད་པ་འོ། །རྣམ་རྟོག་འབྱུལ་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་ཞིག་རེད། སྦྱིར་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྦྱེ་བའི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ལྟ་གསུངས་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱེས་
 བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །སྦྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་ནི། མི་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་བཟོས་བཞག་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཡིས་ཐད་ཀར་ལ་འབྲས་བུ་དེ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལས་
 གཉིས་པ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་སྟོར་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་འགྲོ་གི་ཡོད། རྣམ་རྟོག་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ག་རེ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་སྟོར་བ་ཞེས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པའི་བདེ་བ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་ལ་རྣམ་རྟོག་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་སྐབས་འགར་བདེ་བ་ཡོད་པ། སྐབས་འགར་

བདེ་བ་དེ་ཉམས་སོང་ནས་སྤྱག་བསྐལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་བ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བྲལ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་བ་དང་སྤྱག་བསྐལ་མཐའ་དག་ལས་གཏན་དུ་འབྲལ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། སྤྱ་ན་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པའམ་གཏན་དུ་རྟག་པའི་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་གི་ཡོད། དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུའི་ནང་ནས་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལས་གསུམ་པ་སྦྱིབ་པ་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བུ་སྦྱིབ་པ་གཉིས་པོ་བྲལ་བར་བྱེད་གྱི་ཡོད། སྦྱིབ་པ་དང་པོ་ནི་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་སྤོངས་པའི་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་གསུང་གི་ཡོད། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་སྦྱིར་བཏང་གི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རགས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་བྲལ་

ཚུལ་ཉིད་	༡༡། །བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བྱུགས་ལ་འབྲུལ་པའི་	
རྒྱུ་ལས་	རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲལ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་དེ་ལ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལས་བཞི་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་གནས་	
ཚུལ་འབྱེད་།	ལུགས་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས། ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་ཉིད་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་	
	འདྲེས་པར་གསལ་བར་གཟིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཅན་དང་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་འཇུག་པའོ། །དེ་ནི་འབྲས་བུ་ལྔའི་ནང་ནས་བཞི་	
	པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་པ་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་འདྲེས་	
	ལྟ་བ་མཐུན་པ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ན་དེ་ལ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བརྗོད། བྱེད་ལས་ལྔ་པ་རྫོགས་སྒྲིབ་སྦྱངས་གསུམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་	

པ་ནི། རང་གིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྲིགས་བསགས་པ་དང་། ཚྲིག་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ་ཞིང་ལུན་སུམ་ཚྲིགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བ་
 དང་། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་ཚྲིགས་ལ་དད་པ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཚྲིག་གསུངས་ནས་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་བཀོད་དེ་མཐར་ཐུག་རྣམ་
 མཁེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲིན་པའམ་གཏོད་ཅིང་སྟེར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་མཐར་ཐུན་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ནི་འབྲས་བུ་ལྔ་ཡི་ནང་ནས་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ལྔ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་འཇུག་པ་ནི། ༤༠ །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ། །འཇུག་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ། །འདི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ༤༡
 །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིར་ཚྲིག་ཉིད་ལ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དོན་ཚན་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དོན་ཚན་དུག་པའི་བར་གོང་དུ་ཞུས་ཟིན་ནས། དེ་རིང་

༡༡། །གི་སྐབས་སུ་དོན་ཚན་བདུན་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་གང་འདྲ་བྱས་ནས་གནས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། གནས་མ་གྱུར་པའི་
 སྐབས་སུ་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དང་། གནས་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་གང་འདྲ་ལ་འགྱུར་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོར་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་
 དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོམ་པར་འདོད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་འདི་ལྟར་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་ཞེས་འདི་འདྲ་བྱས་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་གི་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་ཤེས་པས། །མི་བདེན་པར་ནི་ཡོངས་བརྟགས་པའི། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་པ། །མེད་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་རྒྱ། ༤༢ །
 དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་དད་རྒྱ། །དེས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཅས། །སྒྲུང་དུ་ཟིན་ཀྱང་མེད་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱ་དགོས་ཤེ་ན། དང་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་མ་ཤེས་ནས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པའི་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་དགོས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་དང་པོ་འཁོར་བར་

འབྲུམས་པའི་ཚུལ་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། ང་རང་ཆོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟེར་ནའང་རུང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟེར་ནའང་རུང་སྟེ། དོན་དམ་པའི་གནས་སྤངས་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་ཉ་མ་གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བདེན་པའམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཚུར་ཡོངས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འབྲུལ་ཡོང་གི་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཉ་མ་གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བ་འབྲུལ་བ་ཞིག་ཤར་གྱི་ཡོད། སྦྱིར་རང་གི་སེམས་འདི་ངོ་བོ་སྟོང་པའམ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་རང་བཞིན་གཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་། རང་བཞིན་འགག་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་འགག་པ་མེད་པ་དང་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུལ་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་ཤར་ཡོང་གི་ཡོད། གསལ་བའི་དབང་གིས་རྣམ་རྟོག་དེ་ཤར་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་དེ་ཤར་ནས་འབྲུལ་འགོ་གི་ཡོད་རེད། དཔེར་ན་ང་རང་ཆོས་རི་མོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བལྟ་དུས། སྦྱིར་བཏང་གི་རི་མོ་དགྲུས་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེ་ལ་རི་མོ་རེད་བསམ་པ་མ་གཏོགས་འབྲུལ་གྱི་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་རི་མོ་དེ་གཤིན་ཏུ་སྦྱས་ཀ་དག་པོ་རི་མོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་མིག་འབྲུལ་ནས་རི་མོ་དེ་ལེབ་ལེབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། མི་ཡི་རྣམ་པ་ཚུར་གོང་གོང་ལྟ་བུ་དང་། ཁང་པ་ཡིན་ན་ཡང་དངོས་གནས་ཁང་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་།

༡༡། །ནས་མིག་འབྲུལ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་བ་ཤར་ནས་འབྲུལ་
 ཡོང་གི་ཡོད། སྒྱིར་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ངོ་བོ་སྟོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་བ་ཡིན་པས་གཅིག་པ་མ་གཏོགས་ཐ་དད་པ་ཡོད་མ་རེད། རྣམ་པ་གསལ་བོར་ཤར་
 བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོ་གསལ་བརྒྱད་འཆར་ཡོང་གི་ཡོད། རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་འཆར་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་གཞི་ལྟ་བུ་དེ་ཀུན་གཞི་རེད། ཀུན་གཞི་དེ་ལ་རྩ་བའི་ཚིག་གི་ནང་དུ་ས་བོན་
 ཐམས་ཅད་པ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞི་ཞེས་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བག་ཆགས་ལྟ་བུ་དེ་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་དུ་བཞག་ནས། དེའི་བག་ཆགས་དེ་ཚུར་སང་ནས་སྒྲུང་བ་རྣམ་
 པ་སྣ་ཚོ་གསལ་བ་འཆར་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་སྐྱབས་འགར་བག་ཆགས་བཟང་པོ་བཞག། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་བ་བཟང་པོ་ཤར། སྐྱབས་འགར་བག་ཆགས་ངན་པ་བཞག། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་བ་སླུག་
 པོ་ཤར། དེ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་སྣ་ཚོ་གསལ་བ་བཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲུང་བ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་བ་འཆར་ཡོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ལྟ་བུ་དེ་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞི་ཞེས་པ་

དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་སྒྲུང་སྒྲ་ཚོགས་པ་འཆར་གྱི་ཡོད། ཀུན་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲུལ་པ་དེ་
 ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དུག་གསུང་གི་ཡོད། མིག་ན་བ་སྒྲ་ལྟེ་ལུས་ཡིད་བཅས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དུག་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་གི་རྣམ་པ་ལ་ཤར་ནས། ཡུལ་རྣམ་པ་དུག་པོ་དེ་ཡིས་
 རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དུག་པོ་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས། སྒྲུང་བ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཤར་ནས་འབྲུལ་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་དང་པོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་གཞི་ལས་ཐམས་ཅད་འཆར་དུ་རུང་བ་ཡིན། ཀུན་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དུག་སྦྱེས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུལ་པ་རྣམ་པ་སྒྲ་
 ཚོགས་འཆར་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་ཡེ་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་དེ་ཐམས་ཅད་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་པ་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྒྲུང་ཚོས་ཉིད་
 མི་སྒྲུང་ཞིང་། ༥³ །དེ་མི་སྒྲུང་བས་ཚོས་ཉིད་སྒྲུང་། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་འཇུག་པ་འོ། ༥⁴ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་ལྟའི་སྒྲུང་བ་འདི་འབྲུལ་པ་རེད་ལ། དེའི་སྤྱིར་ན་

༡༡། །ད་ལྟའི་སྒྲུང་བ་འདི་སྒྲུང་ན་གནས་ལུགས་ཆོས་ཉིད་དེ་སྒྲུང་གི་ཡོད་མ་རེད། ད་ལྟའི་སྒྲུང་བ་འདི་མི་སྒྲུང་བའམ་ད་ལྟའི་སྒྲུང་བ་འདི་འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་ན་གནས་ལུགས་ཆོས་ཉིད་
 དེ་སྒྲུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ན། །ཞེས་ད་ལྟའི་སྒྲུང་བ་འབྲུལ་བ་དེ་སྒྲུང་ས་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུལ་
 པའི་སྒྲུང་བ་འདི་ཇི་ལྟར་འཆར་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ཤེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་བྱུང་བ་ཡོང་བ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟ་འདི་
 ཡི་ནང་དུ་སྒྲུང་བ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་གཉིས་ཅུང་ཟད་འགལ་བསྐྱད་པ་ལྟ་བུ་གསུང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་ད་ལྟའི་སྒྲུང་བ་འདི་
 ག་རང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རེད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོལ་བ་རེད། ད་ལྟའི་སྒྲུང་བ་འདི་སྒྲུང་ས་ནས་འདི་ལས་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱག་རྫོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་རྟོགས་རྒྱ་མཐོང་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ན། སྒྲུང་བ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཉིས་མི་འགལ་བ་ལྟ་བུར་གསུང་གི་ཡོད། འོན་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་

སྐྱར་ལམ་ཞེས་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་མགྲོགས་པོ་རྟོགས་བྱལ་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་དེ་དངོས་སུ་ངོ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ། བྱི་ཡུལ་གྱི་
 ཚེས་ཉིད་ལ་གཙུག་པོ་མ་བྱས་པར། རང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཐད་ཀར་བལྟས་བཞག་པ་རེད། རང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་དེ་དམིགས་བསལ་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་བསྒྲུམས་ནའང་རུང་།
 དེ་ཙམ་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་མ་བྱས་པར་ལོ་དང་བླ་བ་འགའ་ཞིག་གི་རིང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བལྟས་ན་ཡང་རུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཚེས་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་པས་ཚེས་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་
 དུ་མཐོང་གི་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་ན་མངོན་སུམ་ལམ་དུ་བྱས་ནས་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་ལ་སྒྲུང་བ་འདི་འགོག་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་འདིར་བསྟན་བཅོས་
 ཀྱི་ནང་དུ། ཚེས་ཉིད་དེ་མཐོང་ན་སྒྲུང་བ་དེ་མི་མཐོང་། ཚེས་ཅན་སྒྲུང་བ་འདི་མཐོང་ན་ཚེས་ཉིད་མི་མཐོང་གསུངས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་ན་བསམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བྱིད་ཀྱི་རེད། དེས་ན་འདི་གཉིས་ལ་
 རྟོག་ཙམ་བྱུང་པར་ཡོད། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་རྗེས་དཔག་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་པའི་སྒྲུང་བ་དང་། དོན་དམ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་མི་ཡོང་བར་བསྟན་

༡༡། །པ་དང་། ལྷག་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རང་རང་སོ་སོས་སྒོམ་པའི་ཉམས་སྟངས་གི་སྟེང་ལ་སྒོམ་ཡོང་དུས་ཚུལ་ཉིད་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་མཐོང་
 ན་ཡང་ཕྱི་ཡི་སྒྲུང་བ་འདི་འགག་གི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚན་དང་བྱུང་པར་ཡོད། དེ་ལྟར་སྒྱུར་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་སྐབས་གང་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་།
 ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་རྫོགས་པའི་སྐབས་གང་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམིགས་ལས་རྣམ་རིག་ཙམ། །དམིགས་ལས་དོན་རྣམས་མི་དམིགས་དང་། །དོན་རྣམས་མི་
 དམིགས་པ་ལས་ནི། །རྣམ་པར་རིག་ཙམ་མི་དམིགས་དང་། ༥༥ །དེ་མི་དམིགས་ལས་གཉིས་པོ་ནི། །བྱུང་པར་མེད་པའི་དམིགས་པ་འདྲུག །དེ་གཉིས་བྱུང་པར་མི་དམིགས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྫོགས་པའི། ༥༦ །ཡེ་ཤེས་ཡུལ་མེད་དམིགས་
 མེད་པ། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས། །རབ་ཕྱེ་བ་ནི་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྱུར་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ནས་ཀུན་གཞི་ཤར་བ་དང་། ཀུན་གཞིའི་ངང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དུག་ཤར་
 ནས་སྒྲུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཤེས་ཡོང་དུས། ཚུལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་འམ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཡིན་པ་ཏྲ་གོ་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་

དུ་དམིགས་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་ཤེས་ཡོང་དུས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་སེམས་གྱི་སྣང་ཆ་ཙམ་དུ་ཉ་གོ་གི་ཡོད་རེད། དེ་ནས་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་གྱི་སྣང་བ་ཙམ་ལས་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་
 ཡོང་དུས་ནང་གི་སེམས་འདི་ཡང་སྤྱི་ཡི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། ནང་གི་སེམས་འདི་ཡང་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའམ་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་གཟིགས་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་གཟིགས་ན་
 སྤྱི་གཟུང་བ་དང་ནང་གི་འཛིན་པ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བྱུང་མེད་པར་གཟིགས་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་དང་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་གཉིས་ཀ་བྱུང་པར་མེད་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཟིགས་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུང་གི་ཡོད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ནི་གང་འདྲ་ཞིག་རེད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་
 ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དངོས་གནས་རྣམ་པར་རྟོག་ནས་འདི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། འདི་ཡག་པོ་རེད། འདི་སྤྱུག་པོ་རེད་སྟུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལ་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པས་ཞེས་དངོས་པོའི་མཆོན་མ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་སྤྱིར་ན་

༡༡། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་རྟུ་བྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྱིར་སྒྲུང་བ་སེམས་སྒྲུང་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཤབ་པ་དང་། སྒྲུང་བ་སེམས་སྒྲུང་དུ་གཏན་ལ་ཤབ་ནས་དེའི་སྒྲུང་དུ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཤབ་པ་རེད། སྒྱིར་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་ནང་དུ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོང་ཉིད་དེ་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲོ་ནས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས་སྒྲོང་ཉིད་
 ཡིན་པར་ངེས་ཤེས་སྒྱེ་བའི་ཐབས་དེ་བསྟན་གནང་བ་རེད། དེ་ཡང་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོང་ཉིད་གཙོ་བོར་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཤབ་པ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་འདིར་
 སྒྲོང་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཤབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐོག་མར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པར་བསྟན་ནས་སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་དེ་ཡང་ངོ་བོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཤབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་ལྷགས་གཉིས་བྱུང་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷགས་གཉིས་བྱུང་བའི་རྩ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་རང་གིས་གསུངས་ཡོད། དེ་
 ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྒྲོར་བའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དེ་ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་

གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷ་བ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཙུག་པོ་བསྟན་གནང་བ་རེད། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་གཙུག་པོ་བསྟན་ནས་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་གཞུང་འདིའི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་སྒྲུང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་འདི་ཡང་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྟན་གནང་བ་རེད། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་དུས་སྦྱིར་ཏོག་ཙམ་ལམ་རིང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ངེས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་སྦྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཞེ་དྲག་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ལམ་དེ་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ངོ་སྟོན་དགོས་ན། རྗེས་དཔག་གི་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་འདྲ་རེད་ཟེར་ནས་ངོ་སྟོན་པའི་ཐབས་ལྟ་བུ་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ངོ་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་གཙུག་པོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་ངོ་སྟོན་པ་དེ་ཞེ་དྲག་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོ་མ་བྱུག་ཆེན་དང་རྫོགས་ཆེན་གྱི་སྐབས་ལ་གཙུག་པོ་སེམས་ཀྱི་སྟོང་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ངོ་སྟོན་གནང་གི་ཡོད།

༡༡། །དེས་ན་འདིར་ཐོག་མར་སྣང་བ་སེམས་སྣང་དུ་གཏན་ལ་ཕབ། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་སྣང་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་ཕྱག་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་རིམ་དང་ཞེ་དྲག་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཡིད། དངོས་གནས་ཉམས་སྤྱོད་གི་སྒྲིམ་དང་ཞེ་དྲག་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཡིད། དེ་ཡང་ང་རང་ཆོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྱུལ་ནས་ཁ་ནང་དུ་རྩ་བ་ནས་མ་བསྐྱོར་བའམ་རང་གི་སེམས་ལ་རྩ་བ་ནས་ལྟ་རྟོག་མ་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡིད། ནང་གི་སེམས་ལ་བརྟག་དབྱེད་རྩ་བ་ནས་མ་བྱས་པར་དོན་མེད་པར་འབྱུལ་ནས་ང་རང་གི་སེམས་གཅིག་ཡིད། ང་རང་ལ་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་གཅིག་ཡིད། རྣམ་རྟོག་དེ་གིན་ཏུ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་བསམས་ནས་འབྱུལ་བསྐྱད་ཡིད་རེད། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་འབྱུལ་བསྐྱད་པ་རེད་མ་གཏོགས། དོན་དུ་དངོས་གནས་ཁ་ནང་དུ་བསྐྱོར་ནས་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་དེ་གང་ན་འདུག །ངོ་བོ་གང་འདྲ་འདུག །ཡག་པོ་བལྟས་ན་ང་རང་གི་སེམས་འདི་མཐོང་རྒྱ་ཡིད་མ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་ག་པར་འདུག་བལྟས་ན་རྙེད་ཀྱི་མ་རེད། མཐོང་གི་མ་རེད། དེ་མ་རྙེད་པ་དེ་ང་རང་གིས་བལྟ་མ་ཤེས་ནས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སེམས་འདི་གིན་ཏུ་དྲངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སེམས་འདི་ཞེ་དྲག་ཁུང་ཁུང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནས་མ་རྙེད་པ་རེད་དམ་ཞེ་

ན། དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་རེད། འོ་ན་མ་མཐོང་བ་དེ་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། སེམས་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་དངོས་གནས་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ན་ཡང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་རེད། དེ་མ་གྲུབ་པ་རེད་ཟེར་ནས་གསར་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་མ་རེད། རིགས་པས་བརྟག་དབྱུད་བྱས་ནས་སེམས་མ་གྲུབ་པར་བཟོ་དགོས་མ་
 རེད། སེམས་ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། བྱི་ཡི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་གོང་དུ་རིགས་པ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། དཔེར་ན་ལག་པ་ཟེར་བ་དེ་དངོས་གནས་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། འདི་
 མཐེ་བོང་རེད། འདི་མཇུག་མོ་རེད་ཟེར་ནས་བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་བཏང་ནས་བརྟག་དབྱུད་བྱས་ན། ལག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་པལ་ཆེར་ཡིན་ས་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སེམས་ལ་ལྟ་བའི་སྐྱབས་
 སུ་དེ་འདྲའི་བརྟག་དབྱུད་མང་པོ་གནང་དགོས་མ་རེད། སེམས་ཁོ་རང་ག་པར་འདུག་བལྟས་ན། ཨོ་སེམས་འདི་གང་དུ་ཡང་མི་འདུག་བསམས་ནས་སྟོང་ཉིད་དེ་དངོས་སུ་མཐོང་གི་ཡོད། འོ་ན་སེམས་
 འདི་སྟོང་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་རེད། གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་གསུང་གི་ཡོད། གསལ་བ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་འདི་གང་དུ་བཅུལ་ཡང་མ་རྟོད་པའམ་མི་མཐོང་བའི་ཆོ། འོ་ན་ང་ལ་

༡༡། །སེམས་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ངའི་ལུས་པོ་འདི་རོ་ལ་འགྱུར་འགྲོ་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རོ་ལ་འགྱུར་གྱི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་འདི་བཙལ་ནས་བལྟས་ན་རྟེན་གྱི་མ་རེད། འོན་ཀྱང་
 ང་རང་གིས་ཐམས་ཅད་ཉ་གོ་གི་རེད། ཐམས་ཅད་ཤེས་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་གསལ་བ་གསུང་གི་ཡོད། གསལ་བ་ཞིན་དུ་ཡང་གསལ་བ་ཟེར་བ་དེ་གང་དུ་འདུག་བལྟས་ན་རྟེན་གྱི་མ་རེད། དེ་ལ་གསལ་བ་དང་
 ལྟོང་བ་བྱུང་དུ་འདུག་པ་ཞེས་གསལ་བ་ཞིན་དུ་ངོ་བོ་ལྟོང་བ་ཡིན་པ་དང་། ལྟོང་བ་ཞིན་དུ་རང་བ་ཞིན་གསལ་བ་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་སྒྲོམ་པའི་ཉམས་སྤྱོད་དང་། རིགས་པས་གཏན་
 ལ་ཕབ་པ་གཉིས་དེ་ཕལ་ཆེར་མ་ཉམ་དུ་ཡོད་གི་ཡོད། དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། དུག་རྩོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ངོ་སྤྱད་ནས་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སྤྱོད་བ་གཉིས་པོ་སྟབས་ཅིག་
 དུ་ཡོད་བ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་བརྩོན་ཞིང་སྦྱོར་བས་ས་དང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་འདུག་པ་ནི། སྦྱོར་བས་ས་ལ་འདུག་པ་ནི། ༥༡ །རྣམ་པ་བཞི་ཅུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །མོས་པའི་རབ་དུ་སྦྱོར་བས་ནི། །མོས་པས་
 སྦྱོད་པའི་ས་ལ་སྟེ། །ངས་པར་འབྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སོ། ། ༥༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ས་བཙུང་བརྒྱད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སྤྱོད་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་ས་དང་ལམ་གང་འདྲ་

བྱས་ནས་བགྲོད་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐབས་འདིར་ས་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་ཡོད། ས་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་པའི་ས་མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། རྟོགས་ཟིན་ཡང་ཡང་སྒྲོམ་པའི་ས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུན་པའི་ས་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །དང་པོ་མོས་པས་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ཞེས་པ་ནི། དང་པོ་ནས་ཚོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་གྱི་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་མོས་པ་བྱས་ནས་འདི་ཚོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན། ཚོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་བསམས་ནས་མོས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྒྲོམ་དགོས་གྱི་ཡོད། དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། གཉིས་པ་ས་དང་པོ་མཐོང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ནི། སོ་སོར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡི། སྦྱོར་བས་ས་ནི་དང་པོ་སྟེ། །དེ་ཉིད་རེག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྦྱོར་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཉིད་གྱི་དོན་སོ་སོར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བས་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དངོས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ཉམས་སྦྱོང་གི་སྒྲོ་ནས་ཚོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རེག་པའི་

༡༡། །གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་ས་དང་པོ་གསུང་གི་ཡོད། ལམ་ལུ་འཛིན་དང་ནས་མཐོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྗེས་དྲན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ནི། བསྒྲོམ་པས་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བས་ནི། ༤༧ །མ་དག་
 པ་ཡི་ས་དྲུག་དང་། །དག་པའི་ས་ནི་གསུམ་པོ་སྟེ། །དེ་ནི་རྗེས་དྲན་གནས་སྐབས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་གཟིགས་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་གཟིགས་
 པ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་གི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་སྒྲོན་མ་ནས་གོམས་པའི་བག་
 ཆགས་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་ཏྲོག་ཙམ་འགྲིབ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཏྲོག་ཙམ་འབྲུལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཤེ་ན། སྒར་མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་གྱི་
 རོན་དེ་བསྒྲོམ་དགོས་རེད། སྒྲོམ་ཞེས་པ་ནི་སེམས་ལ་གོམས་པ་ཡོད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། ང་རང་ཆོ་དང་པོ་འབྲུལ་པ་ལ་གོམས་སོང་བ་རེད། འབྲུལ་པ་ལ་གོམས་སོང་བ་དེ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་མ་འབྲུལ་
 པ་ལ་གོམས་པ་ཡོད་དགོས། ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་གོམས་པ་ཡོད་དགོས། དེ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་གསུང་གི་ཡོད། སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མ་དག་ས་དྲུག་ཅེས་པ་ནི།

ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དེ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མ་དག་ས་དྲུག་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལ་གང་གིས་མ་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མ་དག་པའི་འབྲུལ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
 ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་མ་དག་ས་དྲུག་ཅེས་བརྗོད། གཉིས་པ་དག་པ་ས་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། མ་དག་པའི་ས་དེ་དག་ལས་ཡར་བཀལ་ནས་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་དང་བརྩ་པའི་སྐབས་སུ་དག་པ་ས་
 གསུམ་གསུང་གི་ཡོད། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མ་དག་པའི་ཉོན་ཡིད་ཡོད་མ་རེད། འབྲུལ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སླེབ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་མ་དག་ས་དྲུག་དང་། དག་
 པ་ས་གསུམ་བཅས་དགུ་པོ་དེ་དག་ནི་སྒྲོན་ཚལ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་
 ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ས་མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ནི། མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱར་བས་ནི། ༡༠ །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་
 དུ། །ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་སོ། ༡༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚལ་ཉིད་གནས་གྲུབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱིར་ས་བཅད་ནམ་པ་བརྩ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། བརྒྱད་པ་ས་དང་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་པའི་ཚུལ་བརྟན་

༡༡། །པའི་སྐབས་རེད། དེའི་ནང་ནས་སྒྲིབ་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་དེ་ཞུས་ཟིན་ནས། དེ་རིང་གི་སྐབས་སུ་མཐར་ཐྱིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་གི་སྐབས་དེ་ཞུ་གི་ཡིན། དེ་
 ཡང་མཐར་ཐྱིན་པའི་ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ངོ་བོ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐར་ཐྱིན་པ་
 གཟིགས། དེ་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྒྲུང་འདི་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཟིགས། དེའི་ཐྱིབ་ན་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མ་རིག་པ་རྣམས་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྤངས། དེ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྒྱས། མཐའི་པ་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཉིད་
 དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཀྱང་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པར་མཐའི་པ་སྟེ། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའོ། །དེ་ལྟར་མཐའི་ཡེ་
 ཤེས་རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུང་ཚུལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འབྲུལ་གྱི་ཡོད་པ། གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྤྲུལ་བསྐྱེད་གི་ཡོད་པ། སྤྲུལ་

བསྐྱལ་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་གང་འདྲ་ཡིན་པ་ནམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟར་མཁྱེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡི་བྱུགས་ལ་བརྩེ་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་
 རོ། །བརྩེ་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་རུས་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་གི་ཡོད། མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རུས་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་འབྱུང་གི་ཡོད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱབ་འདོད་ཀྱི་བྱུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སྙིང་རྗེ་སྦྱེས་ནས་བསྐྱད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྦྱོབ་བྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་པ་ལྟ་
 བུ་མ་ཡིན་པར། སྦྱོབ་བྱབ་པའི་རུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་གི་ཡོད། རུས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། སྦྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། འབྱུལ་བ་དང་སྟུག་
 བསྐྱལ་དེ་སྤང་དུ་རུང་བ་ཞིག་ཡིན། སྤང་དུ་རུང་བ་དེ་ལ་སྤང་དུ་རུང་བ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་ན། དེ་སྦྱོང་བྱབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 གནས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པའི་བྱིར་ན། གདུལ་བྱ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་། གནས་སྐབས་སྐལ་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ། དེམ་གྱིས་སེམས་

༡༡། །ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལས་སྒྲོབ་བྱབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་མཁྱེན་བརྩེ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤྲུག་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་སངས་རྒྱས་ལ་མཁྱེན་བརྩེ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བློན་ལས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ལྟན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་བློན་ལས་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པའི་བློན་ལས་
 མོ། །བློན་ལས་ལྟན་གྱིས་འགྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་མཁྱེན་བརྩེ་རྒྱས་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བློན་ལས་དེ་འབད་ཚུལ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་གི་
 ཡོད། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་འབྲུལ་པ་དེ་སྤང་དུ་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་སྤངས་ན་ཕན་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། མ་སྤངས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཚོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་
 གྱི་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་བརྩེ་རྒྱས་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་བྱབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
 ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འབྲོབ་དུ་རུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བློན་ལས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་

ལྷན་འགྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛེད་པ་དེ་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པར་བྱུང་བར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛེད་པ་དེ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛེད་པ་རྒྱན་མི་འཆད་པ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཇུག་ཀྱང་། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྐལ་བ་དང་མི་ལྷན་པ་ཡོད་ན། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་འཆད་འགོ་གི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གནས་སྐབས་རྒྱན་ཆད་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ན་ཡང་གཏན་དུ་རྒྱན་འཆད་འགོ་གི་ཡོད་མ་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་དེ་དུས་ཏྲག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛེད་པ་ཕྱིན་ལས་རྒྱན་མི་འཆད་པ་འབྱུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་དེ་ལ་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པ་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མཛེད་པ་ཕྱིན་ལས་ཇི་སྟེད་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པའི་སྟོར་བ་དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱིར་སེམས་

༡༡། །ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགའ་ཞིག་གིས་བསམས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐུགས་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མང་པོ་ལ་གཟིགས་ནས་རྟག་ཏུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ལྡན་པ་འདྲ་པོ་དང་། རྟག་ཏུ་ཐུགས་སྦྱོབ་དང་། སེམས་པ་མི་སྦྱིང་བའི་ངང་ལ་ཡོད་ཀྱི་རེད་
 བསམ་པ་ཡོང་གི་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་མ་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་
 སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་སེལ་དུ་རུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དེ་སེལ་བའི་རྣམས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་སེལ་བྱའུ་པ་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་
 ཤིན་ཏུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཐུགས་མཉེས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་རིང་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱབས་སོང་། དེ་རིང་སེམས་ཅན་གཉིས་སྐྱབས་སོང་། མ་འོངས་པ་ལ་འདི་སྦྱོབ་བྱའུ་ཀྱི་རེད་དགོངས་
 ནས་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཡོད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱིང་རྗེ་དེ་དགའ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་རེད་མ་གཏོགས་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མ་རེད། དེ་ཡིས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་

བའི་ས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དགུ་པ་གནས་མ་གུར་ན་ཉེས་དམིགས་བཞི་པོ་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཉེས་དམིགས་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི། །གནས་ཡོངས་གུར་པ་མེད་པ་ཡི། །ཉེས་དམིགས་བཞི་སྟེ་ཉོན་
 མོངས་པ། །མི་འཇུག་རྟེན་མེད་ཉེས་པ་དང་། ༥༢ །ལམ་འཇུག་རྟེན་མེད་ཉེས་པ་དང་། །སྤྱང་ན་འདས་པའི་གང་ཟག་རྣམས། །གདགས་པའི་གཞི་མེད་ཉེས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་དག ༥༣ །གདགས་པའི་གཞི་མེད་ཉེས་པ་འོ། །
 ཉེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ས་བཅད་དགུ་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གུར་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོར་གསུང་གི་ཡོད། སྒྲིར་གནས་ཡོངས་སུ་མ་གུར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉེས་དམིགས་ཡོང་གི་
 རེད། ཉེས་དམིགས་གང་འདྲ་ཡོང་གི་རེད་ཅེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱར་ཆུར་ལྗོག་ཡོང་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་རེད། ང་རང་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་མ་དགའ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་
 ན་ཡང་སྤྱར་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཉེས་པ་དང་སྒྲོན་ཡོད་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་སེམས་རྒྱུད་གནས་མ་གུར་པ་སྤྱར་བཞིན་ཡོད་ན་
 ཉོན་མོངས་པ་སྤྱར་བཞིན་ལྗོག་རྒྱུའི་ཉོན་ཁ་ཡོད། སེམས་རྒྱུད་གནས་ཡོངས་སུ་གུར་ན་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱར་བཞིན་ཡོང་རྒྱུའི་ཉོན་ཁ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལམ་ལ་

༡༡། །བརྩོན་ནས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་སྤྲུང་ལྡོག་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་རང་
 བཞིན་གྱིས་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་དང་། འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་ལ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྲུང་ཡང་ལྡོག་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཡིས་ཉེས་པ་དང་པོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉེས་
 པ་གཉིས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེ་མེད་ན། ཉོན་མོངས་པ་སྤྲོད་པའི་གཉེན་པོ་དེ་རྣམས་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་བྱ་བ་དང་ནས་མཐར་
 གཉེན་པོ་དེ་བསྐྱོག་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་ན་དེ་ལྟ་བུ་གཉེན་པོའི་རྒྱས་པ་བྱ་བ་དེ་པའི་སྒྲིན་ལྟ་བུ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་གི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤང་
 བྱ་དེ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་དུ་གྱུར་པའམ་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྤང་གི་རྒྱས་པ་བྱ་བ་དང་ལྟར་གཉེན་པོའི་རྒྱས་པ་
 རྟོགས་འགྲོ་བ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་གི་མ་རེད། དེའི་སྐྱོར་ལ་དཔལ་ལྡན་ཚོས་ཀྱི་བྲགས་པས་དོགས་སྤྲོད་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་དཔེ་དང་བཅས་པ་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད། དོགས་པ་གང་འདྲ་ཡོང་གི་རེད་ཅེ་ན།

དཔེར་ན་ཆུ་མེ་ལ་བསྐྱོལ་ན་ཚ་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་ག་ཚོད་བསྐྱོལ་ན་ཡང་མཐའ་མ་ཆུ་དེ་གང་མོ་ཆགས་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་བསྐྱོལ་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དེ་སྤང་རྒྱ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ག་ཚོད་སྤངས་ན་ཡང་སྤྱར་གཏན་ནས་སྤྱེ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་སྤང་རྒྱ་ཡོད་ས་མ་རེད་སྟེ་མ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ་སྤྱེ་སྤིང་གི་རེད། ཡང་དཔེ་གཉིས་པ་ནི། གསེར་དེ་ལྷ་ན་དང་པོ་ཆུ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་ག་ཚོད་ལྷ་ན་ཡང་མཐའ་མ་ཆུར་བསྐྱམ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོད་གི་མ་རེད། ག་ཚོད་བསྐྱོལ་ན་ཡང་རྗེས་མ་ཁོ་རང་དོ་ལྟ་བུ་ཆགས་འགོ་གི་རེད་མ་གཏོགས་གཏན་དུ་ཆུ་ལྟ་བུ་རྩ་བ་ནས་ཆགས་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་རང་ཚོ་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ག་ཚོད་གཙང་མ་བྱས་ན་ཡང་མཐའ་མ་ཆུར་སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་ལ་ལོག་ཡོད་གི་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་གི་རེད། འོན་ཀྱང་གཉིན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། གང་ཟག་སོ་སོ་སྤྱེ་བོ་ནས་འཕགས་པར་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེ་གསེར་དང་ཆུ་ལྟ་བུ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད་གསུངས་ཡོད། ཆུ་དང་གསེར་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་རང་དང་པོ་ནས་དོ་ལྟ་བུ་མཐེགས་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཆུའི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་གང་མོ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་གསེར་ཇི་

༡༡། །ཙམ་ཞུ་ན་ཡང་ཚུར་མ་བྲེགས་པོ་ལ་ལྟོག་གི་ཡོད། ཚུ་ཇི་ཙམ་བསྐྱོལ་ཡང་ཚུར་གྲང་མོ་ལ་ལྟོག་གི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མ་རེད། ཉོན་མོངས་པ་
 དང་འཁོར་བའི་གནས་སྤངས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲུལ་པ་མ་ཡིན་པར། སྟོ་བུར་དུ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འབྲུལ་པའི་གནས་ལུགས་ངོ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་ན་སྤྲར་ཚུར་
 འབྲུལ་པ་ལ་ལྟོག་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་གལ་ཏེ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མེད་ན་གཉིན་པོའི་ལམ་འཇུག་པའི་རྟེན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང་། འཁོར་བ་སྤངས་པའི་བྱང་འདས་སུ་
 གདགས་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་རེད། དེ་དག་གིས་ཉེས་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་བཞི་པ་
 བོ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ལ་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱིབ་པ་ལྟོགས་རེ་བ་དག་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་མཐའ་དག་དག་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གནས་གྱུར་
 པའི་བྱུང་པར་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་འདི་དང་འདི་ཞེས་གདགས་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཁའམ་ཉེས་པ་ཡོད་

༡༡། །དང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚཱ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད། ཚཱ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཟིགས་དུས་ཚཱ་ཉིད་དེ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཚཱ་ཙན་གྱན་
 རྫོང་གི་ཚཱ་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མཁྱེན་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོད་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྩུ་བ་དེ་ལས་བསྒྲོག་ནས་གནས་སྐྱུར་ཡོད་པ་ལ་ཡན་ཡོན་བཞི་ཡོད་པའི་
 ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བསྒྲོག་ནས་ཡན་ཡོན་འཇུག་པ་ནི། །རྣམ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་བཅད་བརྩུ་བ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་བཞི་ལས་བསྒྲོག་
 རས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་ལ་ཡན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། ཡན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞི་ནི། སྤར་ཉེས་པ་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པའི་བྱགས་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཡང་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གཏན་དུ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་པོའི་ཤེས་པ་མཐོང་
 ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་རྣམས་འཇུག་པའི་རྟེན་ཡོད་པ་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གདགས་པའི་གཞི་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱིས་ཏེ་གདགས་པའི་གཞི་

ཡོད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་ཕན་ཡོན་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་མི་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་། ལམ་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་གདགས་གཞི་ཡིན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་མི་བྱད་པའི་འབྱུང་གནས་དང་། རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་སྐབ་པའི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཆོན་པའི་དཔེས་(རི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དེའི་དོན་དཔེས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་)མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་སྣང་བའི་དཔེ། ༡༤ །སྐྱུ་མ་མི་ལམ་སོགས་པ་བཞིན། །གནས་ཡོངས་གྱུར་པ་དཔེར་བྱ་ན། །ནམ་མཁའ་གསེར་དང་ཆུ་སོགས་བཞིན།། ༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་དང་པོ་ཆོས་ཅན་བཤད། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་ཉིད་བཤད་ནས། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་གསལ་པོར་གསུངས་ཟིན་པ་རེད། དེ་ནས་འདིར་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་དེ་དཔེའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་ཡོད། དེ་ཡང་། མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་སྣང་བའི་དཔེ། །ཞེས་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་འདི་དག་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་

༡༡། །སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱུ་མ་དངོས་སུ་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། མེད་བཞིན་དུ་འཆར་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་མིས་པའི་
 སྐྱབས་སུ་འདྲ་དངོས་གནས་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་མེད་བཞིན་དུ་འཆར་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་བ་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་
 གསུངས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དཔེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ཡོད། དེ་ཡང་དང་པོ་སྒྲོན་དང་བཅས་པ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་གྱིས་བྱབ་
 བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེའི་སྐྱབས་སུ་ནམ་མཁའ་གསལ་པོ་མཐོང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོན་དང་འབྲལ་བར་གྱུར་པའི་ཚུལ་ནི་དཔེར་ན་སྤྲིན་དེ་འབྲལ་དུ་རུང་བ་དང་། ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་
 དེ་གཙང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲིན་གྱིས་མ་གོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་གཉིས་པ་ནི། གསེར་དེ་གཡའ་ཡིས་གོས་པའི་སྐྱབས་སུ་གནས་སྐྱབས་གཡའ་ཡིས་གོས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ལ་
 གཡའ་ཡིས་མ་བྱབ་པ་དང་། གསེར་དེ་གཙང་མ་ལ་འགྱུར་དུ་རུང་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་རྟོག་མ་ལ་སོགས་པ་ཡོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་ཚུ་ཡི་རང་བཞིན་དེ་རྟོག་མས་གོས་

བ་མ་ཡིན་པར་ཁུ་དེ་གཙང་མ་ལ་འགྱུར་དུ་རུང་བ་ཡིན། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་བས་བསྒྲིབས་བསྐྱེད་ཡོད། འོན་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མས་མ་
 གོས་པ་རྣམ་པ་གྱུན་དུ་གཙང་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས། དེ་གཙང་མ་ལ་གནས་འགྱུར་དུ་རུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་པའོ། །དེ་ཡིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན་
 བོ། །བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། མཛད་བྱང་དང་། འགྱུར་བྱང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དེའི་རྗེས་སུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཛད་བྱང་གསུངས་པ་རེད། སྤྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་འདི་མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཛད་པ་ཡིན་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་དུས་
 སུ་ནུ་ལ་རྒྱ་དང་། བློ་གྲུལ་གི་ལཱ་འདི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གིན་དུ་དར་བའི་སྐབས་སུ་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ཚུམ་གནང་གི་ཡོད། བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པའི་
 སྐབས་སུ་ཚུམ་པ་པོ་ལ་མཆན་ཉིད་ཆང་མ་ཆང་གིས་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་བྱུང་བ་དང་མི་བྱུང་བའི་བྱུང་བར་འབྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པ་པོ་རབ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཚུམ་པ་པོ་འབྲིང་དང་།

༡༡། །བསྟན་བཅོས་རྩིས་པ་པོ་ཐ་མ་བཅས་ལ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་དེ་མ་ཆང་ན་བསྟན་བཅོས་རྩིས་མི་རྣམས་པ་ལྟ་བུའི་ཆང་འཛིག་གི་ཡོད། འོ་ན་མཆན་ཉིད་
 རི་ལྟ་བུ་ཆང་དགོས་རེད་ཟེར་ན། བསྟན་བཅོས་རྩིས་པ་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རབ་ནི། རབ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཞེས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པ་དང་། ཉམས་རྟོགས་ཡག་པོ་ཡོད་པའོ། །དེ་ནས་འབྲིང་ནི། ལྷག་པའི་ལྟ་ཡི་ཞལ་མཐོང་བ་ཞེས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་བསྒྲུབས་ནས་ཡི་དམ་ཀྱི་ལྟ་ཡི་ཞལ་མཐོང་ན་བསྟན་བཅོས་རྩིས་བྱུང་
 ཀྱི་རེད་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་ཐ་མ་ནི། རིག་པའི་གནས་ལྡེ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་དགོས། དེས་ན་ཐ་མ་ཆོག་དང་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་མེད་ན་བསྟན་བཅོས་རྩིས་བྱུང་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟ་
 བུའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ད་ལྟའི་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་པ་པོ་ནི། མཆན་ཉིད་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ས་ཐོབ་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ས་བཅུ་པ་ལ་
 བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆ་བ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་བྱང་ནི། ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་མ་རྒྱུ་ཇ་ན་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་དག་སྤྱོད་སེང་གི་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་བསྒྲུབ་

ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །།ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་གཞུང་འདི་ཉམས་ལེན་དང་ཉ་ཅང་འབྲེལ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་འདི་ང་རང་གིས་
བྱེད་རྣམ་པ་ལ་ཞུ་རྒྱུའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བདམས་པ་རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱིར་གཞུང་འདི་རྗེས་དཔག་གི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཅན་ཀྱན་རྫོབ་དང་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པའི་བྱང་
པར་གང་འདྲ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དང་ལམ་རྣམས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བགྲོད་གྱི་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རྗེས་དཔག་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་བསྟན་
བཅོས་ཤིག་རེད། འོན་ཀྱང་གཞུང་འདི་སྒོམ་དང་ཞེ་དྲག་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་རང་ཆོས་སྒོམ་རྒྱལ་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་སྒོམ་གྱི་ཡོད།
དེ་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྲལ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་རེད། དེའི་སྦྱིར་ན་གཞུང་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དེ་སྒོམ་དང་ཉ་ཅང་གི་
འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་གིས་གཞུང་འདི་བཤད་རྒྱུ་ལ་བདམས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་སྒྲོན་གྱི་ཐུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས། གཞུང་གདམས་ངག་རྟུ་ཤར་བ་ཞེས་

༡༡། །གསུངས་པ་ལྟར། སྦྱིར་རྗེས་དཔག་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཞུང་འདི་རྗེས་དཔག་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་པར་གདམས་
 ངག་ལ་དྲངས་ནས་རང་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་བྱེད་རྣམ་པས་རྗེས་དཔག་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་འདྲ་རེད། ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འདི་
 འདྲ་རེད། འདིའི་གནས་ལུགས་འདི་འདྲ་རེད་བསམ་པ་ལྟ་བུས་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ངས་པར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་རོགས་གནང་། དེ་ནས་བྱེད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་བསམས་ནས་ས་ཐག་
 རིང་པོ་ནས་འགྲོ་སྤང་མང་པོ་བཏང་བ་དང་། དཀའ་ལས་མང་པོ་བརྒྱབ་ནས་ཐེབས་ཡོང་བ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡིན། ཞེས་པ་འདི་ཡང་སྒོ་ན་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ལྷགས་ཏེ་ལོར། ཟླ་བ་༡༡ རང་
 དུ། (སྦྱི་ལོ་༡༩༩༡ ཟླ་༡ རང་།) མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་བྱ་འགྲུ་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་དགོན་དུ་དད་ལྡན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོབ་མ་འགའ་ཞིག་ལ་དགྲུན་ཆོས་ཆོགས་ཐེངས་ལྷུ་པའི་སྐབས་སུ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཆོས་བྲིད་བྱས་པ་སྦྱ་སྒྲམ་དུ་བརྟུག་ཡོད་པ་དེ། རང་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ལུན་ཆོགས་ནས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་འདུག་པ་དེ་ལ། ཕ་བ་དང་འཇུ་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེས་

